

PREDLOG ZA MEDRESORSKO USKLAJEVANJE

PODNEBNI ZAKON
(osnutek 16072024)

I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE

1. oddelek: Uvodne določbe

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa politike in ukrepe za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prilagajanje podnebnim spremembam, način spremljanja stanja in informacij o podnebnju ter ekonomske in finančne instrumente.

2. člen (prenos izvrševanja predpisov Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU):

1. Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, str. 32 - 46), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L št. 2024/795 z dne 29. 2. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2003/87/ES);
2. Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 114), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/31/ES);
3. Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta 98/70/ES z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 82), zadnjič popravljena s Popravkom (UL L št. 311 z dne 25. 9. 2020, str. 11), v delu, ki določa trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva, tekoča biogoriva za energetske namene in biomasna goriva, zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES v zvezi s spodbujanjem energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L, 2023/2413 z dne 31. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/2001) in
4. Direktiva 1999/94/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 1999 o informacijah o ekonomičnosti porabe goriva in emisijah CO₂, ki so na voljo potrošnikom v zvezi s trženjem novih osebnih vozil (UL L št. 12 z dne 18. 1. 2000, str. 16), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se

uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 1999/94/ES).

(2) Ta zakon določa tudi pristojne organe in okvir za izvajanje:

1. Uredbe (EU) št. 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi Uredb (ES) št. 666/2009 in (ES) št. 725/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 209/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU, 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, Direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/1999/EU);
2. Uredbe (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2013 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa 529/2013/EU (UL L št. 156 z dne 19.6.2018, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/841/EU), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2023/839 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 glede področja uporabe, poenostavitve pravil o poročanju in skladnosti ter določitve ciljev držav članic za leto 2030, in Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda (UL L št. 107 z dne 21. 4. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/841/EU);
3. Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L št. 156 z dne 19. 6. 2018, str. 26), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2023/857 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2018/842 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma in Uredbe (EU) 2018/1999 (UL L št. 111 z dne 26. 4. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/842/EU);
4. Uredbe (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L št. 286 z dne 31. 10. 2009, str. 1), zadnjič spremenjene Uredbo Komisije (EU) 2017/605 z dne 29. marca 2017 o spremembi Priloge VI k Uredbi (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L št. 84 z dne 30. 3. 2017, str. 3), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1005/2009/ES);
5. Uredbe (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o fluoriranih toplogrednih plinih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 842/2006 (UL L št. 150 z dne 20. 5. 2014, str. 195), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 517/2014/EU);
6. Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L št. 243 z dne 9. 7. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/1119/EU);
7. Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L št. 198 z dne 22. 6. 2020, str. 13), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2020/852/EU);
8. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/1122 z dne 12. marca 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87 Evropskega parlamenta in Sveta glede delovanja registra Unije (UL L št. 177 z dne 2. 7. 2019), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije

- (EU) 2023/2904 z dne 25. oktobra 2023 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2019/1122 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede delovanja registra Unije (UL L št. 2023/2904 z dne 29. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2019/1122/EU);
9. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2023/2830 z dne 17. oktobra 2023 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo pravil o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov (UL L št. 2023/2830 z dne 20. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2023/2830/EU);
 10. Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/2122 z dne 17. oktobra 2023 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2018/2066 glede posodobitve spremljanja emisij toplogrednih plinov in poročanja o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 2023/2122 z dne 18. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2018/2066/EU);
 11. Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067 z dne 19. decembra 2018 o preverjanju podatkov in o akreditaciji preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, str. 94), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/1321 z dne 8. maja 2024 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2018/2067 glede preverjanja podatkov in akreditacije preveriteljev (UL L št. 2024/1321 z dne 13. 5. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2018/2067/EU);
 12. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/331 z dne 19. decembra 2018 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 59 z dne 27. 2. 2019, str. 8), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/873 z dne 30. januarja 2024 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2019/331 glede prehodnih pravil na ravni Unije za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije (UL L št. 2024/873 z dne 4. 4. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2019/331/EU);
 13. Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 55), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2776 z dne 12. oktobra 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za spremljanje emisij toplogrednih plinov in drugih pomembnih informacij v zvezi s pomorskim prometom (UL L št. 2023/2776 z dne 14. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2015/757/EU);
 14. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2023/2917 z dne 20. oktobra 2023 o dejavnostih preverjanja, akreditaciji preveriteljev in odobritvi načrtov za spremljanje s strani upravnih organov v skladu z Uredbo (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta o spremljanju emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/2072 (UL L št. 2023/2917 z dne 29. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2023/2917/EU);
 15. Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1842 z dne 31. oktobra 2019 o določitvi pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z nadaljnjimi ureditvami za prilagoditve brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti (UL L št. 282 z dne 4. 11. 2019, str. 20), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2019/1842/EU);
 16. Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2023/2441 z dne 31. oktobra 2023 o določitvi pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede

- vsebine in oblike načrtov za podnebno nevtralnost, potrebnih za brezplačno dodelitev pravic do emisije (UL L št. 2023/2441 z dne 3. 11. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2023/2441/EU);
17. Uredbe (EU) 2023/2405 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni prevoz (ReFuelEU za letalstvo) UL L št. 2023/2405 z dne 31. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2405/EU);
 18. Uredbe (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe (EU) 2021/1060 (UL L št. 130 z dne 16. 5. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/955/EU);
 19. Uredbe (EU) 2023/1804 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva ter razveljavitvi Direktive 2014/94/EU (UL L št. 234 z dne 22. 9. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/1804/EU);
 20. Uredbe (EU) 2023/956 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (UL L št. 130 z dne 16. 5. 2023, str. 52), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/956/EU) in
 21. Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2023/1773 z dne 17. avgusta 2023 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2023/956 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z obveznostmi poročanja za namene mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah v prehodnem obdobju (UL L št. 228 z dne 15. 9. 2023, str. 94), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2023/1773/EU).

3. člen (namen in cilj zakona)

- (1) Namen tega zakona je vzpostavitev zakonodajnega in institucionalnega okvira za zanesljivo, vključujoče, stroškovno učinkovito, pregledno, predvidljivo in pospešeno sprejemanje in izvajanje politik ter ukrepov za doseganje ciljev v skladu z ratificiranimi in objavljenimi mednarodnimi pogodbami in predpisi EU, ki se nanašajo na podnebne spremembe.
- (2) Cilj tega zakona doseči učinkovito obvladovanje podnebnih sprememb za pravočasen in pravičen prispevek Republike Slovenije k doseganju ciljev Pariškega sporazuma in predpisov EU na področju podnebnih sprememb, zlasti:
 1. doseganje podnebne nevtralnosti v Republiki Sloveniji najkasneje do leta 2045;
 2. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, povečanje ponorov in prilagajanje podnebnim spremembam ter
 3. zmanjšanje ranljivosti ali povečanje odpornosti naravnih in človekovih sistemov v Republiki Sloveniji na trenutne ali pričakovane vplive podnebnih sprememb na okolje in družbo.

4. člen (pomen izrazov)

- (1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:
 1. »Biogorivo« pomeni pogonsko biogorivo in biomasno gorivo, namenjeno uporabi v prometu.
 2. »Blaženje podnebnih sprememb« so ukrepi, ki zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov v ozračje ali povečujejo odvzeme emisij toplogrednih plinov iz ozračja.
 3. »Čikaška konvencija« je Konvencija o mednarodnem civilnem letalstvu (Uradni list FLRJ – MP, št. 3/54 in akt o ratifikaciji nasledstva Uradni list RS št. 24/92).

4. »Dobaviteljica ali dobavitelj (v nadaljnjem besedilu: dobavitelj)« je proizvajalec osebnih avtomobilov ali njegov zakoniti zastopnik s sedežem v Republiki Sloveniji, če pa proizvajalec ali njegov zakoniti zastopnik nima sedeža v EU, pa je to uvoznik ali pravna ali fizična oseba, ki daje prvič na trg v Republiki Sloveniji novi osebni avtomobil odplačno ali neodplačno.
5. »Dodeljene letne emisije« so največje dopustne emisije toplogrednih plinov za posamezno leto v skladu s predpisom EU, ki ureja zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice.
6. »Država članica upravljavka« je: a) država članica EU, ki je operatorju zrakoplova odobrila operativno licenco v skladu z uredbo EU, ki določa skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov in b) v vseh drugih primerih država članica EU z največjimi ocenjenimi pripisanimi emisijami iz letalstva iz letov, ki jih je operator zrakoplova opravil v izhodiščnem letu, in jo je določila Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija).
7. »Emisija« je emisija po predpisih o varstvu okolja. Emisija je za namene V. poglavja izpuščanje toplogrednih plinov iz virov v napravi ali iz zrakoplova, ki izvaja določeno letalsko dejavnost, ali z ladje, ki opravlja določeno dejavnost pomorskega prometa, ali izpuščanje toplogrednih plinov iz drugih dejavnosti, določenih v Prilogah I in III k Direktivi 2003/87/ES.
8. »Emisijski kupon« je pravica, ki jo za sodelovanje v sistemu trgovanja EU s pravicami do emisije toplogrednih plinov izdaja Republika Slovenija v skladu s predpisi EU, ki urejajo sistem trgovanja.
9. »Fluorirani toplogredni plini« so plini iz predpisa EU, ki ureja fluorirane toplogredne pline.
10. »Gorivo« je za namene 6. oddelka V. poglavja tega zakona vsak energent, ki se uporablja kot pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje ter vsak izdelek, ki je na prodaj oziroma se uporablja oziroma je glede na namen uporabe pogonsko gorivo ali je aditiv oziroma ekstender za pogonska goriva, ali vsak drug ogljikovodik, ki je na prodaj oziroma se uporablja oziroma je glede na namen uporabe gorivo za ogrevanje, razen šote in biomase, vključno za proizvodnjo električne energije, v skladu s predpisi, ki urejajo trošarine;
11. »Izvajalec ali izvajalka dejavnosti« (v nadaljnjem besedilu: izvajalec dejavnosti) je pravna ali fizična oseba, ki izvaja poslovno dejavnost.
12. »Konvencija« je Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 13/95).
13. »Ladjarska družba« je lastnik ladje ali katera koli druga organizacija ali oseba, kot je upravljavec ali zakupnik gole ladje, ki je od lastnika ladje prevzela odgovornost za upravljanje ladje ter je s prevzemom take odgovornosti soglašala, da bo prevzela vse dolžnosti in odgovornosti, ki jih nalaga Mednarodni kodeks za varno upravljanje ladij in preprečevanje onesnaževanja iz Priloge I k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 336/2006 (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 1), in izvaja dejavnost, določeno v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES.
14. »Na naravi temelječe rešitve« so ukrepi za zaščito, ohranjanje, obnovo, trajnostno uporabo in upravljanje naravnih ali spremenjenih kopnih, sladkovodnih, obalnih in morskih ekosistemov. Na naravi temelječe rešitve so ključni večnamenski ukrepi za učinkovito in prilagodljivo reševanje družbenih, gospodarskih in okoljskih izzivov, kot so podnebne spremembe, zmanjševanje tveganj za naravne nesreče in povečevanje podnebne odpornosti, zagotavljanje ekosistemskih storitev in koristi za biotsko raznovrstnost, zmanjševanje degradacije tal, dezertifikacije, zagotavljanje varne preskrbe s hrano in pitno vodo, zdravega okolja ter doseganje ciljev trajnostnega razvoja.
15. »Naprava« je nepremična tehnična enota, kjer poteka ena ali več dejavnosti, določenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES in katere koli z njimi neposredno povezane dejavnosti, ki so tehnično povezane z dejavnostmi, ki se izvajajo na tem mestu in bi lahko vplivale na emisije in onesnaževanje okolja.

16. »Nova naprava« je vsaka naprava, za katero je njen upravljavec dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov prvič pridobil v obdobju, ki se začne tri mesece pred rokom za predložitev seznama naprav Komisiji in konča tri mesece pred rokom za predložitev seznama naprav Komisiji za naslednje petletno obdobje.
17. »Novi osebni avtomobil« je katerikoli osebni avtomobil, ki še ni bil prodan osebi, ki ga je kupila za drugačen namen kakor za prodajo ali dobavo tega osebnega avtomobila.
18. »Odvzem toplogrednih plinov« je odvzem teh plinov iz zemeljske atmosfere z uporabo naravnih ali tehnoloških rešitev.
19. »Ogljična nevtralnost« je doseganje neto ničelnih emisij ogljikovega dioksida, kar dosežemo z uravnoteženjem antropogenih emisij ogljikovega dioksida v ozračje z odvzemi emisij ogljikovega dioksida iz ozračja.
20. »Operator zrakoplova« je pravna ali fizična oseba, ki upravlja zrakoplov med izvajanjem letalske dejavnosti, določene v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, ali lastnik zrakoplova, kadar ta ne pozna identitete osebe, ki upravlja zrakoplov, ali je ne navede.
21. »Operator komercialnega zračnega prometa« je operator zrakoplova, ki javnosti za plačilo zagotavlja redne ali izredne storitve zračnega prometa za prevoz potnikov, tovora ali poštnih pošiljk.
22. »Oprema« je premična ali nepremična oprema ali proizvod, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline ali ozonu škodljive snovi.
23. »Osebni avtomobil« je motorno vozilo kategorije M1 v skladu s predpisi, ki urejajo ugotavljanje skladnosti vozil, razen dvo- in trikolesnih motornih vozil ter specialnih vozil.
24. »Ozonu škodljive snovi« so nadzorovane in nove snovi iz predpisa EU, ki ureja snovi, ki tanjšajo ozonski plašč.
25. »Plovba« je vsako gibanje ladje, ki se začne ali konča v pristanišču postanka.
26. »Podnaprava« je podnaprava, kot je določeno v Delegirani uredbi 2019/331/EU.
27. »Podnebje« je značilnost vremena nad nekim območjem v daljšem časovnem obdobju.
28. »Podnebna nevtralnost« doseganje neto ničelnih emisij toplogrednih plinov, kar dosežemo z uravnoteženjem antropogenih emisij toplogrednih plinov v ozračje z odvzemi emisij toplogrednih plinov iz ozračja ter upoštevanjem regionalnih ali lokalnih biogeofizikalnih učinkov človekovih dejavnosti, ki na primer vplivajo na površinski albedo ali lokalno podnebje.
29. »Podnebne spremembe« so spremembe dolgoročno značilnega podnebja na posameznih območjih, ki so posledica naravnih procesov ali človekovih dejavnosti in se nanašajo na spreminjanje lastnosti sestave ozračja in lastnosti tal. Izražajo se predvsem s segrevanjem ozračja, kopenskih in morskih voda, tal ter s spremembami razporeditve in količine padavin, dvigom morske gladine, taljenjem kopenskega in morskega ledu ter trajanjem in pogostostjo ekstremnih vremenskih pojavov.
30. »Podnebni dialog« je oblika sodelovanja različnih interesnih skupin (posebej tudi ranljivih skupin in mladih), lokalnih skupnosti in javnosti (splošne, zainteresirane in strokovne) pri razpravi o načrtovanju in odločanju o ukrepih blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, vključno z vprašanjem pravičnega prehoda v podnebno nevtralno družbo.
31. »Ponor« je katerikoli proces, dejavnost ali mehanizem, s katerim se iz ozračja odvzamejo toplogredni plini, aerosoli ali predhodniki toplogrednih plinov.
32. »Potniška ladja za križarjenje« pomeni potniško ladjo, ki nima krova za tovor in je namenjena izključno za komercialni prevoz potnikov s prenočiščem med plovbo po morju.
33. »Pravica« je pravica do emisije ene tone ekvivalenta ogljikovega dioksida v določenem obdobju in velja le za izpolnjevanje zahtev tega zakona in predpisov EU, ki urejajo sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov, ter je

- prenosljiva v skladu s tem zakonom in predpisi EU, ki urejajo sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov.
34. »Prilagajanje podnebnim spremembam« so ukrepi za zmanjševanje ranljivosti in povečanje odpornosti naravnih in človekovih sistemov na trenutne ali pričakovane vplive podnebnih sprememb.
 35. »Priporočilo HELCOM 25/7« je priporočilo, izdano na podlagi točke b) prvega odstavka 20. člena Konvencije o varstvu morskega okolja na območju Baltskega morja (v veljavi od 17. 1. 2000), ki vsebuje navodila pogodbenicam glede ugotavljanja enakovrednosti pravil razvrščanja ladij za varno plovbo v lednih razmerah na območju Baltskega morja;
 36. »Prenehanje delovanja naprave« je prenehanje v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU.
 37. »Pripisane emisije iz letalstva« so emisije iz vseh letov v okviru določenih letalskih dejavnosti, tj. odhodov z letališč na ozemlju države članice EU in prihodov na ta letališča iz tretje države.
 38. »Pristanišče postanka« je pristanišče, v katerem se ladja ustavi, da natovori ali raztovori tovor ali da vkrcra ali izkrcra potnike; ali pristanišče, v katerem se ladja za delo na morju ustavi zaradi menjave posadke; izvzeti so postanki, namenjeni izključno oskrbi z gorivom ali zalogami, menjavi posadke ladij, ki niso ladje za delo na morju, postankom v suhem doku ali popravi ladje, njene opreme ali obojega, postanki v pristanišču, ker ladja potrebuje pomoč ali je v stiski, prevozi z ene ladje na drugo izven pristanišč, postanki, ki so namenjeni izključno iskanju zavetja pred slabim vremenom ali so potrebni zaradi dejavnosti iskanja in reševanja, in postanki kontejnerskih ladij v sosednjem pristanišču za pretovarjanje zabojnikov, kot jih določi Komisija.
 39. »Prodajalec« je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki novi osebni avtomobil prodaja ali daje v najem končnemu uporabniku.
 40. »Projekcije« so projekcije v skladu s predpisi EU, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov.
 41. »Raven dejavnosti« je raven dejavnosti, kot je določena v Delegirani uredbi 2019/331/EU.
 42. »Razogljičenje« je stanje podnebne nevtralnosti.
 43. »Razvojna regija« je razvojna regija po predpisih o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.
 44. »Register Unije« je standardizirana in informatizirana osrednja zbirka, v kateri se vodijo emisijski kuponi in druge z njimi enakovredne pravice do emisije toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: register Unije) v skladu z Delegirano uredbo 2019/1122/EU.
 45. »Regulirani subjekt« je fizična ali pravna oseba, razen končnega porabnika goriv, ki izvaja dejavnost, določeno v Prilogi III k Direktivi 2003/87/ES, in spada v eno od naslednjih kategorij: a) v primeru prenosa goriva skozi trošarinsko skladišče, imetnik dovoljenja za trošarinsko skladišče, izdanega v skladu s predpisi, ki urejajo trošarine, in zavezanec za plačilo trošarine, ko za gorivo nastane obveznost za plačilo trošarine v skladu s predpisi, ki urejajo trošarine; b) če se točka a) ne uporablja, vsaka druga oseba, ki je za goriva zavezana za plačilo trošarine, ko za gorivo nastane obveznost za plačilo trošarine v skladu s predpisi, ki urejajo trošarine; c) če se točki a) in b) ne uporabljata, vsaka druga oseba, ki je registrirana, da je za gorivo zavezana za plačilo trošarine, v skladu s predpisi, ki urejajo trošarine; č) če se točke a), b) in c) ne uporabljajo ali če je v skladu s predpisi, ki urejajo trošarine, za plačilo trošarine za gorivo solidarno zavezanih več oseb, katera koli oseba, ki jo imenuje pristojni organ.
 46. »Ro-ro ladja« je plovilo v skladu s Pomorskim zakonikom.

47. »Serviser« je fizična oseba, ki je pridobila spričevalo o usposobljenosti po tem zakonu.
48. »Shema CORSIA« je shema za izravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet, določena v Prilogi 16, zvezek IV k Čikaški konvenciji.
49. »Sprememba upravljavca« je sprememba v posesti naprave ali dela naprave z zamenjavo pravne ali fizične osebe, ki ima dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu s tem zakonom, z drugo pravno ali fizično osebo, ali njeno pripojitev k novemu upravljavcu ali spremembo imena ali organizacijske oblike ali sedeža upravljavca.
50. »Sprememba v obratovanju naprave« je sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev ali zmanjšanje njene zmogljivosti, ki bi lahko vplivala na okolje in odstopa od pogojev, pod katerimi je bilo izdano dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu s tem zakonom.
51. »Sprostitev v porabo« je sprostitve goriva v porabo v skladu s predpisi, ki urejajo trošarine.
52. »Svet regije« je organ odločanja, ki deluje v vsaki razvojni regiji. Sestavljajo ga župani vseh občin v regiji, potrjuje najpomembnejše dokumente, regionalne razvojne programe in dogovore za razvoj regij. Svet regije je odgovoren tudi za izbor regionalne razvojne agencije za izvajanje nalog regionalnega razvoja v regiji in nadzor delovanja regionalne razvojne agencije.
53. »Tok ogljikovega dioksida« je tok snovi, ki izvira iz postopkov zajemanja ogljikovega dioksida.
54. »Tona ekvivalenta ogljikovega dioksida« je ena metrična tona ogljikovega dioksida ali količina drugega toplogrednega plina, ki ima enak potencial globalnega segrevanja ozračja.
55. »Toplogredni plini« so ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), didušikov oksid (N₂O), fluorirani ogljikovodiki (HFC), perfluorirani ogljikovodiki (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆) ter druge naravne in antropogene plinske sestavine ozračja, ki absorbirajo in ponovno oddajajo infrardeče sevanje.
56. »Upravljanje ladje« je določanje prepeljanega tovora ali poti in hitrosti ladje.
57. »Upravljavec naprave« je fizična ali pravna oseba, ki ima napravo v lasti ali posesti ter na podlagi prenesenih stvarnih ali obligacijskih upravičenj lahko odloča o delovanju in spremembah naprave ali izvaja določeno dejavnost.
58. »Upravljavec obstoječe naprave v sistemu trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU« je oseba, ki ima na dan 30. junija dve leti pred začetkom vsakega petletnega obdobja iz prvega odstavka 37. člena tega zakona pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov ali pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo.
59. »Upravljavec opreme« je fizična ali pravna oseba, ki ima dejanski nadzor nad tehničnim delovanjem opreme.
60. »Vpliv letalstva, ki ni povezan z ogljikovim dioksidom,« je vpliv na podnebje, povzročen z izpusti dušikovih oksidov (NO_x), sajastih delcev in oksidiranih žveplovih spojin, ter vpliv vodnih hlapov, vključno s kondenzacijskimi sledmi, do katerih prihaja med zgorevanjem goriva v zrakoplovu, ki opravlja letalsko dejavnost iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES.
61. »Zeleno proračunsko načrtovanje« je postopek prepoznavanja, merjenja, označevanja in načrtovanja proračunskih prihodkov, odhodkov ter davčnih izdatkov, s katerim je vzpostavljen pregled nad proračunskim financiranjem projektov in ukrepov kot elementov načrta razvojnih programov (v nadaljnjem besedilu: NRP) za doseganje okoljskih ciljev v skladu z Uredbo 2020/852/EU.

62. »Zgorevanje« je oksidacija goriva ne glede na to, kako se toplota, električna ali mehanska energija, proizvedene s tem postopkom, uporabljajo, in vse druge neposredno povezane dejavnosti, vključno s čiščenjem odpadnih plinov.
- (2) Izrazi s področja varstva okolja, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja varstva okolja.
- (3) Izrazi s področja energetike, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja energetike.
- (4) Izrazi s področja mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (v nadaljevanju: CBAM) imajo enak pomen, kot ga določata Uredba 2023/956/EU in Izvedbena uredba 2023/1773/EU. Izrazi, ki niso opredeljeni v predpisih iz prejšnjega stavka, imajo enak pomen, kot ga opredeljuje ta zakon.

2. Oddelek: Temeljna načela

5. člen (načelo komplementarnosti)

- (1) Državni organi in organi lokalnih skupnosti pri sprejemanju podnebnih politik in ukrepov le-te usklajujejo in dopolnjujejo na različnih ravneh in med različnimi sektorji z namenom doseganja sinergijskih učinkov in preprečitve podvajanja naporov ter pri tem upoštevajo okoljske, družbene in gospodarske posledice njihovega izvajanja.
- (2) Organi iz prejšnjega odstavka pri sprejemanju podnebnih politik in izvajanju ukrepov smiselno upoštevajo načelo »ne škoduj bistveno«, v skladu z Uredbo 2020/852/EU ter na naravi temelječe rešitve.

6. člen (načelo vključevanja)

- (1) Državni organi in organi lokalnih skupnosti vključujejo podnebne politike in ukrepe v pripravo in izvajanje politik ter ukrepov na vseh področjih gospodarskega, družbenega in okoljskega razvoja.
- (2) Organi iz prejšnjega odstavka pri pripravi, sprejemanju in izvajanju podnebnih politik in ukrepov v podnebni dialog vključujejo vse relevantne deležnike, vključno z javnostjo, strokovnjaki, nevladnimi organizacijami, gospodarstvom, lokalnimi skupnostmi in drugimi zainteresiranimi stranmi.
- (3) Vsakdo je dolžan po svojih najboljših močeh prispevati za doseganje ciljev iz 3. člena tega zakona.

7. člen (načelo družbene sprejemljivosti in pravičnosti)

- (1) Državni organi in organi lokalnih skupnosti pri sprejemanju podnebnih politik in ukrepov zagotovijo, da so podnebni ukrepi pravični in enakopravni za vse deležnike družbe.
- (2) Bremena in koristi ukrepov iz prejšnjega odstavka morajo biti porazdeljeni pošteno med različnimi skupinami prebivalstva ter morajo upoštevati ranljivosti določenih skupin.

- (3) Organi iz prejšnjega odstavka sprejemajo ekonomske in finančne ukrepe za prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo, pri čemer zagotovijo, da ti ukrepi ne poglobljajo dohodkovnih in premoženjskih neenakosti med skupinami prebivalstva.

8. člen
(načelo enakopravnosti in nediskriminatornosti)

Državni organi in organi lokalnih skupnosti pri pripravi in sprejemanju podnebnih politik in ukrepov spoštujejo, upoštevajo in spodbujajo zaščito človekovih pravic kot tudi enake možnosti žensk in moških, in sicer z namenom, da imajo deležniki enake možnosti sodelovanja pri oblikovanju podnebnih politik in ukrepov brez kakršne koli diskriminacije.

9. člen
(načelo onesnaževalec plača)

Povzročitelji onesnaževanja z emisijami toplogrednih plinov so ekonomsko odgovorni za onesnaževanje okolja, ki jih z emisijami toplogrednih plinov povzročajo.

II. poglavje: STRATEGIJE IN NAČRTI

10. člen
(Dolgoročna podnebna strategija)

- (1) Dolgoročna podnebna strategija je temeljni dolgoročni razvojni dokument za doseganje ciljev podnebne politike.
- (2) Dolgoročno podnebno strategijo pripravi ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi in jo predloži vladi v sprejem.

11. člen
(Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt)

- (1) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt (v nadaljnjem besedilu: NEPN) je akcijsko-strateški dokument za načrtovanje energetske in podnebne politike in zajema obdobje najmanj naslednjih deset let.
- (2) NEPN v skladu z Uredbo 2018/1999/EU pripravi ministrstvo, pristojno za energijo in ga predloži vladi v sprejem.
- (3) Projekti in ukrepi, določeni v NEPN, so v javnem interesu z vidika energetske in podnebne politike.
- (4) Vlada v skladu z Uredbo 2018/1999/EU vsaki dve leti sprejme poročilo o stanju izvajanja NEPN, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za energijo.

12. člen
(koordinator)

- (1) Nosilci, odgovorni za pripravo politik in izvajanje ukrepov, določenih v NEPN, določijo koordinatorico ali koordinatorja (v nadaljnjem besedilu: koordinator).

- (2) Koordinator iz prejšnjega odstavka je zadolžen za koordinacijo učinkovite priprave politik in izvajanje ukrepov iz prejšnjega odstavka in prvega odstavka 13. člena tega zakona ter koordinacijo priprave dodatnih ukrepov iz tretjega odstavka 21. člena tega zakona.
- (3) V primeru, da so nosilci iz prvega odstavka tega člena ministrstva, so koordinatorji državni sekretarji ministrstev.
- (4) Koordinatorji se na predlog ministrstva, pristojnega za energijo, sestanejo vsaj dvakrat letno in preverijo izvajanje ukrepov iz prvega odstavka tega člena ter doseganje ciljev NEPN. Vsaj eno srečanje poteka v sodelovanju s posvetovalnim telesom iz 18. člena tega zakona.
- (5) V primeru neizpolnjevanja ciljev iz drugega odstavka 21. člena tega zakona, se koordinatorji na predlog ministrstva, sestanejo vsaj enkrat letno za pripravo dodatnih ukrepov iz drugega odstavka tega člena.

13. člen

(Strategija prilagajanja podnebnim spremembam)

- (1) Strategija prilagajanja podnebnim spremembam (v nadaljnjem besedilu: Strategija prilagajanja) je temeljni dokument za pripravo politik in usmeritev za prilaganje podnebnim spremembam.
- (2) Strategijo prilagajanja pripravi ministrstvo, v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi in jo predloži vladi v sprejem.
- (3) Strategijo prilagajanja ministrstvo pregleda in po potrebi posodobi najmanj vsakih deset let. Ministrstvo posodobi Strategijo prilagajanja na podlagi posodobitev projekcij podnebja, ki se izvedejo najkasneje na deset let in posodobitev analiz ranljivosti in tveganj, ki se izvedejo najkasneje na pet let.

14. člen

(vsebina Strategije prilagajanja podnebnim spremembam)

- (1) Strategija prilagajanja določa usmeritve za zmanjševanje ranljivosti in povečanje odpornosti naravnih in človekovih sistemov na trenutne ali pričakovane vplive podnebnih sprememb. Usmeritve prioritarno vključujejo na naravi temelječe rešitve, kjer je to mogoče.
- (2) Strategija prilagajanja temelji na analizi učinkovitosti preteklih ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam in na analizah ranljivosti in tveganj ter mora vsebovati:
 1. cilje glede zmanjšanja tveganj ter usmeritve za prilaganje po prednostnih sektorjih (tudi z vidika skrbi za ranljive skupine):
 - a. vodni viri in upravljanje voda,
 - b. ohranjanje narave,
 - c. kmetijstvo,
 - d. gozdarstvo,
 - e. energetika,
 - f. infrastruktura in stavbe,
 - g. javno zdravje in
 - h. gospodarstvo;
 2. usmeritve prilagajanja naselij na podnebne spremembe (tudi z vidika skrbi za ranljive skupine);
 3. podporne storitve na nacionalni ravni za izvedbo ukrepov za prilaganje ter
 4. okvir za spremljanje in ocenjevanje izvedbe s kazalci.

- (3) Ocene ranljivosti in tveganj za prednostne sektorje pripravijo pristojna ministrstva v sodelovanju z ministrstvom.

15. člen

(regionalni akcijski načrti prilagajanja podnebnim spremembam)

- (1) Na podlagi Strategije prilagajanja iz 13. člena tega zakona Svet regije za vsako razvojno regijo v Republiki Sloveniji pripravi Regionalni akcijski načrt prilagajanja podnebnim spremembam (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt prilagajanja), ki vsebuje ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam na regionalni ravni.
- (2) Za pripravo akcijskega načrta prilagajanja Svet regije lahko pooblasti regionalno razvojno agencijo ali lokalno energetska agencijo, pristojno za regijo.
- (3) Minister podrobneje določi način izdelave, financiranja in vsebino akcijskih načrtov prilagajanja.
- (4) Svet regij pri pripravi akcijskega načrta prilagajanja upošteva usmeritve in cilje iz Strategije prilagajanja ter geografske, ekonomske, okoljske, razvojne in druge posebnosti regije.
- (5) Akcijski načrti prilagajanja vsebujejo konkretne ukrepe, pričakovane učinke ukrepov, roke za izvedbo, nosilce izvajanja ukrepov ter oceno finančnih sredstev za izvedbo ukrepov, ki bodo prispevali k ciljem prilagajanja podnebnim spremembam v tej regiji.
- (6) Akcijski načrti prilagajanja za regije z mestnimi občinami morajo v ločenem poglavju opredeliti ukrepe prilagajanja ločeno za vsako mestno občino v regiji.
- (7) Svet regije, ob predhodnem soglasju ministrstva, potrdi akcijski načrt prilagajanja. Občine, ki sestavljajo Svet regije, javno objavijo akcijski načrt prilagajanja na svojih spletnih straneh.
- (8) Svet regije pregleda in posodobi akcijski načrti prilagajanja vsakih pet let v skladu s posodobljenimi analizami ranljivosti in tveganj in spremembami v regijskih okoliščinah.

16. člen

(Socialni načrt za podnebje)

- (1) Socialni načrt za podnebje (v nadaljnjem besedilu: socialni načrt) je akcijsko-strateški dokument, ki vključuje ukrepe in naložbe za obravnavanje vpliva cen ogljika od podnebne dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo toplogrednih plinov na ranljiva gospodinjstva, ranljiva mikropodjetja in ranljive uporabnike prevoza, da se zagotovijo cenovno dostopno ogrevanje, hlajenje in mobilnosti, hkrati pa se spremljajo in pospešijo ukrepi k doseganju ciljev, določenih v Uredbi 2023/955/EU.
- (2) Socialni načrt v skladu z Uredbo 2023/955/EU pripravi ministrstvo in ga predloži vladi v sprejem.
- (3) Vlada vsaki dve leti do 15. marca sprejme poročilo o stanju izvajanja socialnega načrta, ki ga pripravi ministrstvo v skladu s predpisom iz drugega odstavka tega člena.

17. člen

(usklajenost pravnih aktov)

- (1) Politike, strategije, programi, načrti, splošni pravni akti in upravni akti državnih organov in organov lokalnih skupnosti morajo biti usklajeni s cilji in usmeritvami, določenimi v

Dolgoročni podnebni strategiji, Strategiji prilagajanja, akcijskimi načrti prilagajanja in NEPN (v nadaljnjem besedilu: dokumenti), ob upoštevanju ciljev, določenih v 3. členu tega zakona.

- (2) Predlagatelji v postopku priprave aktov iz prejšnjega odstavka opredelijo, na kakšen način so v okviru priprave upoštevali cilje in usmeritve dokumentov iz prejšnjega odstavka.
- (3) O usklajenosti posameznih aktov s cilji in usmeritvami, opredeljenimi v prvem odstavku tega člena, na pobudo ministrstva, presojuje tudi koordinatorji iz 12. člena tega zakona.

III. poglavje: ORGANIZACIJE NA PODROČJU PODNEBNIH SPREMOMB

18. člen (Podnebni svet)

- (1) Podnebni svet ustanovi vlada kot neodvisno znanstveno posvetovalno telo za podnebne politike.
- (2) V Podnebni svet vlada na predlog ministra imenuje devet neodvisnih strokovnjakinj ali strokovnjakov in devet njihovih namestnic ali namestnikov (v nadaljnjem besedilu: namestnik) s poznavanjem področja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in prilagajanja podnebnim spremembam za obdobje šestih let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja. Pri imenovanju kandidatov morajo biti zastopane naravoslovne in tehnične vede ter družboslovne in humanistične vede. Vlada upošteva načelo uravnotežene zastopanosti spolov, to je najmanj 40-odstotno zastopanost enega spola pri sestavi Podnebnega sveta. Če pogoji niso izpolnjeni, vlada institucije in organizacije iz tretjega odstavka tega člena pozove k ponovnemu predlogu članov Podnebnega sveta.
- (3) Štiri člane in štiri njihove namestnike Podnebnega sveta predlagajo javne univerze, tri člane in tri njihove namestnike Slovenska akademija znanosti in umetnosti, dva člana in njuna namestnika pa nevladne organizacije iz 19. člena tega zakona. Podnebni svet ima predsednika, ki ga izvolijo člani Podnebnega sveta med seboj.
- (4) Naloge Podnebnega sveta so svetovanje v obliki strokovnih mnenj, ki vsebujejo priporočila o obstoječih in predlaganih ukrepih podnebnih politik ter njihovi skladnosti z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami in predpisi EU s področja podnebnih sprememb, predvsem pa Podnebni svet:
 1. spremlja spremljanje izvajanja Dolgoročne podnebne strategije, NEPN, Strategije prilagajanja in drugih strateških dokumentov, ki lahko vplivajo na blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam, ter se opredeli do poročil o njihovem izvajanju;
 2. daje predloge za sprejemanje ukrepov na področju blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter njihovo izvajanje v skladu z najnovejšimi znanstvenimi dognanji;
 3. daje strokovno mnenje o Poročilu o blaženju podnebnih sprememb iz 64. člena tega zakona;
 4. daje strokovno mnenje o Poročilu o prilagajanju podnebnim spremembam iz 66. člena tega zakona;
 5. prispeva k celoviti obravnavi ukrepov glede podnebnih sprememb, vključno s sektorskimi ukrepi;
 6. pripravi letno poročilo o svojem delu;
 7. sodeluje s strokovnimi institucijami na področju podnebnih sprememb ter z državnimi institucijami in lokalnimi skupnostmi.
- (5) Ministrstvo mnenja, priporočila in letno poročilo Podnebnega sveta javno objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

- (6) Administrativno, tehnično in finančno podporo Podnebnemu svetu zagotavlja ministrstvo.
- (7) Podnebni svet deluje na podlagi poslovnika, ki ga sprejme minister. V poslovniku se določita zlasti način dela, način podajanja strokovnega mnenja Podnebnega sveta in nadomestila za delo njegovih članov in njihovih namestnikov.

19. člen

(nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju podnebnih sprememb)

- (1) Status nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb lahko pridobi nevladna organizacija, ki izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in:
1. je ustanovljena zaradi delovanja na področju podnebnih sprememb ter
 2. aktivno deluje na področju podnebnih sprememb najmanj dve leti.
- (2) Minister podrobneje predpiše pogoje iz prejšnjega odstavka in določi merila za ugotavljanje njihovega izpolnjevanja.
- (3) Ministrstvo lahko glede občinskih projektov, ki jih sofinancira država, od občine zahteva, da pridobi mnenje nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju podnebnih sprememb glede vprašanj, povezanih s področjem in območjem njenega delovanja. Tako mnenje za občino ni zavezujoče.
- (4) Minister z odločbo podeli nevladni organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz tega člena, status nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb.
- (5) Nevladni organizaciji, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb in ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, minister z odločbo status nevladne organizacije v javnem interesu odvzame.

20. člen

(teden za podnebje)

- (1) Vsako leto je četrti teden v mesecu oktobru, je teden za podnebje.
- (2) V okviru tedna za podnebje:
1. vlada in državni zbor se seznanita s Poročilom o blaženju podnebnih sprememb iz 64. člena tega zakona in mnenjem Podnebnega sveta iz 3. točke četrtega odstavka 18. člena tega zakona ter vsako drugo leto s Poročilom o prilagajanju podnebnim spremembam iz 66. člena tega zakona in mnenjem Podnebnega sveta iz 4. točke četrtega odstavka 18. člena tega zakona;
 2. ministrstvo izvede izobraževalne in promocijske dogodke ter organizira podnebni dialog, na katerem se oblikujejo priporočila, s katerimi se seznanita vlada in državni zbor;
 3. vsi vzgojno-izobraževalni zavodi obravnavajo podnebne teme.

IV. poglavje: UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE KOLIČINE EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV V SEKTORJIH, KI NISO VKLJUČENI V SISTEM TRGOVANJA S PRAVICAMI DO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV IN SEKTORJU RABE ZEMLJIŠČ, SPREMEMBE RABE ZEMLJIŠČ IN GOZDARSTVA

21. člen

(zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov)

- (1) Obveznost zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter sektorji, na katere se obveznost zmanjšanja nanaša, so določeni v Uredbi 2018/842/EU.
- (2) Ministrstvo na podlagi državnih evidenc toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: evidence toplogrednih plinov) iz drugega odstavka 62. člena tega zakona in projekcij emisij toplogrednih plinov in odvzemov iz 64. člena tega zakona iz sektorjev, ki niso vključeni v sistem trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov, v okviru Poročila o blaženju podnebnih sprememb iz 65. člena tega zakona, preverja doseganje ciljev.
- (3) Če cilji v preteklem koledarskem letu niso bili doseženi, vlada do 30. novembra sprejme dodatne ukrepe, ki jih bo izvedla najkasneje v roku enega leta za ponovno doseganje ciljev. Seznam ukrepov pripravi ministrstvo v sodelovanju z drugimi ministri.
- (4) Posvetovalno telo iz 18. člena tega zakona poda mnenje k predlogu dodatnih ukrepov iz prejšnjega odstavka.

22. člen
(upravljanje dodeljenih letnih emisij)

- (1) Letne emisije toplogrednih plinov, ki so dodeljene Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: dodeljene letne emisije) na podlagi Uredbe 2018/842/EU, se štejejo za finančno premoženje države.
- (2) Z dodeljenimi letnimi emisijami v imenu in za račun države upravlja in razpolaga ministrstvo v skladu s predpisom iz prejšnjega odstavka. Upravljanje z dodeljenimi letnimi emisijami obsega tudi uporabo prilagodljivosti v skladu z Uredbo 2018/841EU.
- (3) Upravljanje z dodeljenimi letnimi emisijami obsega izposojanje in shranjevanje dodeljenih letnih emisij, razpolaganje ter njihovo prodajo ali nakup.

23. člen
(izposojanje in shranjevanje dodeljenih letnih emisij)

- (1) Republika Slovenija si lahko dodeljene letne emisije izposodi iz naslednjega leta ali shrani iz prejšnjih let v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka prejšnjega člena.
- (2) Minister s sklepom odloči o izposoji ali shranjevanju iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka prejšnjega člena.
- (3) Minister pošlje svojo odločitev tudi nacionalnemu administratorju registra Unije.

24. člen
(razpolaganje z dodeljenimi letnimi emisijami)

- (1) Republika Slovenija lahko proda ali kupi dodeljene letne emisije v primerih, določenih s predpisom EU iz prvega odstavka 22. člena tega zakona.
- (2) Ne glede na določbe predpisov o javnih financah se razpolaganje z dodeljenimi letnimi emisijami ne prikazuje v letnem programu prodaje državnega premoženja.
- (3) Ne glede na določbe predpisov o javnih financah lahko vlada na predlog ministrstva kupi potrebne količine dodeljenih letnih emisij od druge države članice z neposredno sklenitvijo pogodbe o prodaji z državo članico, ki ponudi najboljše pogoje nakupa.

- (4) Ne glede na določbe predpisov o javnih financah lahko vlada na predlog ministrstva proda viške dodeljenih letnih emisij drugi državi članici z neposredno sklenitvijo pogodbe o nakupu z državo članico, ki ponudi najboljše pogoje prodaje.
- (5) Ministrstvo imenuje komisijo za izvedbo in nadzor nad prodajo in nakupom dodeljenih letnih emisij.
- (6) Sredstva, pridobljena s prodajo dodeljenih letnih emisij, so priliv proračuna Republike Slovenije.
- (7) Vir sredstev za nakup dodeljenih letnih emisij so integralna sredstva proračuna Republike Slovenije.

25. člen

(raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo)

- (1) Skupne emisije toplogrednih plinov ne smejo presegati skupnih odvzemov toplogrednih plinov v vseh obračunskih kategorijah zemljišč, ki so določene in kakor se obračunavajo v skladu z Uredbo 2018/841/EU.
- (2) Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, pripravi in pošlje Komisiji državni načrt za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov na področju gozdarstva v skladu s predpisom iz prejšnjega odstavka.
- (3) Ukrepi za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena so določeni v NEPN iz 11. člena tega zakona.

V. poglavje TRGOVANJE S PRAVICAMI DO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV V EU

1. oddelek: Sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov

26. člen

(sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov)

- (1) Za spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov na stroškovno in ekonomsko učinkovit način ter za pospešeno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki se z znanstvenega vidika šteje kot nujno za preprečevanje nevarnih posledic podnebnih sprememb in ki prispeva k doseganju cilja podnebne nevtralnosti, je na območju EU vzpostavljen sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: sistem trgovanja), kot ga določajo predpisi EU, ki ta sistem urejajo.
- (2) Pravice, ki jih izda pristojni organ druge države članice, se priznavajo za namene izpolnjevanja obveznosti upravljavca naprave, operatorja zrakoplova, ladjarske družbe in reguliranega subjekta v Republiki Sloveniji.
- (3) Imetnik pravic iz prejšnjega odstavka in emisijskih kuponov je lahko vsaka oseba.
- (4) Pravice iz drugega odstavka tega člena in emisijski kuponi so prenosljivi med:
 1. osebami v EU;
 2. osebami v EU in osebami v tretjih državah, kadar so takšne pravice priznane v skladu s predpisi EU.

- (5) Imetnik pravic iz drugega odstavka tega člena in emisijskih kuponov lahko kadarkoli v registru Unije zahteva njihovo ukinitve v skladu z Delegirano uredbo 2019/1122/EU, pri tem pa ni upravičen do nadomestila njihove vrednosti.
- (6) Veljavnost emisijskih kuponov in pravic iz drugega odstavka tega člena, izdanih od 1. januarja 2013, ni omejena. Pravice in emisijski kuponi, izdani od 1. januarja 2021, veljajo za emisije toplogrednih plinov od leta 2021 naprej.

27. člen
(register Unije)

- (1) Pravice iz drugega odstavka prejšnjega člena in emisijski kuponi, izdani od 1. januarja 2012 dalje, se vodijo v registru Unije v skladu z Delegirano uredbo 2019/1122/EU.
- (2) Nacionalni administrator Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: nacionalni administrator) v registru Unije izvršuje naloge in pooblastila v skladu s predpisom EU iz prejšnjega odstavka.
- (3) Oseba, ki mora ali želi odpreti račun v registru Unije v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena, pošlje nacionalnemu administratorju zahtevo za odprtje računa.
- (4) Poleg pogojev, ki jih za odprtje in vodenje računa za trgovanje določa predpis EU iz prvega odstavka tega člena, mora oseba iz prejšnjega odstavka:
1. imeti v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča, ali biti registriran v Republiki Sloveniji kot enota poslovnega registra v skladu z zakonom, ki ureja poslovni register,
 2. biti registriran kot zavezanec za plačilo DDV v skladu s predpisi, ki urejajo finančno upravo in davek na dodano vrednost,
 3. imeti vsaj enega od pooblaščenih zastopnikov, ki ima v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča.
- (5) Nacionalni administrator lahko za ugotavljanje ali preverjanje izpolnjevanja pogojev iz prejšnjega odstavka pridobiva podatke iz Centralnega registra prebivalstva, Poslovnega registra Slovenije in Davčnega registra.
- (6) Nacionalni administrator osebi iz tretjega odstavka tega člena odpre račun v registru Unije in ji o tem izda potrdilo.
- (7) Če nacionalni administrator zavrne odprtje računa v registru Unije ali zavrne osebo, ki je v imenu imetnika računa pooblaščen za upravljanje računa, izda o tem odločbo.
- (8) Nacionalni administrator izda odločbo tudi v primeru, ko v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena začasno prekine dostop do računa, račun zapre ali razreši pooblaščenega zastopnika računa.
- (9) Podatke o emisijah toplogrednih plinov vnaša v register Unije v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt, kot preverjene pa jih v skladu z navedenim predpisom EU označi preveritelj, ki je preveril poročilo o emisijah toplogrednih plinov v skladu s 56. členom tega zakona.
- (10) Nacionalni administrator ob smiselni uporabi določb zakona, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, obvesti Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, kadar ve, sumi ali ima utemeljene razloge za sum, da je bilo

zagrešeno pranje denarja, financiranje terorizma ali kriminalna dejavnost ali je bil zagrešen poskus teh dejanj.

- (11) Za nacionalnega administratorja in za njegove zaposlene se smiselno uporabljajo določbe zakona iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na prepoved razkritja, izjeme od načela varovanja tajnosti, povratne informacije ter obveznosti rednega usposabljanja in izobraževanja, razen obveznosti priprave programa letnega strokovnega usposabljanja.
- (12) Vlada določi nacionalnega administratorja in predpiše podrobnejši način ter pogoje poslovanja v nacionalnem delu registra Unije.

2. oddelek: Dražba emisijskih kuponov

28. člen (dražba emisijskih kuponov)

- (1) Republika Slovenija od leta 2019 ponudi na dražbi v skladu z Delegirano uredbo 2023/2830/EU emisijske kupone za naprave, ki niso dodeljeni brezplačno ali ukinjeni v skladu s tem zakonom.
- (2) Republika Slovenija ponudi na dražbi iz prejšnjega odstavka tudi emisijske kupone za:
 1. operatorje zrakoplovov od leta 2019,
 2. ladjarske družbe od leta 2024 in
 3. regulirane subjekte od leta 2027.
- (3) SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SID banka) je uradna dražiteljica na dražbah iz prejšnjega odstavka v imenu in za račun Republike Slovenije.
- (4) Ministrstvo in SID banka skleneta pogodbo, s katero podrobneje uredita opravljanje nalog uradne dražiteljice iz prejšnjega odstavka, plačilo za opravljanje nalog in poročanje ministrstvu.
- (5) Vlada pooblasti ministra, da v imenu Republike Slovenije v skladu z Delegirano uredbo 2023/2830/EU pristopi k dražbenemu sistemu, v katerem bo Republika Slovenija ponujala svoje emisijske kupone.

29. člen (Podnebni sklad)

- (1) V okviru državnega proračuna je kot proračunski sklad za nedoločen čas ustanovljen Podnebni sklad.
- (2) Namen Podnebnega sklada je financiranje in sofinanciranje izvedbe ukrepov za blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb.
- (3) Za upravljanje Podnebnega sklada je pristojno ministrstvo.
- (4) Viri financiranja Podnebnega sklada so namenski prihodki proračuna:
 1. prihodki, ustvarjeni s prodajo emisijskih kuponov na dražbah iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena, razen prihodkov, ki se v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije (UL L št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 1) vključijo v proračun Unije,
 2. prihodki od plačil dajatve iz 70. člena tega zakona, razen prihodkov, ki se v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije iz prejšnje točke vključijo v proračun Unije, in

3. globe za presežne in neprijavljene emisije iz 123. člena tega zakona.

30. člen
(poraba sredstev Podnebnega sklada)

- (1) Sredstva Podnebnega sklada, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za naprave, operatorje zrakoplovov in ladjarske družbe, se porabijo za enega ali več naslednjih namenov:
1. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, vključno s prispevkom v sklade, določene na podlagi Konvencije;
 2. prilagajanje na vplive podnebnih sprememb, financiranje raziskav in razvoja ter demonstracijskih projektov za zmanjšanje emisij in prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s sodelovanjem v pobudah Evropskega strateškega načrta za energetska tehnologijo in evropskih tehnoloških platform;
 3. razvoj obnovljivih virov energije in omrežij za prenos električne energije za izpolnitev zaveze Unije v zvezi z uporabo obnovljivih virov energije in ciljev Unije glede medsebojne povezanosti ter razvoj drugih tehnologij, ki prispevajo k prehodu na varno in trajnostno nizkoogljično gospodarstvo in pripomorejo k izpolnitvi zaveze EU, da poveča energetska učinkovitost na ravni, dogovorjene v ustreznih zakonodajnih aktih EU, vključno s proizvodnjo električne energije iz samooskrbe z električno energijo iz obnovljivih virov in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov;
 4. ukrepe za preprečevanje krčenja gozdov in podpiranje varstva in obnove šotišč, gozdov in drugih zemeljskih ali morskih ekosistemov, vključno z ukrepi, ki prispevajo k varstvu, obnovi in boljšemu upravljanju teh ekosistemov, zlasti zaščitenih morskih območij ter za povečanje pogozdovanja, prijaznega biotski raznovrstnosti, in obnovo gozdov, tudi v državah v razvoju, ki so ratificirale Pariški sporazum, pa tudi ukrepe za prenos tehnologij in podpiranje prilagajanja negativnim učinkom podnebnih sprememb v teh državah;
 5. zajemanje ogljikovega dioksida v gozdovih in tleh EU;
 6. okolju varno zajemanje in geološko shranjevanje ogljikovega dioksida, zlasti iz elektrarn na trdna fosilna goriva ter vrste industrijskih sektorjev in delov sektorjev, tudi v tretjih državah, in inovativne tehnološke metode odvzemov ogljika, kot npr. neposredno zajemanje iz zraka in shranjevanje;
 7. vlaganje v prehod na oblike prometa, ki znatno prispevajo k razogljičenju sektorja, in v pospešitev tega prehoda, vključno z razvojem podnebnju prijaznih storitev in tehnologij potniškega in tovornega železniškega prometa ter avtobusnih storitev, v ukrepe za razogljičenje pomorskega sektorja, vključno z izboljšanjem energetske učinkovitosti ladij, pristanišč, inovativnih tehnologij in infrastrukture, ter v trajnostna alternativna goriva, kot sta vodik in amonijak, ki se proizvajata iz obnovljivih virov, in v pogonske tehnologije brez emisij, ter financiranje ukrepov v podporo razogljičenju letališč v skladu z Uredbo 2023/1804/EU in Uredbo 2023/2405/EU;
 8. financiranje raziskav in razvoja na področju energetske učinkovitosti in čistih tehnologij v dejavnostih, določenih v prilogah I in III k Direktivi 2003/87/ES;
 9. ukrepe, katerih namen je izboljšanje energetske učinkovitosti, sistemov daljinskega ogrevanja in izolacije, za podporo učinkovitih sistemov ogrevanja in hlajenja, ki delujejo na energijo iz obnovljivih virov, ali podporo temeljiti in postopni prenovi stavb v skladu z zakonom, ki ureja učinkovito rabo energije, začeni s prenovi najmanj učinkovitih stavb;
 10. ukrepe zagotavljanja finančne podpore za obravnavanje socialnih vidikov v gospodinjstvih z nižjim in srednjim dohodkom, tudi z zniževanjem izkrivljajočih davkov in z usmerjenim znižanjem carin in dajatev za električno energijo iz obnovljivih virov;
 11. financiranje državnih shem podnebnih dividend, ki dokazano pozitivno vplivajo na okolje;

12. financiranje podnebnih ukrepov v ranljivih tretjih državah, tudi za prilagajanje na učinke podnebnih sprememb, z upoštevanjem nadaljnjega povečevanja mednarodnega podnebnega financiranja v teh državah;
 13. spodbujanje pridobivanja spretnosti in prerazporeditve delovne sile, da bi v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji pripomogli k pravičnemu prehodu na podnebno nevtralno gospodarstvo, zlasti v regijah, ki jih tranzicija delovnih mest najbolj zadeva, ter naložbe v izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, ki bi jih prehod lahko prizadel, vključno z delavci v pomorstvu;
 14. obravnavanje morebitnega preostalega tveganja selitve virov ogljikovega dioksida v sektorjih, določenih v Prilogi I k Uredbi (EU) 2023/956/EU;
 15. kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov ali
 16. kritje stroškov administracije in zaposlitev, potrebnih za upravljanje sistema trgovanja in dodeljevanje sredstev Podnebnega sklada ter ne glede na predpise, ki urejajo javne finance, kritje stroškov dela, nastalih pri izvajanju projektov, ki se za namene iz prejšnjih točk tega odstavka financirajo iz Podnebnega sklada.
- (2) Sredstva Podnebnega sklada, pridobljena s prodajo emisijskih kuponov na dražbi iz tretje točke drugega odstavka 28. člena tega zakona, se porabijo za enega ali več namenov iz prvega odstavka tega člena.
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka imajo pri porabi sredstev, pridobljenih s prodajo emisijskih kuponov iz tretje točke drugega odstavka 28. člena tega zakona, prednost ukrepi, ki lahko prispevajo k obravnavi socialnih vidikov trgovanja z emisijami na področju reguliranih subjektov, in sicer:
1. ukrepi, ki naj bi prispevali k razogljičenju ogrevanja in hlajenja stavb ali zmanjšanju potreb stavb po energiji, vključno z vključevanjem energije iz obnovljivih virov ter povezane ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja učinkovito rabo energije, in ukrepe za finančno podporo gospodinjstvom z nizkim dohodkom v stavbah z najslabšimi rezultati;
 2. ukrepi za pospešitev uporabe brezemisijevih vozil ali finančno podporo za uvajanje popolnoma interoperabilne oskrbovalne in polnilne infrastrukture za brezemisijevska vozila ali ukrepe za spodbujanje prehoda na javni prevoz in izboljšanje multimodalnosti ali finančno podporo za obravnavanje družbenih vidikov v zvezi z uporabniki prevoza z nizkim in srednjim dohodkom;
 3. ukrepi za financiranje Socialnega načrta za podnebje iz 16. člena tega zakona;
 4. ukrepi za zagotavljanje finančnega nadomestila končnim porabnikom goriv, v primerih, ko se takemu dvojnemu štetju emisij ni mogoče izogniti ali kadar so bili emisijski kuponi za namene sistema trgovanja za regulirane subjekte predani za emisije iz naprav, letalskih dejavnosti ali ladijskega prometa v skladu s tem zakonom.
- (4) Vlada sprejme Program porabe sredstev Podnebnega sklada (v nadaljnjem besedilu: program Podnebnega sklada) za obdobje štirih let, ki vsebuje seznam ukrepov, namene porabe sredstev, upravičence do porabe sredstev oziroma navedbo izvajalca posameznega ukrepa in opis ovrednotenja učinka izvedbe posameznega ukrepa. Vlada pripravi program Podnebnega sklada na podlagi metodologije za uvrščanje ukrepov v program porabe sredstev. Program Podnebnega sklada predstavlja podlago za prigrasitev sheme državne pomoči za ukrepe, ki potrebujejo prigrasitev državne pomoči. Pri ukrepih, ki vključujejo večletne projekte, se ne glede na obdobje, za katero se sprejema program Podnebnega sklada, v njem navedejo predvidena finančna sredstva do zaključka projekta in se v ta namen prevzemajo finančne obveznosti v breme proračunov prihodnjih let.
- (5) Minister določi metodologijo za uvrščanje ukrepov v program porabe sredstev iz prejšnjega odstavka, in sicer na podlagi naslednjih meril:
1. merilo prispevka k podnebnim ciljem,
 2. merilo dodatnosti, dodane vrednosti in zapolnitve vrzeli,
 3. merilo uresničevanja pravičnega prehoda,

4. merilo dodatnih sinergijskih učinkov na druga področja.
- (6) Sredstva Podnebnega sklada se lahko z neposredno pogodbo dodeljujejo tudi neposrednim ali posrednim proračunskim uporabnikom, ki jih je za izvajanje javnih nalog ustanovila ali pooblastila Republika Slovenija ali občina.
- (7) Do sredstev iz četrtega odstavka tega člena ni upravičena oseba:
1. katere zapadle neplačane obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti, ki jih pobira Finančna uprava Republike Slovenije, na dan predložitve vloge za pridobitev sredstev znašajo 50 eurov ali več ali
 2. na dan predložitve vloge za pridobitev sredstev ni imela predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja zadnjih pet let do dne vloge za pridobitev sredstev.
- (8) Za potrebe odločanja o pravici do pridobitve sredstev iz četrtega odstavka tega člena se podatki o tem, ali vlagatelj vloge za pridobitev sredstev izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, brezplačno pridobijo iz evidence, ki jo vodi Finančna uprava Republike Slovenije.
- (9) Oseba, ki je prejela sredstva Podnebnega sklada, mora zagotoviti prepoznavnost vira financiranja ukrepov ali projektov, za katere je prejela sredstva, tako da zagotovi skladne, učinkovite in sorazmerne informacije različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navede izvor teh sredstev in zagotovi prepoznavnost (so)financiranja Republike Slovenije iz Podnebnega sklada, zlasti pri promoviranju projektov in njihovih rezultatov.

31. člen

(nadomestilo za kritje posrednih stroškov)

- (1) Vlada predpiše način in pogoje dodelitve nadomestila za kritje posrednih stroškov iz 15. točke prvega odstavka prejšnjega člena (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo) ter upravičene sektorje ali dele sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisij ogljikovega dioksida ter so določeni v Delegiranem sklepu Komisije (EU) 2019/708 z dne 15. februarja 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z določitvijo sektorjev in delov sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO₂, za obdobje med letoma 2021 in 2030 (UL L št. 120 z dne 8. maja 2019, str. 20, v nadaljnjem besedilu: Sklep 2019/708/EU).
- (2) Za kritje posrednih stroškov iz 15. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko v programu Podnebnega sklada letno nameni največ 20 odstotkov letnih prihodkov od prodaje emisijskih kuponov iz prvega odstavka 28. člena tega zakona. Ta sredstva so namenska, pri čemer vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka določi tudi podrobnejši namen njihove porabe in način ter obdobje ugotavljanja porabe.
- (3) Ministrstvo do 31. marca tekočega leta na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi skupni znesek finančnega nadomestila za posamezen sektor ali del sektorja iz prvega odstavka tega člena, dodeljenega v preteklem letu za predpreteklo leto.
- (4) Ministrstvo na podlagi letnih prihodkov od prodaje emisijskih kuponov iz prvega odstavka 28. člena tega zakona sprejme sklep o višini zneska za kritje posrednih stroškov iz 15. točke prvega odstavka prejšnjega člena do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, ki ga objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

3. oddelek: Posebna pravila za upravljavce naprav

32. člen
(dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz naprave)

- (1) Upravljavec naprave mora pred začetkom obratovanja naprave ali njenega dela od ministrstva pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov.
- (2) Upravljavec naprave mora za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov ministrstvu poslati vlogo s predpisano vsebino in načrt za spremljanje, pripravljen v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU.
- (3) Ministrstvo izda dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za napravo, s katerim se dovoli izpuščanje toplogrednih plinov iz celotne naprave ali njenega dela, če ugotovi, da je upravljavec naprave sposoben izvajati načrt za spremljanje in poročati o emisijah toplogrednih plinov v skladu s tem zakonom.
- (4) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se lahko izda za eno ali več naprav ali njihovih delov, če so te na isti lokaciji in jih upravlja isti upravljavec naprave.
- (5) Dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov vsebuje:
 1. firmo in sedež upravljavca naprave ter kraj naprave;
 2. nazivno vhodno toplotno moč oziroma zmogljivost naprave;
 3. opis dejavnosti in emisij toplogrednih plinov iz naprave;
 4. načrt za spremljanje;
 5. zahteve, povezane s poročanjem o emisijah toplogrednih plinov v skladu s 55. členom tega zakona, in
 6. obveznost predaje emisijskih kuponov v skladu s prvim odstavkom 57. člena tega zakona.
- (6) Vlada predpiše vsebino in obliko vloge iz drugega odstavka tega člena ter obrazec, na katerem mora biti pripravljen načrt za spremljanje.

33. člen
(sprememba dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov)

- (1) Upravljavec naprave mora ministrstvu pisno prijaviti vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave ter vsako spremembo upravljavca naprave, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (2) Če ministrstvo na podlagi prijave ugotovi, da nameravana sprememba vpliva na vsebino dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, o tem v 30 dneh od prijave pisno obvesti upravljavca naprave in ga pozove, naj v določenem roku vloži vlogo za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov. Če upravljavec naprave v določenem roku vloge ne vloži, se šteje, da je od nameravane spremembe odstopil.
- (3) Če upravljavec naprave v 30 dneh od prijave ne prejme obvestila iz prejšnjega odstavka, se šteje, da nameravana sprememba ne vpliva na vsebino dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, upravljavec naprave pa lahko nameravano spremembo izvede.
- (4) Ministrstvo odloči o spremembi dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov v treh mesecih od prejema popolne vloge iz drugega odstavka tega člena.
- (5) Vlada predpiše vsebino in obliko vloge iz drugega odstavka tega člena.

34. člen
(načrt metodologije spremljanja)

- (1) Upravljavec naprave vloži iz prvega odstavka 37. člena tega zakona priloži načrt metodologije spremljanja, pripravljen v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU.
- (2) Ministrstvo v šestih mesecih od prejema popolne vloge iz prvega odstavka 37. člena tega zakona potrdi načrt metodologije spremljanja.
- (3) Upravljavec naprave mora ministrstvu pisno prijaviti vsako nameravano spremembo načrta metodologije spremljanja iz prejšnjega odstavka, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (4) Če ministrstvo na podlagi prijave iz prejšnjega odstavka ugotovi, da nameravana sprememba vpliva na vsebino načrta metodologije spremljanja iz drugega odstavka tega člena, o tem v 30 dneh od prijave pisno obvesti upravljavca naprave in ga pozove, naj v določenem roku vloži vlogo za spremembo načrta metodologije spremljanja. Če upravljavec naprave v določenem roku vloge ne vloži, se šteje, da je od nameravane spremembe odstopil.
- (5) Če upravljavec naprave v 30 dneh od prijave ne prejme obvestila iz prejšnjega odstavka, se šteje, da nameravana sprememba ne vpliva na vsebino načrta metodologije spremljanja, upravljavec naprave pa lahko nameravano spremembo izvede.
- (6) Ministrstvo odloči o spremembi načrta metodologije spremljanja v treh mesecih od prejema popolne vloge iz četrtega odstavka tega člena.
- (7) Vlada predpiše obliko vloge iz četrtega odstavka tega člena.

35. člen

(brezplačna dodelitev emisijskih kuponov)

- (1) Upravljavec naprave je upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov v skladu s tem zakonom in z Delegirano uredbo 2019/331/EU.
- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka upravljavec naprave za proizvodnjo električne energije ni upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov, razen za proizvodnjo električne energije, proizvedene iz odpadnih plinov.

Upravljavec naprave iz sektorjev ali delov sektorjev, določenih v Sklepu 2019/708/EU, je do leta 2030 še upravičen do brezplačne dodelitve 100 odstotkov količine emisijskih kuponov.

- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka upravljavec naprave iz sektorjev in delov sektorjev, ki so vključeni v Uredbo 2023/956/EU, ni upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov, razen za proizvodnjo blaga iz Priloge I te uredbe v prvih letih njene veljavnosti. Pri njihovi dodelitvi se uporablja faktor za zmanjšanje brezplačne dodelitve za proizvodnjo tega blaga (v nadaljnjem besedilu: faktor CBAM).
- (4) Brezplačna dodelitev emisijskih kuponov se v sektorjih in delih sektorjev, ki ne veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij ogljikovega dioksida v skladu s Sklepom 2019/708/EU, po letu 2026 zmanjšuje v enakih deležih v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU, tako da leta 2030 ni več brezplačne dodelitve emisijskih kuponov, razen za podnaprave za daljinsko ogrevanje.
- (5) Če mora upravljavec naprave izvesti energetski pregled ali izvajati potrjen sistem upravljanja z energijo v skladu z zakonom, ki ureja učinkovito rabo energije, in če priporočil iz poročila o pregledu ali iz potrjenega sistema upravljanja z energijo ne izvede, razen če čas vračanja za ustrezne naložbe presega tri leta ali če so stroški teh naložb nesorazmerni,

se količina emisijskih kuponov, ki jih ministrstvo brezplačno dodeli upravljavcu te naprave, zmanjša za 20 odstotkov. Količina brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov se ne zmanjša, če upravljavec dokaže, da je sprejel druge ukrepe, s katerimi je dosegel zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, enakovredno zmanjšanju, ki ga za zadevno napravo priporoča poročilo o pregledu ali potrjeni sistem upravljanja z energijo.

- (6) Upravljavec naprave, katere ravni emisij toplogrednih plinov so višje od 80 percentilov ravni emisij za ustrezne referenčne vrednosti za proizvode k vlogi iz prvega odstavka 37. člena tega zakona, priloži tudi načrt za podnebno nevtralnost za vsako od dejavnosti v tej napravi v skladu z Izvedbeno uredbo 2023/2441/EU.
- (7) Če upravljavec naprave k vlogi iz prvega odstavka 37. člena tega zakona načrta iz prejšnjega odstavka ne priloži, se mu celotna količina brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov za obdobje iz prvega odstavka 37. člena tega zakona zmanjša za 20 odstotkov.
- (8) Doseganje ciljev in mejnikov, določenih v načrtu za podnebno nevtralnost iz sedmega odstavka tega člena preveritelj iz 56. člena tega zakona preveri za obdobje do 31. decembra 2025 in za vsako nadaljnje obdobje, ki se konča z 31. decembrom vsakega petega leta, v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2067/EU.
- (9) Upravljavcu naprave se brezplačni emisijski kuponi nad 80 odstotkov ne dodelijo tudi v primeru, če doseganje vmesnih ciljev in mejnikov iz prejšnjega odstavka ni bilo preverjeno za obdobji iz 141. člena tega zakona.

36. člen

(načrt za podnebno nevtralnost za druge naprave)

- (1) Ne glede na določbo šestega odstavka prejšnjega člena mora pripraviti načrt za podnebno nevtralnost za vsako od dejavnosti v svoji napravi v skladu z Izvedbeno uredbo 2023/2441/EU tudi upravljavec druge naprave, ki ima dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz 32. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: upravljavec druge naprave), in ga v šestih mesecih po pravnomočnosti dovoljenja poslati ministrstvu, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (2) Ministrstvo načrt iz prejšnjega odstavka potrdi najpozneje v šestih mesecih od prejema, če ugotovi, da je izdelan v skladu s predpisom EU iz prejšnjega odstavka.
- (3) Upravljavec naprave iz prvega odstavka tega člena mora ministrstvu do 30. junija 2030 in nato vsakih pet let poročati o doseganju ciljev in mejnikov, določenih v načrtu iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, preveri poročilo iz prejšnjega odstavka do 31. decembra 2030 in nato vsakih pet let.
- (5) Upravljavec naprave iz prvega odstavka tega člena ni upravičen do sredstev Podnebnega sklada, o čemer ministrstvo izda odločbo, če:
 - 1. ministrstvu ne pošlje načrta do roka iz prvega odstavka tega člena;
 - 2. ministrstvo ne potrdi, da je načrt izdelan v skladu s predpisom iz prvega odstavka tega člena;
 - 3. ministrstvu ne poroča do roka iz tretjega odstavka tega člena ali
 - 4. ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, ob preverjanju ugotovi, da cilji in mejniki, določeni v načrtu za podnebno nevtralnost, niso bili doseženi.

- (6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena načrta za podnebno nevtralnost ni treba pripraviti upravljavcu druge naprave, ki mora v skladu z zakonom, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije, pripraviti trajnostni načrt za doseganje ciljev in meril.
- (7) Vlada predpiše obrazec, na katerem mora upravljavec druge naprave ministrstvu poslati poročilo iz tretjega odstavka tega člena.

37. člen
(seznam naprav)

- (1) Ministrstvo na podlagi vloge upravljavca obstoječe naprave za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov, pripravljene v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU, pripravi seznam naprav in upravljavcev naprav (v nadaljnjem besedilu: seznam naprav) za obdobje petih let in ga do 30. septembra dve leti pred začetkom vsakega petletnega obdobja predloži Komisiji.
- (2) Ministrstvo skupaj s seznamom naprav Komisiji predloži tudi seznam naprav in upravljavcev naprav, ki se želijo v skladu z 38. členom tega zakona izključiti iz sistema trgovanja (v nadaljnjem besedilu: seznam malih naprav).
- (3) Seznam iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi:
1. opredelitev sprejetih ukrepov, ki bodo dosegli enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov;
 2. opredelitev sistema spremljanja, poročanja in preverjanja za naprave, ki se želijo v skladu z 38. členom tega zakona izključiti iz sistema trgovanja male naprave (v nadaljnjem besedilu: male naprave);
 3. potrditev, da bo mala naprava ponovno vključena v sistem trgovanja v skladu z osmim odstavkom 38. člena tega zakona.
- (4) Ministrstvo seznam malih naprav javno objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave štiri mesece pred rokom iz prvega odstavka tega člena, javnost pa ima pravico dati pripombe v roku 30 dni od dneva javne objave.
- (5) Seznama naprav in malih naprav vsebujeta tudi podatke o proizvodni dejavnosti, prenosih toplote in plinov, proizvodnji električne energije in emisijah za vsako napravo in malo napravo na ravni podnaprave za pet koledarskih let pred rokom iz prvega odstavka tega člena.
- (6) Seznama naprav in malih naprav vsebujeta na podlagi vloge iz prvega odstavka tega člena tudi brezplačno količino emisijskih kuponov za petletno obdobje iz prvega odstavka tega člena in sorazmerni delež brezplačnih emisijskih kuponov za posamezno koledarsko leto v navedenem petletnem obdobju.
- (7) Ministrstvo upošteva zahteve Komisije glede vključitve naprav na seznama naprav in malih naprav ter enakovrednih ukrepov. Ministrstvo ne sme dodeliti brezplačnih emisijskih kuponov napravi in mali napravi, za katero je Komisija zavrnila vpis na seznam.
- (8) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi končni seznam naprav in malih naprav ter končno brezplačno količino dodeljenih emisijskih kuponov, če Komisija v devetih mesecih od dneva objave seznama iz drugega odstavka tega člena temu seznamu ne ugovarja.
- (9) Ministrstvo upravljavcu naprave in upravljavcu male naprave, za katerega je pridobil podatke iz petega odstavka tega člena in je na seznamu iz prejšnjega odstavka, v dveh mesecih od objave seznama iz prejšnjega odstavka z odločbo dodeli celotno brezplačno

količino emisijskih kuponov, ki mu pripada za petletno obdobje, in letne brezplačne količine emisijskih kuponov v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU. Odločba vsebuje tudi seznam podnaprav s preteklimi ravnmi dejavnosti.

- (10) Ob spremembi dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov zaradi spremembe upravljavca naprave v skladu s četrtem odstavkom 33. člena tega zakona ministrstvo po uradni dolžnosti v tem delu spremeni tudi odločbo iz prejšnjega odstavka.
- (11) Če naprava, ki je vključena na seznam iz osmega odstavka tega člena zaradi obratovanja kurilnih enot s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW, spremeni svoje proizvodne procese, da bi zmanjšala emisije toplogrednih plinov, in ne dosega več tega praga, lahko upravljavec naprave ostane vključen v sistem trgovanja do konca tekočega in naslednjega obdobja iz prvega odstavka tega člena.
- (12) Upravljavec naprave iz prejšnjega odstavka o svoji nameri obvesti ministrstvo, ki po uradni dolžnosti spremeni dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov.

38. člen
(izključitev iz sistema trgovanja)

- (1) Upravljavec naprave se lahko pred začetkom vsakega petletnega obdobja iz prvega odstavka 37. člena tega zakona odloči, da se izključi iz sistema trgovanja, če:
 1. so bile emisije iz naprave v poročilih o emisijah v vsakem koledarskem letu v treh zaporednih letih pred rokom iz prvega odstavka 37. člena tega zakona manjše od 25.000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase;
 2. je imela naprava med opravljanjem dejavnosti izgorevanja goriva v treh zaporednih letih pred rokom iz prvega odstavka 37. člena tega zakona nazivno vhodno toplotno moč pod 35 MW in
 3. bo izvajal ukrepe, ki bodo v obdobju iz prvega odstavka 37. člena tega zakona dosegli enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov.
- (2) Ministrstvo najpozneje šest mesecev pred rokom iz prvega odstavka 37. člena tega zakona na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi predlog enakovrednih ukrepov iz tretje točke prejšnjega odstavka.
- (3) Upravljavec naprave iz prvega odstavka tega člena obvesti ministrstvo o svoji nameri, da se izključi iz sistema trgovanja najpozneje štiri mesece pred rokom iz prvega odstavka 37. člena tega zakona z vlogo iz prvega odstavka 37. člena tega zakona.
- (4) Ministrstvo upravljavcu naprave za malo napravo, ki je na seznamu malih naprav, po uradni dolžnosti nadomesti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov z dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo oziroma ji izda novo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo in jo izključi iz sistema trgovanja, prej veljavno dovoljenje pa preneha veljati z začetkom petletnega obdobja s seznama naprav iz osmega odstavka 37. člena tega zakona.
- (5) Dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo iz prejšnjega odstavka tega člena velja za obdobje iz prvega odstavka 37. člena tega zakona, poleg sestavin iz 1., 2., 3. in 4. točke petega odstavka 32. člena tega zakona vsebuje tudi obveznosti iz 3. točke prvega odstavka tega člena.
- (6) Upravljavec male naprave mora ministrstvu poslati poročilo o emisijah iz 55. člena tega zakona, ki mu ni potrebno priložiti poročila o preverjanju v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2067/EU, najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

- (7) Če ministrstvo med preverjanjem poročila iz prejšnjega odstavka ugotovi, da so podatki iz poročila o emisijah napačni, količino emisij toplogrednih plinov ugotovi z odločbo.
- (8) Če ministrstvo na podlagi poročila iz šestega odstavka tega člena ali drugih podatkov v tekočem letu ugotovi, da je mala naprava v preteklem letu izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase, ali če upravljavec naprave ni izvajal enakovrednih ukrepov, določenih v predpisu iz trinajstega odstavka tega člena, tako napravo z začetkom naslednjega koledarskega leta znova vključi v sistem trgovanja.
- (9) Ministrstvo znova vključi upravljavca male naprave v sistem trgovanja tako, da mu izda dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, s katerim nadomesti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo, to pa preneha veljati z začetkom koledarskega leta, ki sledi letu ugotovitve iz prejšnjega odstavka.
- (10) Ministrstvo upravljavcu male naprave v primeru iz prejšnjega odstavka podeli tudi preostanek brezplačnih emisijskih kuponov, ki mu pripadajo do konca obdobja, v katerem je znova vključen v sistem trgovanja.
- (11) Upravljavec male naprave mora izpolniti obveznosti iz 3. točke prvega odstavka tega člena tudi v letu, ki sledi letu, v katerem je mala naprava izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase.
- (12) Za upravljavca male naprave se glede spremembe, povezane z malo napravo, spremembe načrta metodologije spremljanja, spremembe načrta za spremljanje in izpolnitve obveznosti pri prenehanju delovanja ali dejavnosti male naprave smiselno uporabljajo določbe 33., 34., 54. in 59. člena tega zakona ter predpis iz trinajstega odstavka tega člena.
- (13) Vlada predpiše enakovredne ukrepe iz 3. točke prvega odstavka tega člena, vsebino in obliko načrta za spremljanje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov za malo napravo in način preverjanja poročila iz šestega odstavka tega člena.

39. člen

(vključitev drugih dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja)

- (1) Vlada lahko na podlagi predhodne odobritve Komisije v sistem trgovanja vključi še druge dejavnosti in toplogredne pline, pri čemer upošteva zlasti:
1. učinke na notranji trg EU;
 2. morebitno izkrivljanje konkurence;
 3. okoljsko celovitost sistema trgovanja in
 4. zanesljivost načrtovanega spremljanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov.
- (2) Vlada predpiše dejavnosti in toplogredne pline iz prejšnjega odstavka.
- (3) Upravljavec naprave, ki izvaja dejavnost iz predpisa iz prejšnjega odstavka, lahko pri ministrstvu vloži vlogo za dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z drugim odstavkom 32. členom tega zakona.
- (4) Ministrstvo upravljavcu naprave iz prejšnjega odstavka izda dovoljenje v skladu s tretjim odstavkom 32. člena tega zakona.
- (5) Če upravljavec naprave iz prejšnjega odstavka spremeni svoje proizvodne procese, da bi zmanjšal emisije toplogrednih plinov na svoji napravi, in ne izpolnjuje več pogojev, določenih v predpisu iz drugega odstavka tega člena, lahko ostane vključen v sistem

trgovanja do konca tekočega in naslednjega obdobja iz prvega odstavka 37. člena tega zakona.

- (6) Upravljavec naprave iz prejšnjega odstavka o svoji nameri obvesti ministrstvo, ki po uradni dolžnosti spremeni dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov.

40. člen

(prilagoditev brezplačno dodeljene količine emisijskih kuponov)

- (1) Ministrstvo predloži Komisiji podatke iz poročila o ravni dejavnosti upravljavca naprave, pripravljenega v skladu z Izvedbeno uredbo 2019/1842/EU.
- (2) Ministrstvo upošteva zahteve Komisije in z odločbo spremeni brezplačno dodeljeno količino emisijskih kuponov iz osmega odstavka 37. člena tega zakona v skladu s predpisom EU iz prejšnjega odstavka. Ta odločba vsebuje tudi podatek o presežku oziroma dodatni količini brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov.
- (3) Ministrstvo na podlagi poročila o ravni dejavnosti upravljavca male naprave iz prvega odstavka tega člena, ki mu ni treba priložiti poročila o preverjanju tega poročila, z odločbo spremeni brezplačno dodeljeno količino emisijskih kuponov iz devetega odstavka 37. člena tega zakona v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Vlada predpiše podrobnejša pravila za prilagoditev brezplačne dodelitve emisijskih kuponov zaradi sprememb ravni dejavnosti.

41. člen

(dodelitev brezplačnih emisijskih kuponov za nove naprave)

- (1) Za upravljavca nove naprave se v vsakem petletnem obdobju iz prvega odstavka 37. člena tega zakona šteje upravljavec naprave, ki je dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov prvič pridobil v obdobju, ki se začne tri mesece pred rokom iz prvega odstavka 37. člena tega zakona in konča tri mesece pred rokom za predložitev seznama naprav Komisiji za naslednje petletno obdobje (v nadaljnjem besedilu: upravljavec nove naprave).
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se za upravljavca nove naprave ne šteje upravljavec naprave, ki je s pravnim poslom pridobil napravo ali njen del, za katero je bilo izdano dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, in upravljavec naprave, ki mu je bilo zaradi spremembe upravljavca naprave dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov spremenjeno v skladu s 33. členom tega zakona.
- (3) Upravljavec nove naprave je upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov, razen za zgorevanje goriva zaradi proizvodnje električne energije. Upravljavec nove naprave na ministrstvo vloži vlogo za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov za nove naprave, pripravljeno skladno z Delegirano uredbo 2019/331/EU.
- (4) Ministrstvo podatke iz vloge iz prejšnjega odstavka predloži Komisiji.
- (5) Ministrstvo upošteva zahteve Komisije in z odločbo upravljavcu nove naprave dodeli celotno brezplačno količino emisijskih kuponov iz tretjega odstavka tega člena, ki mu pripada za obdobje, in letne brezplačne količine emisijskih kuponov v skladu s predpisom EU iz tretjega odstavka tega člena. Odločba vsebuje tudi seznam podnaprav s preteklimi ravnmi dejavnosti.
- (6) Vlada predpiše vsebino vloge iz tretjega odstavka tega člena.

42. člen
(podelitev brezplačnih emisijskih kuponov)

- (1) Nacionalni administrator upravljavcu naprave, ki je na seznamu iz osmega odstavka 37. člena tega zakona, razen upravljavcu male naprave, na podlagi odločbe o brezplačni dodelitvi emisijskih kuponov iz devetega odstavka 37. člena tega zakona v registru Unije podeli letno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov najpozneje do 30. junija tekočega leta.
- (2) Nacionalni administrator upravljavcu nove naprave podeli letno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov v registru Unije v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz petega odstavka prejšnjega člena.
- (3) Ob prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz 59. člena tega zakona nacionalni administrator upravljavcu naprave v naslednjem in vsakem nadaljnjem koledarskem letu do konca petletnega obdobja iz prvega odstavka 37. člena tega zakona ne podeli preostanka brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov.
- (4) Za naprave, ki so prenehale opravljati dejavnosti, podelitev brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov ni možna.
- (5) Nacionalni administrator upravljavcu naprave podeli dodatno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov v registru Unije v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka 40. člena tega zakona.
- (6) Nacionalni administrator upravljavcu naprave, ki jo ponovno vključi v sistem trgovanja, podeli količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov v registru Unije v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz osmega odstavka 38. člena tega zakona.

43. člen
(prenos emisijskih kuponov)

- (1) Ne glede na določbe prvega odstavka prejšnjega člena ministrstvo brezplačno dodeli preostanek emisijskih kuponov upravljavcu naprave, ki je s pravnim poslom pridobil napravo ali njen del na območju Republike Slovenije, za katero je bilo izdano dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, in se je tako pisno dogovoril z upravljavcem naprave.
- (2) Ministrstvo odloči o brezplačni dodelitvi preostanka emisijskih kuponov na podlagi zahteve kupca naprave ali njenega dela iz prejšnjega odstavka ter ob predložitvi notarsko overjenih kopij o sklenitvi pravnega posla in dogovora o prenosu emisijskih kuponov.
- (3) Nacionalni administrator upravljavcu naprave podeli preostanek emisijskih kuponov v registru Unije v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega odstavka.

4. oddelek: Posebna pravila za operatorje zrakoplovov

44. člen
(načrt za spremljanje operatorja zrakoplova)

- (1) Operator zrakoplova, ki mu je operativno licenco odobrila Republika Slovenija, in operator zrakoplova, ki je v skladu s predpisom EU, ki določa seznam operatorjev zrakoplovov, pripisan Republiki Sloveniji kot državi članici upravljavki (v nadaljnjem besedilu: seznam operatorjev zrakoplovov), mora v 30 dneh od pridobitve licence oziroma objave seznama operatorjev zrakoplovov ministrstvu poslati podatke o predvideni letni količini in vrsti goriva, ki ga bo uporabljal za izvajanje določene letalske dejavnosti, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

- (2) Če ministrstvo na podlagi podatkov iz prejšnjega odstavka ugotovi, da bo operator zrakoplova opravljal določeno letalsko dejavnost, ga v 21 dneh od pridobitve podatkov pozove, da predloži vlogo za odobritev načrta za spremljanje.
- (3) Operator zrakoplova mora pri ministrstvu v 21 dneh od poziva iz prejšnjega odstavka predložiti vlogo, ki vsebuje tudi načrt za spremljanje, pripravljen v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (4) Če ministrstvo v roku iz drugega odstavka tega člena operatorja zrakoplova ne pozove k vložitvi vloge za odobritev načrta za spremljanje, se šteje, da operator zrakoplova nima obveznosti v skladu s tem zakonom.
- (5) Ministrstvo operatorju zrakoplova v treh mesecih od prejema popolne vloge iz drugega odstavka tega člena izda odločbo o odobritvi načrta za spremljanje, ki vsebuje tudi zahteve, povezane z izvajanjem načrta za spremljanje in poročanjem o emisijah toplogrednih plinov v skladu s 55. členom tega zakona, in obveznost predaje emisijskih kuponov v skladu s prvim odstavkom 57. člena tega zakona.

45. člen

(brezplačni emisijski kuponi za operatorje zrakoplovov)

- (1) Operator zrakoplova je upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov za leti 2024 in 2025, sorazmerno z njegovim deležem emisij, ki jih je za leto 2023 sporočil ministrstvu in jih je preveril preveritelj v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2067/EU. Ministrstvo operatorju zrakoplova z odločbo dodeli ustrezno količino brezplačnih emisijskih kuponov v skladu s sklepom EU, ki ureja navodila centralnemu administratorju registra Unije, da preglednice nacionalnih dodelitev za letalstvo za leti 2024 in 2025 vnese v register Unije.
- (2) Operator zrakoplova od 1. januarja 2026 ni upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov.
- (3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena je operator zrakoplova za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2030 še upravičen do brezplačnih emisijskih kuponov, ki se dodelijo za kritje dela ali celotne razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in uporabo upravičenih trajnostnih letalskih goriv, kot so opredeljena v Uredbi 2023/2405/EU.
- (4) Komerčni operator zrakoplova lahko vsako leto ministrstvo zaprosi za dodelitev emisijskih kuponov iz prejšnjega odstavka na podlagi količine vsakega upravičenega letalskega goriva, ki se uporabi za lete, za katere je treba med 1. januarjem 2024 in 31. decembrom 2030 predati emisijske kupone v skladu s 57. členom tega zakona.
- (5) Komerčni operator zrakoplova lahko zaprosi za dodelitev brezplačnih emisijskih kuponov iz tretjega odstavka tega člena najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, tako da k preverjenemu poročilu o emisijah iz 55. člena tega zakona priloži tudi račune, s katerimi izkazuje nakup upravičenega letalskega goriva.
- (6) Ministrstvo emisijske kupone iz tretjega odstavka tega člena dodeli za:
 1. 70 odstotkov preostale razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in vodika iz obnovljivih virov energije ter naprednih biogoriv v skladu z Direktivo 2018/2001/ES, za katera je faktor emisije nič na podlagi Priloge IV k Direktivi 2003/87/ES ali na podlagi Izvedbene uredbe 2018/2066/EU;
 2. 95 odstotkov preostale razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, ki izpolnjujejo zahteve predpisov iz prejšnje točke;

3. 100 odstotkov preostale razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in katerega koli upravičenega letalskega goriva, ki ni pridobljeno iz fosilnih goriv, zajetih v prvem pododstavku tega odstavka, na letališčih na otokih, ki so manjši od 10.000 km² in nimajo cestne ali železniške povezave s celino, na letališčih, ki niso dovolj velika, da bi bila opredeljena kot letališča Unije v skladu z Uredbo 2023/2405/EU, in na letališčih v najbolj oddaljenih regijah;
 4. v drugih primerih, kot so tisti iz točk od 1. do 3., 50 odstotkov preostale razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in katerega koli upravičenega letalskega goriva, ki ni pridobljeno iz fosilnih goriv, v skladu z Uredbo 2023/2405/EU.
- (7) Ministrstvo emisijske kupone iz tretjega odstavka tega člena brezplačno dodeli z odločbo, pri dodelitvi pa uporablja tudi predpis EU, ki ureja kritje dela ali celotne razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in uporabo ustreznih upravičenih letalskih goriv, in upošteva morebitno podporo iz drugih dovoljenih shem državnih pomoči.
 - (8) Nacionalni administrator na podlagi odločbe iz prvega odstavka tega člena in odločbe iz prejšnjega odstavka operatorju zrakoplova v registru Unije podeli letno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov najpozneje do 30. junija tekočega leta.
 - (9) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi seznam operatorjev zrakoplovov in pripadajočo količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov iz prvega odstavka tega člena.
 - (10) Operator zrakoplova, ki je prejel brezplačne emisijske kupone na podlagi odločbe iz sedmega odstavka tega člena, mora zagotoviti prepoznavnost njihovega prejemanja.
 - (11) Vlada predpiše način zagotavljanja prepoznavanja prejemanja brezplačnih emisijskih kuponov iz prejšnjega odstavka.

46. člen
(uporaba sheme CORSIA)

- (1) Ministrstvo, pristojno za letalski promet, v skladu s predpisom EU, ki določa metodologijo v zvezi z leti v države, za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA, za vsako leto izračuna zahteve za izravnavo za predhodno koledarsko leto za lete v države, ki so navedene v tem predpisu, iz njih in med njimi ter za lete med Švico ali Združenim kraljestvom ter državami, ki so navedene v tem predpisu, in vsako leto do 30. novembra o zahtevah obvesti operatorje zrakoplovov.
- (2) Ministrstvo, pristojno za letalski promet, v skladu s predpisom EU iz prejšnjega odstavka izračuna tudi končne skupne zahteve za izravnavo za posamezno obdobje skladnosti, določeno v okviru sheme CORSIA, in do 30. novembra leta, ki sledi zadnjemu letu posameznega obdobja skladnosti, o teh zahtevah obvesti operatorja zrakoplova, ki:
 1. ima spričevalo operatorja zrakoplova, ki ga je izdala Republika Slovenija, ali je registriran v državi članici, vključno z najbolj oddaljenimi regijami, pridruženimi območji in ozemlji navedene države članice, in
 2. od 1. januarja 2021 opravlja letalsko dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES.
- (3) Operator zrakoplova, ki mu je spričevalo operatorja zrakoplova izdala Republika Slovenija ali je v njej registriran, lahko za izpolnjevanje svoje obveznosti glede izravnave v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena uporabi in ukine enote iz prvega odstavka 11. a člena Direktive 2003/87/ES v skladu s predpisom EU, ki podrobneje ureja zahteve glede uporabe in ukinitve teh enot, samo glede zahteve za izravnavo, o kateri je ministrstvo iz prvega in drugega odstavka tega člena operatorja zrakoplova obvestilo za posamezno obdobje

skladnosti v okviru sheme CORSIA. Ukinitve se izvede do 31. januarja 2025 za emisije v obdobju 2021–2023 in do 31. januarja 2028 za emisije v obdobju 2024–2026.

5. oddelek: Posebna pravila za ladjarske družbe

47. člen

(pristojni organ za ladjarske družbe)

- (1) Ministrstvo je pristojni organ za ladjarsko družbo, ki je registrirana v Republiki Sloveniji ali ji je pripisana na podlagi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2024/411 z dne 30. januarja 2024 o seznamu ladjarskih družb z navedbo upravnega organa za ladjarske družbe v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 2024/411 z dne 31. 1. 2024) (v nadaljnjem besedilu: seznam ladjarskih družb).
- (2) Ministrstvo ohrani pristojnost iz prejšnjega odstavka ne glede na naknadne spremembe dejavnosti ali registracije ladjarske družbe, dokler te spremembe niso razvidne na posodobljenem seznamu ladjarskih družb.

48. člen

(spremljanje, poročanje in preverjanje emisij toplogrednih plinov)

- (1) Ladjarska družba, ki je registrirana v Republiki Sloveniji ali je na seznamu ladjarskih družb, mora za vsako od svojih ladij ministrstvu predložiti vlogo za odobritev načrta za spremljanje v skladu z Uredbo 2015/757/EU, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (2) Ministrstvo v treh mesecih od prejema popolne vloge iz prejšnjega odstavka izda odločbo o odobritvi načrta za spremljanje v skladu z Uredbo 2015/757/EU. Odločba vsebuje tudi zahteve, ki se nanašajo na izvajanje načrta za spremljanje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov in njihovo preverjanje v skladu z navedenim predpisom ter predajo emisijskih kuponov v registru Unije v skladu z določbami tega zakona.
- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora ladjarska družba za vsako ladjo, ki bo po 1. januarju 2024 prvič v njenem ladjevju in bo opravljala dejavnost pomorskega prometa iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES, ministrstvu brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje tri mesece po prvem postanku te ladje v pristanišču pod jurisdikcijo Republike Slovenije predložiti vlogo za odobritev načrta za spremljanje, izdelanega v skladu z Uredbo 2015/757/EU, in oceno preveritelja iz drugega odstavka tega člena, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (4) Ministrstvo v štirih mesecih po prvem postanku ladje iz prejšnjega odstavka izda odločbo v skladu z drugim odstavkom tega člena.

49. člen

(obseg predaje emisijskih kuponov za ladjarske družbe)

- (1) Ladjarska družba je odgovorna za emisije toplogrednih plinov iz svojih ladij v deležih, kot so določeni v prvem odstavku 3.ga člena Direktive 2003/87/ES.
- (2) Ladjarska družba mora v registru Unije vsako leto do roka iz 57. člena tega zakona predati emisijske kupone v skladu z razporedom, določenim v 3.gb členu Direktive 2003/87/ES.
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ladjarska družba preda pet odstotkov manj emisijskih kuponov od svojih preverjenih emisij, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri

ladjah, kategoriziranih za plovbo v ledu kategorije IA ali IA Super ali druge enakovredne kategorije, določene na podlagi priporočila HELCOM 25/7.

50. člen
(povračilo stroškov)

- (1) Če ladjarska družba s pogodbo prenese končno odgovornost za nakup goriva ali upravljanje ladje ali oboje na osebo, ki ni ladjarska družba, je ta oseba ladjarski družbi dolžna povrniti stroške, ki so povezani z obveznostjo predaje emisijskih kuponov.
- (2) V primeru iz prejšnjega odstavka ostane ladjarska družba odgovorna za izvajanje načrta za spremljanje, poročanje in predajo emisijskih kuponov v register Unije v skladu z določbami tega zakona.

6. oddelek: Posebna pravila za regulirane subjekte

51. člen
(dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte)

- (1) Regulirani subjekt mora pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirani subjekt.
- (2) Regulirani subjekt mora za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov ministrstvu poslati vlogo s predpisano vsebino in načrt za spremljanje, pripravljen v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU.
- (3) Ministrstvo izda dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz prvega odstavka tega člena, če ugotovi, da je regulirani subjekt sposoben spremljati emisije toplogrednih plinov, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo v določenem sektorju, in o njih poročati v skladu s tem zakonom.
- (4) Dovoljenje za emisije toplogrednih plinov iz prvega odstavka tega člena vsebuje zlasti:
 1. naziv in naslov reguliranega subjekta;
 2. opis načinov, kako regulirani subjekt sprošča goriva v porabo v določenem sektorju;
 3. seznam goriv, ki jih regulirani subjekt sprošča v porabo v določenem sektorju;
 4. načrt za spremljanje;
 5. zahteve, povezane s poročanjem o emisijah toplogrednih plinov v skladu s četrtem odstavkom 55. člena tega zakona;
 6. obveznost predaje emisijskih kuponov, ki ustrezajo skupnim emisijam v vsakem koledarskem letu, preverjenim v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2067/EU, v roku iz 57. člena tega zakona.
- (5) Regulirani subjekt mora obvestiti ministrstvo o vseh načrtovanih spremembah narave svoje dejavnosti ali goriv, ki jih sprošča v porabo, zaradi katerih bi bilo morda treba posodobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov. Ministrstvo posodobi dovoljenje v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU, če ugotovi, da načrtovane spremembe vplivajo na vsebino tega dovoljenja. Kadar se spremeni identiteta reguliranega subjekta, ministrstvo posodobi dovoljenje, tako da spremeni naziv in naslov reguliranega subjekta.
- (6) Vlada predpiše vsebino vloge iz drugega odstavka tega člena in obliko načrta za spremljanje iz 4. točke četrtega odstavka tega člena.

- (7) Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka določi tudi poenostavljene ukrepe za spremljanje emisij in poročanje o njih za regulirani subjekt, katerega letne emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo, so manjše od 1.000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida.

52. člen
(razširitev sektorjev)

- (1) Vlada lahko na podlagi odobritve Komisije od leta 2027 v sistem trgovanja za regulirane subjekte vključi tudi druge sektorje, pri čemer upošteva zlasti:
1. učinke na notranji trg EU;
 2. morebitno izkrivljanje konkurence;
 3. okoljsko celovitost sistema trgovanja in
 4. zanesljivost načrtovanega spremljanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov.
- (2) Vlada predpiše sektorje iz prejšnjega odstavka.
- (3) Regulirani subjekt, ki izvaja dejavnost v sektorju iz predpisa iz prejšnjega odstavka, lahko pri ministrstvu vloži vlogo za dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z drugim odstavkom 51. člena tega zakona.
- (4) Ministrstvo reguliranemu subjektu iz prejšnjega odstavka izda dovoljenje v skladu s tretjim odstavkom 51. člena tega zakona.
- (5) Regulirani subjekt, ki opravlja dejavnost v sektorjih iz predpisa iz drugega odstavka tega člena, mora ministrstvu predložiti preverjeno poročilo o emisijah za te sektorje v skladu s 55. in 56. členom tega zakona. Če je preveritelj poročilo potrdil kot zadovoljivo, ministrstvo o količini preverjenih emisij do 30. junija koledarskega leta uradno obvesti Komisijo.

53. člen
(preprečevanje dvojnega štetja)

- (1) Vlada predpiše ukrepe za omejevanje tveganja dvojnega štetja emisij iz sistema trgovanja za regulirane subjekte in emisij iz sistema trgovanja za naprave, operatorje zrakoplovov in ladjarske družbe, ter tveganja predaje emisijskih kuponov za emisije, ki niso vključene v sistem trgovanja za regulirane subjekte.
- (2) Vlada lahko v predpisu iz prejšnjega odstavka za bolnišnico, ki ni naprava, določi, da se ji zagotovi finančno nadomestilo za stroške, ki so ji bili preneseni zaradi predaje emisijskih kuponov za regulirane subjekte.

7. oddelek: Skupna pravila

54. člen
(sprememba načrta za spremljanje)

- (1) V primeru bistvene spremembe načrta za spremljanje v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU, upravljavec naprave, operator zrakoplova ali regulirani subjekt pri ministrstvu vloži vlogo, ki vsebuje spremenjeni načrt za spremljanje.
- (2) Ministrstvo spremeni odločbo iz tretjega odstavka 32. člena tega zakona, petega odstavka 44. člena tega zakona ali tretjega odstavka 51. člena tega zakona v treh mesecih od prejema popolne vloge iz prejšnjega odstavka.

- (3) Če mora ladjarska družba spremeniti načrt za spremljanje v skladu z Uredbo 2015/757/EU, pri ministrstvu vloži vlogo, ki vsebuje spremenjeni načrt za spremljanje in oceno preveritelja iz drugega odstavka 56. člena tega zakona, ali je načrt izdelan v skladu s tem predpisom, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (4) Ministrstvo v treh mesecih od prejema popolne vloge iz prejšnjega odstavka spremeni odločbo iz drugega odstavka 48. člena tega zakona, če je preveritelj ocenil, da je načrt izdelan v skladu s predpisom EU iz prejšnjega odstavka.
- (5) Upravljevec naprave, operator zrakoplova ali regulirani subjekt lahko spremeni načrt za spremljanje v nebitvenih sestavinah v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena, vendar mora o nameravani spremembi načrta za spremljanje najpozneje do 31. decembra tekočega leta obvestiti ministrstvo, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- (6) Vlada predpiše vsebino in obliko vloge za spremembo načrta za spremljanje iz prvega odstavka tega člena za upravljavca naprave in regulirani subjekt.

55. člen
(poročanje)

- (1) Upravljevec naprave in operator zrakoplova morata ministrstvu poslati poročilo o emisijah toplogrednih plinov v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU za preteklo koledarsko leto najpozneje do 31. marca tekočega leta.
- (2) Ladjarska družba mora ministrstvu in Komisiji poročati o emisijah toplogrednih plinov v skladu z Uredbo 2015/757/EU za preteklo koledarsko leto najpozneje do 31. marca tekočega leta.
- (3) Šteje se, da so zahteve iz prejšnjega odstavka za ladjarsko družbo izpolnjene, če je preveritelj za zadevno ladjo izdal listino o skladnosti v skladu s predpisom EU iz prejšnjega odstavka.
- (4) Regulirani subjekt mora od 1. januarja 2025 za vsako koledarsko leto spremljati svoje emisije v skladu z odobrenim načrtom spremljanja, od 1. januarja 2026 pa ministrstvu najpozneje do 30. aprila tekočega leta poslati poročilo o emisijah toplogrednih plinov v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU.
- (5) Od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2030 mora regulirani subjekt do 30. aprila vsako leto ministrstvu poročati tudi o povprečnem deležu stroškov, povezanih s predajo emisijskih kuponov, ki jih je prenesel na potrošnike za predhodno leto, v skladu s predpisom EU, ki ureja poročanje o povprečnem deležu stroškov.
- (6) Oseba iz prvega in četrtega odstavka tega člena mora k poročilu predložiti tudi poročilo o preverjanju v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2067/EU, oseba iz drugega odstavka tega člena pa v skladu z Uredbo 2015/757/EU.
- (7) Če oseba iz prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena v predpisanem roku ministrstvu ne pošlje poročila o emisijah za preteklo koledarsko leto skupaj s poročilom o preverjanju iz prejšnjega odstavka ali če preveritelj iz 56. člena tega zakona poročila o emisijah iz prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena ne potrdi kot zadovoljivega v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2067/EU ali Uredbo 2015/757/EU, poročilo o emisijah na podlagi dostopnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov za posamezno napravo, operatorja zrakoplova ali ladjarsko družbo izdela ministrstvo najpozneje do 30. aprila tekočega leta oziroma za regulirani subjekt najpozneje do 31. maja tekočega leta. Stroške

izdelave tega poročila nosi upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba oziroma regulirani subjekt.

- (8) Ministrstvo na podlagi poročila o emisijah iz prejšnjega odstavka izda upravljavcu naprave, operatorju zrakoplova, ladjarski družbi ali reguliranemu subjektu odločbo, v kateri ugotovi količino emisij toplogrednih plinov, ki jo je ta oseba v preteklem letu izpustila v zrak in za katero mora predati emisijske kupone v skladu s 57. členom tega zakona.
- (9) Operator zrakoplova mora od 1. januarja 2025 enkrat letno za vsak zrakoplov poročati tudi o vplivih letalstva, ki niso povezani z ogljikovim dioksidom, v skladu s predpisi EU, ki urejajo spremljanje, poročanje in preverjanje emisij toplogrednih plinov.
- (10) Ministrstvo lahko na predlog operatorja zrakoplova od Komisije zahteva, da ta ne objavi podatkov o letnih emisijah iz letalstva, ki se nanašajo na operatorja zrakoplova, ker bi razkritje škodilo njegovim poslovnim interesom zaradi specifičnih okoliščin.
- (11) Operator zrakoplova mora v predlogu iz prejšnjega odstavka utemeljiti specifične okoliščine, nanašajo pa se lahko na delovanje operatorja zrakoplova na zelo omejenem številu letališč vzleta in pristanka ali na zelo omejenem številu držav vzleta in pristanka, za katere mora poročati v skladu s tem zakonom.
- (12) Ministrstvo lahko na podlagi predloga iz devetega odstavka tega člena od Komisije zahteva, da te informacije objavi le na višji ravni agregiranja.
- (13) Vlada predpiše obliko in način poročanja upravljavca naprave iz prvega odstavka tega člena in reguliranega subjekta iz četrtega odstavka tega člena.

56. člen

(preverjanje poročila o emisijah)

- (1) Poročilo o emisijah upravljavca naprave, operatorja zrakoplova in reguliranega subjekta mora biti preverjeno v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2067/EU. Poročilo lahko preveri le preveritelj, ki je pridobil akreditacijsko listino v skladu s tem predpisom.
- (2) Poročilo o emisijah ladjarske družbe mora biti preverjeno v skladu z Uredbo 2015/757/EU. Poročilo lahko preveri le preveritelj, ki je pridobil akreditacijsko listino v skladu s tem predpisom.
- (3) Ministrstvo lahko kadar koli opravi izredno naknadno preverjanje poročila o emisijah, ki ga je preveril preveritelj, tako da za to izbere drugega preveritelja.
- (4) Če ministrstvo ugotovi, da:
 1. preveritelj po lastni krivdi ni pravočasno izdelal poročila o preverjanju iz prvega ali drugega odstavka tega člena, kar je bilo ugotovljeno s pravnomočno sodbo sodišča, ali
 2. je preveritelj izdelal pomanjkljivo, napačno ali zavajajoče poročilo o preverjanju iz prvega ali drugega odstavka tega člena, o tem obvesti akreditacijski organ.
- (5) Stroške izrednega naknadnega preverjanja poročila o emisijah iz tretjega odstavka tega člena nosi ministrstvo.
- (6) Ne glede na prejšnji odstavek ministrstvo od preveritelja izterja vračilo stroškov izrednega naknadnega preverjanja poročila o emisijah iz tretjega odstavka tega člena v primeru iz 2. točke četrtega odstavka tega člena.

57. člen

(predaja in ukinitvev emisijskih kuponov)

- (1) Upravljavec naprave, razen male naprave, operator zrakoplova in ladjarska družba mora do 30. septembra, regulirani subjekt pa do 31. maja tekočega leta, predati emisijske kupone v količini, ki ustreza celotni količini emisije toplogrednih plinov, ugotovljeni na način iz prvega, drugega oziroma četrtega odstavka 55. člena tega zakona in preverjeni na način iz prvega oziroma drugega odstavka 56. člena tega zakona.
- (2) Če ministrstvo pri izrednem naknadnem preverjanju iz tretjega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da upravljavec naprave, operator zrakoplova ali ladjarska družba ni predal ustrezne količine emisijskih kuponov, izda odločbo, s katero ugotovi manjkajočo količino emisijskih kuponov, ki jih mora ta oseba predati v 15 dneh od pravnomočnosti odločbe, ali ugotovi njihov presežek, ki ga ta oseba lahko uveljavlja do 30. septembra v naslednjem koledarskem letu, tako da preda ustrezno manjšo količino emisijskih kuponov.
- (3) Če ministrstvo pri izrednem naknadnem preverjanju iz tretjega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da regulirani subjekt ni predal ustrezne količine emisijskih kuponov, izda odločbo, s katero ugotovi manjkajočo količino emisijskih kuponov, ki jih mora ta oseba predati v 15 dneh od pravnomočnosti odločbe, ali ugotovi njihov presežek, ki ga ta oseba lahko uveljavlja do 31. maja v naslednjem koledarskem letu, tako da preda ustrezno manjšo količino emisijskih kuponov.
- (4) Nacionalni administrator ukine predane emisijske kupone iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena.
- (5) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi ime osebe, ki ni predala emisijskih kuponov v skladu s prvim, drugim, tretjim ali četrtem odstavkom tega člena.
- (6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena upravljavcu naprave, ki je svoje emisije toplogrednih plinov zajel in jih prenesel v napravo za njihovo trajno skladiščenje, za katero je država članica EU izdala dovoljenje za shranjevanje ogljikovega dioksida, ni treba predati emisijskih kuponov za te emisije, ki so bile ugotovljene na način iz 55. člena tega zakona in preverjene na način iz 56. člena tega zakona.
- (7) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena upravljavcu naprave ni treba predati emisijskih kuponov, če so bile njegove emisije toplogrednih plinov zajete in uporabljene na način, s katerim so postale trajno kemično vezane v proizvodni proces, da pri običajni uporabi ne vstopijo v ozračje, vključno z vsemi dejavnostmi, ki potekajo po koncu življenjske dobe proizvoda, v skladu s predpisom EU, ki ureja zahteve za to, da se za toplogredne pline šteje, da so postali trajno kemično vezani.
- (8) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena operatorju zrakoplova ni treba predati emisijskih kuponov za emisije:
 1. ki nastanejo do 31. decembra 2026 pri letih v državi, navedene v predpisu Komisije o seznamu držav, za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA za namene sistema trgovanja, ali iz njih;
 2. ki nastanejo do 31. decembra 2026 pri letih med državami Evropskega gospodarskega prostora in državami, ki niso navedene v predpisu iz prejšnje točke, razen letov v Švico in Združeno kraljestvo;
 3. iz letov v najmanj razvite države in male otoške države v razvoju, kot jih opredeljuje Organizacija združenih narodov, in iz njih, razen držav, navedenih v predpisu iz 1. točke tega odstavka, in tistih držav, katerih BDP na prebivalca je enak povprečju Unije ali ga presega.
- (9) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ladjarski družbi ni treba predati emisijskih kuponov za emisije, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri plovbah:

1. ki jih opravijo potniške ladje, razen potniških ladij za križarjenje, in ladje ro-ro med otoki in pristanišči, določenimi v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2023/2895 o določitvi seznama otokov in pristanišč ter seznama transnacionalnih pogodb o opravljanju javne službe ali transnacionalnih obveznosti javne službe in emisije iz dejavnosti takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj navedenih pristanišč;
2. ki jih opravijo potniške ali ro-ro ladje v okviru transnacionalne pogodbe o opravljanju javne službe ali transnacionalnih obveznosti javne službe, določenih v predpisu EU iz prejšnje točke, in v zvezi z emisijami iz dejavnosti takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj pristanišč;
3. med pristaniščem v najbolj oddaljeni regiji države članice in pristaniščem v isti državi članici, vključno s plovbami med pristanišči znotraj najbolj oddaljene regije in plovbami med pristanišči v najbolj oddaljenih regijah iste države članice in med njimi ter pri dejavnostih takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj pristanišča.

58. člen

(izjema od obveznosti predaje emisijskih kuponov)

- (1) Ne glede na določbo prvega odstavka 57. člena tega zakona regulirani subjekt od 1. januarja 2027 do 31. decembra 2030 nima obveznosti predaje emisijskih kuponov, če v tem obdobju plačuje podnebno dajatev iz 70. člena tega zakona.
- (2) V primeru iz prejšnjega odstavka mora biti podnebna dajatev za vsako koledarsko leto v obdobju iz prejšnjega odstavka višja od povprečne končne cene emisijskega kupona na dražbi v sistemu trgovanja z emisijskimi kuponi za regulirane subjekte v preteklem letu.
- (3) Ministrstvo do 31. maja vsakega tekočega leta uradno obvesti Komisijo o uporabi izjeme iz prvega odstavka tega člena za preteklo koledarsko leto in o ustrezni količini emisijskih kuponov, ki se ukinejo.
- (4) Ministrstvo določi količino emisijskih kuponov iz prejšnjega odstavka na podlagi preverjenih poročil reguliranih subjektov v skladu s prvim odstavkom 56. člena tega zakona.
- (5) Vlada lahko izjemo iz prvega odstavka tega člena uveljavi le v primeru, če Komisija v enem mesecu po prejemu uradnega obvestila iz tretjega odstavka tega člena ne nasprotuje njegovi uveljavitvi.
- (6) Republika Slovenija ne prodaja na dražbi količine emisijskih kuponov iz tretjega odstavka tega člena za določeno referenčno leto, dokler se količina emisijskih kuponov ne ukine v skladu s tretjim odstavkom tega člena. Republika Slovenija na dražbi ne proda nobene dodatne količine emisijskih kuponov, ki ji pripadajo za leto 2027.
- (7) V primeru, ko je preostala količina emisijskih kuponov, ki bodo prodani na dražbi v referenčnem letu po ukinitvi emisijskih kuponov v skladu s tretjim odstavkom tega člena, manjša od količine emisijskih kuponov, ki se ukinejo, nacionalni administrator do konca leta po referenčnem letu ukine količino emisijskih kuponov, ki ustreza razliki.

59. člen

(predaja emisijskih kuponov v primeru prenehanja delovanja naprave ali opravljanja dejavnosti)

- (1) Upravljevec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt, v primeru stečaja pa stečajni upravitelj, mora ministrstvo nemudoma pisno obvestiti o prenehanju opravljanja določene dejavnosti, upravljevec naprave, v primeru stečaja pa stečajni upravitelj, pa tudi o prenehanju delovanja naprave, kar izkazujejo s potrdilom o oddani pošiljki.

- (2) Ministrstvo v primeru iz prejšnjega odstavka izda odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz tretjega odstavka 32. člena tega zakona ali tretjega odstavka 51. člena tega zakona ali odločbe o odobritvi načrta za spremljanje iz petega odstavka 44. člena tega zakona ali drugega odstavka 48. člena tega zakona, ki vsebuje tudi obveznost predaje emisijskih kuponov v registru Unije.
- (3) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora pripraviti poročilo o emisijah, ki zajema obdobje od začetka koledarskega leta, za katero poročila o emisijah še ni poslala ministrstvu, do pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka tega člena, in ga skupaj s poročilom o preverjanju iz šestega odstavka 55. člena tega zakona najpozneje v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka tega člena poslati ministrstvu.
- (4) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora najpozneje 120. dan od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka tega člena registru Unije predati ustrezno količino emisijskih kuponov.
- (5) Ministrstvo izdela poročilo o emisijah na podlagi dostopnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov za osebe iz prvega odstavka tega člena tudi v primeru prenehanja opravljanja določene dejavnosti, če poročilo o emisijah za obdobje od začetka koledarskega leta do dneva prenehanja opravljanja določene dejavnosti skupaj s poročilom o preverjanju iz šestega odstavka 55. člena tega zakona ni bilo poslano ministrstvu v roku iz tretjega odstavka tega člena.
- (6) Ministrstvo na podlagi poročila o emisijah iz prejšnjega odstavka izda osebi iz prejšnjega odstavka odločbo, v kateri ugotovi količino emisij toplogrednih plinov, ki jo je ta oseba v obdobju od začetka koledarskega leta do dneva prenehanja opravljanja določene dejavnosti izpustila in za katero mora ta oseba, v primeru stečaja pa stečajni upravitelj, v 120 dneh od pravnomočnosti odločbe registru Unije predati ugotovljeno količino emisijskih kuponov.
- (7) Ministrstvo uradno obvesti Komisijo o prenehanju opravljanja dejavnosti naprave oziroma delovanja naprave, ki je vključena v seznam iz osmega odstavka 37. člena tega zakona.

60. člen

(razkrivanje podatkov in poslovna skrivnost)

- (1) Odločbe, izdane na podlagi tega zakona, poročila o emisijah in poročila o preverjanju so informacije javnega značaja, dostopne v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.
- (2) Podatki, za katere velja poslovna skrivnost, se lahko razkrijejo v skladu z zakonom.

61. člen

(pritožba, odpoved pravici do vložitve tožbe v upravnem sporu in sporočanje)

- (1) Pritožba zoper odločbe, izdane na podlagi tega zakona, ni mogoča, dopusten pa je upravni spor.
- (2) Če se vse stranke in stranski udeleženci po vročitvi odločbe, ki jo izda ministrstvo na podlagi tega zakona, pisno ali ustno na zapisnik pri ministrstvu odpovedo pravici do vložitve tožbe v upravnem sporu, postane odločba pravnomočna z dnem, ko se zadnji od upravičencev do vložitve tožbe odpove tej pravici.

- (3) Ministrstvo pošlje odločbe iz 32., 33., 34., 38., 44., 48., 51. in 54. člena tega zakona tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.
- (4) Ministrstvo pošlje nacionalnemu administratorju tudi odločbe iz devetega in desetega odstavka 37. člena tega zakona ter 40., 41., 43., 55. in 57. člena tega zakona.

VI. poglavje: SISTEM ZA SPREMLJANJE IN POROČANJE O EMISIJAH TOPLOGREDNIH PLINOV

1. oddelek: Državne evidence toplogrednih plinov

62. člen

(državne evidence toplogrednih plinov)

- (1) Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: ARSO) v tekočem letu pripravlja in poroča o končnih podatkih iz evidenc toplogrednih plinov za predpreteklo leto.
- (2) ARSO pripravlja in poroča v tekočem letu okvirne evidence toplogrednih plinov za preteklo leto.
- (3) Evidence emisij toplogrednih plinov iz tega člena so podatki javnega značaja, ministrstvo pa jih tekoče javno objavlja.

63. člen

(obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva)

- (1) ARSO zagotavlja pripravo in vodenje obračunov, ki prikazujejo emisije in odvzeme toplogrednih plinov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva.
- (2) Za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov po posameznih kategorijah zemljišč se uporabljajo podatki, ki jih posredujejo pristojna ministrstva s področja kmetijstva, gozdarstva, upravljanja voda, urejanja naselij, narave in gospodarstva ter podatki državne statistike.

2. oddelek: Sistem za poročanje o politikah in ukrepih ter projekcijah

64. člen

(projekcije emisij toplogrednih plinov in odvzemov)

Ministrstvo zagotavlja izdelavo projekcij emisij toplogrednih plinov po virih in odvzemih po ponorih ter o njih poroča Komisiji v skladu z zahtevami Uredbe (EU) 2018/1999.

65. člen

(Poročilo o blaženju podnebnih sprememb)

- (1) Zlasti na podlagi podatkov iz evidenc toplogrednih plinov in okvirnih evidenc toplogrednih plinov iz 62. člena tega zakona in podatkov, ki se jih zbira za pripravo poročila iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona ministrstvo vsako leto do 16. avgusta pripravi Poročilo o blaženju podnebnih sprememb.

- (2) Poročilo o blaženju podnebnih sprememb vsebuje zlasti poročilo o izvajanju politik in ukrepov blaženja, predvsem s področja emisij toplogrednih plinov, učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije iz drugega odstavka 11. člena tega zakona ter doseganju zastavljenih ciljev v skladu z Uredbo 2018/842/EU in Uredbo 2018/841/EU. Poročilo o blaženju podnebnih sprememb vsebuje tudi celovito evalvacijo politike blaženja podnebnih sprememb, ki vključuje analizo in predstavitev vzrokov za morebitno pomanjkljivo izvajanje ukrepov in priporočila za uvedbo novih ukrepov.

66. člen

(Poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam)

- (1) Ministrstvo vsaki dve leti pripravi Poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam (v nadaljnjem besedilu: Poročilo prilagajanja). Pri pripravi poročila, obravnavi rezultatov in oblikovanju priporočil sodelujejo vsi prednostni sektorji iz tretje točke 14. člena tega zakona.
- (2) Poročilo prilagajanja vsebuje naslednje elemente:
1. Poročilo o izvajanju politik in ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam, skupaj z oceno doseženih rezultatov v skladu s cilji iz Strategije prilagajanja;
 2. Poročilo o izvajanju politik in ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam, skupaj z oceno doseženih rezultatov v skladu s cilji iz akcijskih načrtov, določenih v 15. členu tega zakona;
 3. Celovito oceno politike prilagajanja podnebnim spremembam, ki vključuje analizo in predstavitev osnovnih vzrokov za pomanjkljivo izvajanje ukrepov, sistematično raziskavo in predstavitev identificiranih potreb za uvedbo novih ukrepov.

67. člen

(kazalci podnebja)

- (1) Za spremljanje izvajanja Dolgoročne podnebne strategije, Strategije prilagajanja, NEPN in sektorskih strateških dokumentov se izdelujejo kazalci podnebja.
- (2) ARSO izdeluje in posodablja kazalce podnebja.

3. oddelek: Dostopnost informacij o varčnosti porabe goriva, emisijah ogljikovega dioksida in emisijah onesnaževal zraka iz novih osebnih vozil

68. člen

(dostopnost informacij o varčnosti porabe goriva, emisijah ogljikovega dioksida in emisijah onesnaževal zunanlega zraka iz novih osebnih vozil)

- (1) Zaradi obveščenosti potrošnikov in sprejemanju odločitev o izboru pri nakupu ali najemanju novih osebnih vozil, morajo prodajalci in dobavitelji novih osebnih vozil zagotoviti dostopnost informacij o varčnosti porabe goriva, emisijah ogljikovega dioksida (v nadaljnjem besedilu: CO₂) in emisijah onesnaževal zunanlega zraka iz teh vozil.
- (2) Vlada predpiše obliko in vsebino oznake, plakata ali zaslona, priročnika in promocijskega prospekta ter gradiva, na katerih morajo biti vsebovane informacije iz prvega odstavka tega člena kakor tudi način obveščanja potrošnikov in druge obveznosti prodajalcev ter dobaviteljev, ki se nanašajo na zagotavljanje obveščenosti potrošnikov o informacijah iz prvega odstavka tega člena.

VII. poglavje: EKONOMSKI IN FINANČNI INSTRUMENTI

69. člen

(namen in vrste ekonomskih in finančnih instrumentov)

- (1) Država pospešuje in spodbuja doseganje ciljev na področju podnebnih sprememb tudi z ekonomskimi in finančnimi instrumenti, in sicer:
 1. s sredstvi proračuna;
 2. z dajatvami in davčnimi olajšavami, ki spodbujajo podnebno nevtralnost;
 3. s posojili z ugodno obrestno mero, z vlaganjem kapitala v gospodarske družbe, garancijami ali drugimi oblikami poroštev in z drugimi finančnimi instrumenti, ki prispevajo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov;
 4. s subvencijami ali drugimi oblikami dajanja nepovratnih sredstev iz sredstev Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), iz 79. člena tega zakona, ali drugih gospodarskih javnih služb;
 5. s sistemom trgovanja iz V. poglavja tega zakona;
 6. z izdajo obveznic iz 74. člena tega zakona;
 7. z zavarovanji, bančnimi garancijami in drugimi oblikami finančnega jamstva in
 8. z mehanizmom za ogljično prilagoditev na mejah iz XI. poglavja tega zakona.
- (2) Ekonomski instrumenti iz prejšnjega odstavka se določijo in uporabljajo v skladu z načeli proste trgovine in enakopravne obravnave gospodarskih subjektov.
- (3) Občina pospešuje in spodbuja doseganje ciljev na področju podnebnih sprememb s proračunom občine.

1. oddelek: Dajatve

70. člen

(podnebna dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo toplogrednih plinov)

- (1) Oseba, ki povzroča emisije toplogrednih plinov, je dolžna plačevati podnebno dajatev v skladu s tem zakonom.
- (2) Osnova za določitev podnebne dajatve je vrsta, količina ali lastnost toplogrednih plinov iz posameznega vira.
- (3) Vlada podrobneje določi osnovo za obračun dajatve, njeno višino, zavezance za plačevanje, način izračuna, obračunavanja, odmere, in plačevanja podnebne dajatve, merila in pogoje za oprostitev plačila, vračilo že plačane podnebne dajatve ter izjeme, ko se podnebna dajatev ne plačuje.
- (4) Vlada pri določanju višine podnebne dajatve upošteva tudi tržno ceno emisijskih kuponov v okviru sistema trgovanja za naprave, operatorje zrakoplovov in ladjarske družbe.

71. člen

(enkratna podnebna dajatev za zasebne zračne prevoze)

- (1) Lastnik ali uporabnik zrakoplova mora plačati enkratno podnebno dajatev za domače in mednarodne zasebne zračne prevoze (v nadaljnjem besedilu: enkratna dajatev) v višini 250 eurov na osebo na opravljen vzlet ali pristanek na območju Republike Slovenije.

- (2) Enkratna dajatev se plačuje v primeru zračnih prevozov z zrakoplovom s kapaciteto manj kot 20 sedežev.
- (3) Enkratna dajatev se ne plačuje v primeru:
1. opravljanja del v zraku,
 2. uporabe zrakoplovov za športni namen,
 3. uporabe zrakoplovov za prevoz tovora,
 4. za zračne prevoze, ki jih opravljajo državni organi Republike Slovenije ali izvajalci javnih pooblastil,
 5. za zračne prevoze, ki jih opravljajo imetniki diplomatskih dovoljenj po zakonu, ki ureja letalstvo,
 6. nujen let v medicinske ali humanitarne namene,
 7. let zrakoplova s pristankom v sili,
 8. let zrakoplova za potrebe zaščite in reševanja ter pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, ali
 9. let zrakoplova za iskanje in reševanje.
- (4) Enkratno dajatev pobira upravljavec letališča in je prihodek proračuna Republike Slovenije.

2. oddelek: Javne finance

72. člen

(proračunsko financiranje in podnebni cilji)

- (1) Pri oblikovanju proračunske politike se upoštevajo njeni vplivi na podnebna cilja v okviru okoljskih ciljev iz Uredbe 2020/852/EU ob zasledovanju ciljev iz 3. člena tega zakona. To se izvede na način, da neposredni proračunski uporabnik opravi oceno v skladu z metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje.
- (2) V proračunskem memorandumu države se določi delež odhodkov državnega proračuna v višini 37 odstotkov, ki prispeva k ciljem, določenim v NEPN in iz 3. člena tega zakona. Ta obveznost izključuje sredstva namenjena občinam, obveznostim proračuna do skladov socialnega zavarovanja, plačila sredstev v proračun EU ter izdatke, ki nimajo neposrednega vpliva na podnebne spremembe, kot so stroški plač v javnem sektorju, tekoči transferi posameznikom in gospodinjstvom in drugi tekoči transferi, plačila obresti ter oblikovanja rezerv.
- (3) Vlada hkrati z zaključnim računom državnega proračuna za posamezno leto predloži državnemu zboru tudi poročilo o realiziranih proračunskih odhodkih, prihodkih in davčnih izdatkih, ocenjenih v skladu z metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje.

73. člen

(obveznice)

- (1) Republika Slovenija lahko za pridobivanje sredstev za namene zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in prilagajanje podnebnim spremembam izda tudi obveznice.
- (2) Sredstva, pridobljena z izdajo obveznic iz prejšnjega odstavka, se porabijo za financiranje in sofinanciranje projektov in programov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prilagajanje podnebnim spremembam.

74. člen

(presoja vplivov na podnebje in podnebne odpornosti)

- (1) Posegi v okolje po predpisih s področja varstva okolja, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, ter plani, programi, načrti ali drugi splošni akti in njihove spremembe (v nadaljevanju plani) morajo biti zasnovani in izvedeni na podnebno odporen način in tako, da prispevajo k ciljem iz 3. člena tega zakona ter ciljem NEPN.
- (2) Pri posegih v okolje iz prejšnjega odstavka je treba v okviru postopka presoje vplivov na okolje, kot ga urejajo predpisi s področja varstva okolja, upoštevati tudi vplive posega v okolje na podnebje in podnebno odpornost posega v okolje.
- (3) Minister predpiše metodologijo presoje vplivov posegov v okolje na podnebje in podnebne odpornosti posegov v okolje.

75. člen

(celovita presoja vplivov na podnebje in podnebne odpornosti)

- (1) Pri planih iz prvega odstavka prejšnjega člena je treba v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje (v nadaljnjem besedilu: CPVO), kot ga urejajo predpisi s področja varstva okolja, upoštevati tudi vplive posega v okolje na podnebje in podnebno odpornost posega v okolje.
- (2) Minister v predpisu iz tretjega odstavka prejšnjega člena predpiše tudi metodologijo presoje vplivov planov na podnebje in podnebne odpornosti vsebine planov.

3. oddelek: Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad

76. člen

(Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad)

- (1) Eko sklad je javni sklad, ki spodbuja trajnostni razvoj s financiranjem naložb za preprečevanje, odpravljanje ali zmanjšanje obremenjevanja okolja in povezanih naložb.
- (2) Eko sklad posluje v skladu z določbami tega zakona in zakona, ki ureja javne sklade.
- (3) Ustanovitelj Eko sklada je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice pa izvršuje vlada.
- (4) Ustanovitelj subsidiarno odgovarja za obveznosti Eko sklada za najeta posojila, ki niso zavarovana s poroštvom države in ki skupaj ne smejo presežati 20 odstotkov vrednosti sklada namenskega premoženja Eko sklada.

77. člen

(dejavnosti Eko sklada)

- (1) Eko sklad spodbuja trajnostni razvoj v skladu z nacionalnim programom varstva okolja, Dolgoročno podnebno strategijo, NEPN, Strategijo prilagajanja, skupno okoljsko in energetska politiko EU ter operativnimi in akcijskimi programi, sprejetimi na njihovi podlagi.
- (2) Dejavnosti, ki jih Eko sklad opravlja v javnem interesu, so zlasti:
 1. spodbujanje naložb v infrastrukturo varstva okolja državnega in lokalnega pomena;
 2. spodbujanje naložb v izrabo obnovljivih virov energije;
 3. spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije;

4. spodbujanje ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam in drugih ukrepov blaženja podnebnih sprememb;
 5. spodbujanje naložb s področja razvoja ali uporabe okoljskih tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo, ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja;
 6. izvajanje različnih oblik svetovanja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti;
 7. spodbujanje naložb v ukrepe za zmanjševanje energetske revščine ter
 8. druge dejavnosti in naloge s področja varstva okolja ali z njimi povezane dejavnosti, določene v ustanovitvenem aktu Eko sklada.
- (3) Eko sklad lahko sodeluje z drugimi javnimi finančnimi institucijami in ministrstvi ter z domačimi in mednarodnimi zasebnimi finančnimi institucijami z namenom učinkovitejšega opravljanja svojih nalog, krepite finančnega potenciala ter usklajene in celovite ponudbe finančnih spodbud na področju trajnostnega razvoja.
- (4) Eko sklad lahko za račun posameznega pristojnega ministrstva opravlja naloge ali del nalog v zvezi s sofinanciranjem dejavnosti iz drugega odstavka tega člena. Eko sklad v ta namen s pristojnim ministrstvom sklene pogodbo, s katero se določijo obseg, namen in pogoji opravljanja nalog oziroma dodeljevanja sredstev.
- (5) Ne glede na določila zakona, ki ureja javne sklade, odloča o potrebnih prerazporeditvah sredstev za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka med postavkami poslovnega in finančnega načrta Eko sklada pristojni minister.

78. člen

(splošni akti Eko sklada in sestava nadzornega sveta)

- (1) V ustanovitvenem aktu Eko sklada se podrobneje določijo tudi dejavnosti Eko sklada, viri financiranja sredstev za delo Eko sklada, organizacija in delovanje Eko sklada in način objave splošnih aktov ter uredijo druga vprašanja, pomembna za delovanje Eko sklada.
- (2) S splošnimi pogoji poslovanja Eko sklada se podrobneje določijo tudi način in postopki za uporabo instrumentov (v nadaljnjem besedilu: dodeljevanje spodbud) Eko sklada, postopki za izbor upravičencev do spodbud Eko sklada in omejitve pri dodeljevanju spodbud Eko sklada.
- (3) Višina nadomestil za storitve Eko sklada se določi s tarifnim cenikom, ki ga sprejme direktor Eko sklada s soglasjem nadzornega sveta Eko sklada, ki se ga objavi na spletnih straneh Eko sklada.
- (4) Nadzorni svet ima štiri člane. Člane nadzornega sveta na predlog ministra imenuje vlada, in sicer enega predstavnika ministrstva, enega predstavnika ministrstva, pristojnega za okolje, enega predstavnika ministrstva, pristojnega za energijo, ter enega predstavnika ministrstva, pristojnega za finance.

79. člen

(instrumenti za dodeljevanje spodbud Eko sklada)

- (1) Instrumenti, ki jih Eko sklad uporablja za opravljanje svojih dejavnosti, so zlasti:
 1. posojila z ugodno obrestno mero in druge finančne storitve dajanja kreditov, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo;
 2. garancije ali druge oblike poroštev;
 3. nepovratna sredstva;
 4. subvencioniranje obrestne mere oziroma stroškov, povezanih s posojili;
 5. finančni zakup in

6. drugi finančni instrumenti, kjer je možna sprememba oblike financiranja v lastniški delež v podjetju.
- (2) Eko sklad uporablja instrumente iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči.
- (3) Eko sklad lahko s soglasjem ustanovitelja dodeljuje lastna nepovratna sredstva iz nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki.
- (4) Sredstva za sofinanciranje različnih oblik svetovanja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti se zagotavljajo iz sredstev Eko sklada ali iz sredstev, ki jih za sofinanciranje dejavnosti zagotovijo ministrstva, ali sredstev, zagotovljenih na podlagi sklepa Vlade o prerazporeditvi sredstev.

80. člen
(sklad namenskega premoženja)

- (1) Eko sklad pridobiva sredstva sklada namenskega premoženja:
1. iz sredstev, pridobljenih po zakonu, ki ureja lastninsko preoblikovanje podjetij;
 2. iz sredstev državnega proračuna v skladu z zakonom;
 3. iz presežka prihodkov nad odhodki v skladu z odločitvijo ustanovitelja;
 4. z dotacijami in darili domačih in tujih oseb ter tujih držav.
- (2) Sprememba vrednosti sklada namenskega premoženja Eko sklada se vpiše v sodni register enkrat na leto, če ustanovitelj ne določi drugače.

81. člen
(zadolževanje Eko sklada)

Eko sklad se lahko zadolžuje samo za namen opravljanja dejavnosti v javnem interesu v skladu s tem zakonom. Skupni obseg zadolženosti Eko sklada iz najetih posojil ne sme presegati vrednosti sklada namenskega premoženja.

82. člen
(način dodeljevanja spodbud Eko sklada)

- (1) Eko sklad dodeljuje posojila in druge finančne storitve dajanja kreditov, garancije ali druge oblike poroštev, nepovratna sredstva ter izvaja finančni zakup, subvencioniranje obrestne mere oziroma stroškov, povezanih s posojili in drugimi finančnimi storitvami dajanja kreditov ter finančnim zakupom na podlagi javnega poziva oziroma javnega razpisa, druge instrumente pa izvaja po postopku, določenem v področnem zakonu.
- (2) Javne pozive in javne razpise za dodeljevanje spodbud sprejema direktor po predhodnem soglasju nadzornega sveta.
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka Eko sklad dodeljuje spodbude za sofinanciranje projektov ozaveščanja ali programov promoviranja dejavnosti Eko sklada na podlagi javnega razpisa, ki ga sprejme direktor Eko sklada.
- (4) Višina in pogoji spodbude se lahko v posameznem javnem pozivu ali javnem razpisu določijo različno, glede na materialni položaj vlagatelja.
- (5) Pri ugotavljanju materialnega položaja vlagateljev Eko sklad pridobiva tudi podatke, ki se zbirajo v informatizirani zbirki podatkov na podlagi zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz

javnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: Centralna zbirka podatkov), ki jo kot upravljavec obdeluje pristojno ministrstvo.

- (6) Izplačanih nepovratnih sredstev Eko sklada se ne upošteva kot dohodek pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev ter prispevka k plačilu družinskega pomočnika po določbah zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

83. člen

(javni poziv in javni razpis)

- (1) Eko sklad z javnim pozivom določi zlasti skupni obseg spodbud, pogoje za njihovo dodelitev, merila za določitev višine spodbude, upravičence, rok za vložitev vlog in razloge za odvzem pravice do nepovratnih sredstev. Vloge se obravnavajo po vrstnem redu prispetja, razen če je v javnem pozivu določeno, da se šteje, da je vloga vložena takrat, ko je bila vložena vloga, s katero so bile opravljene morebitne pomanjkljivosti.
- (2) Eko sklad z javnim razpisom določi zlasti skupni obseg spodbud, pogoje za njihovo dodelitev, merila za ocenjevanje in vrednotenje posameznih naložb oziroma ozaveščevalnih projektov ali programov, upravičence, rok za vlaganje vlog in razloge za odvzem pravice do nepovratnih sredstev. Razpisane spodbude se dodelijo za tiste naložbe, projekte ali programe, ki so v izbirnem postopku višje ocenjeni oziroma ovrednoteni.

84. člen

(vloga za dodelitev spodbud Eko sklada)

- (1) Vloga za dodelitev spodbud mora vsebovati ustrezno:
1. izpolnjen obrazec, ki je določen v javnem pozivu ali javnem razpisu;
 2. dokumentacijo in priloge, določene v javnem pozivu ali javnem razpisu.
- (2) Eko sklad lahko v javnem pozivu ali javnem razpisu poleg sestavin iz prejšnjega odstavka določi še druge obvezne sestavine, če so potrebne glede na namen posameznega javnega poziva ali javnega razpisa.
- (3) Pisne vloge se lahko vlagajo po elektronski poti brez varnega elektronskega podpisa, če je identiteto vložnika mogoče ugotoviti na drug zanesljiv način. Vloga se lahko odda tudi v fizični obliki.
- (4) Upravnik večstanovanjske stavbe je pooblaščen za vložitev vloge in zastopanje etažnih lastnikov v postopkih pred Eko skladom za dodelitev spodbude za naložbe v skupne dele in naprave, če predloži soglasje solastnikov, ki imajo več kot polovico solastniških deležev glede na večstanovanjsko stavbo.

85. člen

(sprememba zahtevka in umik zahteve)

- (1) Pri javnem pozivu je sprememba zahtevka dopustna do izdaje odločbe in če je javni poziv še odprt. Za spremembo zahtevka se šteje sprememba postavljenega zahtevka ali razširitev zahtevka ali sprememba vlagatelja zahtevka.
- (2) Pri javnem razpisu sprememba zahtevka po izteku roka za oddajo vlog ni dopustna.

(3) Vlagatelj lahko delno ali v celoti umakne svojo zahtevo do izdaje odločbe.

86. člen
(obveščanje glede spremembe podatkov)

Če vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik ali pooblaščenec, ki ga je postavil vlagatelj, med postopkom spremeni svoje stalno ali začasno prebivališče, sedež oziroma naslov ali elektronski naslov za vročanje, ki ga je navedel v vlogi ali pooblastilu, mora o tem takoj obvestiti Eko sklad. Če navedena oseba takšno obvestitev brez opravičenih razlogov opusti, se šteje, da je bila vročitev dokumenta, ki je bila opravljena na naslov stalnega ali začasnega prebivališča, sedeža oziroma naslova ali elektronskega naslova za vročanje, ki je naveden v vlogi ali pooblastilu, pravilno opravljena.

87. člen
(vrnitev v prejšnje stanje)

- (1) Stranki, ki je iz opravičenih vzrokov zamudila rok za procesno dejanje v postopku odločanja o dodeljevanju spodbude in ga zaradi tega ne more več opraviti, se na njen predlog dovoli vrnitev v prejšnje stanje.
- (2) Stranka mora v predlogu za vrnitev v prejšnje stanje navesti okoliščine, zaradi katerih ni mogla pravočasno opraviti zamujenega dejanja, in te okoliščine verjetno izkazati.
- (3) Če stranka predlaga vrnitev v prejšnje stanje zato, ker je zamudila rok za vložitev dopolnitve vloge, mora predlogu priložiti tudi to dopolnitev.
- (4) Predlog za vrnitev v prejšnje stanje mora biti vložen najkasneje v osmih dneh od dneva, ko je prenehal vzrok, ki je povzročil zamudo, če je stranka šele pozneje izvedela za zamudo, pa od dneva, ko je za to izvedela. Po treh mesecih od dneva zamude se ne more več predlagati vrnitev v prejšnje stanje.
- (5) V primeru zamude roka za vložitev vloge za dodelitev spodbude ali zamude roka za vložitev predloga za vrnitev v prejšnje stanje vrnitev v prejšnje stanje ni dovoljena.
- (6) Prepozen ali nedovoljen predlog Eko sklad zavrže. O predlogu za vrnitev v prejšnje stranke odloči Eko sklad s sklepom.
- (7) Zoper sklepe iz prejšnjega odstavka pritožba ali upravni spor nista dovoljena. Sklep o zavrženju ali sklep o zavrnitvi predloga za vrnitev v prejšnje se lahko izpodbijata v upravnem sporu zoper odločbo ali sklep, s katerim je bil postopek pred Eko skladom končan.

88. člen
(neposreden in brezplačen dostop do podatkov)

- (1) Eko sklad lahko za namen odločanja o dodelitvi pravice do spodbude ali izplačila spodbude ali v postopku spremljanja in nadzora dodeljenih spodbud brezplačno pridobiva in med seboj povezuje naslednje podatke:
 1. iz centralnega registra prebivalstva, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, na podlagi davčne številke ali EMŠO: osebno ime, EMŠO, davčno številko, prebivališče in vrsto prebivališča ter naslove za vročanje, številko, naziv, izdajatelja, datum izdaje ter veljavnosti dokumenta, datum in kraj rojstva, datum smrti;
 2. iz katastra nepremičnin, ki ga vodi Geodetska uprava Republike Slovenije, na podlagi identifikacijskega znaka nepremičnine ali naslova: podatke o parcelah, stavbah in delih stavb ter druge podatke o lastnostih parcel, stavb in delov stavb;

3. iz Zemljiške knjige, ki jo vodi sodišče, na podlagi identifikacijskega znaka nepremičnine ali davčne številke ali EMŠO ali matične številke lastnika: podatke o lastniku in imetniku morebitnih drugih stvarnih ali obligacijskih pravic na nepremičnini (osebno ime, EMŠO in naslov prebivališča za fizično osebo ter firmo, matično številko in sedež za pravno osebo), druge podatke o stvarnih ali obligacijskih pravicah, idealni delež osnovnega pravnega položaja nepremičnine ter podatke o lastništvu nepremičnin posamezne osebe;
4. iz evidenc Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke:
 - a) za fizične osebe: podatke o postopkih zaradi insolventnosti;
 - b) za pravne osebe, združenja oseb po tujem pravu, ki so brez pravne osebnosti, neposredne uporabnike državnega in občinskih proračunov ter druge osebe, ki opravljajo dejavnost: podatke o postopkih zaradi insolventnosti, postopkih prisilnega prenehanja;
5. iz Poslovnega registra Slovenije, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke: firmo in sedež, poslovni naslov, identifikacijsko številko za DDV ali davčno številko, elektronski naslov ter matično številko, podatke o zastopnikih (osebno ime, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča in vrsto zastopnika), podatke o lastniških deležih in povezanih osebah, podatke o številkah računov v Republiki Sloveniji in zunaj nje (tudi za povezane osebe), določene z zakonom o obdavčenju, pravnoorganizacijsko obliko, podatke o dejavnosti družbe, velikost družbe po merilih zakona, ki ureja gospodarske družbe, velikost družbe po standardih EU, podatke o poslovnih naslovih, številu in lokaciji poslovnih enot in drugih delov, podatke o začetku postopka v skladu z zakonom, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje;
6. iz registra transakcijskih računov, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke: podatke o imetniku transakcijskega računa (osebno ime in naslov prebivališča imetnika transakcijskega računa, ki je fizična oseba, ter firmo, sedež in poslovni naslov imetnika transakcijskega računa, ki je pravna oseba, podjetnik ali zasebnik, ter naziv in naslov drugega imetnika transakcijskega računa), številko transakcijskega računa, naziv in matično številko ponudnika, ki vodi transakcijski račun, oznako vrste računa, podatek o statusu računa (odprt, zaprt), podatek, da sredstva na transakcijskem računu ne zadoščajo za izvršitev sklepa o izvršbi ali zavarovanju (oznaka R);
7. iz registra dejanskih lastnikov, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve na podlagi davčne številke ali imena pravne osebe in države, kjer ima sedež ali osebna imena in davčne številke ali osebna imena in datuma rojstva ali osebna imena in naslova stalnega prebivališča dejanskega lastnika: podatke o dejanskih lastnikih (ime in priimek, naslov stalnega in začasnega prebivališča, datum vpisa dejanskega lastnika v register, način nadzora nad poslovnim subjektom, datum rojstva, davčna številka, državljanstvo dejanskega lastnika);
8. iz zbirke prostorskih aktov, zbirke podatkov o graditvi objektov, evidence stavbnih zemljišč in evidence dejanske rabe poseljenih zemljišč, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za prostor, na podlagi katastrske občine in parcelne številke, številke stavbe ali dela stavbe, če obstaja, ali naslova: podatke o prostorskih aktih, ki se vodijo v zbirki prostorskih aktov, podatke o graditvi objektov, ki se vodijo v zbirki podatkov o graditvi objektov, podatke o stavbnih zemljiščih, ki se vodijo v evidenci stavbnih zemljišč, ter podatke o poseljenih zemljiščih, ki se vodijo v evidenci dejanske rabe poseljenih zemljišč;
9. iz evidence izvajanja dimnikarskih storitev, ki jo vodi ministrstvo, na podlagi katastrske občine in parcelne številke ali številke stavbe ali številke dela stavbe ali naslova: podatke o malih kurilnih napravah (številka kurilne naprave, ki jo napravi dodeli aplikacija ministrstva, moč, leto proizvodnje oziroma leto vgradnje, vrsta goriva, identifikacijski podatki iz prostorskih registrov Republike Slovenije o stavbi, namen in

- vrsta kurilne naprave ter drugi obratovalni podatki, kot so na primer podatki o gorilniku, prezračevalni in dimovodni napravi, zalaganju);
10. iz evidence registriranih vozil, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za promet, na podlagi številke prometnega dovoljenja ali identifikacijske številke vozila (VIN) ali davčne številke ali EMŠO ali matične številke lastnika vozila: podatke o posameznem vozilu, ki so navedeni na prometnem dovoljenju, o aktualnih in predhodnih registracijah vozila, izdanih prometnih dovoljenjih, lastnikih vozila ali osebah, na katere je bilo in je vozilo registrirano, ter druge tehnične podatke;
 11. iz nacionalnega elektronskega registra, ki vsebuje evidenco izdanih licenc, licenc Skupnosti in dovoljenj Skupnosti ter njihovih izdanih izvodov (v nadaljnjem besedilu: licenca) in ga vodi ministrstvo, pristojno za promet, na podlagi davčne ali matične številke pravne osebe: številko, veljavnost in status izdane licence, za katero vrsto prevozov je bila licenca izdana, osebno ime, EMŠO, davčno številko in stalno prebivališče osebe, ki je pri prevozniku odgovorna za prevoze, registrsko označbo, vrsto, znamko in tip vozila, za katerega je bila licenca izdana;
 12. iz evidence homologiranih vozil, ki jo vodi Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa: podatke o tipih vozil, njihovih proizvajalcih ter izdanih listinah in oznakah o skladnosti tipov vozil;
 13. iz centralne zbirke podatkov o pravicah iz javnih sredstev, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, na podlagi davčne številke ali EMŠO: osebno ime, prebivališče, EMŠO, davčno številko, podatke o otroških dodatkih, državnih štipendijah, subvencijah najemnine, denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku ter podatke osebe in njenega zakonitega zastopnika: osebno ime, EMŠO, stalno oziroma začasno prebivališče v Republiki Sloveniji, podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja (število družinskih članov, podatek, ali gre za enostarševsko družino ali dvostarševsko družino, razmerje do vlagatelja), podatke, ki se nanašajo na vrsto življenjske skupnosti (zakonska zveza, zunajzakonska skupnost, registrirana istospolna partnerska skupnost), podatke o statusu (podatek, ali se šola, podatek o zaposlitvi oziroma brezposelnosti, podatek o upokojitvi); podatke, katere dohodke ima in v kateri višini, podatke, katero premoženje ima in v kateri vrednosti, podatke o višini prejemkov oziroma subvencij oziroma plačil, določenih v zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, podatek o številki odločbe;
 14. iz evidence uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jo vodi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije na podlagi davčne številke ali EMŠO: podatke o prejemanju pokojnine (osebno ime, višina pokojnine);
 15. iz evidence o davkih in knjigovodske evidence, ki jo vodi Finančna uprava, na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke: podatke, potrebne za pobiranje davkov, v vsebini, določeni z zakonom o obdavčenju ali zakonom, ki ureja davčni postopek ali zakonom o dohodnini ali podzakonskim predpisom, podatek, ali ima vlagatelj na dan oddaje vloge ali na dan izdaje odločbe ali v času trajanja pogodbenega razmerja neplačane zapadle obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti, ki jih pobira Finančna uprava, višje od 50 eurov, podatke iz odločb o odmeri dohodnine in podatke iz davčnega obračuna akontacije dohodnine ali dohodnine od dohodka iz dejavnosti, podatke, ki jih davčnemu organu posredujejo osebe, zavezane za dajanje podatkov in podatke, potrebne za izračun akontacije dohodnine;
 16. iz slovenskega ladijskega registra, ki ga vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke: podatke o lastništvu vodnih plovil;
 17. iz evidence distribucijskega operaterja na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke pravne osebe podatke o izdanih soglasjih in podatke uporabnikov sistema v skladu z zakonom, ki ureja oskrbo z električno energijo;
 18. iz evidence izdanih vodnih dovoljenj, ki jo vodi Direkcija Republike Slovenije za vode na podlagi identifikacijskega znaka nepremičnine ali naslova: številko odločbe, občino

zajema/izpusta vode, datum odločbe, datum veljavnosti odločbe in pravnomočnost, rabo vode;

19. iz Centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki ga vodi Klirinško depotna družba na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke: podatke o imetnikih vrednostnih papirjev, pravicah, obveznostih in bremenih na njih;
20. iz Registra kulturne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo na podlagi identifikacijskega znaka nepremičnine ali naslova: podatke o pravnem režimu in podrežimu kulturne dediščine in območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine;
21. iz evidence o dodeljenih pomočeh, ki jo vodi center za podpore na podlagi davčne številke ali EMŠO ali matične številke: podatke o imenu in sedežu upravičenca, proizvodni napravi, skupnih stroških projekta, višini pomoči, pogojih in izplačilih.

- (2) Če vlagatelj vloge za spodbudo Eko sklada prepove dostop do osebnih podatkov iz evidenc po prejšnjem odstavku, potrebnih za odločanje v konkretnem postopku, jih mora v skladu z 90. členom tega zakona zagotoviti sam.
- (3) Možnost pridobivanja podatkov iz prvega odstavka tega člena s strani Eko sklada ne pomeni, da dokazno breme dokazovanja dejstev, ki iz njih izhajajo in ki se nanašajo na upravičenost do spodbude, preide na Eko sklad in da bi jih moral Eko sklad pridobivati po uradni dolžnosti.
- (4) V primeru, ko je upravičenje do spodbude po javnem pozivu ali javnem razpisu vezano na materialni položaj vlagatelja in njegove družine, lahko Eko sklad po uradni dolžnosti, pridobi za to potrebne osebne podatke, tudi podatke, ki štejejo za davčno tajnost, iz Centralne zbirke podatkov. Do navedenih zbirk podatkov dostopa Eko sklad brezplačno preko neposredne elektronske povezave ali posredno preko sistema za standardizirano izvajanje elektronskih poizvedb. Ne glede na prejšnji stavek so vlagatelji Eko sklada dolžni dati vse podatke iz prvega stavka tega odstavka, o katerih se ne vodijo zbirke podatkov, so pa nujni, da se pravilno in popolno ugotovi materialni položaj vlagatelja in njegove družine. Eko sklad dostopa do teh podatkov na podlagi EMŠO ali davčne številke vlagatelja.
- (5) Eko sklad lahko pridobljene podatke iz prvega in četrtega odstavka tega člena hrani v posebni zbirki podatkov ter jih obdeluje za potrebe posameznega postopka odločanja o dodelitvi pravice do spodbud, dodeljevanja spodbud, odvzema nepovratnih sredstev, izplačila spodbud, izvrševanja nadzora in spremljanja stanja tega postopka ali spremljanja v času trajanja pogodbenega razmerja, sklenjenega na podlagi dodeljene pravice do spodbude. Prejete podatke iz prejšnjega odstavka lahko Eko sklad v anonimizirani obliki obdeluje tudi za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

89. člen

(poziv na dopolnitev vloge)

- (1) Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva, Eko sklad najkasneje v 90 dneh od prejema vloge zahteva, da se pomanjkljivosti odpravijo v roku, ki ga določi Eko sklad.
- (2) Poziv na dopolnitev iz prejšnjega odstavka se lahko opravi tudi ustno, po telefonu, in se o tem naredi uradni zaznamek. Če stranka po takem pozivu vloge v odrejenem roku ne dopolni, se poziva še na način, določen v 92. členu tega zakona.
- (3) Vloga, ki v določenem roku ni dopolnjena ali je neustrezno dopolnjena, se s sklepom zavrže.

- (4) Ne glede na prvi odstavek tega člena, lahko Eko sklad vlogo zavrže, ne da bi od vlagatelja zahteval, da se pomanjkljivosti odpravijo, če je tako določeno v javnem pozivu ali javnem razpisu.
- (5) Ne glede na prvi odstavek tega člena, lahko Eko sklad vlogo zavrne, če je iz vloge očitno, da vlagatelj pogojev javnega poziva ne izpolnjuje.

90. člen
(dokazno breme)

- (1) Vlagatelj nosi dokazno breme, da je upravičen do spodbud Eko sklada.
- (2) Eko sklad lahko od vlagatelja zahteva dodatna dokazila, če meni, da je to potrebno za razjasnitev upravičenosti do spodbude, ki jih mora vlagatelj predložiti v roku, ki ga določi Eko sklad s pozivom na dopolnitev. Če vlagatelj ne predloži zahtevanih dodatnih dokazil v določenem roku, se vloga s sklepom zavrže, če vloge brez dopolnitve ni mogoče obravnavati oziroma se o njej vsebinsko odloči na podlagi dokazil, ki so bila priložena vlogi.

91. člen
(odločba, ugasnitev pravice do spodbude, pritožba, sklenitev pogodbe in nadzor)

- (1) Eko sklad odloči o dodelitvi pravice vlagatelja do spodbud, ki jih Eko sklad dodeljuje prek javnih pozivov ali javnih razpisov, z odločbo. Eko sklad mora pred izdajo zavrnilne odločbe dati stranki možnost, da se izreče o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za izdajo odločbe.
- (2) Z odločbo o dodelitvi spodbud se določijo:
 1. namen, za katerega se spodbude dodeljujejo;
 2. višina ali obseg dodeljenih spodbud;
 3. druga vprašanja in pogoji, ki jih določajo splošni pogoji poslovanja Eko sklada ali določila javnega poziva ali javnega razpisa.
- (3) Eko sklad izda odločbo iz prvega odstavka tega člena najkasneje v 90 dneh od prejema popolne vloge.
- (4) Če določila iz odločbe, določena na podlagi drugega odstavka tega člena niso izpolnjena ali če se vlagatelj odpove pravici do spodbude, sredstva pa še niso izplačana, pravica do spodbude ugasne. Eko sklad o ugasnitvi pravice do nepovratnih sredstev izda obvestilo. Na zahtevo vlagatelja, ki jo mora podati v roku 15 dni od vročitve obvestila, Eko sklad o tem izda odločbo.
- (5) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor. Zoper druge posamične akte Eko sklada, izdane v postopku za dodelitev pravice do spodbud, ki jih Eko sklad dodeljuje prek javnih pozivov ali javnih razpisov, ni pritožbe, niti ni mogoče začeti upravnega spora, razen če je z njimi postopek odločanja o izdaji upravnega akta ustavljen ali končan.
- (6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba zoper odločbo, s katero je bil izbran zasebni partner za izvedbo statusnega partnerstva. O pritožbi odloči minister v roku 60 dni.
- (7) Če je v javnem pozivu ali javnem razpisu tako določeno, se pravica do izplačila spodbude podrobneje uredi s pogodbo.

- (8) Če vlagatelj pred izdajo odločbe umre v primeru, ko gre za pravico, ki ni osebna pravica, Eko sklad s sklepom postopek prekine, dokler v postopek ne vstopi pravni naslednik ali skrbnik zapuščine oziroma dokler dediči ne predložijo podpisanega soglasja o tem, kateri izmed njih bo vstopil v postopek. Če vlagatelj umre po izdaji odločbe, vendar pred izplačilom nepovratnih sredstev, Eko sklad s sklepom prekine postopek izplačila nepovratnih sredstev, dokler ni pravnomočno odločeno o dediču, ki podeduje pravico do nepovratnih sredstev, oziroma dokler dediči ne predložijo podpisanega soglasja o tem, kateremu izmed njih naj se nepovratna sredstva izplačajo. Sklepa iz tega odstavka se razglasita na oglasni deski Eko sklada. Zoper navedena sklepa pritožba ali upravni spor nista dovoljena.
- (9) Pravica do spodbude za izvedbo ukrepov za zmanjševanje energetske revščine je osebna pravica. Ne glede na prejšnji stavek se deduje pravica do izplačila sredstev za izvedbo ukrepov za zmanjševanje energetske revščine, ki je urejena s pogodbo iz sedmega odstavka tega člena.
- (10) Eko sklad ima pravico kadar koli v obdobju od izdaje odločbe do štirih let po izplačilu spodbude oziroma kadar koli do dokončnega poplačila kredita z ogledi, preverjanjem dokumentacije ali na drug način preveriti namensko porabo prejetih sredstev oziroma kredita, skladnost dokumentacije in izvedbe naložbe z določili javnega poziva, odločbe, Splošnih pogojev poslovanja Eko sklada in veljavnimi predpisi ter spoštovanje prepovedi odtujitve ali odstranitve naložbe.
- (11) Pri opravljanju nadzora izvedene naložbe iz prejšnjega odstavka ima Eko sklad pravico:
- opraviti ogled naložbe,
 - preveriti vso potrebno dokumentacijo v zvezi z izvedbo in stanjem naložbe,
 - zaslišati vlagatelja in pričë,
 - pregledati listine, s katerimi se ugotovi identiteta oseb,
 - fotografirati ali posneti objekt oziroma prostor na oziroma v katerem je naložba, skupaj z napeljavami,
 - reproducirati listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente,
 - brezplačno pridobiti in uporabljati osebne in druge podatke iz uradnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki so potrebni za izvedbo nadzora,
 - opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom nadzora izvedene naložbe.
- (12) Vlagatelj mora na zahtevo Eko sklada posredovati vso dokumentacijo, s katero razpolaga, in podatke, ki se nanašajo na izvedbo naložbe, najkasneje v roku 15 dni od njegove zahteve.
- (13) Eko sklad ima pravico opraviti ogled naložbe brez predhodnega obvestila vlagatelja.
- (14) Če vlagatelj brez utemeljenih razlogov v določenem roku na zahtevo Eko sklada, ne posreduje dokumentacije in podatkov iz desetega odstavka tega člena oziroma ne omogoči ogleda iz enajstega odstavka tega člena, je to razlog za odvzem pravice do spodbude oziroma do odpovedi kreditne pogodbe.

92. člen

(podpis in izdaja odločbe in drugih dokumentov)

- (1) Odločba Eko sklada ima lahko namesto žiga in podpisa uradne osebe, faksimile, elektronski žig ali drugo potrditev akta s strani Eko sklada.
- (2) Odločba se vroči v fizičnem ali elektronskem izvorniku, v fizičnem ali elektronskem (skeniranem) prepisu. Obliko fizičnega ali elektronskega prepisa določa vlada.

- (3) Izvirnik odločbe hrani Eko sklad.
- (4) Ta člen se uporablja tudi za sklepe, pozive in druge dokumente, ki jih izda Eko sklad v postopku odločanja o dodelitvi pravice do spodbud v pisni obliki.

93. člen

(objava podatkov o prejemnikih finančnih spodbud)

- (1) Eko sklad na svoji spletni strani enkrat letno objavlja ime in priimek oziroma naziv prejemnika spodbude, podatke o spodbujeni naložbi ter naslovu naložbe, če obstaja, višini dodeljene spodbude ter druge podatke, če tako določa drug zakon, in sicer najkasneje do 1. marca, za vse spodbude, ki so bile dodeljene v preteklem letu.
- (2) Obveznost objave podatkov na spletni strani Eko sklada traja pet let od posamezne objave.
- (3) Eko sklad dokumentacijo posameznega postopka dodelitve spodbude hrani skladno z veljavnimi predpisi.

94. člen

(posebni primeri odprave, razveljavitve ali spremembe upravnega akta in obnova postopka)

- (1) Če Eko sklad po izdaji odločbe, izdane na podlagi javnega poziva ali javnega razpisa ugotovi, da je bil materialni predpis napačno uporabljen oziroma sploh ni bil uporabljen, da je bilo dejansko stanje ugotovljeno nepopolno ali napačno, ali da so podane kršitve pravil postopka, zaradi česar bi bilo treba izdati drugačno odločbo, izda odločbo, s katero odpravi, razveljavi ali spremeni že izdano odločbo, vendar le, če je nova odločba vlagatelju v korist.
- (2) Eko sklad lahko odločbo iz prejšnjega odstavka izda le do sklenitve pogodbe ali do izplačila spodbude, če se pogodba ne sklepa.
- (3) Prvi odstavek se smiselno uporablja tudi za sklep o zavrženju in sklep o ustavitvi postopka.
- (4) Če Eko sklad izve za nova dejstva ali najde, ali pridobi možnost uporabiti nove dokaze, ki bi mogli sami zase ali v zvezi z že izvedenimi in uporabljenimi dokazi pripeljati do drugačne odločbe, če bi bila ta dejstva oziroma dokazi navedena ali uporabljena v prejšnjem postopku, lahko začne obnovo postopka iz tega razloga po uradni dolžnosti v šestih mesecih od dneva, ko je mogel navesti nova dejstva oziroma uporabiti nove dokaze. Po preteku petih let od vročitve odločbe vlagatelju se obnova po uradni dolžnosti ne more začeti.
- (5) Zoper sklep o obnovi postopka posebna pritožba ali upravni spor nista dovoljena. Sklep se lahko izpodbija v upravnem sporu zoper odločbo, izdano v obnovljenem postopku.

95. člen

(odvzem pravice in vračilo že izplačanih nepovratnih sredstev ter odpis vračila)

- (1) Eko sklad z odločbo odvzame pravico do nepovratnih sredstev iz 3. točke prvega odstavka 79. člena tega zakona, ki so bila na podlagi odločbe že izplačana, če zahteve iz odločbe, določene na podlagi drugega odstavka 91. člena tega zakona, niso izpolnjene, ali če vlagatelj brez opravičenih razlogov Eko skladu ne omogoči nadzora naložbe. Rok za izdajo odločbe o odvzemu pravice do nepovratnih sredstev je pet let od izplačila. Že izplačana sredstva Eko sklada je potrebno vrniti v 15 dneh po dokončnosti odločbe iz prejšnjega stavka, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

- (2) Prvi odstavek tega člena se uporabi tudi, če Eko sklad ugotovi, da je v odločbi dejansko stanje nepravilno ali nepopolno ugotovljeno, ker je vlagatelj predložil lažne podatke ali ker vlagatelj podatkov, pomembnih za odločitev, iz malomarnosti ali namenoma ni razkril. Že izplačana sredstva Eko sklada je potrebno vrniti v roku 15 dni od dokončnosti odločbe, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva izplačila do vračila.
- (3) V primeru naložbe na skupnih delih stavbe se lahko vračilo že izplačanih sredstev na podlagi odločb iz prvega in drugega odstavka tega člena izvrši iz rezervnega sklada.
- (4) V primeru ugotovljenih kršitev glede lažnega prikazovanja podatkov vlagatelj v obdobju treh let od dokončnosti odločbe, s katero je bila vlagateljeva vloga zavrnjena oziroma s katero je bilo ugotovljeno, da je zaradi ugotovljenih kršitev pravica do spodbude ugasnila oziroma s katero je bila odvzeta pravica oziroma je bila odpravljena odločba o dodelitvi pravice do nepovratnih sredstev, ne more sodelovati na javnih pozivih in javnih razpisih, ki jih objavlja Eko sklad.
- (5) V primeru, ko niso izpolnjena določila iz odločbe, določena na podlagi drugega odstavka 91. člena tega zakona ali iz pogodbe, na podlagi katere so bila izplačana nepovratna sredstva za ukrep zmanjšanja energetske revščine ali socialno šibkim prejemnikom, je možen odpis vračila nepovratnih sredstev, če:
1. bi bili stroški postopka izterjave v nesorazmerju z višino terjatve ali
 2. vlagatelj nepovratnih sredstev ne more vrniti zaradi socialne ogroženosti.
- (6) O odpisu vračila iz prejšnjega odstavka odloči Eko sklad po pridobitvi soglasja ministrstva, pristojnega za finance, in po postopku, določenem v splošnih pogojih poslovanja Eko sklada.

96. člen
(vročanje v fizični in elektronski obliki)

- (1) Odločbe, sklepi, pozivi in drugi dokumenti, od katerih vročitve začne teči rok (v nadaljnjem besedilu: dokumenti), se vročajo v elektronski obliki, po pravilih, kot jih določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek, razen če ta zakon ne določa drugače, če pa to ni mogoče, pa v fizični obliki, z navadno vročitvijo.
- (2) Vročitev dokumentov iz prvega odstavka tega člena v fizični obliki velja za opravljeno 15. dan od dneva odpreme s strani Eko sklada. Dan odpreme dokumenta v fizični obliki se označi na kuverti odpremljenega dokumenta in na dokumentu samem.

97. člen
(upravni spor)

V upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, s katero je bilo odločeno o dodelitvi pravice do spodbud drugim osebam, ampak le tisto odločbo ali njen del, s katerim je bilo odločeno o pravici tožnika.

**VIII. poglavje: PRAVILA RAVNANJA S FLUORIRANIMI TOPLOGREDNIMI PLINI
IN OZONU ŠKODLJIVIMI SNOVMI**

98. člen
(pravila ravnanja s fluoriranimi toplogrednimi plini in ozonu škodljivimi snovmi)

Vlada za izvrševanje Uredbe 517/2014/EU za fluorirane toplogredne pline in Uredbe 1005/2009/EU za snovi, ki tanjšajo ozonski plašč, predpiše podrobnejša pravila za ravnanje s fluoriranimi toplogrednimi plini in ozonu škodljivimi snovmi, zlasti pa:

1. pristojni organ za njihovo izvajanje, nadzor in kazni za kršitve;
2. obveznost glede prodaje in prijave opreme;
3. ravnanje z odpadnimi fluoriranimi toplogrednimi plini in ozonu škodljivimi snovmi ter z odpadno opremo in proizvodi, ki te pline vsebujejo;
4. obveznost poročanja in zavezance za poročanje o uporabi, zajemu in oddaji odpadnih fluoriranih toplogrednih plinov in odpadnih ozonu škodljivih snovi;
5. pravila za usposabljanje, opravljanje izpitov in izdajanje spričeval osebam za izvajanje dejavnosti preverjanja uhajanja, zajema, namestitve, vzdrževanja, popravila ali razgradnje opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline ali ozonu škodljive snovi;
6. pogoje za izvajalce usposabljanja, postopek za izbiro izvajalcev usposabljanja in obveznosti izvajalcev usposabljanja;
7. pogoje in postopek pridobitve potrdila o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij in izbris iz evidence;
8. vrste evidenc, ki jih vzpostavi in vodi ministrstvo in
9. druga ravnanja, potrebna zaradi zmanjševanja emisij fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snovi.

99. člen

(usposabljanje oseb za izvajanje dejavnosti in izvajalci usposabljanja)

- (1) Usposabljanje oseb za izvajanje dejavnosti preverjanja uhajanja, zajema, namestitve, vzdrževanja, popravila ali razgradnje opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline ali ozonu škodljive snovi (v nadaljnjem besedilu: oprema) ter preverjanje usposobljenosti za izvajanje teh dejavnosti zagotavlja ministrstvo neposredno ali preko javnega pooblastila, ki ga z odločbo na podlagi javnega natečaja podeli pravni osebi (v nadaljnjem besedilu: izvajalec usposabljanja). Razmerje med ministrstvom in izvajalcem usposabljanja se uredi s pogodbo.
- (2) Seznam izvajalcev usposabljanja in preverjanja se vodi kot evidenca iz 106. člena tega zakona.
- (3) Vlada v predpisu iz prejšnjega člena podrobneje predpiše vrsto dejavnosti in opremo, za katero je treba izvesti usposabljanje in preverjanje usposabljanja, podrobnejša merila in pravila za izbiro izvajalca usposabljanja, podrobnejše pogoje za izvajalca usposabljanja, podrobnejše obveznosti izvajalcev usposabljanja in program usposabljanja razen, če je ta predpisan s predpisi EU, ki so neposredno uporabljivi.

100. člen

(preizkus usposobljenosti in spričevalo)

- (1) Strokovna usposobljenost oseb za izvajanje dejavnosti preverjanja uhajanja, zajema, namestitve, vzdrževanja, popravila ali razgradnje opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline, ali ozonu škodljive snovi, se preverja z izpitom, ki obsega teoretični in praktični del.
- (2) Kandidat, ki uspešno opravi izpit, pridobi spričevalo za tisto dejavnost in opremo, za katero je uspešno opravil izpit.
- (3) Seznam oseb, ki imajo spričevalo, se vodi kot evidenca iz 106. člena tega zakona.

- (4) Vlada v predpisu iz 98. člena tega zakona podrobneje predpiše način prijave in pogoje za opravljanje izpita, izvedbo izpita, ocenjevanje znanja kandidata, obliko, vsebino in veljavnost spričevala.

101. člen
(stroški usposabljanja)

- (1) Stroške usposabljanja in izpita krijejo kandidati neposredno izvajalcu usposabljanja.
- (2) Stroške preizkusa usposobljenosti določi ministrstvo, stroške usposabljanja pa izvajalec usposabljanja.
- (3) Vlada v predpisu iz 98. člena tega zakona predpiše obseg stroškov usposabljanja in preizkusa usposobljenosti, ki obsegajo zlasti stroške uporabe prostorov, opreme in orodja za izvajanje usposabljanja in izpitov, dela izvajalcev usposabljanja in članov izpitne komisije ter organizacijske in druge administrativne stroške.

102. člen
(vpis v evidenco pooblaščenih podjetij)

- (1) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki izvaja dejavnost nameščanja, vzdrževanja, popravila ali razgradnje nepremične opreme za hlajenje in klimatizacijo in toplotnih črpalk ali nepremične protipožarne opreme, mora biti vpisan v evidenco pooblaščenih podjetij na podlagi vloge, ki jo vloži pri ministrstvu.
- (2) Ministrstvo izda potrdilo o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij za namestitve, vzdrževanje, popravilo ali razgradnjo nepremične opreme za hlajenje in klimatizacijo in toplotnih črpalk ali za nepremično protipožarno opremo (v nadaljnjem besedilu: potrdilo).
- (3) Ministrstvo z odločbo izbriše pooblaščenno podjetje iz prejšnjega člena iz evidence pooblaščenih podjetij.
- (4) Seznam pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki imajo potrdilo, se vodi kot evidenca iz 106. člena tega zakona.
- (5) Vlada v predpisu iz 98. člena tega zakona podrobneje predpiše pogoje in način pridobitve potrdila ter kdaj in na kakšen način izvede izbris iz evidence.

**IX. poglavje: TRAJNOSTNI KRITERIJI IN MERILA ZA PRIHRANEK EMISIJ
TOPLOGREDNIH PLINOV**

103. člen
(zmanjšanje intenzivnosti toplogrednih plinov v prometnem sektorju)

Delež zmanjševanja intenzivnosti toplogrednih plinov iz goriv in električne energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije v prometnem sektorju mora biti do leta 2030 vsaj 14,5 odstotka v primerjavi z izhodiščnim standardom iz predpisa iz drugega odstavka 104. člena tega zakona.

104. člen
(trajnostna merila, merila za prihranek emisij toplogrednih plinov in metodologija za izračun prihranka emisije toplogrednih plinov)

- (1) Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva ter električna energija iz biomasnih goriv, ki izpolnjujejo trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, se lahko uporabljajo za namen:
 1. doseganja nacionalnega cilja zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov v prometu z vključevanjem biogoriv in elektrike iz obnovljivih virov za uporabo v prometu;
 2. poročanja evropski komisiji o zmanjšanju intenzivnosti emisije toplogrednih plinov zaradi rabe energije iz obnovljivih virov v prometu, vključno s pomorstvom.
- (2) Vlada predpiše trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, področje uporabe ter način dokazovanja izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov iz prvega odstavka tega člena za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, za električno energijo iz biomasnih goriv, reciklirana ogljična goriva ter tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora.
- (3) Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka tega člena določi tudi način preverjanja, vrsto akreditacije in druge tehnične pogoje za izvajalce preverjanj ter način in pogoje za izdajo in odvzem pooblastila, ki ga izda ministrstvo, za izvajanje preverjanja dokazovanja izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov iz drugega odstavka tega člena ter pogoje za izvajanje preverjanja pravilnosti izračuna prihranka emisij toplogrednih plinov iz četrtega odstavka tega člena.
- (4) Minister določi metodologijo za izračun prihranka emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, za električno energijo iz biomasnih goriv, reciklirana ogljična goriva ter tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora.
- (5) Če so pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva ali biomasna goriva pridobljena iz odpadkov in ostankov, razen ostankov iz kmetijstva, akvakulture, ribištva in gozdarstva, morajo za uporabo za namena iz prvega odstavka tega člena izpolnjevati le merila za prihranek emisije toplogrednih plinov, kot so določena v predpisu iz drugega odstavka tega člena.
- (6) Če je električna energija ali energija za ogrevanje in hlajenje proizvedena iz trdnih komunalnih odpadkov, se za uporabo za namena iz prvega odstavka tega člena lahko uporablja, ne da bi izpolnjevala merila za prihranek emisije toplogrednih plinov, kot so določena v predpisu iz drugega odstavka tega člena.
- (7) Energija iz obnovljivih goriv nebiološkega izvora, ki izpolnjuje zahteve iz četrtega odstavka tega člena, se lahko upošteva za namene iz prvega odstavka tega člena samo, če je prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe teh goriv najmanj 70 odstotkov.
- (8) Energija, pridobljena iz recikliranih ogljičnih goriv, ki izpolnjuje zahteve iz tega člena, se lahko upošteva za namene iz prvega odstavka tega člena le, če je prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe teh goriva najmanj 70 odstotkov.

105. člen
(obveščanje javnosti)

Dobavitelji goriv morajo na sodoben, enostavno dostopen in uporabniku prijazen način na svojih spletnih straneh javno objaviti podatke o geografskem izvoru in vrsti uporabljene surovine za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, ki se upoštevajo za namen iz prvega odstavka 104. člena tega zakona in podatke letno posodabljati.

X. poglavje: EVIDENCE IN POROČANJE

106. člen
(register)

- (1) Ministrstvo za izvajanje nalog in postopkov po tem zakonu vodi register, ki vsebuje:
 1. evidenco upravljavcev naprav;
 2. evidenco operatorjev zrakoplovov;
 3. evidenco ladjarskih družb;
 4. evidenco reguliranih subjektov;
 5. evidenco pooblaščenih podjetij;
 6. evidenco izvajalcev usposabljanja;
 7. evidenco serviserjev in
 8. evidenco nevladnih organizacij, ki na področju podnebnih sprememb delujejo v javnem interesu.
- (2) Evidenca upravljavcev naprav vsebuje:
 1. naziv in naslov firme oziroma sedeža upravljavca;
 2. oznako naprave in navedbo dejavnosti ter
 3. številko in datum izdaje dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov.
- (3) Evidenca operatorjev zrakoplovov vsebuje:
 1. naziv in naslov firme oziroma sedeža operatorja zrakoplova ter
 2. številko in datum izdaje odločbe o odobritvi načrta za spremljanje.
- (4) Evidenca ladjarskih družb vsebuje:
 1. naziv in naslov firme oziroma sedeža ladjarske družbe ter
 2. številko in datum izdaje odločbe o odobritvi načrta za spremljanje.
- (5) Evidenca reguliranih subjektov vsebuje:
 1. naziv in naslov firme oziroma sedeža reguliranega subjekta;
 2. številko in datum izdaje dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov.
- (6) Evidenca pooblaščenih podjetij vsebuje:
 1. naziv in sedež podjetja;
 2. evidenčno številko in dejavnost, za katero je pooblaščen;
 3. ime in priimek serviserjev s spričevalom ter
 4. številko in datum izdaje potrdila.
- (7) Evidenca izvajalcev usposabljanja vsebuje:
 1. naziv in sedež ter kontaktne podatke izvajalca usposabljanja ter
 2. področje izvajanja usposabljanja in preverjanja usposobljenosti serviserjev.
- (8) Evidenca serviserjev vsebuje:
 1. osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
 2. številko, datum izdaje in obdobje veljavnosti spričevala o usposobljenosti ter
 3. vrsto dejavnosti, za katero je izdano spričevalo o usposobljenosti.
- (9) Evidenca nevladnih organizacij, ki na področju podnebnih sprememb delujejo v javnem interesu vsebuje:
 1. naziv nevladne organizacije;
 2. sedež in naslov ter
 3. dejavnost nevladne organizacije.
- (10) Podatki iz registra so javni.

107. člen
(poročanje Komisiji)

- (1) Ministrstvo poroča Komisiji v skladu z Uredbo 2018/1999/EU o:
 1. nacionalnih evidencah in projekcijah emisij toplogrednih plinov;
 2. porabi sredstev Podnebnega sklada.
- (2) Ministrstvo posreduje Komisiji in drugim pristojnim organom in organizacijam EU tudi druge podatke in informacije o podnebnih spremembah, v skladu s predpisi EU, ki urejajo obveznosti poročanja države članice.
- (3) Poročila iz prejšnjega odstavka so podatki javnega značaja v skladu z zakonom, ministrstvo pa jih tekoče objavlja na svoji spletni strani.

108. člen
(poročanje na podlagi mednarodnih pogodb)

- (1) Ministrstvo v skladu z zahtevami Konvencije in Pariškega sporazuma pripravlja Državno komunikacijo za Konvencijo in Dvoletno Poročilo preglednosti Republike Slovenije za Pariški sporazum.
- (2) S poročili iz prejšnjega odstavka se seznanila vlada.
- (3) Ministrstvo poroča o podatkih iz državnih evidenc emisij toplogrednih plinov Sekretariatu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja v skladu z določbo 7.a odstavka 13. člena Pariškega sporazuma.

XI. poglavje: MEHANIZEM ZA OGLJIČNO PRILAGODITEV NA MEJAH

109. člen
(pristojna organa)

- (1) Pristojni organ za izvajanje funkcij in dolžnosti na podlagi Uredbe 2023/956/EU iz 11. člena Uredbe 2023/956/EU je Finančna uprava Republike Slovenije.
- (2) Pristojni organ iz prejšnjega odstavka opravlja nadzor nad izvajanjem določb Uredbe 2023/956/EU in določb izvedbenih uredb, izdanih na podlagi te uredbe, ter vodi in odloča v prekrškovnem postopku v zvezi z Uredbo 2023/956/EU.
- (3) Nacionalni akreditacijski organ iz drugega odstavka 18. člena Uredbe 2023/956/EU je Slovenska akreditacija.

110. člen
(mnenje ministrstva)

- (1) Finančna uprava Republike Slovenije lahko pri opravljanju ocene poročil CBAM iz prvega odstavka 14. člena Izvedbene uredbe 2023/1773/EU zahteva mnenje ministrstva o tem, ali je poročajoči deklarant v poročilu CBAM pravilno izračunal vgrajene emisije v uvoženem blagu CBAM.
- (2) Finančna uprava Republike Slovenije lahko pri opravljanju pregleda deklaracij CBAM iz 19. člena Uredbe 2023/956/EU zahteva mnenje ministrstva, pristojnega za podnebje, o tem, ali je pooblaščen deklarant CBAM v deklaraciji CBAM pravilno izračunal vgrajene emisije v uvoženem blagu CBAM.

- (3) Finančna uprava Republike Slovenije lahko na ministrstvo, pristojno za podnebje, naslovi tudi druga vprašanja v zvezi s CBAM, za katera ima ministrstvo, ustrezno znanje ali izkušnje.
- (4) Ministrstvo poda mnenje v 15 dneh od dane zahteve Finančne uprave Republike Slovenije za izdajo mnenja iz prejšnjih odstavkov. Mnenje mora biti strokovno obrazloženo na podlagi preverjenega in po potrebi novo pripravljenega izračuna.
- (5) Če ministrstvo, ne poda mnenja v roku iz prejšnjega odstavka, Finančna uprava Republike Slovenije izda odločbo ali sklep samostojno, brez mnenja.

111. člen
(pooblastilo ministru, pristojnemu za finance)

Minister, pristojen za finance, lahko podrobneje določi izvajanje Uredbe 2023/956/EU in izvedbenih in delegiranih aktov, izdanih na podlagi Uredbe 2023/956/EU.

XII. poglavje: UPRAVNI, INŠPEKCIJSKI IN FINANČNI NADZOR

112. člen
(upravni, inšpekcijski in finančni nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo okolja.
- (2) Poleg inšpekcije iz prejšnjega odstavka opravljajo nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, tudi ministrstvo in inšpekcije, pristojne za pomorstvo, energijo, kemikalije in trg v okviru tega zakona in predpisov ter vsaka v skladu s svojimi pristojnostmi.
- (3) Nadzor iz prvega in drugega odstavka tega člena obsega zlasti nadzor nad skladnostjo delovanja naprave z dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov in izvajanjem ukrepov, predpisanih s tem zakonom, in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.
- (4) Ne glede na prvi odstavek tega člena nadzor nad izvajanjem predpisov, izdanih na podlagi 70. in 72. člena tega zakona, izvaja Finančna uprava Republike Slovenije v okviru teh predpisov in v skladu s svojimi pristojnostmi.
- (5) Za vprašanja, ki jih v zvezi z inšpekcijskim nadzorom ne ureja ta zakon, se uporablja zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor.

113. člen
(prepoved opravljanja letov operatorja zrakoplova)

- (1) Ministrstvo pisno pozove Komisijo, naj sprejme odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov operatorju zrakoplova, ki:
 1. v roku iz tretjega odstavka 44. člena tega zakona ministrstvu ne predloži načrta za spremljanje;
 2. v roku iz prvega odstavka 55. člena tega zakona ne pošlje poročila o emisijah toplogrednih plinov in poročila o preverjanju iz šestega odstavka 55. člena tega zakona;
 3. ne preda emisijskih kuponov v roku iz 57. člena tega zakona ali
 4. ne plača globe za presežne emisije iz 123. člena tega zakona.
- (2) Poziv iz prejšnjega odstavka vsebuje:

1. dokaze glede neizpolnjevanja katerega izmed pogojev iz prejšnjega odstavka;
 2. podrobnosti o ukrepih, uvedenih zoper operatorja zrakoplova;
 3. utemeljitev za uvedbo prepovedi opravljanja letov v EU ter
 4. predlog obsega prepovedi opravljanja letov v EU in pogoje, pod katerimi prepoved velja.
- (3) Operator zrakoplova, ki ga je Komisija obvestila o osnovnih dejstvih in razlogih, zaradi katerih obravnava možnost prepovedi opravljanja letov, lahko v desetih dneh od prejema poziva Komisiji predloži pisne pripombe.
- (4) Če Komisija sprejme odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov, ministrstvo o tem obvesti ministrstvo, pristojno za promet.
- (5) Ministrstvo, pristojno za promet, izvrši odločitev Komisije iz prejšnjega odstavka in jo obvesti o vseh ukrepih, sprejetih za izvršitev odločitve.

114. člen
(inšpekcijski pregledi ladij)

- (1) Inšpekcijski pregled ladje v pristanišču pod jurisdikcijo Republike Slovenije, izveden v skladu s Pomorskim zakonikom (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo, 41/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZPVZRZECEP, 18/21, 21/21 – popr. in 76/23), vključuje preverjanje, ali ima ladja na krovu veljavno listino o skladnosti.
- (2) Če je bila za ladjo izdana listina o skladnosti v skladu z Uredbo 2015/757/EU, se ta šteje kot dokaz za izpolnjevanje zahtev glede spremljanja in poročanja v skladu s tem predpisom.
- (3) Če informacije o datumu veljavnosti in poteka veljavnosti listine o skladnosti ter identiteta preveritelja, ki je ocenil poročilo o emisijah, niso na voljo v času, ko je ladja vstopila v pristanišče pod jurisdikcijo Republike Slovenije, lahko pomorski inšpektor preveri, ali ima ladja na krovu veljavno listino o skladnosti.

115. člen
(izgon ladjarske družbe in zadržanje ladje)

- (1) Če vstopi v pristanišče Republike Slovenije ladja ladjarske družbe, ki ni registrirana v Republiki Sloveniji, in v dveh ali več zaporednih koledarskih letih ni izpolnila obveznosti glede spremljanja in poročanja ali ni predala emisijskih kuponov v skladu s tem zakonom, ministrstvo o tem obvesti pomorsko inšpekcijo.
- (2) Pomorska inšpekcija na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka nemudoma pozove ladjarsko družbo, da se izjasni o navedbah iz obvestila, in izda odločbo o izgonu ladje, če ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za izgon iz prejšnjega odstavka. Pomorska inšpekcija o svoji odločitvi uradno obvesti Komisijo, Evropsko agencijo za pomorsko varnost (v nadaljnjem besedilu: EMSA), druge države članice in državo zastave ladjarske družbe.
- (3) Pomorska inšpekcija zavrne vstop v svoja pristanišča ladji pod odgovornostjo ladjarske družbe, za katero je dobila obvestilo o izgonu, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti glede spremljanja, poročanja ali predaje emisijskih kuponov. Ta določba se ne uporablja za ladje, ki plujejo pod zastavo Republike Slovenije.
- (4) Če ladja, ki pluje pod zastavo Republike Slovenije, in je del ladjevja ladjarske družbe, za katero je Republika Slovenija dobila obvestilo o izgonu, vstopi v eno od njenih pristanišč ali jo v njem najdejo, pomorska inšpekcija pridobi stališče od odgovorne ladjarske družbe,

ladjo pa zadrži, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti glede spremljanja, poročanja ali predaje emisijskih kuponov.

- (5) Če se ladja, ki pluje pod zastavo Republike Slovenije in je pod odgovornostjo ladjarske družbe, ki ni izpolnila obveznosti iz prvega odstavka tega člena, nahaja v njenem pristanišču, pomorska inšpekcija ladjarski družbi omogoči, da predloži svoje stališče in nato izda odločbo o zadržanju te ladje, dokler ladjarska družba svojih obveznosti ne izpolni. Pomorska inšpekcija o tem obvesti Komisijo, EMSO in ostale države članice.
- (6) Če se ladja, ki je pod odgovornostjo ladjarske družbe, za katero je Republika Slovenija dobila obvestilo o izgonu, nahaja v pristanišču Republike Slovenije, pomorska inšpekcija na podlagi obvestila nemudoma pozove ladjarsko družbo, da se izjasni o navedbah iz obvestila, in izda odločbo o izgonu ladje, če ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za izgon iz prejšnjega odstavka. Ta določba se ne uporablja za ladje, ki plujejo pod zastavo Republike Slovenije.
- (7) Določbe prejšnjih odstavkov ne posegajo v pravila, ki se uporabljajo za ladje v stiski, v skladu s predpisi v pomorskem prometu.

XIII. poglavje: POSEBNE DOLOČBE

116. člen (shranjevanje ogljikovega dioksida)

Na območju Republike Slovenije in v njenem epikontinentalnem pasu je vbrizgavanje in shranjevanje tokov ogljikovega dioksida (geološko shranjevanje ogljikovega dioksida) prepovedano.

117. člen (zagotavljanje prepoznavnosti)

- (1) Oseba, ki je prejela finančno spodbudo za naložbo v modernizacijo energetskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti v skladu z zakonom, ki ureja energetiko, mora:
1. navesti izvor sredstev in zagotoviti prepoznavnost vira financiranja naložbe, za katero je prejela sredstva, tako da zagotovi skladne, učinkovite in sorazmerne informacije različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, zlasti pri promoviranju naložbe in njenih rezultatov ter
 2. uporabljati oznako, ki se glasi »(So)financirano iz sistema EU za trgovanje z emisijami (Sklad za modernizacijo)« in emblem EU ter navesti znesek financiranja.
- (2) Če uporaba oznake iz prejšnjega odstavka ni izvedljiva, se Sklad za modernizacijo omeni v vseh komunikacijskih dejavnostih osebe iz prejšnjega odstavka, vključno z oglasnimi deskami na strateških mestih, ki so vidna javnosti.

118. člen (smernice nosilca urejanja prostora)

Ministrstvo na podlagi tega zakona in določbe zakona, ki ureja smernice nosilcev urejanja prostora, pripravi smernice s področja podnebne politike.

XIV. poglavje: KAZENSKE DOLOČBE

119. člen
(hujši prekrški)

- (1) Z globo od 75.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba:
 1. če za obratovanje naprave ni pridobila dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov (prvi odstavek 32. člena tega zakona),
 2. če kot operator zrakoplova nima odobrenega načrta za spremljanje (peti odstavek 44. člena tega zakona),
 3. če kot ladjarska družba nima odobrenega načrta za spremljanje (drugi oziroma četrti odstavek 48. člena tega zakona),
 4. če kot regulirani subjekt ni pridobila dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov (prvi odstavek 51. člena tega zakona),
 5. vnese blago CBAM na carinsko območje Unije in nima statusa pooblaščenega deklaranta CBAM (4. člen Uredbe 2023/956/EU).
- (2) Z globo od 50.000 do 75.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (3) Z globo od 3.500 do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.
- (4) Z globo od 1.250 do 2.050 eurov se za prekršek iz 5. točke prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

120. člen
(prekrški)

- (1) Z globo 40.000 do 75.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
 1. ne zahteva odprtja računa v registru Unije (tretji odstavek 27. člena tega zakona)
 2. kot upravljavec naprave ali male naprave pisno ne prijavi nameravane spremembe v obratovanju naprave ali spremembe upravljavca naprave (prvi odstavek 33. člena oziroma dvanajsti odstavek 38. člena tega zakona);
 3. kot upravljavec naprave ali male naprave ne izvaja načrta za spremljanje iz dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov (peti odstavek 32. člena oziroma šesti odstavek 38. člena tega zakona);
 4. kot upravljavec naprave ali male naprave pisno ne obvesti ministrstva o prenehanju delovanja naprave (dvanajsti odstavek 38. člena tega zakona oziroma prvi odstavek 59. člena tega zakona);
 5. kot upravljavec male naprave ministrstvu ne pošlje poročila o emisijah toplogrednih plinov v predpisanem roku (šesti odstavek 38. člena tega zakona);
 6. kot upravljavec male naprave ne izpolni obveznosti izvajanja enakovrednih ukrepov tudi v letu, ki sledi letu, v katerem je mala naprava izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase (enajsti odstavek 38. člena tega zakona);
 7. kot operator zrakoplova ne izvaja načrta za spremljanje (peti odstavek 44. člena tega zakona);
 8. kot ladjarska družba ne izvaja načrta za spremljanje (drugi oziroma četrti odstavek 48. člena tega zakona);
 9. kot regulirani subjekt ministrstvu do predpisanega roka ne pošlje poročila o povprečnem deležu stroškov (peti odstavek 55. člena tega zakona);
 10. kot upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt ne predloži vloge za spremembo načrta za spremljanje (prvi oziroma tretji odstavek 54. člena tega zakona);

11. kot upravljavec male naprave ne predloži vloge za spremembo načrta za spremljanje (dvanajsti odstavek 38. člena tega zakona);
 12. kot upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt ministrstvu do predpisanega roka ne pošlje poročila o emisijah toplogrednih plinov za preteklo leto skupaj s poročilom o preverjanju (prvi, drugi oziroma četrti odstavek 55. člena tega zakona);
 13. kot preveritelj preveri poročilo o emisijah, ne da bi za to pridobil akreditacijsko listino (prvi oziroma drugi odstavek 56. člena tega zakona);
 14. kot pooblaščen deklarant CBAM ne predloži deklaracije CBAM ali je ne predloži v roku iz prvega odstavka 6. člena Uredbe 2023/956/EU ali vloži deklaracijo CBAM z nepravilnimi, nepopolnimi ali neresničnimi podatki (6. člen Uredbe 2023/956/EU);
 15. kot pooblaščen deklarant CBAM ne zagotovi, da je skupne vgrajene emisije, poročane v deklaraciji CBAM, preveril akreditiran preveritelj (8. člen Uredbe 2023/956/EU).
- (2) Z globo od 30.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (3) Z globo od 2.000 do 3.500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.
- (4) Z globo od 1.000 do 1.750 eurov se za prekršek iz 15. in 16. točke prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

121. člen
(lažji prekrški)

- (1) Z globo od 20.000 do 40.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
1. zaradi izpuščanja toplogrednih plinov ne plača podnebne dajatve v skladu z določbo prvega odstavka 70. člena tega zakona;
 2. kot upravljalec letališča ne pobere enkratne dajatve iz 71. člena tega zakona;
 3. če ne zagotovi obveščanja javnosti v skladu s 105. členom tega zakona;
 4. kot poročajoči deklarant ne predloži poročila CBAM ali ga ne predloži v roku iz prvega odstavka 8. člena Izvedbene uredbe 2023/1773/EU ali vloži poročilo CBAM z nepravilnimi, nepopolnimi ali neresničnimi podatki (8. člen Izvedbene uredbe 2023/1773/EU).
- (2) Z globo 10.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (3) Z globo 1.500 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.
- (4) Z globo 750 do 1.000 eurov se kaznuje za prekršek iz druge točke prvega odstavka tega člena posameznik.

122. člen
(prekrški pooblaščenega podjetja)

- (1) Z globo od 4.000 do 30.000 eurov se kaznuje pravna oseba, če:
1. opravlja storitev nameščanja, vzdrževanja, popravila ali razgradnje nepremične opreme za hlajenje in klimatizacijo in toplotnih črpalk ali za namestitvev, vzdrževanje,

popravilo ali razgradnjo nepremične protipožarne opreme in nima potrdila o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij v skladu s 102. členom tega zakona;

2. dejavnost nameščanja, servisiranja, vzdrževanja, popravljanja ali razgrajevanja izvaja pri njem zaposlena oseba ali druga oseba, ki za pooblaščen podjetje opravlja storitve, ki nima spričevala iz 100. člena tega zakona.

(2) Z globo od 3.000 do 25.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se za prekršek iz četrtega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

123. člen

(globo za presežne in neprijavljene emisije)

(1) Upravitelj naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt plača globo v višini 100 eurov za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida, ki jo je naprava, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt izpusti v zrak in presega količino emisijskih kuponov, predanih v skladu s 57. členom tega zakona.

(2) Višina globe iz prvega odstavka tega člena se od 1. januarja 2013 vsako leto poveča za letni evropski indeks cen življenjskih potrebščin, objavljen na spletni strani Statističnega urada EU v mesecu maju. Višino globe v skladu s tem odstavkom določi vlada s sklepom.

(3) Poročajoči deklarant plača globo v višini 30 eurov za vsako tono neprijavljenih emisij, če ni predložil poročila CBAM v šestih mesecih od poteka roka za predložitev poročila.

(4) Poročajoči deklarant plača globo v višini 45 eurov za vsako tono neprijavljenih emisij, če ni predložil poročila CBAM v več kot šestih mesecih od poteka roka za predložitev poročila.

(5) Poročajoči deklarant, ki je predložil nepopolno ali nepravilno poročilo v smislu 13. člena Izvedbene uredbe 2023/1773/EU in ni sprejel potrebnih ukrepov za popravek poročila CBAM v postopku za popravek, ki ga je začela Finančna uprava Republike Slovenije v skladu s četrtem odstavkom 14. člena Izvedbene uredbe 2023/1773/EU, plača globo za vsako tono neprijavljenih emisij v višini:

1. 10 eurov, če ni prijavil manj kot 25 odstotkov emisij;
2. 15 eurov, če ni prijavil od 26 do 50 odstotkov emisij;
3. 20 eurov, če ni prijavil več kot 50 odstotkov emisij.

(6) Oseba iz prejšnjega odstavka, ki je zaporedno predložila več kot dve nepopolni ali nepravilni poročila CBAM, plača globo za vsako tono neprijavljenih emisij v višini iz prejšnjega odstavka, povečani za 5 eurov za vsako tono neprijavljenih emisij.

(7) Višina globe, določena v skladu s tretjim do šestim odstavkom tega člena, se poveča ali zmanjša za 10 odstotkov ob upoštevanju dejavnikov iz točk (c) do (g) tretjega odstavka 16. člena Izvedbene uredbe 2023/1773/EU.

(8) Pooblaščen deklarant CBAM plača globo iz sklepa iz drugega odstavka tega člena za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida, vgrajeno v blago CBAM, ki ga je uvozil v preteklem letu, in presega količino kuponov CBAM, predanih v skladu s prvim odstavkom 22. člena Uredbe 2023/956/EU.

- (9) Oseba, ki nima statusa pooblaščenega deklaranta CBAM, plača globo v višini trikratnika do petkratnika globe iz sklepa iz drugega odstavka tega člena, kot se uporablja v letu uvoza blaga CBAM, za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida, vgrajeno v blago CBAM, ki ga je vnesla na carinsko območje Unije, in presega količino kuponov CBAM, ki bi jih morala predati v skladu s prvim odstavkom 22. člena Uredbe 2023/956/EU.
- (10) O višini globe, ki jo je dolžna plačati oseba iz prvega odstavka, odloči ministrstvo z odločbo.
- (11) O višini globe, ki jo plača oseba iz tretjega do devetega odstavka tega člena, odloči Finančna uprava Republike Slovenije z odločbo.
- (12) Oseba iz prvega in tretjega do devetega odstavka tega člena plača globo najpozneje 30. dan od pravnomočnosti odločbe iz desetega oziroma enajstega odstavka tega člena.
- (13) Ne glede na plačilo globe mora oseba iz prvega odstavka tega člena ob naslednji predaji predati tudi vse emisijske kupone, ki bi jih morala predati v skladu s 57. členom tega zakona, oseba iz osmega in devetega odstavka tega člena pa vse kupone CBAM, ki bi jih morala predati v skladu s prvim odstavkom 22. člena Uredbe 2023/956/EU.

124. člen
(izrekanje globe v hitrem postopku)

- (1) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.
- (2) Poleg splošnih pravil za odmero sankcije iz zakona, ki ureja prekrške, se pri določanju višine globe upoštevajo posledice izvršitve prekrška za podnebje.

XV. poglavje: PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

125. člen
(Strategija prilagajanja podnebnim spremembam)

Strategija prilagajanja podnebnim spremembam iz 13. člena tega zakona se sprejme v 18 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

126. člen
(regionalni akcijski načrti prilagajanja podnebnim spremembam)

Regionalni akcijski načrti iz 15. člena tega zakona se sprejmejo v 18 mesecih po sprejemu Strategije prilagajanja iz 13. člena tega zakona.

127. člen
(Poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam)

Prvo poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam iz 66. člena tega zakona se pripravi 18 mesecev po sprejemu Strategije prilagajanja iz 13. člena tega zakona.

128. člen
(priprava dokumentacije v prehodnem obdobju)

- (1) Pripravo projekcij emisij toplogrednih plinov iz virov in odvzemov s ponori iz 64. člena, Poročila o blaženju podnebnih sprememb iz 65. člena, pripravo Dolgoročne podnebne strategije iz 10. člena, načrta iz drugega odstavka 11. člena in poročila iz četrtega odstavka

11. člena, poročila iz tretjega odstavka 16. člena ter poročil iz 108. člena tega zakona do 31. 12. 2033 po javnem pooblastilu izvaja Institut »Jožef Stefan« (v nadaljnjem besedilu: IJS).

- (2) Izdelavo dokumentacije iz prejšnjega odstavka financira ministrstvo v skladu z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi.
- (3) IJS izvaja naloge po javnem pooblastilu iz prvega odstavka tega člena na podlagi pogodbe, s katero se uredijo medsebojni odnosi. Sestavni del pogodbe je letni program dela IJS za izvajanje nalog, ki ga predhodno uskladi z ministrstvom.

129. člen
(predpisi vlade)

- (1) Predpisi vlade, izdani na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20), ki jim je bila veljavnost podaljšana z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-10 in 78/23-ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2), veljajo do izdaje novih.
- (2) Predpisi iz prejšnjega odstavka so:
 1. Uredba o izvajanju uredbe (EU) o dražbi pravic do emisije toplogrednih plinov (Uradni list RS, št. 14/14);
 2. Uredba o podrobnejšem načinu in pogojih vzpostavitve in vodenja registra emisijskih kuponov (Uradni list RS, št. 56/05 in 44/22 – ZVO-2);
 3. Uredba o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi pravil za prilagoditev brezplačne dodelitev pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti (Uradni list RS, št. 197/20 in 57/23);
 4. Uredba o nadomestilu za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂ (Uradni list RS, št. 25/23);
 5. Sklep o višini penalov za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida za leto 2023 (Uradni list RS, št. XY/24);
 6. Sklep o višini zneska za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂, ki so nastali v letu 2023 (Uradni list RS, št. XX/24);
 7. Uredba o informacijah o varčnosti porabe goriva, emisijah ogljikovega dioksida in emisijah onesnaževal zunanjega zraka, ki so na voljo potrošnikom o novih osebnih avtomobilih (Uradni list RS, št. 24/14 in 44/22 – ZVO-2);
 8. Uredba o uporabi fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh (Uradni list RS, št. 60/16 in 44/22 – ZVO-2);
 9. Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (Uradni list RS, št. 57/11) in
 10. Uredba o trajnostnih merilih za biogoriva in emisiji toplogrednih plinov goriv (Uradni list RS, št. 44/21, 44/22 – ZVO-2 in 138/22).
- (3) Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanja zraka z emisijo ogljikovega dioksida (Uradni list RS, št. 48/18, 168/20, 44/22-ZVO-2, 84/22, 104/22, 118/22, 51/23 in 124/53) se šteje za predpis, izdan na podlagi 70. člena tega zakona.

130. člen
(predpisi ministra)

- (1) Predpisi ministra, izdani na podlagi ZVO-2, ali katerim je bila veljavnosti podaljšana z določbami ZVO-2, veljajo do izdaje novih, izdanih na podlagi tega zakona.
- (2) Predpisi iz prejšnjega odstavka so:
1. Pravilnik o monitoringu trajnostnih meril za biogoriva (Uradni list RS, št. 24/17 in 44/22 – ZVO-2).
 2. Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja registra emisijskih kuponov (Uradni list RS, št. 82/05 in 44/22 – ZVO-2).

131. člen

(dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov)

- (1) Obstoječe dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, izdano na podlagi 184. člena ZVO-2 in na podlagi 193. člena ZVO-2, se šteje za dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz 32. člena tega zakona in 38. člena tega zakona.
- (2) Postopki za pridobitev ali spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za napravo, začeti, a nedokončani do uveljavitve tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.

132. člen

(sprememba dodeljene količine emisijskih kuponov)

Postopki za izdajo odločbe o spremembi dodeljene količine emisijskih kuponov iz 194. člena ZVO-2, začeti, a nedokončani do uveljavitve tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.

133. člen

(odločba o potrditvi načrta metodologije spremljanja)

Postopki za izdajo odločbe o potrditvi načrta metodologije spremljanja, začeti, a nedokončani do uveljavitve tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.

134. člen

(odločba o odobritvi načrta monitoringa za operatorja zrakoplova)

Obstoječa odločba o odobritvi načrta monitoringa, izdana na podlagi 198. člena ZVO-2, se šteje za odločbo iz 44. člena tega zakona.

135. člen

(faktor CBAM)

Faktor CBAM iz četrtega odstavka 35. člena tega zakona znaša 1 v obdobju od začetka veljavnosti navedenega predpisa EU do konca leta 2025, 0,975 v letu 2026, 0,95 v letu 2027, 0,90 v letu 2028, 0,775 v letu 2029, 0,515 v letu 2030, 0,39 v letu 2031, 0,265 v letu 2032 in 0,14 v letu 2033. Od vključno leta 2034 faktor CBAM znaša 0.

136. člen

(načrt za podnebno nevtralnost za druge naprave)

- (1) Upravljevec druge naprave, ki ima dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov na dan uveljavitve tega zakona, mora ministrstvu načrt za podnebno nevtralnost iz 36. člena tega zakona poslati najpozneje do 30. junija 2025, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

- (2) Ministrstvo načrt za podnebno nevtralnost upravljavca druge naprave iz prejšnjega odstavka potrdi najpozneje do 31. decembra 2025, če ugotovi, da je izdelan v skladu z Izvedbeno uredbo 2023/2441/EU.

137. člen

(začasne izjeme za operatorja zrakoplova)

- (1) Ne glede na določbe 44., 55. in 57. člena tega zakona operator zrakoplova ni dolžan predložiti načrta za spremljanje, poročati o emisijah toplogrednih plinov in predajati emisijskih kuponov za:
1. vse emisije iz letov na letališča v državah zunaj Evropskega gospodarskega prostora in z njih, razen letov na letališča v Združenem kraljestvu ali Švici, v vsakem koledarskem letu od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2026;
 2. vse emisije iz letov med letališčem v najbolj oddaljeni regiji, določeni v 349. členu Pogodbe o delovanju Unije, in letališčem v drugi regiji Evropskega gospodarskega prostora v vsakem koledarskem letu od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2023.
- (2) Ne glede na določbe 55. in 57. člena tega zakona operator zrakoplova ni dolžan poročati o emisijah in predati emisijskih kuponov za emisije, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri letih med letališčem v najbolj oddaljeni regiji v državi članici in letališčem v isti državi članici, vključno z drugim letališčem v isti najbolj oddaljeni regiji ali v drugi najbolj oddaljeni regiji iste države članice.
- (3) Količina emisijskih kuponov za operatorje zrakoplovov, ki jih za obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2026 na dražbi ponudi Republika Slovenija, se zmanjša, tako da ustreza deležu njenih dodeljenih emisij iz letov, za katere se ne uporablja izjema iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Če so skupne letne emisije operatorja zrakoplova nižje od 25.000 ton CO₂ ali so nižje od 3.000 ton CO₂ brez letov iz prvega odstavka tega člena, se njegove emisije štejejo za preverjene v skladu s prvim odstavkom 56. člena tega zakona, če so preverjene z uporabo orodja za majhne onesnaževalce, določenega v Uredbi Komisije (EU) št. 606/2010 o odobritvi poenostavljenega orodja, ki ga je razvila Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol) za ocenjevanje porabe goriva nekaterih operatorjev zrakoplovov z majhnimi emisijami, in je podatke vanj vnesel Eurocontrol iz svojega sistema za podporo sistemu trgovanja.

138. člen

(dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte)

- (1) Regulirani subjekt lahko opravlja svojo dejavnost po 1. januarju 2025 le na podlagi pravnomočnega dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, izdanega na podlagi tretjega odstavka 51. člena tega zakona.
- (2) Regulirani subjekt, ki bo začel svojo dejavnost opravljati po datumu iz prvega odstavka tega člena, mora pri ministrstvu vložiti vlogo za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov najpozneje štiri mesece pred začetkom opravljanja svoje dejavnosti.
- (3) Ministrstvo izda dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z določbami tretjega odstavka 51. člena tega zakona v štirih mesecih od prejema popolne vloge.
- (4) Regulirani subjekt, ki ima 1. januarja 2025 dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz prejšnjega odstavka, mora ministrstvu do 30. aprila 2025 poslati poročilo o emisijah toplogrednih plinov za koledarsko leto 2024 v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU.

- (5) Obstoječe okoljevarstveno dovoljenje za emisije toplogrednih plinov za regulirane subjekte, izdano na podlagi Uredbe o okoljevarstvenem dovoljenju za emisije toplogrednih plinov za regulirane subjekte (Uradni list RS, št. 57/24), se šteje za dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte iz 51. člena tega zakona.
- (6) Postopki za pridobitev ali spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte, začeti, a nedokončani do uveljavitve tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.

139. člen

(odlog sistema trgovanja za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje do leta 2028)

Če Komisija v Uradnem listu Evropske unije objavi obvestilo o izjemno visokih cenah energije, se sistem trgovanja za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje odloži, tako da se začetek prodaje pravic na dražbi za te dejavnosti preloži na leto 2028, rok za začetek predaje emisijskih kuponov pa na 31. maj 2029 za skupne emisije v letu 2028.

140. člen

(prenehanje pogodb)

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati pogodbe o odprtju in vodenju računa, ki so jih do uveljavitve tega zakona z Agencijo Republike Slovenije za okolje sklenili imetniki obstoječih računov v registru Unije na podlagi Uredbe o podrobnejšem načinu in pogojih vzpostavitve in vodenja registra emisijskih kuponov (Uradni list RS, št. 56/05 in 44/22 – ZVO-2).
- (2) Imetniki obstoječih računov v registru Unije, odprtih na podlagi pogodbe iz prejšnjega odstavka, še naprej izvršujejo svoje pravice in obveznosti v skladu z Delegirano uredbo 2019/1122/EU, nacionalni administrator pa jim po uradni dolžnosti izda potrdilo iz šestega odstavka 27. člena tega zakona.
- (3) Imetniki obstoječih računov za trgovanje morajo nacionalnemu administratorju v treh mesecih od uveljavitve tega zakona poslati dokazila o izpolnjevanju pogojev iz četrtega odstavka 27. člena tega zakona.
- (4) Če imetnik obstoječega računa za trgovanje nacionalnemu administratorju ne pošlje dokazil v roku iz prejšnjega odstavka, mu nacionalni administrator izda odločbo o zaprtju tega računa.
- (5) Zahteve za odprtje računa v registru Unije, ki so bile vložene pred uveljavitvijo tega zakona, do dne njegove uveljavitve pa še niso bile zaključene, se zaključijo v skladu s tem zakonom.

141. člen

(seznam naprav)

- (1) Seznam naprav in seznam malih naprav ter končna dodeljena brezplačna količina emisijskih kuponov za obdobje od 2021–2025, pripravljena na podlagi 191. člena ZVO-2 ter objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave, ostaneta v veljavi do konca obdobja 2021–2025.
- (2) Ministrstvo pripravi seznam naprav za obdobje od 2026 do 2030 v skladu s 37. členom tega zakona najpozneje do 30. septembra 2024.

142. člen
(odločbe o dodelitvi emisijskih kuponov za naprave)

Obstoječa odločba o dodelitvi emisijskih kuponov za napravo, izdana na podlagi 191. člena ZVO-2, se šteje za odločbo iz devetega odstavka 37. člena tega zakona.

143. člen
(odločbe o prilagoditvi brezplačno dodeljene količine emisijskih kuponov za naprave)

Obstoječa odločba o spremembi dodeljene količine emisijskih kuponov za naprave, izdana na podlagi drugega in tretjega odstavka 194. člena ZVO-2, se šteje za odločbo iz drugega in tretjega odstavka 40. člena tega zakona.

144. člen
(odločbe o odobritvi načrta metodologije spremljanja)

Obstoječa odločba o potrditvi načrta metodologije spremljanja, izdana na podlagi Uredbe o izvajanju Delegirane uredbe (EU) o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije (Ur. l. RS, št. 34/19 in 57/23), se šteje za odločbo iz drugega odstavka 34. člena tega zakona.

145. člen
(dražbeni sistem)

Z dnem uveljavitve tega zakona Republika Slovenija nadaljuje s prodajo emisijskih kuponov na dražbenem sistemu European Energy Exchange AG iz Leipziga na podlagi Sporazuma o skupni oddaji naročil za pridobitev skupnega dražbenega sistema, uveljavljenega 9. novembra 2011.

146. člen
(dražiteljica emisijskih kuponov)

- (1) SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana, ki je opravljala naloge uradnega dražitelja Republike Slovenije v skladu s 181. členom ZVO-2, nadaljuje delo kot uradna dražiteljica Republike Slovenije v skladu s tretjim odstavkom 28. člena tega zakona.
- (2) Pogodba, sklenjena med ministrstvom in SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana na podlagi tretjega odstavka 181. člena ZVO-2, se do izteka njene veljave, šteje za pogodbo, sklenjeno na podlagi četrtega odstavka 28. člena tega zakona.

147. člen
(Sklad za podnebne spremembe)

Sklad za podnebne spremembe, ustanovljen na podlagi 182. člena ZVO-2, nadaljuje svoje delo kot Podnebni sklad iz 29. člena tega zakona.

148. člen
(Program Sklada za podnebne spremembe)

- (1) Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leta 2023–2026 (Uradni list RS, št. 106/23), sprejet na podlagi petega odstavka 183. člena ZVO-2, velja kot Program Podnebnega sklada iz četrtega odstavka 30. člena tega zakona.
- (2) Postopki za dodelitev sredstev sklada iz prejšnjega odstavka, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.

149. člen
(poročanje ladjarske družbe od leta 2025)

Ladjarska družba mora ministrstvu prvič poslati poročilo v skladu z drugim odstavkom 55. člena do 31. marca 2025 za preteklo koledarsko leto.

150. člen
(Dolgoročna podnebna strategija)

Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji do leta 2050 (Uradni list RS, št. 119/21 in št. 44/22 – ZVO-2) se šteje za Dolgoročno podnebno strategijo iz 10. člena tega zakona.

151. člen
(metodologija za zeleno proračunsko načrtovanje)

Metodologija za zeleno proračunsko načrtovanje, ki jo je sprejela vlada na 70. redni seji, dne 21. 9. 2023, se šteje za Metodologijo po 73. členu tega zakona.

152. člen
(člani Podnebnega sveta)

Člani Podnebnega sveta, ki so bili imenovani na podlagi ZVO-2, delo nadaljujejo do izteka mandata, za katerega so bili imenovani.

153. člen
(Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad)

- (1) Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, ustanovljen na podlagi 143. člena ZVO-1, ki je v skladu z določbo 295. člena ZVO-2 nadaljeval delo kot Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad iz 210. člena ZVO-2, nadaljuje delo kot Eko sklad iz 76. člena tega zakona.
- (2) Postopki za dodelitev sredstev sklada iz prejšnjega odstavka, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah ZVO-2.
- (3) Upravljavec zbirk podatkov iz prvega odstavka 88. člena tega zakona zagotovi Eko skladu, tehnično povezavo do posamezne zbirke podatkov iz 88. člena tega zakona najkasneje v osmih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do vzpostavitve take povezave Eko sklad, podatke iz teh zbirk pridobiva po uradni dolžnosti.
- (4) Eko sklad mora uskladiti Akt o ustanovitvi Eko sklada in splošne pogoje poslovanja Eko sklada z določbami tega zakona v dvanajstih mesecih po uveljavitvi tega zakona.
- (5) Do sprejema oziroma uskladitve aktov iz prejšnjega odstavka veljata Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (Uradni list RS, št. 112/09, 1/12, 98/12, 20/13, 44/22 – ZVO-2 in 57/23) ter Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada številka: 0141 - 8/ 2023-11, objavljeni dne 13. 9. 2023, če nista v nasprotju s tem zakonom.

154. člen
(obstoječa potrdila o usposobljenosti in obstoječi izvajalci usposabljanja)

- (1) Potrdila o usposobljenosti, izdana na podlagi 241. člena ZVO-2 in na njegovi podlagi izdanih predpisov, se štejejo spričevala iz 100. člena tega zakona.

- (2) Izvajalci usposabljanja, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona z ministrstvom sklenjeno pogodbo za izvajanje usposabljanja na podlagi predpisa iz 239. člena ZVO-2, se štejejo za izvajalce usposabljanja iz 99. člena tega zakona.

155. člen

(globo za presežne in neprijavljene emisije)

Z dnem uveljavitve tega zakona se globe iz 123 člena tega zakona plačujejo v skladu s Sklepom o višini penalov za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida za leto 2023 (Uradni list RS, št. XY/24).

156. člen

(roki za uskladitev in izdajo podzakonskih predpisov)

- (1) Minister najpozneje v šestih mesecih po sprejemu strategije iz 13. člena tega zakona izda podzakonski akt iz tretjega odstavka 15. člena tega zakona.
- (2) Minister sprejme metodologijo za uvrščanje ukrepov v program porabe sredstev iz petega odstavka 30. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (3) Vlada sprejme predpise, določene v dvanajstem odstavku 27. člena, šestem odstavku 32. člena, petem odstavku 33. člena, sedmem odstavku 34. člena, sedmem odstavku 36. člena, trinajstem odstavku 38. člena, drugem odstavku 39. člena, četrtem odstavku 40. člena, šestem odstavku 41. člena, enajstem odstavku 45. člena, šestem in sedmem odstavku 51. člena, šestem odstavku 54. člena in trinajstem odstavku 55. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (4) Vlada sprejme predpis, določen v prvem odstavku 53. člena tega zakona, v 24 mesecih od uveljavitve tega zakona.

157. člen

(prenehanje veljavnosti in uporabe zakonov in podzakonskih aktov)

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:
12. in 19. točka 2. odstavka 1. člena, 6.3., 6.3.1, 6.3.2, 6.4, 6.5, 10.1., 14. in od 14.1. do 14.6. točke 3. člena, 3. in 4. točka 2. odstavka ter 6. točka 3. odstavka 4. člena, V. poglavje (143., 144. in 145. člen), 5. in 6. točka prvega odstavka ter šesti in sedmi odstavek 154. člena, 5. točka prvega odstavka 171., od 177. do 229., od 239. do 242. in 258. člen, 19. točka prvega odstavka 259. člena, od 56. do 63. točke prvega odstavka 260. člena, 292., 293., 294., 295. člen, 1. odstavek 297. člena, 311., 312., 316. in 317. člen ZVO-2;
 - Uredba o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih ter določitvi brezplačnih emisijskih kuponov za naprave in operatorje zrakoplova (Uradni list RS, št. 27/24), razen določb 4., 5., 6., 10. in prvi odstavek 11. člena in priloga te uredbe;
 - Uredba o izvajanju delegirane uredbe (EU) o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije (Uradni list RS, št. 34/19 in 57/23);
 - Uredba o zmanjševanju obremenjevanja okolja z emisijami toplogrednih plinov z ladij (Uradni list RS, št. XX/24);
 - Uredba o okoljevarstvenem dovoljenju za emisije toplogrednih plinov za regulirane subjekte (Uradni list RS, št. 57/24), razen določb 3. in 6. člena
 - Sklep o imenovanju pristojnega organa za izvajanje funkcij in dolžnosti na podlagi Uredbe 2023/956/EU o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in opredelitvi medsebojnega sodelovanja pri njegovem izvajanju z dne 4.x4. 2024.
- (2) V tretji točki prvega odstavka 171. člena ZVO-2 se črta besedilo:

»s subvencijami ali drugimi oblikami dajanja nepovratnih sredstev iz sredstev sklada iz 210. člena tega zakona«.

- (3) V 172. členu ZVO-2 se v prvem odstavku za besedo emisijami doda naslednje besedilo: »razen z emisijami toplogrednih plinov,«.
- (4) V prvi točki tretjega odstavka 243. člena ZVO-2 se črta besedilo: »ali dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov«.
- (5) V 297. členu ZVO-2 se v oklepaju črta besedilo: »Podnebni svet in«.
- (6) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati določba 24. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 - ZURE, 12/21 - ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS).
- (7) S pričetkom uporabe določbe drugega odstavka 73. člena tega zakona, prenehata veljati določbi 93. in 95. člena Zakona o trošarinah (ZTro-1, Uradni list RS, št. 47/16, 92/21, 192/21 in 140/22).

158. člen
(začetek veljavnosti)

- (1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
- (2) Določbe 5. točke prvega odstavka 118. člena tega zakona, četrtega odstavka 118. člena, 15. in 16. točka prvega odstavka 119. člena tega zakona, četrtega odstavka 119. člena tega zakona, ter osmega in devetega odstavka 123. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2026.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu (vsebina zakona)

Predlog zakon v 1. členu določa vsebino urejanja.

K 2. členu (prenos in izvrševanje predpisov EU)

V členu predloga zakona navajamo evropske direktive, ki se s tem zakonom prenašajo v pravni red Republike Slovenije, in evropske uredbe, za katere je treba določiti pristojne organe in okvir za izvajanje.

K 3. členu (namen in cilji)

V 3. členu predloga zakona sta opredeljena temeljni namen in cilj zakona.

K 4. členu (pomen izrazov)

V 4. členu predloga zakona so pojasnjeni temeljni pojmi, uporabljeni v zakonskem besedilu. Izrazi v zakonu, ki se nanašajo področje varstva okolja in niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja varstva okolja. Za izraze s področja energetike, ki jih zakon posebej ne opredeljuje, je določeno, da imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja energetike. Določeno je tudi, da imajo izrazi s področja mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah enak pomen, kot ga določata Uredba 2023/956/EU in Izvedbena uredba 2023/1773/EU.

K 5. členu (načelo komplementarnosti)

5. člen predloga zakona zapoveduje upoštevanje vplivov na okolje ter družbo in gospodarstvo pri sprejemanju in izvajanju podnebnih politik.

Drugi odstavek 5. člena predloga zakona določa upoštevanje načela »ne škoduje bistveno«, v skladu z Uredbo 2020/852/EU in na naravi temelječe rešitve.

K 6. členu (načelo vključevanja)

Člen predloga zakona zapoveduje vključevanje podnebnih vidikov v politike in ukrepe namenjene družbenemu, gospodarskemu in okoljskemu razvoju, ter vključevanje javnosti v dialog. Določena je tudi obveznost vsakogar, da po svojih najboljših močeh prispeva k doseganju ciljev iz 3. člena predloga zakona.

K 7. členu (načelo družbene sprejemljivosti in pravičnosti)

Člen predloga zakona zapoveduje posebno skrb za revnejše skupine prebivalstva in gospodinjstva.

K 8. členu (načelo enakopravnosti in nediskriminatornosti)

Člen predloga zakona posebej izpostavlja zahtevo za spoštovanje človekovih pravic ter enake možnosti žensk in moških.

K 9. členu (načelo onesnaževalec plača)

Člen predloga zakona določa ekonomsko odgovornost povzročiteljev onesnaževanja z emisijami toplogrednih plinov.

K 10. členu (Dolgoročna podnebna strategija)

V tem členu predlog zakona ureja temeljni strateški akt države v zvezi s podnebnimi spremembami, to je Dolgoročno podnebno strategijo, in pri tem sledi določbam EU Uredbe 2018/1999. S členom se prenaša ureditev iz 144. člena ZVO-2.

K 11. členu (Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt)

S tem členom predlog zakona se prenaša in dopolnjuje določba 24. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS, v nadaljnjem besedilu EZ-1).

V skladu z Uredbo 2018/1999/EU o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov je potrebno pripraviti NEPN. V tem členu se določi organ, ki pripravi NEPN (ministrstvo, pristojno za energijo) in organ, ki sprejme NEPN (vlada). NEPN mora biti pripravljen v skladu z določbami Uredbe 2018/1999/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, predvsem mora vsebovati vse elemente, ki so zahtevani v 3. členu zadevne uredbe in v Prilogi I zadevne uredbe (torej med drugim tudi politike in ukrepe za doseganje nacionalnega prispevka k zavezujočemu cilju na ravni Unije do leta 2030 za energijo iz obnovljivih virov, vključno z ukrepi, značilnimi za posamezne sektorje in tehnologije). Projektom in ukrepom NEPN se zaradi tega dodeli poseben status, in sicer status javnega interesa z vidika energetske in podnebne politike, saj bodo projekti in ukrepi, določeni z NEPN, ključnega pomena za povečevanje deleža obnovljivih virov energije (OVE) do leta 2030.

V skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2018/1999 morajo države članice EU poročati o stanju izvajanju NEPN do 15. marca vsaki dve leti, z začetkom leta 2023. Vsebina poročanja EK je trenutno določena z izvedbeno uredbo EK, ki je bila sprejeta 15. novembra 2022 (Regulation MS reporting of information in the governance of the energy union; Annex - Regulation MS reporting of information in the governance of the energy union). Izvedbena uredba v prilogi vključuje 23 področij s skupaj 77 tabelami za vnos podatkov in informacij, od katerih so nekateri obvezni, drugi prostovoljni. Večji del teh podatkov in informacij mora zagotoviti država članica. Potrebne podatke in informacije pri tem zagotavljajo različni organi in organizacije npr. ARSO (izpusti TGP, onesnaževala zraka), SURS (oskrba z energijo, raba energije, energetska revščina itd.), Eko sklad (programi URE in OVE za različne sektorje in ciljne skupine), Agencija za energijo (shema obveznega doseganja prihrankov končne energije za zavezance, energetske preglede v velikih podjetjih, sistemi daljinskega ogrevanja itd.), Borzen (podporna shema za proizvodnjo električne energije iz OVE in v SPTE z visokim izkoristkom itd.) ter vsi ostali izvajalci ukrepov, ki so vključeni v NEPN.

K 12. členu (koordinator)

V 12. členu predloga zakona se za večjo učinkovitost izvajanja ukrepov energetske podnebne politike, ki so določeni v NEPN, zagotovi na pristojnih ministrstvih koordinatorje. Koordinatorji so državni sekretarji. Sestajajo se vsaj dvakrat na leto, na srečanjih preverjajo izvajanje ukrepov in doseganje ciljev NEPN, vsaj eno izmed srečanj pa poteka v sodelovanju s Podnebnim svetom.

Določa se tudi, da se koordinatorji na predlog ministrstva sestanejo tudi v primeru potrebe po pripravi dodatnih ukrepov zaradi neizpolnjevanja ciljev iz drugega odstavka 21. člena predloga zakona.

K 13. členu (Strategija prilagajanja podnebnim spremembam)

Člen predloga zakona ureja temeljni strateški akt države na področju prilagajanja podnebnim spremembam. V postopku priprave strategije se izvede tudi posvet z lokalnimi skupnostmi. Gre za prenos zahtev Evropskih podnebnih pravil in Evropske strategije prilagajanja.

Pri prenovi Strategije prilagajanja se smiselno upoštevajo Smernice o strategijah in načrtih držav članic za prilagajanje (2023/C 264/01).

K 14. členu (vsebina Strategije prilagajanja podnebnim spremembam)

Člen predloga zakona opredeljuje minimalne vsebine, ki jih mora opredeljevati Strategija prilagajanja podnebnim spremembam in prenaša zahteve usmeritev Evropske komisije. Med podporne dejavnosti na nacionalni ravni se štejejo dejavnosti, kot so popis možnosti financiranja ukrepov, podpora lokalnim skupnostim in regijam pri pripravi ukrepov ter ozaveščanju in izobraževanju splošne javnosti (lokalna podnebna pisarna).

K 15. členu (regionalni akcijski načrt prilagajanja podnebnim spremembam)

Člen predloga zakona nalaga Svetu regij obvezo priprave regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja. Akcijski načrti regij z mestnimi občinami morajo v ločenem poglavju opredeliti ukrepe prilagajanja ločeno za vsako mestno občino v regiji.

K 16. členu (Socialni načrt za podnebje)

V skladu z Uredbo 2023/955/EU o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe 2021/1060/EU je potrebno pripraviti socialni načrt. V tem členu predloga zakona se določa organ, ki pripravi socialni načrt (ministrstvo, pristojno za podnebje) in organ, ki sprejme socialni načrt (vlada). Socialni načrt mora biti pripravljen v skladu z določbami Uredbe 2023/955/EU, predvsem mora vsebovati vse elemente, ki so zahtevani v 6. členu zadevne uredbe in v Prilogi V zadevne uredbe. Socialni načrt za podnebje zajema obdobje od 2026 do 2032.

K 17. členu (usklajenost pravnih aktov)

Člen predloga zakona določa, da se pri oblikovanju politik, strategij, programov, načrtov, splošnih pravnih aktov in upravnih aktov upoštevajo usmeritve Dolgoročne podnebne strategije, Strategije prilagajanja podnebnim spremembam, regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja in NEPN ter zasleduje cilje iz 3. člena predloga zakona. Člen prav tako obvezuje predlagatelje aktov iz prvega odstavka, da opredelijo, kako so pri pripravi omenjenih aktov upoštevali cilje in usmeritve iz navedenih dokumentov.

K 18. členu (Podnebni svet)

V tem členu predlog zakona ureja Podnebni svet kot znanstveni posvetovalni organ za podnebje. S členom se prenaša in dopolnjuje določba 145. člena ZVO-2.

K 19. členu (nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju podnebnih sprememb)

Predlog zakona v tem členu določa, da lahko status nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb pridobi nevladna organizacija, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in je ustanovljena zaradi delovanja na področju podnebnih sprememb ter aktivno deluje na področju podnebnih sprememb najmanj dve leti.

Pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba iz prvega odstavka tega člena, in merila za ugotavljanje njihovega izpolnjevanja bodo določeni v pravilniku.

Določa se, da minister podeli nevladni organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz tega člena, status nevladne organizacije v javnem interesu, z odločbo, prav tako se nevladni organizaciji, ki ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, status nevladne organizacije v javnem interesu odvzame z odločbo ministra.

Glede projektov, ki jih v občini sofinancira država, pa predlog zakona določa pravno podlago, da se od občine lahko zahteva pridobitev mnenja nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb glede vprašanj, povezanih s področjem in območjem njenega delovanja. Namen predlagane določbe je, da občina pridobi mnenje ter s tem preveri, ali obstaja način, na kateri bi izvedbo predlaganega projekta optimizirala oziroma izboljšala. Tako pridobljeno mnenje za občino ni zavezujoče in se lahko projekt izpelje kljub negativnemu mnenju nevladne organizacije.

K 20. členu (teden za podnebje)

Člen določa, da je vsako leto četrti teden v mesecu oktobru, teden za podnebje. Takrat se vlada in državni zbor seznanita s Poročilom o blaženju podnebnih sprememb in mnenjem Podnebnega sveta o Poročilu o blaženju podnebnih sprememb. Glede na to, da se Poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam pripravlja na vsaki dve leti, se vlada in državni zbor vsako drugo leto v okviru tedna za podnebje seznanita tudi s tem poročilom in mnenjem Podnebnega sveta o Poročilu o prilagajanju podnebnim spremembam. V tednu za podnebje se izvedejo tudi izobraževalni in promocijski dogodki o podnebnih spremembah, določa se, da v tem tednu vsi vzgojno-izobraževalni zavodi posvečajo svoje dejavnosti podnebnim temam. V okviru dneva za podnebje se izvede tudi javna razprava o scenarijih podnebne in energetske politike ter strategijah, politikah in ukrepih blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje za pravičen prehod v podnebno nevtralno družbo (podnebni dialog). Na srečanju podnebnega dialoga se oblikujejo priporočila, s katerimi se seznanita vlada in državni zbor.

K 21. členu (zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov)

V 21. členu predloga zakona se ureja ukrepanje v primeru nedoseganja zastavljenega državnega cilja za sektorje, ki niso vključeni v delujoči sistem trgovanja z emisijskimi pravicami EU ETS. Določa se pristojni organ, ki na podlagi podatkov državnih evidenc toplogrednih plinov za preteklo leto ugotovi, ali je cilj za preteklo leto dosežen in kaj kažejo projekcije emisij toplogrednih plinov za tekoče leto.

V primeru, da podatki za preteklo leto kažejo, da zastavljen cilj ni bil dosežen, ministrstvo pozove pristojna ministrstva k pripravi dodatnih ukrepov, ki lahko vsebujejo tudi podatke zahtevane za pripravo načrta popravni ukrepov iz prvega odstavka 8. člena Uredbe 2023/857/EU. Mnenje k naboru dodatnih ukrepov poda tudi Podnebni svet.

K 22. členu (upravljanje dodeljenih letnih emisij)

V 22. členu predloga zakona se določa status enot AEA, ki predstavljajo dodeljene letne emisije. Uredba 2018/842 v petem odstavku 5. člena pove le, da država članica lahko višek dodeljenih letnih emisij (torej enot AEA) prenese na drugo državo članico, ne določi pa, na kakšen način, kar omogoča prenos preko prenosa znanja, prenos tehnologije, nakup ali prodajo itd. Prvi odstavek 22. člena predloga zakona enote AEA določi kot finančni instrument, ki ga Republika Slovenija lahko proda državam članicam ali od njih kupi.

Člen določa tudi pristojni organ, ki z enotami dodeljenih letnih emisij (v nadaljnjem besedilu: enote AEA) razpolaga in upravlja. Slednje pomeni, da lahko Republika Slovenija v primeru nedoseganja cilja poviša mejo enot AEA z izposojjo manjkajočega deleža enot AEA iz naslednjega leta, višek enot AEA lahko shrani v prihodnja leta za primer nedoseganja letnega

cilja. Ali pa v primeru doseganja cilja presežek enot AEA proda drugi državi članici, v primeru nedoseganja cilja, pa manjkajoče enote AEA kupi od druge države članice.

V obdobju do leta 2030 je treba pri preverjanju doseganja zastavljenih letnih ciljev upoštevati tudi enote sektorja LULUCF. To pomeni, da se emisijam toplogrednih plinov, ki jih povzročijo sektorji, ki jih ureja Uredba 2018/842/EU prišteti tudi neto emisije v sektorju LULUCF.

K 23. členu (izposojanje in shranjevanje dodeljenih letnih emisij)

V 23. členu predloga zakona se določa predstojnik organa, ki odloči, katero prilagodljivost bo Republika Slovenija v danem letu uporabila ter določa način odločitve o izbiri prilagodljivosti.

K 24. členu (razpolaganje z dodeljenimi letnimi emisijami)

V 24. členu predloga zakona se določa pristojni organ, ki odloča o prodaji ali nakupu preseženih ali manjkajočih dodeljenih letnih emisij (enote AEA) ter se ureja postopek prodaje presežka enot AEA ali nakupa manjkajočih enot AEA. Določa se vir, v katerega se prilijejo sredstva, pridobljena iz prodaje enot AEA in iz katerega se črpajo sredstva za nakup manjkajočih enot AEA.

K 25. členu (raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo)

V skladu z Uredbo 2018/841/EU mora Slovenija zagotoviti, da emisije toplogrednih plinov v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva ne presežejo odvzemov v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva.

V tem členu predloga zakona se določa pristojni organ za pripravo državnega načrta za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov na področju gozdarstva in njegovo posredovanje Komisiji ter akcijski načrt, ki opredeljuje ukrepe za izpolnjevanje obveznosti iz uredbe iz prejšnjega odstavka.

K 26. členu (sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov)

Peto poglavje predloga zakona ureja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU (v nadaljnjem besedilu: sistem trgovanja). Ta sistem je bil za države članice, ki so se jim kasneje pridružile še Liechtenstein, Islandija in Norveška, uveljavljen z osnovno Direktivo 2003/87/ES, delovati pa je začel leta 2005 s prvim (preizkusnim) trgovalnim obdobjem od leta 2005 do 2008. Sistem trgovanja je od uveljavitve doživel več sprememb in dopolnitev, zadnjo večjo leta 2023 z uveljavitvijo Direktive 2023/958/EU in Direktive 2023/959/EU. Ti dve direktivi puščata ureditev za upravljavce naprav praktično nespremenjeno (razen v delu, ki se nanaša na brezplačno dodelitev pravic do emisije), nekoliko spreminjata ureditev za operatorje zrakoplovov, v sistem trgovanja pa vključujeta ladjarske družbe in vzpostavljata ločen sistem trgovanja za regulirane subjekte.

Sistem trgovanja je urejen v ZVO-2, s predlogom zakona pa se ta ureditev v celoti prenaša in spreminja ter dopolnjuje z zahtevami novih direktiv.

Obravnavani člen predloga zakona v prvem odstavku opredeljuje sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v skladu s temeljno direktivo na tem področju, to je Direktivo 2003/87/ES. Glavni namen tega sistema je spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov na stroškovno in ekonomsko učinkovit način ter prispevanje k doseganju cilja podnebne nevtralnosti Slovenije in s tem EU kot celote.

Člen predloga zakona v nadaljevanju določa nekatere statusne opredelitve pravice do emisije toplogrednih plinov, pri čemer je njihova pravna narava določena v Delegirani uredbi 2019/1122/EU. Po določi prvega odstavka 21. člena te uredbe je pravica do emisije,

navajamo, »zamenljiv in dematerializiran instrument, s katerim je mogoče trgovati na trgu«. V 8. točki prvega odstavka 4. člena predloga zakona je ta pravica v Republiki Sloveniji opredeljena kot emisijski kupon in je enakovreden ter zamenljiv s pravicami do emisije, ki jih za namene trgovanja v sistemu trgovanja izdajajo druge države članice.

Predlog zakona v tretjem odstavku obravnavanega člena v skladu z Direktivo 2003/87/ES določa, da je imetnik pravic do emisije lahko vsaka oseba, po določbi četrtega odstavka je zagotovljena njihova prenosljivost, s čimer je omogočeno trgovanje z njimi. Po določbi petega odstavka pa lahko njihov imetnik kadarkoli zahteva ukinitve svojih pravic, pri čemer ni upravičen do nadomestila njihove vrednosti.

Nazadnje obravnavani člen predloga zakona v skladu z Direktivo 2003/87/ES določa, da imajo pravice do emisije, izdane po 1. januarju 2013, neomejeno veljavnost, kar pomeni, da jih lahko osebe, ki imajo to obveznost, predajo za emisije toplogrednih plinov, ki so nastale v kateremkoli trgovalnem obdobju. To pa ne velja za pravice do emisije, ki so bile izdane od 1. januarja 2021, saj lahko te pravice osebe, ki imajo to obveznost, predajo zgolj za emisije, ki so nastale po tem datumu.

Pravica do emisije oziroma emisijski kupon ima zlasti dve funkciji: upravljavci naprav, operatorji zrakoplovov, ladjarske družbe in registrirani subjekti z njimi izpolnjujejo svoje obveznosti glede njihove predaje registru Unije, po drugi strani pa kot finančni instrument predstavljajo premoženje, s katerim se lahko trguje.

K 27. členu (register Unije)

Uvodoma je k obravnavanemu členu predloga zakona treba povedati, da je register Unije namenjen zlasti beleženju transakcij s pravicami do emisije toplogrednih plinov, izdanih za namen sistema trgovanja v EU. Splošne zahteve in zahteve za delovanje ter vodenje registra so določene v Delegirani uredbi 2019/1122/EU.

Obravnavani člen predloga zakona ureja zahteve Direktive 2003/87/ES, ki jih je treba prenesti v pravne rede držav članic, in zahteve navedene uredbe, ki se nanašajo na določitev načina njihovega izvajanja.

Glavne določbe obravnavanega člena se nanašajo na določitev načina izvajanja pristojnosti nacionalnega administratorja, ki jih ima v zvezi z nalogami in pooblastili iz Delegirane uredbe 2019/1122/EU. Z registrom Unije sicer upravlja centralni administrator v skladu z določbami Delegirane uredbe 2019/1122/EU, države članice pa morajo določiti vsaka svojega (nacionalnega) administratorja. Najpomembnejše naloge nacionalnega administratorja so odprtje in vodenje računov za osebe, ki račun v registru morajo odpreti (to pa so upravljavci naprav, operatorji zrakoplovov, ladjarske družbe in regulirani subjekti) in za osebe, ki želijo odpreti trgovalni račun (to je račun, ki ga lahko odpre vsaka oseba, ki namerava z emisijskimi kuponi trgovati). Povejmo še, da mora imeti vsak imetnik računa tudi pooblaščenega zastopnika, ki lahko dostopa do njegovega računa.

Delegirana uredba 2019/1122/EU določa pogoje, pod katerimi nacionalni administrator lahko odpre posamezni račun, imenuje zastopnika računa, imetniku začasno prekine dostop do računa, ga zapre ali razreši pooblaščenega zastopnika.

Ta uredba državam članicam omogoča tudi določitev dodatnih pogojev za odprtje računa za trgovanje v registru Unije. Zato se je predlagatelj za to možnost odločil. Tako so v četrtem odstavku obravnavanega člena za odprtje računa za trgovanje določeni še dodatni pogoji: oseba, ki mora ali želi odpreti račun v registru Unije mora imeti v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča, ali biti registriran kot enota poslovnega registra v skladu z zakonom, ki ureja poslovni register, biti registriran kot

zavezanec za plačilo DDV v skladu s predpisi, ki urejajo finančno upravo in davek na dodano vrednost, imeti vsaj enega od pooblaščenih zastopnikov, ki ima v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča. Za ugotavljanje ali preverjanje izpolnjevanja teh pogojev lahko nacionalni administrator podatke pridobiva iz Centralnega registra prebivalstva, Poslovnega registra Slovenije in Davčnega registra.

V šestem, sedmem in osmem odstavku obravnavanega člena je določen način izvajanja zgoraj navedenih pooblastil. Nacionalni administrator osebi, ki mora ali želi odpreti račun v registru Unije, ta račun v registru odpre in ji o tem izda potrdilo. Če nacionalni administrator odprte računa zavrne ali zavrne osebo, ki je v imenu imetnika računa pooblaščen za upravljanje računa, izda o tem odločbo. Nacionalni administrator izda odločbo tudi v primeru, ko v skladu z Delegirano uredbo 2019/1122/EU začasno prekine dostop do računa, račun zapre ali razreši pooblaščenega zastopnika računa. Pravna sredstva v zvezi s to odločbo so urejena v 61. členu predlaganega zakona.

Delegirana uredba 2019/1122/EU daje državam članicam možnost, da same določijo osebo, ki lahko v register Unije vnaša podatke o njenih preverjenih emisijah toplogrednih plinov. Po določbi devetega odstavka je v Republiki Sloveniji ta oseba upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt.

V desetem in enajstem odstavku so določene obveznosti nacionalnega administratorja glede obveščanja organov pregona, davčnega nadzora in organov, pristojnih za preprečevanje pranja denarja, v primerih kadar ve, sumi ali ima utemeljene razloge za sum, da je bilo zagrešeno pranje denarja, financiranje terorizma ali kriminalna dejavnost ali je bil zagrešen poskus teh dejanj. Pri tem bo nacionalni administrator smiselno upošteval določbe glede razkritja, načel varovanja tajnosti ter posredovanja povratnih informacij iz zakona, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, pa tudi glede obveznosti nacionalnega administratorja oziroma njegovih zaposlenih do rednega usposabljanja in izobraževanja.

Po določbi dvanajstega odstavka je predlagatelj pristojnost za določitev nacionalnega administratorja prenesel na vlado, prav tako ima vlada pooblastilo za določitev podrobnejšega načina ter pogojev poslovanja v nacionalnem delu registra Unije.

K 28. členu (dražba emisijskih kuponov)

Tudi v tem členu predloga zakona so vsebovane zahteve Direktive 2003/87/ES, ki jih je treba prenesti v nacionalne pravne rede, in zahteve Delegirane uredbe 2023/2830/EU, ki določa pravila o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov, ki so potrebne za njeno izvajanje.

Po določbi prvega in drugega odstavka obravnavanega člena Republika Slovenija ponuja na dražbi emisijske kupone, ki ji pripadajo za upravljavce naprav in operatorje zrakoplovov (od leta 2019 dalje), ladjarske družbe (od leta 2024 dalje) in regulirane subjekte (od 2027 dalje).

Uradna dražiteljica je v imenu in za račun države SID banka. Opravljanje nalog uradne dražiteljice in plačilo ter poročanje ministrstvu pa je podrobneje urejeno s pogodbo med SID banko in ministrstvom.

Delegirana uredba 2023/2830/EU v 26. členu določa, da države članice, ki ne želijo imeti samostojnega dražbenega sistema, imenujejo skupni dražbeni sistem po izvedenem postopku skupnega javnega naročanja Komisije z državami članicami kot naročniki. Zaradi tega je v predlaganem zakonu predvideno zakonsko pooblastilo, s katerim vlada pooblasti ministra, da v skladu z omenjenim predpisom EU pristopi k dražbenemu sistemu, na katerem bo Republika Slovenija ponujala svoje emisijske kupone.

Na tem mestu je treba povedati, da je Republika Slovenija leta 2011 pristopila k skupnemu javnemu naročanju, kot je bilo predvideno s takrat veljavno Uredbo 1031/2010/EU. Dražbeni sistem, ki je bil izbran na podlagi javnega naročila in na katerem Republika Slovenija ponuja svoje emisijske kupone, je European Energy Exchange AG iz Leipziga v Zvezni republiki Nemčiji.

Prav tako je treba omeniti, da so se države članice od začetka delovanja sistema trgovanja (2005) pa do leta 2013 lahko same odločale o možnosti prodaje določene manjše količine pravic na dražbi, medtem ko so večino pravic dodelile brezplačno. Z Direktivo 2009/29/ES pa je prodaja določene količine pravic na dražbi od leta 2013 dalje postala pravilo, ki naj bi po letu 2030 v celoti nadomestilo tudi brezplačno dodelitev pravic posameznim napravam in operatorjem zrakoplovov. Ladjarske družbe in regulirani subjekti do brezplačne dodelitve pravice niso upravičeni, saj morajo vse pravice kupiti, te pa se bodo od leta 2024 (ladjarske družbe) oziroma 2027 (regulirani subjekti) dalje prodajale na dražbi. Povejmo še, da so pravila o količini pravic, ki jih države članice prodajajo na dražbi, določena v 10. členu Direktive 2003/87/ES in v predpisih EU, sprejetih na podlagi tega člena (zlasti Delegirana uredba 2019/331/EU).

K 29. členu (Podnebni sklad)

S tem členom predloga zakona je vzpostavljena pravna podlaga, da se v okviru državnega proračuna kot proračunski sklad ustanovi Podnebni sklad. Ta je ustanovljen za nedoločen čas, za njegovo upravljanje je pristojno ministrstvo, v četrtem odstavku pa so določeni tudi njegovi viri: prihodki iz dražb emisijskih kuponov, prihodki iz plačila podnebne dajatve iz 70. člena predloga zakona in globe za presežene emisije toplogrednih plinov, določene v 123. členu predloga zakona.

K 30. členu (poraba sredstev Podnebnega sklada)

Ta člen predloga zakona v prvem odstavku določa namenskost porabe sredstev Podnebnega sklada, pridobljenih z dražbo emisijskih kuponov za naprave, operatorje zrakoplova in ladjarske družbe, kar pomeni, da se morajo vsa sredstva porabiti za namene, opredeljen v prvem odstavku obravnavanega člena. Tudi sredstva Podnebnega sklada, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za regulirane subjekte (oziroma, kot bomo videli, pridobljena s prihodki od podnebne dajatve, ki jo bodo namesto predaje emisijskih kuponov plačevali regulirani subjekti) se lahko porabijo za iste namene, a je predvideno, da imajo prednost pri porabi teh sredstev ukrepi, ki lahko prispevajo k obravnavi socialnih vidikov trgovanja z emisijami na področju reguliranih subjektov. Ti nameni so povzeti iz Direktive 2003/87/ES, saj ta vsebuje zahteve glede porabe sredstev, pridobljenih z dražbo.

Po določbi četrtega odstavka je vladi dano pooblastilo, da sprejeme program porabe sredstev Podnebnega sklada za obdobje štirih let. V postopku priprave programa vlada pridobi tudi mnenje občin. Glede ukrepov, ki potrebujejo prigrasitev državne pomoči, člen daje pravno podlago za prigrasitev sheme državne pomoči. Glede večletnih projektov je v členu določeno, da se ne glede na obdobje, za katero se sprejema program, v njem navedejo predvidena finančna sredstva do zaključka projekta in v ta namen prevzemajo finančne obveznosti v breme proračunov prihodnjih let.

Peti odstavek obravnavanega člena daje ministru podlago za določitev metodologije za uvrščanje ukrepov v program porabe sredstev podnebnega sklada, pri čemer so podlaga štiri merila, ki so naštetá v nadaljevanju tega odstavka. Minister bo metodologijo določil v treh mesecih od uveljavitve Podnebnega zakona.

Člen daje tudi podlago za sklepanje neposrednih pogodb bodisi z neposrednimi bodisi s posrednimi proračunskimi uporabniki, ki jih je za izvajanje javnih nalog ustanovila ali

pooblastila Republika Slovenija ali občina, in določa, katera oseba do sredstev Podnebnega sklada ni upravičena, in sicer na način, da so za to določeni negativni pogoji, vključno s pridobivanjem podatkov iz davčne evidence, na podlagi katerih se to preverja. Glede zagotavljanja prepoznavnosti vira financiranja ukrepov in projektov, za katere je oseba prejela sredstva Podnebnega sklada, člen v zadnjem odstavku določa tudi obvezo do zagotavljanja transparentnih informacij ciljnim skupinam in zainteresirani javnosti, vključno z zagotavljanjem prepoznavnosti vira (so)financiranja ukrepov ali projektov, za katere je oseba prejela sredstva Podnebnega sklada, ter navedbo izvora teh sredstev, zlasti pri promoviranju projektov in njihovih rezultatov.

Povejmo še, da mora Republika Slovenija po določbi 108. člena predloga zakona o porabi sredstev Podnebnega sklada poročati Komisiji v skladu z Uredbo 2018/1999/EU.

K 31. členu (nadomestilo za kritje posrednih stroškov)

Ta člen predloga zakona določa pristojnost vlade, da predpiše način in pogoje dodelitve nadomestila za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov ter določi sektorje ali dele sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisij CO₂ in so določeni s sklepom EU, ki določa sektorje in dele sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij ogljikovega dioksida. Člen določa tudi delež letnih prihodkov od prodaje emisijskih kuponov z dražb emisijskih kuponov za upravljavce naprav, ki se lahko letno nameni za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, in pristojnost vlade, da določi podrobnejši namen porabe sredstev za kritje posrednih stroškov in način ter obdobje ugotavljanja porabe. Člen določa še obveznost ministrstva, da v predpisanem roku na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi skupni letni znesek finančnega nadomestila za posamezen sektor ali del sektorja, dodeljen v preteklem letu za predpreteklo leto, ter rok in obveznost ministrstva do sprejema sklepa o višini zneska za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov in njegovo objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

K 32. členu (dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz naprave)

V 3. oddelku V. poglavja predloga zakona so urejena posebna pravila za upravljavce naprav, ki so vključeni v sistem trgovanja. Naprave so opredeljene v 15. točki prvega odstavka 4. člena predloga zakona, po kateri je naprava nepremična tehnična enota, kjer poteka ena ali več dejavnosti, ki so določene v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES. Posebna pravila se nanašajo predvsem na obveznost pridobivanja dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov in na njegovo spremembo, način dodelitve in podelitve brezplačnih emisijskih kuponov in na pripravo dokumentacije, ki je specifična za upravljavce naprav (npr. načrt metodologije spremljanja).

V prvem odstavku obravnavanega člena je določeno, da mora upravljavec naprave še pred začetkom obratovanja naprave ali njenega dela, v kateri se izvaja dejavnost, ki povzroča emisijo toplogrednih plinov, od ministrstva pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov. Za njegovo pridobitev mora ministrstvu predložiti vlogo s predpisano vsebino in načrt za spremljanje, pripravljen v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU. Člen določa pogoje, pod katerimi ministrstvo izda takšno dovoljenje, pa tudi vsebino tega dovoljenja. Nazadnje obravnavani člen daje pooblastilo vladi, da s podzakonskim aktom predpiše vsebino in obliko vloge za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov in obrazec, na katerem upravljavec naprave pripravi načrt za spremljanje.

Vsebina vloge za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov je sicer že določena v Direktivi 2003/87/ES, torej bo podzakonski akt zgolj prenesel določb te direktive.

K 33. členu (sprememba dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov)

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena mora upravljavec naprave pisno prijaviti vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave, ki je opredeljena v 50. točki prvega odstavka 4. člena predlaganega zakona, in vsako spremembo upravljavca naprave. Zaradi roka, v katerem mora ministrstvo odločiti o morebitni spremembi dovoljenja, mora imeti upravljavec naprave dokazilo o izpolnitvi svoje obveznosti, to pa je potrdilo o oddani pošiljki.

Po določbi drugega odstavka mora ministrstvo v 30 dneh od prejema obvestila pisno pozvati upravljavca naprave, da v roku, ki mu ga določi, vloži vlogo za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, če ugotovi, da nameravana sprememba vpliva na vsebino dovoljenja. Če upravljavec naprave v zahtevanem roku vloge ne vloži, se šteje, da je od nameravane spremembe odstopil.

V tretjem odstavku je določeno, da upravljavec naprave nameravano spremembo lahko izvede, če v roku 30 dni od pisne prijave ne dobi pisnega poziva o vložitvi vloge.

Po določbi četrtega odstavka ministrstvo odločiti o spremembi dovoljenja v dveh mesecih od prejema popolne vloge za spremembo dovoljenja. Peti odstavek pa pooblašča vlado, da predpiše vsebino in obliko vloge za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov.

K 34. členu (načrt metodologije spremljanja)

Ta člen predloga zakona ureja obveznosti upravljavca naprave in upravni postopek glede načrta metodologije spremljanja, ki je priloga k vlogi za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov pred začetkom vsakega petletnega obdobja, in glede njegove spremembe. Prvi odstavek obravnavanega člena določa, da mora biti načrt metodologije spremljanja pripravljen v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU, ki v 8. členu določa vsebino in predložitev načrta metodologije spremljanja. V nadaljevanju je upravni postopek, ki se nanaša na spremembo načrta metodologije spremljanja, urejen po analogiji spremembe dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz 33. člena predloga zakona. To pomeni, da mora upravljavec naprave vsako nameravano spremembo tega načrta pisno prijaviti ministrstvu. Če ministrstvo ugotovi, da nameravana sprememba vpliva na vsebino načrta, o tem v določenem roku obvesti upravljavca naprave, ki mora v določenem roku vložiti vlogo za spremembo načrta metodologije spremljanja, katere vsebino in obliko bo na podlagi sedmega odstavka obravnavanega člena predpisala vlada. V primeru, da upravljavec naprave zahtevane vloge ne vloži v določenem roku, bo upoštevano, da je odstopil od nameravane spremembe. Če pa upravljavec naprave v 30 dneh od prijave nameravane spremembe ne prejme poziva ministrstva o vložitvi vloge za spremembo načrta metodologije spremljanja, se smatra, da nameravana sprememba ne vpliva na odobren načrt in jo lahko upravljavec naprave izvede. Šesti odstavek določa še, da ministrstvo o spremembi načrta metodologije spremljanja odloči v treh mesecih od prejema popolne vloge za spremembo tega načrta.

K 35. členu (brezplačna dodelitev emisijskih kuponov)

Uvodoma je treba povedati, da ta člen predloga zakona v skladu z zahtevami Direktive 2003/87/ES ureja institut brezplačne dodelitve emisijskih kuponov. Upravljavci določenih vrst naprav oziroma dejavnosti imajo že od začetka vzpostavitve sistema trgovanja, to je od leta 2005, pravico do določene količine emisijskih kuponov, ki se jim dodelijo brezplačno z namenom preprečevanja selitve emisij toplogrednih plinov v tretje države. Ta količina se v skladu s pravili iz Direktive 2003/87/ES oziroma Delegirane uredbe 2019/331/EU nenehno zmanjšuje, da bi po letu 2030 praviloma tudi upravljavci naprav (in operatorji zrakoplovov), razen podnaprav za daljinsko ogrevanje, vse pravice do emisije morali kupiti, tako kot to že zdaj velja za ladjarske družbe in bo veljalo za regulirane subjekte od začetka sistema trgovanja zanje (četrti in peti odstavek obravnavanega člena).

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena imajo naprave pravico do določene količine emisijskih kuponov, ki se jim dodelijo brezplačno, in sicer v skladu s predlaganim zakonom in Delegirano uredbo 2019/331/EU. Vendar pa drugi odstavek obravnavanega člena določa, da upravljavec naprave za proizvodnjo električne energije ni upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov, razen za proizvodnjo električne energije, proizvedene iz odpadnih plinov.

Po določbi tretjega odstavka so upravljavci naprav iz sektorjev ali delov sektorjev, določenih v sklepu EU, ki določa sektorje in dele sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij ogljikovega dioksida, razen sektorjev, zajetih v CBAM, za katera veljajo nekoliko drugačna pravila, še upravičeni do brezplačne dodelitve 100 odstotkov količine emisijskih kuponov do leta 2030. Premestitev ogljikovega dioksida pomeni, da upravljavec naprave svojo dejavnost prenese v državo, ki ni vključena v sistem trgovanja EU. Te sektorje in dele sektorjev določa na podlagi pooblastila iz Direktive 2003/87/ES Komisija.

Kot smo omenili zgoraj, po letu 2030 naj ne bilo več dodelitve brezplačnih emisijskih kuponov. Vendar pa to ne velja za proizvodnjo blaga iz Uredbe 2023/956/EU (CBAM sektorji), kjer se odprava brezplačnih emisijskih kuponov predvideva šele leta 2034. V četrtem odstavku obravnavanega člena je tako določeno, da so upravjalci naprav v CBAM sektorjih v prvih letih veljavnosti uredbe 2023/956/EU (2026–2034) upravičeni do manjših količin brezplačnih emisijskih kuponov, zatem pa do njih ne bodo več upravičeni. Dinamika dodelitve in podrobnejši pogoji brezplačne dodelitve manjše količine brezplačnih emisijskih kuponov za proizvodnjo blaga iz predpisa EU, ki ureja mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah (z uporabo CBAM faktorja za zmanjšanje brezplačne dodelitve za proizvodnjo tega blaga) so določeni v 136. členu predloga zakona.

Glede na peti odstavek pa se bo brezplačna dodelitev emisijskih kuponov v sektorjih in delih sektorjev, ki ne veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij ogljikovega dioksida, od leta 2026 zmanjševala v enakih deležih, da bi leta 2030 dosegli odpravo brezplačnih emisijskih kuponov. To pa ne velja za podnaprave za daljinsko ogrevanje, ki bodo, skladno z Delegirano uredbo 2019/331/EU, do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov upravičene tudi po letu 2030.

V šestem odstavku so podrobneje opredeljeni pogoji za ohranitev celotne količine brezplačno dodeljene količine emisijskih kuponov za upravljavce naprav, ki imajo obveznost izvedbe energetskega pregleda ali izvajanja potrjenega sistema upravljanja z energijo, določenega v zakonu, ki ureja učinkovito rabo energije. Če upravljavec takšne naprave ne bo izvedel priporočil iz poročil o pregledu ali potrjenega sistema upravljanja z energijo, se mu bo količina brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov zmanjšala za 20 odstotkov. Do tega pa ne bo prišlo v primeru, če priporočil ne bo izvedel, a bo lahko izkazal, da bo čas vračanja za ustrezne naložbe presegal tri leta ali da bodo stroški teh naložb nesorazmerni. Prav tako se mu količina brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov ne bo zmanjšala za 20 odstotkov, če bo upravljavec dokazal, da je sprejel druge ukrepe, s katerimi je dosegel zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, enakovredno zmanjšanju, ki ga za napravo priporoča poročilo o pregledu ali potrjeni sistem upravljanja z energijo.

Podobno je zmanjšanje količine brezplačnih emisijskih kuponov za 20 odstotkov urejeno v sedmem odstavku, in sicer za primere, ko upravljavec naprave, ki v predpisanem roku za napravo, za katero je raven emisij toplogrednih plinov višja od 80 percentilov ravni emisij za ustrezne referenčne vrednosti za proizvode, ne pripravi načrta za podnebno nevtralnost za vsako od dejavnosti v tej napravi, skladnega z Izvedbeno uredbo 2023/2441/EU, ki ureja vsebino in obliko načrtov za podnebno nevtralnost. Naj omenimo, da Izvedbena uredba 2018/2066/EU določa, da se v primeru, da ima isti upravljavec naprave obveznosti v skladu s šestih in sedmim odstavkom obravnavanega člena, pa jih ne izpolni, se brezplačno dodeljena količina emisijskih kuponov zmanjša zgolj za 20 odstotkov (in ne za 40). V osmem in devetem odstavku so določeni roki za preverjanje doseganja ciljev in mejnikov, navedenih v načrtih za

podnebno nevtralnost, kakor tudi da se brezplačni emisijski kuponi nad 80 odstotkov ne dodelijo, če v predpisanih obdobjih doseganje vmesnih ciljev in mejnikov ni preverjeno. Pravila glede zmanjševanja brezplačne dodelitve emisijskih kuponov v primerih iz šestega in sedmega odstavka obravnavanega člena so podrobneje opredeljena v revidirani Delegirani uredbi 2019/331/EU, pravila za preverjanje izpolnjevanja pogojev, ki jim mora upravljavec naprave v teh primerih zadostiti, pa bodo določena v Izvedbeni uredbi 2018/2067/EU.

K 36. členu (načrt za podnebno nevtralnost za druge naprave)

V prvem odstavku obravnavanega člena je določeno, da morajo do predpisanega roka načrt za podnebno nevtralnost za vsako od dejavnosti v svoji napravi pripraviti in ministrstvu predložiti tudi upravljavci drugih naprav, ki imajo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz 32. člena predloga zakona, kar izključuje upravljavce t. i. malih naprav, ki so skladno z 38. členom predloga zakona izključene iz sistema trgovanja. Izpolnitev te obveznosti pošiljanja načrtov ministrstvu bodo izkazovali s potrdilom o oddani pošiljki. Po določbi drugega odstavka bo ministrstvo prejete načrte v predpisanem roku potrdilo, če bo ocenilo, da so skladni z Izvedbeno uredbo 2023/2441/EU.

Po določbi tretjega odstavka morajo upravljavci naprav ministrstvu do predpisanega roka in nato vsakih pet let poročati tudi o doseganju ciljev in mejnikov, določenih v zgoraj navedenem predpisu EU. Ta poročila preverja ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo.

V petem odstavku so določeni primeri, v katerih upravljavec druge naprave, ki ima obveznost priprave načrta za podnebno nevtralnost, ni upravičen do sredstev Podnebnega sklada. To je v naslednjih primerih: če ministrstvu do predpisanega roka ne pošlje načrta za podnebno nevtralnost; če ministrstvo ne potrdi, da je načrt izdelan v skladu z Izvedbeno uredbo 2023/2441/EU; če ministrstvu do predpisanega roka ne poroča o doseganju ciljev in mejnikov ali če ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo, ob preverjanju ugotovi, da cilji in mejniki iz načrtov za podnebno nevtralnost niso bili doseženi.

V šestem odstavku je določena izjema od prvega odstavka glede priprave načrta za podnebno nevtralnost. Tega ni treba pripraviti upravljavcu naprave, ki mora v skladu z zakonom, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije, pripraviti trajnostni načrt za doseganje ciljev in meril.

V sedmem odstavku je vsebovano pooblastilo vladi, da s predpisom določi obrazec, na katerem mora upravljavec druge naprave poročati o doseganju ciljev in mejnikov. Priprava načrta za podnebno nevtralnost za druge naprave, ki imajo na dan uveljavitve predlaganega zakona že pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, je urejena v 136. členu predloga zakona.

K 37. členu (seznam naprav)

Seznam naprav je v povezavi z brezplačno dodelitvijo emisijskih kuponov, poleg dražbe, temeljni institut sistema trgovanja v obdobju, ko je brezplačna dodelitev še mogoča (praviloma in z nekaterimi izjemami do leta 2030). Ta seznam namreč vsebuje naprave, ki se jim brezplačni emisijski kuponi za določeno obdobje dodelijo, in pripadajočo količino teh kuponov. S prenehanjem brezplačne dodelitve bo postal ta institut brezpredmeten, saj bodo morali tudi upravljavci naprav vse emisijske kupone kupiti.

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena ministrstvo na podlagi vloge upravljavca obstoječe naprave (ki je opredeljen v 58. točki prvega odstavka 4. člena predlaganega zakona), pripravljene skladno z Delegirano uredbo 2019/331/EU (predpis, ki določa prehodna pravila za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije), pripravi seznam naprav in

upravljalcev naprav (seznam naprav) za obdobje petih let. Ministrstvo mora ta seznam do 30. septembra dve leti pred začetkom vsakega petletnega obdobja javno objaviti in poslati Komisiji. Kot smo že večkrat navedli, sistem trgovanja deluje že od leta 2005. To pomeni, da je seznam naprav za zadnje petletno obdobje od leta 2021 do 2026 že uveljavljen, naslednji seznam pa mora biti za obdobje od leta 2026 pa do leta 2030 pripravljen do 30. septembra 2024, kar določa drugi odstavek 141. člena predloga zakona.

Seznam naprav mora po določbi petega odstavka vsebovati podatke o proizvodni dejavnosti, prenosih toplote in plinov, proizvodnji električne energije in emisijah za vsako napravo na ravni podnaprave za pet koledarskih let pred obdobjem, za katerega je seznam pripravljen, to je npr. za zdaj uveljavljen seznam za obdobje od leta 2015 do 2021. Kot smo navedli zgoraj, je seznam naprav temeljni institut za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov v sistemu trgovanja. Zato mora po določbi šestega odstavka vsebovati tudi količini emisijskih kuponov, ki se vsaki napravi dodelijo brezplačno (za obdobje in posamezno leto znotraj njega). To količino ministrstvo izračuna na podlagi Delegirane uredbe 2019/331/EU.

Ker je do določene mere glede seznama naprav podobna ureditev predvidena tudi za naprave, ki se iz sistema trgovanja želijo izključiti (tako imenovane male naprave; o tem več v obrazložitvi k 38. členu predloga zakona), ministrstvo v skladu z določbami drugega, tretjega in četrtega odstavka obravnavanega člena pripravi tudi seznam teh naprav. Vendar pa je vsebina seznama malih naprav nekoliko drugačna od vsebine seznama naprav, določena pa je v tretjem odstavku obravnavanega člena. Tudi ta seznam mora vsebovati informacije, določene v petem odstavku, prav tako pa mora ministrstvo v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU izračunati količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov za vsako malo napravo s seznama.

Nekoliko drugače je urejena obveznost javne objave seznama malih naprav. Po določbi četrtega odstavka obravnavanega člena ministrstvo seznam malih naprav javno objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave štiri mesece pred rokom, določenim v prvem odstavku obravnavanega člena, javnost pa ima v 30 dneh od objave pravico do dajanja pripomb na ta seznam.

Kot je navedeno v prvem in drugem odstavku obravnavanega člena, mora ministrstvo oba seznama do določenega roka poslati Komisiji, po določbi sedmega odstavka pa upoštevati njene zahteve glede vključitve na seznam in enakovrednih ukrepov, ki jih vsebuje seznam malih naprav. Prav tako ministrstvo po določbi sedmega odstavka ne sme dodeliti brezplačnih emisijskih kuponov napravi in mali napravi, za katero je Komisija zavrnila vpis na končni seznam. Če Komisija v devetih mesecih od roka javne objave seznama malih naprav ne ugovarja, lahko ministrstvo po določbi osmega odstavka obravnavanega člena javno objavi končni seznam naprav in malih naprav, skupaj s pripadajočo količino brezplačno dodeljenih kuponov za vsako napravo.

Po določbi devetega odstavka ministrstvo izda odločbo, s katero se upravljavcu naprave in upravljavcu male naprave na podlagi končnega seznama dodeli celotna brezplačna količina emisijskih kuponov, ki mu pripada za petletno obdobje, in pripadajoče letne brezplačne količine emisijskih kuponov.

V primeru spremembe dovoljenja zaradi spremembe upravljavca naprave mora ministrstvo odločbo o dodelitvi emisijskih kuponov v roku dveh mesecev v tem delu spremeniti po uradni dolžnosti, to je določiti novega upravljavca, saj količine emisijskih kuponov ostanejo nespremenjene.

V enajstem odstavku obravnavanega člena je urejena posebna ureditev za napravo, ki je vključena na seznam iz osmega odstavka, vendar pa zaradi obratovanja kurilnih enot s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW spremeni svoje proizvodne procese, da bi

zmanjšala emisije toplogrednih plinov, in ne dosega več tega praga. V tem primeru se upravljavec naprave lahko odloči, da ostane vključen v sistem trgovanja do konca tekočega pa tudi naslednjega petletnega obdobja. Upravljavec naprave mora o tej nameri obvesti ministrstvo, to pa po uradni dolžnosti spremeni dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov.

K 38. členu (izključitev iz sistema trgovanja)

Ta člen predloga zakona ureja možnost, ki jo dopušča 27. člen Direktive 2003/87/ES, da se upravljavec naprave pod določenimi pogoji odloči za izključitev iz sistema trgovanja (s čimer postane t. i. mala naprava). Možnost nadaljnje izključitve seveda obstaja tudi za upravljavca naprave, ki ima pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za male naprave v tekočem obdobju, če izpolnjuje omenjene pogoje, kar se razume iz opredelitve izraza 'upravljavec naprave' iz 55. točke prvega odstavka 4. člena predloga zakona. Ti pogoji so določeni v prvem odstavku obravnavanega člena in so odvisni od emisij iz takšne naprave (manj kot 25.000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida v vsakem koledarskem letu v zadnjih treh zaporednih letih), nazivne vhodne toplotne moči (pod 35 MW) in izpolnjevanja enakovrednih ukrepov, ki jih na podlagi pooblastila iz trinajstega odstavka obravnavanega člena predpiše vlada.

Ministrstvo mora skladno z drugim odstavkom obravnavanega člena v določenem roku na osrednjem spletnem mestu državne uprave objaviti predlog enakovrednih ukrepov za male naprave, da lahko te sprejmejo informirano odločitev o tem, ali se bodo (ponovno) izključile iz sistema trgovanja.

Upravljavec naprave mora po določbi tretjega odstavka o svoji nameri obvestiti ministrstvo najpozneje štiri mesece pred rokom, določenim v prvem odstavku 37. člena predloga zakona, to je do 31. maja dve leti pred začetkom obdobja, kar pomeni za obdobje od leta 2026 do 2030 do 30. junija 2024. Upravljavec naprave, ki se želi (ponovno) izključiti iz sistema trgovanja, bo ministrstvo o svoji nameri obvestil z vlogo iz prvega odstavka 37. člena predloga zakona (vloga za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov).

Če upravljavec naprave izpolni prva dva zgoraj navedena pogoja (manj kot 25.000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida v vsakem koledarskem letu v zadnjih treh zaporednih letih in nazivna vhodna toplotna moč pod 35 MW), ga ministrstvo uvrsti na seznam malih naprav za novo obdobje, po določbi četrtega odstavka obravnavanega člena pa veljavno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma veljavno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo (če se želi naprava, ki je bila v predhodnem obdobju že izključena iz sistema trgovanja, ponovno izključiti) po uradni dolžnosti nadomesti z novim. Določbe petega odstavka vsebujejo sestavine odločbe, ki so podobne kot v dovoljenju za izpuščanje toplogrednih plinov in se nanašajo na spremljanje in poročanje o emisijah ter izvajanje enakovrednih ukrepov. Ministrstvo izda dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo za petletno obdobje iz prvega odstavka 37. člena predloga zakona.

Šesti odstavek določa, da mora upravljavec male naprave ministrstvu o emisijah v preteklem letu poročati do določenega roka, tega poročila pa v nasprotju s poročili upravljavcev vključenih naprav ne preveri preveritelj. Namesto tega ga preveri ministrstvo, ki, če ugotovi, da vsebuje napačne podatke o emisijah, količino emisij toplogrednih plinov ugotovi z odločbo.

Po določbi osmega odstavka obravnavanega člena ministrstvo malo napravo ponovno vključi v sistem trgovanja, če iz prej navedenega poročila ali drugih podatkov izhaja, da je bil v napravi presežen določen prag emisij (25.000 ton ekvivalenta) ali če upravljavec male naprave ni izvajal predpisanih enakovrednih ukrepov. Ministrstvo v tem primeru upravljavcu male naprave izda novo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, s katerim nadomesti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo, upravljavcu naprave pa z odločbo dodeli tudi preostanek emisijskih kuponov, ki mu pripadajo do konca obdobja.

Po določbi enajstega odstavka obravnavanega člena mora upravljavec male naprave izpolniti obveznosti plačila podnebne dajatve tudi v letu, ki sledi letu, v katerem je mala naprava presegla v tem členu določen prag emisij. Za upravljavca male naprave se glede spremembe, povezane z malo napravo, spremembe načrta metodologije spremljanja, spremembe načrta za spremljanje, in izpolnitve obveznosti pri prenehanju delovanja ali dejavnosti male naprave smiselno uporabljajo določbe 33., 34., 54. in 59. člena predloga zakona ter predpis iz zadnjega odstavka tega člena.

Namen izključitve malih naprav iz sistema trgovanja je v zmanjšanju stroškov, ki bi jih takšne naprave imele, če bi bile vključene v sistem trgovanja, nanašajo pa se predvsem na način spremljanja, poročanja, zlasti pa preverjanja poročil. Zaradi tega je po določbi trinajstega odstavka obravnavanega člena predvideno, da vlada predpiše enakovredne ukrepe (ki se nanašajo predvsem na plačilo za emisije toplogrednih plinov), načrt za spremljanje emisij in način preverjanja poročila o emisijah za male naprave.

K 39. členu (vključitev drugih dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja)

Ta člen predloga zakona ureja možnost, ki jo vsebuje Direktiva 2003/87/ES, da država članica v sistem trgovanja lahko vključi tudi druge dejavnosti in toplogredne pline. Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena bo lahko vlada te dejavnosti v sistem trgovanja vključila le ob predhodni odobritvi Komisije, pri tem pa bo morala upoštevati učinke na notranji trg EU, morebitno izkrivljanje konkurence, okoljsko celovitost sistema trgovanja in zanesljivost načrtovanega spremljanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov. Če bo Komisija vključitev odobrila, bo vlada dejavnosti in toplogredne pline predpisala s podzakonskim aktom, za kar ji je dano pooblastilo v drugem odstavku. V nadaljevanju obravnavanega člena je urejen postopek izdaje dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za upravljavce naprav, ki izvajajo dejavnost iz podzakonskega akta iz drugega odstavka. Prav tako je po vzoru upravljavcev naprav, ki so v sistem trgovanja vključeni zaradi izvajanja dejavnosti iz priloge I k Direktivi 2003/87/ES, urejena možnost nadaljnje vključitve po spremembi proizvodnih procesov z namenom zmanjšanja emisij tudi za dodatno vključene upravljavce naprav na podlagi obravnavanega člena.

K 40. členu (prilagoditev brezplačno dodeljene količine emisijskih kuponov)

Ta člen predloga zakona ureja primere, ko je treba upravljavcu naprave prilagoditi dodeljeno količino brezplačnih emisijskih kuponov v skladu z zahtevami Izvedbene uredbe 2019/1842/EU, ki ureja prilagoditev brezplačno dodeljenih kuponov, do česar pride zaradi spremembe v ravni dejavnosti (večja oziroma manjša proizvodnja od načrtovane).

Po določbi prvega odstavka je pristojni organ za izvrševanje omenjene uredbe ministrstvo, ki mora Komisiji predložiti podatke o ravni dejavnosti upravljavca naprave, ki so vsebovani v poročilu o ravni dejavnosti, tega pa mora upravljavec naprave pripraviti v skladu z zahtevami navedene uredbe.

Po določbi drugega in tretjega odstavka ministrstvo upošteva zahteve Komisije glede količine brezplačno dodeljenih kuponov za napravo in malo napravo, ter jo v skladu z njenimi zahtevami prilagodi, to je zmanjša ali poveča.

Po določbi četrtega odstavka obravnavanega člena vlada s predpisom določi podrobnejša pravila za prilagoditev brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti.

K 41. členu (dodelitev brezplačnih emisijskih kuponov za nove naprave)

Ta člen predloga zakona ureja način dodelitve brezplačnih emisijskih kuponov za upravljavce novih naprav, saj bi bili v nasprotnem primeru upravljavci novih naprav, ki bi v času nekega petletnega obdobja šele začeli izvajati dejavnosti, v neenakopravnem položaju glede na obstoječe upravljavce naprav, ki so vključeni na seznam iz 37. člena predloga zakona in upravičeni do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov.

Po določi prvega odstavka obravnavanega člena se za upravljavca nove naprave v vsakem petletnem obdobju šteje upravljavec naprave, ki je dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov prvič pridobil v obdobju, ki se začne tri mesece pred rokom iz prvega odstavka 37. člena predloga zakona in konča tri mesece pred rokom za predložitev seznama naprav Komisiji za naslednje petletno obdobje. Upravljavci novih naprav za obdobje od 2026 do 2030 bodo torej tisti, ki bodo dovoljenje prvič pridobil v času od 30. junija 2024 do 30. junija 2028.

Po določi drugega odstavka se za upravljavca nove naprave ne šteje upravljavec naprave, ki je s pravnim poslom pridobil že obstoječo napravo ali njen del oziroma je bilo upravljavcu naprave zaradi spremembe upravljavca naprave dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov spremenjeno v skladu s 33. členom predloga zakona. Tako kot obstoječi upravljavec naprave za zgorevanje goriva zaradi proizvodnje električne energije tudi novi upravljavec že obstoječe naprave ali njenega dela za to dejavnost ni upravičen do dodelitve brezplačnih emisijskih kuponov.

Po določi tretjega odstavka mora upravljavec nove naprave za dodelitev brezplačnih emisijskih kuponov pri ministrstvu predložiti vlogo, pripravljeno v skladu z Delegirano uredbo 2019/331/EU, na podlagi katere ministrstvo izračuna dodeljeno količino brezplačnih kuponov. Ministrstvo podatke iz vloge v skladu z določbo četrtega odstavka predloži Komisiji, pri izračunu končne brezplačne dodeljene količine, ki jo upravljavcu nove naprave dodeli z odločbo (za obdobje in letne količine), pa mora upoštevati tudi zahteve Komisije in navedeno uredbo EU (peti odstavek). Ta odločba mora vsebovati tudi seznam podnaprav s preteklimi ravnmi dejavnosti. Šesti odstavek obravnavanega člena pooblašča vlado, da predpiše vsebino vloge za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov za nove naprave.

K 42. členu (podelitev brezplačnih emisijskih kuponov)

Upravljavcu naprave ministrstvo na podlagi devetega odstavka 37. člena predloga zakona z odločbo dodeli pripadajočo količino brezplačnih emisijskih kuponov za celotno petletno obdobje in sorazmeren letni delež količine, podelitev emisijskih kuponov, to je vnos določene količine emisijskih kuponov v register Unije, pa na podlagi pooblastila iz Delegirane uredbe 2019/1122/EU izvede nacionalni administrator.

Po določi prvega odstavka obravnavanega člena nacionalni administrator na podlagi odločb o brezplačni dodelitvi emisijskih kuponov iz 37. člena predloga zakona upravljavcem naprav emisijske kupone tudi dejansko podeli, to je vpiše jih na račun upravljavca naprave v registru Unije. To mora storiti najpozneje do 30. junija tekočega leta.

V nadaljevanju so določeni tudi roki, v katerih mora nacionalni administrator podeliti letne količine brezplačnih kuponov napravam v posebnih primerih, ki jih ureja zakon:

- v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz petega odstavka 41. člena predloga zakona za upravljavce novih naprav (drugi odstavek);

- v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka 40. člena predloga zakona zaradi prilagoditve (peti odstavek) in

- v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz devetega odstavka 38. člena predloga zakona zaradi ponovne vključitve upravljavca male naprave v sistem trgovanja (šesti odstavek).

Po določbi tretjega odstavka nacionalni administrator ob prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov (34. člen predloga zakona) temu upravljavcu v naslednjem in vsakem nadaljnjem koledarskem letu do konca petletnega obdobja preostanka brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov ne podeli.

Po določbi četrtega odstavka obravnavanega člena nacionalni administrator ne more podeliti brezplačnih emisijskih kuponov upravljavcem naprav, ki so prenehale opravljati dejavnost.

K 43. členu (prenos emisijskih kuponov)

Ta člen predloga zakona ureja brezplačno dodelitev in podelitev preostanka emisijskih kuponov v primeru pisnega dogovora med upravljavcema naprav, ki sta sklenila pravni posel, na podlagi katerega je drugi upravljavec pridobil obstoječo napravo ali del le-te. Tudi v tem primeru ministrstvo izda odločbo o dodelitvi brezplačnih emisijskih kuponov, ki jo izda na podlagi zahteve kupca naprave, za kar mora slednji predložiti notarsko overjeni kopiji sklenjenega pravnega posla ter dogovora glede prenosa emisijskih kuponov med njima.

V tretjem odstavku je določen tudi rok, v katerem mora nacionalni administrator podeliti preostanek emisijskih kuponov novemu upravljavcu, to je v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe.

K 44. členu (načrt za spremljanje operatorja zrakoplova)

Določbe 4. oddelka predloga zakona vsebujejo posebna pravila za operatorje zrakoplovov, ki so vključeni v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Operator zrakoplova je opredeljen v 20. točki prvega odstavka 4. člena predloga zakona, gre pa za pravno ali fizično osebo, ki upravlja zrakoplov med izvajanjem letalske dejavnosti, kot je določena v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES. Posebna pravila se nanašajo zlasti na obveznost pridobitve odobrenega načrta za spremljanje emisij toplogrednih plinov in njegovo izvajanje, na pripravo poročila o emisijah, pa tudi na poseben način dodeljevanja brezplačnih emisijskih kuponov v letih 2024 in 2025 ter brezplačnih emisijskih kuponov za trajnostna letalska goriva v obdobju od 1. januarja 2024 pa do 31. decembra 2030.

V prvem odstavku obravnavanega člena je določeno, da mora operator zrakoplova, ki mu je bodisi Republika Slovenija odobrila operativno licenco bodisi je pripisan Republiki Sloveniji kot državi članici upravljavki na podlagi posebnega seznama, ki ga določi Komisija, v 30 dneh od odobritve licence oziroma objave seznama ministrstvo obvestiti o predvideni letni količini in vrsti goriva, ki ga bo uporabljal za izvajanje svoje letalske dejavnosti.

Če bo ministrstvo na podlagi teh podatkov ugotovilo, da bo operator zrakoplova opravljal letalsko dejavnost, zaradi katere bi moral biti vključen v sistem trgovanja (Priloga I k Direktivi 2003/87/ES), ga v 21 dneh od prejema podatkov pozove, da ministrstvu predloži vlogo za odobritev načrta za spremljanje in sam načrt za spremljanje. Ta mora biti pripravljen v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU, ki ureja spremljanje in poročanje o emisijah (drugi in tretji odstavek).

Po določbi petega odstavka mora ministrstvo v treh mesecih izdati odločbo o odobritvi načrta za spremljanje, ki vsebuje tudi zahteve glede poročanja o emisijah in predaje emisijskih kuponov registru Unije.

Po določbi četrtega odstavka operatorju zrakoplova ni treba poslati vloge z načrtom spremljanja, če ministrstvo v 21 dneh od prejema podatkov, določenih v prvem odstavku obravnavanega člena, operatorja ne pozove k predložitvi vloge. To pomeni, da operator zrakoplova ne izvaja letalskih dejavnosti, ki so vključene v sistem trgovanja.

K 45. členu (brezplačni emisijski kuponi za operatorja zrakoplova)

Operatorji zrakoplovov so od leta 2012 pa do uveljavitve Direktive 2023/958/EU imeli pravico do pridobivanja določene količine brezplačnih emisijskih kuponov, podobno kot upravljavci naprav. Z uveljavitvijo navedene direktive pa se je ta ureditev spremenila.

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena je operator zrakoplova za leti 2024 in 2025 še upravičen do določene količine brezplačnih emisijskih kuponov, ki je sorazmeren njegovemu deležu emisij in jih je za leto 2023 sporočil ministrstvu na podlagi veljavne ureditve iz ZVO-2. Ministrstvo operatorju zrakoplova na podlagi teh podatkov z odločbo dodeli ustrezno količino brezplačnih emisijskih kuponov, pri izračunu pa mora upoštevati poseben sklep Komisije, ki ureja nacionalne dodelitve pravic za letalstvo za vsako posamezno trgovalno oziroma drugače določeno obdobje. Za obdobje med letoma 2021 in 2023 je bil veljaven Sklep Komisije z dne 13. decembra 2021 o navodilih centralnemu administratorju evidence transakcij Evropske unije, da preglednice nacionalnih dodelitev za letalstvo Belgije, Bolgarije, Češke, Danske, Nemčije, Estonije, Irske, Grčije, Španije, Francije, Hrvaške, Italije, Cipra, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Malte, Nizozemske, Avstrije, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovenije, Slovaške, Finske in Švedske vnese v evidenco transakcij Evropske unije 2022/C 74/04. Ta sklep je bil v letu 2024 nadomeščen z novim Sklepom Komisije z dne 5. julija 2024 o navodilih centralnemu administratorju registra Unije, da preglednice nacionalnih dodelitev za letalstvo za leti 2024 in 2025 vnese v register Unije.

Po določbi drugega odstavka obravnavanega člena operatorji zrakoplovov od 1. januarja leta 2026 niso več upravičeni do brezplačnih emisijskih kuponov, kar pomeni, da bodo morali vse kupone, ki jih bodo potrebovali za izpolnitev svojih obveznosti glede predaje kuponov registru Unije, kupiti.

Vendar pa Direktiva 2023/958/EU uvaja novo vrsto brezplačnih emisijskih kuponov glede na namen, in sicer za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2030. Po določbi tretjega odstavka obravnavanega člena so operatorji zrakoplovov v tem obdobju še upravičeni do določene količine brezplačnih emisijskih kuponov, ki pa ne temelji na njihovih preteklih emisijah, ampak se kuponi dodelijo za kritje dela ali celotne razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in uporabo upravičenih trajnostnih letalskih goriv, kot so opredeljena v Uredbi 2023/2405/EU.

Komercialni operator zrakoplova lahko vsako leto ministrstvo zaprosi za dodelitev emisijskih kuponov iz prejšnjega odstavka na podlagi količine vsakega upravičenega letalskega goriva, ki se uporabi za lete, za katere je treba med 1. januarjem 2024 in 31. decembrom 2030 predati emisijske kupone v skladu s 57. členom predloga zakona.

Komercialni operator zrakoplova lahko zaprosi za dodelitev tovrstnih brezplačnih emisijskih kuponov najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, tako da k preverjenemu poročilu o emisijah iz 55. člena predloga zakona priloži tudi račune, s katerimi izkazuje nakup upravičenega letalskega goriva.

Ministrstvo emisijske kupone iz tretjega odstavka tega člena dodeli za kritje določenih deležev razlike med ceno fosilnega kerozina in posameznega trajnostnega oziroma alternativnega letalskega goriva, kot to določa šesti odstavek obravnavanega člena.

Ministrstvo emisijske kupone za trajnostna letalska goriva brezplačno dodeli z odločbo, pri dodelitvi pa uporablja tudi predpis EU, ki ureja kritje dela ali celotne razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in uporabo ustreznih upravičenih letalskih goriv, ki bo sprejet na podlagi Direktive 2023/959/EU, in upošteva morebitno podporo iz drugih dovoljenih shem državnih pomoči. Nacionalni administrator na podlagi odločb iz prvega in sedmega odstavka

obravnavega člena operatorju zrakoplova v registru Unije podeli letno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov, in sicer najpozneje do 30. junija tekočega leta.

Kot določa deveti odstavek obravnavega člena, ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi seznam operatorjev zrakoplovov in pripadajočo količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov iz prvega odstavka tega člena, to je brezplačnih emisijskih kuponov, dodeljenih za leti 2024 in 2025, sorazmerno z njegovim deležem emisij, ki jih je za leto 2023 sporočil ministrstvu.

V desetem odstavku je nazadnje določeno, da mora operator zrakoplova zagotoviti prepoznavnost prejemanja brezplačnih emisijskih kuponov za trajnostna letalska goriva, vlada pa bo na podlagi pooblastila iz enajstega odstavka predpisala način zagotavljanja tega prepoznavanja.

K 46. členu (uporaba sheme CORSIA)

V zvezi z obravnavanim členom je treba najprej opozoriti na definicijo sheme CORSIA iz 48. točke prvega odstavka 4. člena predloga zakona. To je shema za izravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet, določena pa je v Prilogi 16, zvezek IV k Čikaški konvenciji. Čikaška konvencija je konvencija, ki ureja mednarodno civilno letalstvo, ki jo je ratificirala leta 1954 že FLRJ, Republika Slovenija pa jo vključila v svoj pravni red z Aktom o ratifikaciji nasledstva leta 1992 (glej tudi definicijo v 3. točki prvega odstavka 4. člena predloga zakona). Uvodoma povejmo še, da shema CORSIA vključuje lete, ki niso vključeni v EU shemo trgovanja z emisijami toplogrednih plinov iz letalskih dejavnosti. Te dejavnosti pa so določene v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES (glej tudi definicijo v 20. točki prvega odstavka 4. člena predloga zakona).

Po določbi prvega odstavka obravnavega člena je pristojni organ za izvajanje sheme CORSIA ministrstvo, pristojno za letalski promet. To bo moralo v skladu s predpisom EU, ki določa metodologijo v zvezi z leti v državi, za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA, za vsako leto izračunati zahteve za izravnavo za predhodno koledarsko leto za lete v državi, ki so navedene v tem predpisu, iz njih in med njimi ter za lete med Švicco ali Združenim kraljestvom ter državami, ki so navedene v tem predpisu. Pristojno ministrstvo bo moralo o teh zahtevah vsako leto do 30. novembra obvestiti operatorja zrakoplova, ki bo te lete izvajal.

Po določbi drugega odstavka bo isto ministrstvo v skladu z že omenjenim predpisom EU izračunalo tudi končne skupne zahteve za izravnavo za posamezno obdobje skladnosti, določeno v okviru sheme CORSIA, in do 30. novembra leta, ki sledi zadnjemu letu posameznega obdobja skladnosti, o teh zahtevah obvestilo operatorja zrakoplova, ki ima spričevalo operatorja zrakoplova, ki ga je izdala Republika Slovenija, ali je registriran v državi članici, vključno z najbolj oddaljenimi regijami, pridruženimi območji in ozemlji navedene države članice, in od 1. januarja 2021 opravlja letalsko dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES. Trenutno obdobje skladnosti je obdobje med letoma 2024 in 2026, kar pomeni, da bo moralo pristojno ministrstvo izračunati končne skupne zahteve za izravnavo za trenutno obdobje skladnosti do 30. novembra 2027.

Zahteve za izravnavo, izračunane na podlagi prejšnjih odstavkov obravnavega člena, se nanašajo na izvedbo ukrepov, s katerimi operator zrakoplova svoje emisije iz opravljenih letov izravna na ta način, da izvede ali zagotovi izvedbo ukrepov, s katerimi se za količino emisij toplogrednih plinov iz njegovih letov nadomestijo emisije zaradi izvedenih ukrepov izravnave.

Po določbi tretjega odstavka obravnavega člena pa lahko operator zrakoplova, ki mu je spričevalo operatorja zrakoplova izdala Republika Slovenija ali je v njej registriran, za izpolnjevanje svoje obveznosti glede izravnave uporabi in preda registru Unije enote (te pa niso emisijski kuponi), ki so določene v prvem odstavku 11.a člena Direktive 2003/87/ES, in

sicer v skladu s predpisom EU, ki podrobneje ureja zahteve glede uporabe in ukinitve teh enot. Operator zrakoplova lahko te enote preda registru Unije do 31. januarja 2025 za emisije v obdobju 2021–2023 in do 31. januarja 2028 za emisije v obdobju 2024–2026.

K 47. členu (pristojni organ za ladjarske družbe)

V petem oddelku V. poglavja predloga zakona so urejena posebna pravila, ki se nanašajo na vključitev ladjarskih družb v obstoječi sistem trgovanja. Uvodoma velja omeniti, da so morale ladjarske družbe do leta 2024 le spremljati in ministrstvu ter Komisiji poročati o emisijah toplogrednih plinov s svojih ladij v skladu z Uredbo 2015/757/EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa, poročanje o njih in njihovo preverjanje. Ta uredba tudi določa dejavnosti pomorskega prometa, za katere veljajo zahteve glede spremljanja, poročanja in preverjanja emisij, Priloga I k Direktivi 2003/87/ES pa jo povzema. Od leta 2024 dalje pa so tudi ladjarske družbe vključene v sistem trgovanja, kar pomeni, da bodo morale (poleg spremljanja in poročanja o emisijah) za ladje z bruto tonažo nad 5000 ton, kot to določa omenjena uredba, registru Unije predajati ustrezno količino emisijskih kuponov, tako kot upravljavci naprav in operatorji zrakoplovov. Ker za ladjarske družbe brezplačna dodelitev emisijskih kuponov ni predvidena, jih bodo morale kupovati.

Obravnavani člen določa, da je ministrstvo poleg ladij, registriranih v Republiki Sloveniji, pristojni organ tudi za ladjarske družbe, ki so Republiki Sloveniji pripisane na podlagi seznama, ki ga na podlagi pooblastila iz 3.gf člena Direktive 2003/87/ES pripravi Komisija. Ministrstvo ohrani svojo pristojnost ne glede na naknadne spremembe dejavnosti ali registracije ladjarske družbe, dokler te spremembe niso razvidne na posodobljenem seznamu ladjarskih družb. Ta pristojnost se seveda nanaša na zadeve, ki jih predlagani zakon ureja za obveznosti ladjarskih družb v sistemu trgovanja.

K 48. členu (spremljanje, poročanje in preverjanje emisij toplogrednih plinov)

Ta člen predloga zakona določa obveznost spremljanja, poročanja in preverjanja emisij toplogrednih plinov za ladjarske družbe, ki opravljajo dejavnost pomorskega prometa v skladu z Uredbo 2015/757/EU in so registrirane v Republiki Sloveniji ali so na seznamu ladjarskih družb, ki ga pripravi Komisija, pripisane pa so Republiki Sloveniji.

Ladjarska družba, ki je registrirana v ali pripisana Republiki Sloveniji, mora za vsako od svojih ladij ministrstvu predložiti vlogo za odobritev načrta za spremljanje v skladu z zgoraj navedenim predpisom EU. Ladjarska družba mora oddajo vloge izkazovati s potrdilom o oddani pošiljki. Takšna ureditev je potrebna zaradi rokov, v katerih mora ministrstvo o vlogi odločiti.

V drugem odstavku je določeno, da bo ministrstvo v treh mesecih od prejema popolne vloge ladjarski družbi izdalo odločbo o odobritvi načrta za spremljanje za vsako ladjo ladjarske družbe, če bo ugotovilo, da so izpolnjeni pogoji iz Uredbe 2015/757/EU. Tako kot pri operatorjih zrakoplovov bo tudi ta odločba vsebovala zahteve glede spremljanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov, njihovega preverjanja ter predaje ustreznih količin emisijskih kuponov registru Unije.

V tretjem odstavku obravnavanega člena je urejena obveznost ladjarske družbe, po kateri mora ta za vsako ladjo, ki bo po 1. januarju 2024 prvič v njenem ladjevju in bo opravljala dejavnost pomorskega prometa, določeno v Uredbi 2015/757/EU, ministrstvu brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje tri mesece po prvem postanku te ladje v pristanišču pod jurisdikcijo Republike Slovenije, predložiti vlogo za odobritev načrta za spremljanje, izdelanega v skladu z zgoraj navedenim predpisom EU skupaj z oceno akreditiranega preveritelja, to pa bo morala izkazati s potrdilom o oddani pošiljki. Po določbi četrtega odstavka obravnavanega člena mora ministrstvo o tej vlogi odločiti v štirih mesecih po prvem postanku ladje v pristanišču

Republike Slovenije. Ta odločba bo imela enake vsebine, kot je že določeno v drugem odstavku obravnavanega člena.

K 49. členu (obseg predaje emisijskih kuponov za ladjarske družbe)

Ta člen predloga zakona ureja postopno uvajanje zahtev za ladjarske družbe glede deleža odgovornosti za emisije toplogrednih plinov - z njenih ladij in posledično obsega predaje emisijskih kuponov v registru Unije.

Prvi odstavek obravnavanega člena se glede deležev odgovornosti za emisije toplogrednih plinov sklicuje na prvi odstavek 3.ga člena Direktive 2003/87/ES, ki te deleže natančno določa. Zgolj za ilustracijo povzemamo določbe, na katere se predlog zakona sklicuje. Delež odgovornosti je odvisen od vrste plovbe: če gre za plovbo med pristanišči pod jurisdikcijo držav članic ali za postanek v njih, je ladjarska družba odgovorna za 100 odstotkov emisij s svojih ladij. Če pa gre za plovbo med pristanišči pod jurisdikcijo držav članic in pristanišči zunaj njihove jurisdikcije, pa je ladjarska družba odgovorna le za 50 odstotkov svojih emisij.

Zaradi postopne uveljavitve sistema trgovanja tudi za ladjarske družbe od leta 2024 dalje je predviden postopen obseg predaje emisijskih kuponov registru Unije v letih 2025 in 2026. Tudi ta obseg je natančno določen v 3.gb členu Direktive 2003/87/ES, na katerega se predlog zakona v drugem odstavku obravnavanega člena tudi sklicuje. Če tudi v tem primeru povzamemo navedeno določbo direktive, bo morala ladjarska družba v letu 2025 registru Unije predati emisijske kupone za 40 odstotkov svojih preverjenih emisij za leto 2024, v letu 2026 za 70 odstotkov svojih preverjenih emisij za leto 2025, v letu 2027 pa za 100 odstotkov preverjenih emisij za leto 2026 in tako naprej za vsako leto.

Tretji odstavek določa tudi izjemo za predajo emisijskih kuponov, ki jo ladjarske družbe lahko uveljavljajo do leta 2030, in sicer za ladje, ki so kategorizirane za plovbo v ledu.

K 50. členu (povračilo stroškov)

Ta člen predloga zakona ureja povračilo stroškov, če ladjarska družba na podlagi pogodbe končno odgovornost za nakup goriva ali upravljanje njene ladje ali oboje prenese na drugo osebo, ki ni ladjarska družba. V tem primeru mora ta oseba ladjarski družbi povrniti stroške, ki jih bo ladjarska družba imela zaradi obveznosti predaje emisijskih kuponov. Odgovornost za izvajanje načrta za spremljanje emisij, poročanja in predaje kuponov registru Unije (to je obveznosti v skladu z določbo drugega odstavka obravnavanega člena) obdrži ladjarska družba.

K 51. členu (dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte)

Šesti oddelek V. poglavja predloga zakona ureja posebna pravila za sistem trgovanja s pravicami do emisije za regulirane subjekte. Uvodoma je treba k temu oddelku navesti, da se z Direktivo 2023/959/EU, s katero je bila spremenjena osnovna Direktiva 2003/87/ES, vzpostavlja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov tudi za regulirane subjekte, ki so osebe, ki sproščajo gorivo na trg za zgorevanje v stavbnem sektorju, sektorju cestnega prometa in povezanih sektorjih (zlasti industrija in energetika, ki še nista zajeti z obstoječim sistemom trgovanja). Sistem trgovanja za regulirane subjekte bo ločen od obstoječega sistema trgovanja za naprave, operatorje zrakoplova in ladjarske družbe. Prav tako se je treba uvodoma posvetiti izrazu »regulirani subjekt«, saj se zdi uporaba tega izraza nekoliko nenavadna, kljub temu pa jo je moč zaslediti v vseh jezikovnih inačicah direktive: od angleške (*Regulated entity*) do hrvaške (regulirani subjekt). Morda nekoliko odstopa izraz v nemščini: »*beaufsichtigtes Unternehmen*«, ki ga je mogoče prevesti kot nadzorovani subjekt, kar bi bilo morda bolj primerno. Bolj kot sama izbira besed za izraz pa je seveda pomembna njegova vsebina. Kdo je torej »regulirani subjekt«? Odgovor na to vprašanje najdemo v izrazih,

natančneje v 45. točki prvega odstavka 4. člena predloga zakona, ki določa pomen tega izraza, oziroma določa, kdo je regulirani subjekt. Tako kot za upravljavce naprav, operatorje zrakoplova in ladjarske družbe so dejavnosti, ki jih izvajajo regulirani subjekti, da so vključeni v sistem trgovanja, določene v Direktivi 2003/87/ES, in sicer v njeni Prilogi III.

Prvi odstavek obravnavanega člena določa, da mora imeti vsak regulirani subjekt dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirani subjekt, podobno kot to za upravljavce naprav določa 32. člen predloga zakona. Vendar pa gre pri tem le za uporabo istega izraza, to je dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov. Kot bomo videli v nadaljevanju, se v zvezi s pridobivanjem tega dovoljenja dovoljenje za regulirane subjekte od dovoljenja za upravljavce naprav do določene mere razlikuje (tako vloga, ki jo mora vložiti regulirani subjekt, kot tudi sama vsebina dovoljenja).

Vsebina vloge za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov je sicer določena v zgoraj navedeni Direktivi 2023/959/EU, prenos te zahteve pa bo izveden s predpisom vlade, na podlagi zakonskega pooblastila iz šestega odstavka obravnavanega člena. Poleg vloge s predpisano vsebino bo moral regulirani subjekt za pridobitev dovoljenja ministrstvu poslati tudi načrt za spremljanje, pripravljen v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU, ki ureja spremljanje emisij in poročanje o njih (drugi odstavek).

Po določbi tretjega odstavka obravnavanega člena bo, tako kot upravljavcu naprave, tudi reguliranemu subjektu ministrstvo izdalo dovoljenje, če bo ugotovilo, da je regulirani subjekt sposoben zagotavljati izvajanje načrta za spremljanje emisij toplogrednih plinov, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo v določenem sektorju, in o njih poročati.

Četrty odstavek določa vsebino dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirani subjekt. Tudi vsebina tega dovoljenja je podobna vsebini dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za upravljavce naprav. Dovoljenje bo vsebovalo naziv in naslov reguliranega subjekta, opis načinov, kako regulirani subjekt sprošča goriva v porabo v določenem sektorju, seznam goriv, ki jih regulirani subjekt sprošča v porabo v določenem sektorju, načrt za spremljanje, zahteve, povezane s poročanjem o emisijah toplogrednih plinov, in obveznost predaje emisijskih kuponov, ki ustrezajo njegovim skupnim preverjenim emisijam v vsakem koledarskem letu.

V petem odstavku je, podobno kot za upravljavce naprav, urejeno tudi spreminjanje dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov.

Na koncu je treba omeniti, da je s tem členom predpisana obveznost pridobitve dovoljenja v prehodnih določbah (138. člen predloga zakona) odložena za določen čas: regulirani subjekti bodo morali imeti dovoljenje s 1. januarjem 2025. Prav tako so za določen čas odložene obveznosti izvajanja spremljanja, poročanja in predaje emisijskih kuponov. Več o tem v nadaljevanju.

Kot dopušča Direktiva 2023/959/EU, vlada v podzakonskem aktu določi tudi poenostavljene ukrepe za spremljanje emisij in poročanje o njih za regulirani subjekt, katerega letne emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo, so manjše od 1.000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida.

K 52. členu (razširitev sektorjev)

Podobno kot za vključitev drugih dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja, urejeno v 39. členu predloga zakona, je tudi v primeru reguliranih subjektov v obravnavanem členu predvidena možnost razširitve sektorjev, za katere bo moral regulirani subjekt izpolnjevati predpisane zahteve, če bo v njih izvajal svojo dejavnost. Tako bo lahko vlada od leta 2027 v sistem trgovanja za regulirane subjekte vključila tudi druge sektorje, pri čemer pa bo morala

upoštevati zlasti učinke na notranji trg EU, morebitno izkrivljanje konkurence, okoljsko celovitost sistema trgovanja in zanesljivost načrtovanega spremljanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov.

Vlada bo lahko na podlagi podzakonskega akta iz drugega odstavka obravnavanega člena nove sektorje vključila v sistem trgovanja za regulirane subjekte, če bo vključitev odobrila Komisija. V nadaljevanju člena je urejen postopek pridobitve in izdaje dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte, ki se vključijo v sistem trgovanja za regulirane subjekte zaradi vključitve dodatnih sektorjev. Zadnji odstavek obravnavanega člena določa, da morajo taki regulirani subjekti, kot vsi ostali, ministrstvu predložiti preverjeno poročilo o emisijah za te sektorje v skladu s 55. in 56. členom predloga zakona. Nazadnje člen določa še obveznost ministrstva, da o količini preverjenih emisij do 30. junija koledarskega leta uradno obvesti Komisijo, če je preveritelj poročila takih reguliranih subjektov potrdil kot zadovoljiva.

K 53. členu (preprečevanje dvojnega štetja)

Ker bo nov sistem trgovanja z emisijskimi kuponi za regulirane subjekte vzporeden obstoječemu sistemu trgovanja za naprave, operatorje zrakoplovov in ladjarske družbe, obstaja možnost 'prekrivanja' obeh sistemov. Zato bo vlada na podlagi pooblastila iz prvega odstavka obravnavanega člena predpisala ukrepe za omejevanje tveganja dvojnega štetja emisij iz sistema trgovanja za regulirane subjekte in emisij iz sistema trgovanja za naprave, operatorje zrakoplova in ladjarske družbe. Ta predpis bo vseboval tudi ukrepe za preprečevanje tveganja predaje emisijskih kuponov za emisije, ki niso vključene v sistem trgovanja za regulirane subjekte.

Vlada bo lahko na podlagi drugega odstavka obravnavanega člena bolnišnici, ki ni naprava v skladu s predlaganim zakonom, kar pomeni, da ne opravlja dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES, zagotovila finančno nadomestilo za stroške, ki jih je nanje prenesel regulirani subjekt zaradi obveznosti predaje emisijskih kuponov, in sicer v predpisu iz prvega odstavka.

K 54. členu (sprememba načrta za spremljanje)

V sedmem oddelku V. poglavja predloga zakona so določena pravila, ki so skupna za upravljavce naprav, operatorje zrakoplova, ladjarske družbe in regulirane subjekte. Skupna pravila se nanašajo na spremembo načrta za spremljanje, poročanje, preverjanje poročila, predajo emisijskih kuponov v registru Unije in ravnanja glede razkrivanja podatkov ter poslovne skrivnosti. Ta oddelek vsebuje tudi skupne določbe, ki urejajo pravno varstvo oseb, ki so jim bile na podlagi predlaganega zakona izdane odločbe, in določbe glede obveznosti pošiljanja odločb pristojni inšpekciji ali nacionalnemu administratorju.

Obravnavani člen ureja spremembo načrta za spremljanje za upravljavce naprav, operatorje zrakoplova, ladjarske družbe in regulirane subjekte.

Po določbi prvega odstavka mora upravljavec naprave, operator zrakoplova ali regulirani subjekt pri ministrstvu vložiti vlogo, če namerava bistveno spremeniti načrt za spremljanje. Kaj se šteje za bistveno spremembo, je določena v Izvedbeni uredbi 2018/2066/EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih.

Po določbi drugega odstavka obravnavanega člena ministrstvo spremeni odločbo o dovoljenju za izpuščanje toplogrednih plinov za upravljavce naprav ali regulirane subjekte oziroma odločbo o odobritvi načrta za spremljanje za operatorje zrakoplovov v dveh mesecih od prejema popolne vloge, ki vsebuje spremenjeni načrt za spremljanje.

Nekoliko drugače in v skladu z Uredbo 2015/757/EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa, poročanje o njih ter njihovo preverjanje, je v tretjem in četrtem

odstavku obravnavanega člena urejeno spreminjanje načrta za spremljanje za ladjarske družbe. Če mora ladjarska družba spremeniti načrt za spremljanje v skladu z navedenim predpisom EU, pri ministrstvu vloži vlogo, ki vsebuje spremenjeni načrt za spremljanje in oceno preveritelja z ustrežno akreditacijsko listino (drugi odstavek 56. člena predloga zakona), ali je načrt za spremljanje izdelan v skladu z navedenim predpisom EU. Ladjarska družba vložitev vloge izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Ministrstvo v treh mesecih od prejema popolne vloge v tem delu spremeni odločbo iz drugega odstavka 48. člena predloga zakona, če je preveritelj ocenil, da je načrt izdelan v skladu z navedenim predpisom EU.

Po določbi petega odstavka obravnavanega člena lahko upravljavec naprave, operator zrakoplova ali regulirani subjekt spremeni načrt za spremljanje tudi v nebitnih sestavinah, a mora o nameravani spremembi načrta za spremljanje najpozneje do 31. decembra tekočega leta obvestiti ministrstvo, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

K 55. členu (poročanje)

V tem členu predloga zakona je urejena obveznost poročanja o emisijah toplogrednih plinov za upravljavce naprav, operatorje zrakoplova, ladjarske družbe in regulirane subjekte.

Upravljavec naprave in operator zrakoplova morata ministrstvu poročati o emisijah toplogrednih plinov v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU, najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

Prav tako mora do 30. aprila tekočega leta ministrstvu o svojih emisijah poročati tudi ladjarska družba, pri čemer pa je poročanje za ladjarske družbe urejeno v Uredbi 2015/757/EU, ki ureja spremljanje, poročanje in preverjanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa. Drugače kot za upravljavce naprav, operatorje zrakoplova in regulirane subjekte, mora ladjarska družba do navedenega roka, poleg ministrstvu, poročila pošiljati tudi Komisiji.

Glede na določbo četrtega odstavka obravnavanega člena bodo morali regulirani subjekti od 1. januarja 2025 za vsako koledarsko leto spremljati svoje emisije v skladu z odobrenim načrtom spremljanja, od 1. januarja 2026 pa ministrstvu, podobno kot upravljavci naprav in operatorji zrakoplovov tudi poročati o teh emisijah v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU, in sicer najpozneje do 30. aprila tekočega leta.

Poleg tega bodo morali v obdobju od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2030 regulirani subjekti po določbi petega odstavka obravnavanega člena do 30. aprila vsako leto ministrstvu poročati tudi o povprečnem deležu stroškov, povezanih s predajo emisijskih kuponov za predhodno leto, ki so jih prenesli na potrošnike, v skladu s predpisom EU, ki ureja poročanje o povprečnem deležu stroškov, ki pa v času priprave predlaganega zakona še ni v veljavi.

K vsakemu poročilu, razen poročilu reguliranega subjekta o povprečnem deležu stroškov, mora biti priloženo tudi poročilo o preverjanju, pri čemer je preverjanje poročil urejeno v 56. členu predloga zakona.

V sedmem odstavku obravnavanega člena je urejen primer, ko upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt do predpisanega roka ministrstvu ne pošlje poročila o emisijah toplogrednih plinov in poročila o njegovem preverjanju. V tem primeru to stori ministrstvo do določenega roka samo, stroške izdelave tega poročila pa nosi upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba oziroma regulirani subjekt, ki ni izpolnil svoje obveznosti. Ministrstvo izdela poročilo o emisijah na podlagi dostopnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov za posamezno napravo, operatorja zrakoplova in ladjarsko družbo do 30. aprila tekočega leta, za regulirani subjekt pa do 31. maja tekočega leta. Ti roki so povezani z roki, do katerih morajo biti poročila poslana ministrstvu, kar pomeni, da ima ministrstvo en mesec časa za njihovo pripravo.

Ministrstvo na podlagi poročila, ki ga je izdelalo samo, izda upravljavcu naprave, operatorju zrakoplova, ladjarski družbi ali reguliranemu subjektu odločbo, s katero ugotovi količino emisij toplogrednih plinov, ki jo je ta oseba v preteklem letu izpustila v zrak in za katero mora ta oseba predati emisijske kupone.

Dodatno obveznost glede poročanja ima po določbah devetega odstavka obravnavanega člena operator zrakoplova, ki mora ministrstvu od 1. januarja 2025 enkrat letno poročati tudi o vplivih letalstva, ki niso povezani z ogljikovim dioksidom, kar je zahteva, ki jo uvaja Direktiva 2023/959/ES. Znanost si je namreč enotna, da so vplivi drugih toplogrednih plinov, na globalno segrevanje še bistveno večji od vplivov ogljikovega dioksida. Tudi to poročilo mora biti izdelano v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU.

Deseti, enajsti in dvanajsti odstavek obravnavanega člena urejajo možnost, da ministrstvo na predlog operatorja zrakoplova od Komisije zahteva, da ta ne objavi podatkov o letnih emisijah iz letalstva, ki se nanašajo nanj, ker bi razkritje škodilo njegovim poslovnim interesom zaradi specifičnih okoliščin, kar dopušča Direktiva 2003/87/ES. Operator zrakoplova mora v svojem predlogu te specifične okoliščine utemeljiti, nanašajo pa se lahko le na delovanje operatorja na zelo omejenem številu aerodromov vzleta in pristanka ali na zelo omejenem številu držav vzleta in pristanka, za katere mora poročati v skladu s predlaganim zakonom. O zahtevi odloča Komisija.

K 56. členu (preverjanje poročila o emisijah)

Vsako poročilo o emisijah toplogrednih plinov, ki ga morajo ministrstvu poslati upravljavci naprav, operatorji zrakoplova, ladjarske družbe ali regulirani subjekti, mora biti preverjeno, preveri pa ga lahko le oseba, ki je pridobila akreditacijsko listino v skladu s predpisi EU, ki urejajo preverjanje podatkov in akreditacijo preveriteljev. Za upravljavce naprav, operatorje zrakoplovov in regulirane subjekte je to Izvedbena uredba 2018/2067/EU, za ladjarske družbe pa Uredba (EU) 2015/757 in Delegirana uredba 2023/2917/EU.

Preveritelj mora preveriti poročilo o emisijah in upravljavcu naprave, operatorju zrakoplova, ladjarski družbi ali reguliranemu subjektu izdati poročilo o preverjanju v skladu z zgoraj navedenimi predpisi.

Po določbi tretjega odstavka obravnavanega člena lahko ministrstvo kadar koli tudi samo opravi izredno naknadno preverjanje poročila o emisijah, ki ga je sicer že preveril preveritelj. Za naknadno preverjanje ministrstvo izbere drugega preveritelja. Če ministrstvo ob preverjanju ugotovi, da preveritelj po lastni krivdi ni pravočasno izdelal poročila o preverjanju, kar je bilo ugotovljeno s pravnomočno sodbo sodišča, ali da je izdelal pomanjkljivo, napačno ali zavajajoče poročilo o preverjanju, o tem obvesti akreditacijski organ, ki je izdal akreditacijsko listino. Ta lahko zoper preveritelja ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi na podlagi predpisov, ki urejajo akreditacijo.

Stroške izrednega naknadnega preverjanja poročila o emisijah nosi ministrstvo, ki pa lahko od preveritelja v določenem primeru izterja vračilo stroškov izrednega naknadnega preverjanja.

K 57. členu (predaja in ukinitvev emisijskih kuponov)

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena mora upravljavec naprave, operator zrakoplova in ladjarska družba do 30. septembra tekočega leta predati emisijske kupone v količini, ki ustreza celotni količini emisije toplogrednih plinov, ugotovljeni v poročilu o emisijah toplogrednih plinov iz 55. člena in preverjeni v skladu z določbami 56. člena predloga zakona. Ta obveznost iz razumljivih razlogov ne velja za upravljavce malih naprav v obdobju, ko so izključeni iz sistema trgovanja. Nekoliko drugačen rok za predajo emisijskih kuponov velja za regulirane subjekte, in sicer je to 31. maj tekočega leta za preteklo koledarsko leto. V

nadaljevanju je urejena tudi predaja emisijskih kuponov v primeru, ko ministrstvo pri izrednem naknadnem preverjanju poročila o emisijah ugotovi, da upravljavec naprave, operator zrakoplova in ladjarska družba ni predal ustrezne količine emisijskih kuponov v registru Unije. Po določbi četrtega odstavka obravnavanega člena nacionalni administrator vse predane emisijske kupone ukine v skladu s pooblastili iz Delegirane uredbe 2019/1122/EU, ki ureja delovanje registra Unije. Z namenom transparentnosti in zagotavljanja podatkov javnosti peti odstavek obravnavanega člena določa, da ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi ime osebe, ki ni predala ustrezne količine emisijskih kuponov.

V šestem in sedmem odstavku obravnavanega člena sta urejeni izjemi od splošnega pravila glede predaje emisijskih kuponov za upravljavce naprav. Upravljavcu naprave emisijskih kuponov ni treba predati za emisije toplogrednih plinov, ki jih je zajel na svoji napravi in jih prenesel v napravo za njihovo trajno skladiščenje, za katero je država članica EU izdala dovoljenje za shranjevanje ogljikovega dioksida (zajem in shramba ogljika). V drugem primeru pa upravljavcu naprave emisijskih kuponov ni treba predati, če so bile njegove emisije toplogrednih plinov zajete in uporabljene na način, s katerim so postale trajno kemično vezane v proizvodni tako, da pri običajni uporabi ne vstopijo v ozračje, vključno z vsemi dejavnostmi, ki potekajo po koncu življenjske dobe proizvoda (zajem in uporaba ogljika). Ta pogoj bo podrobneje določal predpis EU, ki ureja pogoje, pod katerimi se za toplogredne pline šteje, da so postali trajno kemično vezani.

Tako kot za upravljavca naprave so predvidene določene izjeme glede predaje emisijskih kuponov tudi za operatorja zrakoplova in ladjarsko družbo.

Po določbi osmega odstavka obravnavanega člena tako operatorju zrakoplova za določeno obdobje ni treba predati emisijskih kuponov za emisije:

1. ki nastanejo do 31. decembra 2026 pri letih v države, navedene v predpisu Komisije o seznamu držav, za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA za namene sistema trgovanja, ali iz njih;
2. ki nastanejo do 31. decembra 2026 pri letih med državami Evropskega gospodarskega prostora in državami, ki niso navedene v predpisu iz prejšnje točke, razen letov v Švico in Združeno kraljestvo;
3. iz letov v najmanj razvite države in male otoške države v razvoju, kot jih opredeljuje Organizacija združenih narodov, in iz njih, razen držav, navedenih v predpisu iz 1. točke, in tistih držav, katerih BDP na prebivalca je enak povprečju Unije ali ga presega.

Po določbi devetega odstavka pa ni treba predati emisijskih kuponov ladjarski družbi za emisije, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri plovbah:

1. ki jih opravijo potniške ladje, razen potniških ladij za križarjenje, in ladje ro-ro med otoki in pristanišči, določenimi v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2023/2895 o določitvi seznama otokov in pristanišč ter seznama transnacionalnih pogodb o opravljanju javne službe ali transnacionalnih obveznosti javne službe, in emisije iz dejavnosti takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj navedenih pristanišč;
2. ki jih opravijo potniške ali ro-ro ladje v okviru transnacionalne pogodbe o opravljanju javne službe ali transnacionalnih obveznosti javne službe, določenih v predpisu EU iz prejšnje točke, in v zvezi z emisijami iz dejavnosti takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj pristanišč;
3. med pristaniščem v najbolj oddaljeni regiji države članice in pristaniščem v isti državi članici, vključno s plovbami med pristanišči znotraj najbolj oddaljene regije in plovbami med pristanišči v najbolj oddaljenih regijah iste države članice in med njimi, ter pri dejavnostih takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj pristanišča.

K 58. členu (izjema od obveznosti predaje emisijskih kuponov)

Ta člen predloga zakona določa izjemo glede predaje emisijskih kuponov za regulirane subjekte, ki jo omogoča Direktiva 2003/87/ES in ki jo je morala Republika Slovenija pri Komisiji

notificirati pred koncem leta 2023, Komisija pa ji ne sme nasprotovati. V času priprave predloga zakona Republika Slovenija še ni prejela dokončne odločitve s strani Komisije glede uveljavitve te izjeme.

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena tako regulirani subjekt izjemoma nima obveznost predaje emisijskih kuponov v skladu s 57. členom predloga zakona, če plačuje podnebno dajatev, določeno v 70. členu predloga zakona. Seveda pa mora še vedno spremljati svoje emisije in o njih poročati. Ta izjema velja med 1. januarjem 2027 in 31. decembrom 2030.

Takšna izjema bo mogoče le, če bo okoljska dajatev za vsako leto v navedem obdobju višja od povprečne končne cene emisijskega kupona na dražbi v sistemu trgovanja z emisijskimi kuponi za regulirane subjekte (drugi odstavek).

Po določbi tretjega odstavka mora ministrstvo do 31. maja vsakega tekočega leta uradno obvestiti Komisijo o uporabi izjeme za preteklo koledarsko leto in o ustrezni količini emisijskih kuponov, ki se zaradi njene uveljavitve ukinejo. Ministrstvo bo v skladu z določbo četrtega odstavka to količino določilo na podlagi preverjenih poročil reguliranih subjektov, ki jih morajo ti poslati ministrstvu v skladu s 55. členom predloga zakona.

Po določbi petega odstavka obravnavanega člena bo vlada to izjemo lahko uveljavila le v primeru, če Komisija v enem mesecu po prejemu uradnega obvestila ministrstva ne bo nasprotovala njeni uveljavitvi.

Zaradi uveljavitve opisane izjeme Republika Slovenija na dražbi ne bo prodala tiste količine emisijskih kuponov, ki bi jih sicer morali predati regulirani subjeki, če izjema ne bi bila uveljavljena.

V primeru, ko je preostala količina emisijskih kuponov, ki bodo prodani na dražbi v referenčnem letu po ukinitvi emisijskih kuponov v skladu s tretjim odstavkom tega člena, manjša od količine emisijskih kuponov, ki se ukinejo, nacionalni administrator do konca leta po referenčnem letu ukine količino emisijskih kuponov, ki ustreza razliki, kar pomeni, da bo morala Republika Slovenija manjkajoče emisijske kupone kupiti.

V tem členu predloga zakona je določena obveznost upravljavca naprave, da o prenehanju delovanja naprave pisno obvesti ministrstvo, pri čemer izvršitev te obveznosti izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Ministrstvo mora izdati odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, ki vsebuje tudi obveznost predaje ustrezne količine emisijskih kuponov registru Unije. To obveznost bo upravljavec naprave (v primeru stečajja pa stečajni upravitelj) lahko izpolnil tako, da bo pripravil poročilo o svojih emisijah, ki bo zajemalo obdobje od začetka koledarskega leta, za katero ministrstvu poročila še ni poslal, pa do pravnomočnosti odločbe o prenehanju veljavnosti dovoljenja. Tako kot za redna poročila bo moral upravljavec naprave (ali stečajni upravitelj) tudi tega poslati ministrstvu skupaj s poročilom o preverjanju. Iz preverjenega poročila pa bo razvidno, kolikšno količino emisijskih kuponov mora registru Unije predati. Ministrstvo mora po določbi šestega odstavka obravnavanega člena o prenehanju delovanja naprave obvestiti tudi Evropsko komisijo.

K 59. členu (predaja emisijskih kuponov v primeru prenehanja delovanja naprave ali opravljanja dejavnosti)

Kot je bilo navedeno zgoraj, se morajo v sistem trgovanja z emisijami toplogrednih plinov vključiti pravne in fizične osebe (upravljavci naprav, operatorji zrakoplova, ladjarske družbe in regulirani subjeki), ki opravljajo določeno dejavnost. Te dejavnosti so taksativno navedene v Prilogi I (za naprave, operatorje zrakoplova in ladjarske družbe) in Prilogi III (za regulirane subjekte) k Direktivi 2003/87/ES. Zaradi tega je bilo treba urediti tudi položaje v primeru

prenehanja opravljanja takšne dejavnosti in tudi v primeru prenehanja delovanja naprave. Osebe, ki prenehajo opravljati dejavnost, zaradi katere so bile vključene v sistem trgovanja, oziroma naprave, ki prenehajo delovati, nimajo več obveznosti spremljanja emisij, poročanja o njih in predaje ustrezne količine emisijskih kuponov. To vprašanje ureja obravnavani člen.

Po določbi prvega podstavka obravnavanega člena mora upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt, v primeru stečaja pa stečajni upravitelj, ministrstvo nemudoma pisno obvestiti o prenehanju opravljanja določene dejavnosti (upravljavci naprav tudi o prenehanju delovanja naprave), to pa bo izkazal s potrdilom o oddani pošiljki.

Zgoraj navedeno pisno obvestilo bo štelo kot vloga, ministrstvo pa bo v dveh mesecih od prejema obvestila izdalo odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz 32. ali 51. člena predloga zakona ali odločbe o odobritvi načrta za spremljanje iz petega odstavka 44. člena predloga zakona ali drugega oziroma četrtega odstavka 48. člena predloga zakona. Ta odločba bo vsebovala tudi obveznost predaje ustrezne količine emisijskih kuponov v registru Unije.

V tretjem odstavku je določen način ugotavljanja količine emisijskih kuponov, ki morajo biti predani registru Unije v primeru prenehanja dejavnosti oziroma v primeru prenehanja delovanja naprave. Količina emisijskih kuponov, ki jo bo morala oseba, ki je prenehala opravljati dejavnost, oziroma naprava, ki je prenehala delovati, predati registru Unije, bo izkazana s preverjenim poročilom o emisijah. Poročilo bo moralo zajeti obdobje od začetka koledarskega leta, za katero poročila o emisijah še ni bilo poslano ministrstvu, pa do pravnomočnosti odločbe o prenehanju dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma načrta za spremljanje. Poročilo bo moralo biti skupaj s poročilom o preverjanju najpozneje v treh mesecih od pravnomočnosti prej navedene odločbe poslano ministrstvu, emisijski kuponi pa bodo morali biti v skladu z določbo četrtega odstavka najpozneje 120. dan od pravnomočnosti navedene odločbe predani v registru Unije.

V petem in šestem odstavku obravnavanega člena je urejena tudi možnost, ko oseba, ki je sicer prenehala opravljati dejavnost, oziroma naprava, ki je prenehala delovati, ministrstvu v zakonitem roku ni poslala preverjenega poročila. V tem primeru bo ministrstvo ravnalo enako, kot je to urejeno v 55. členu predloga zakona: na podlagi dostopnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov bo samo izdelalo poročilo, na njegovi podlagi bo tej osebi izdalo tudi odločbo, v kateri bo ugotovljena količina emisij toplogrednih plinov, ki je bila v obdobju od začetka koledarskega leta do dneva prenehanja opravljanja določene dejavnosti izpuščena v ozračje in za katero mora ta oseba v 120 dneh od pravnomočnosti odločbe registru Unije predati ugotovljeno količino emisijskih kuponov.

Na koncu naj omenimo še, da prenehanje opravljanja dejavnosti oziroma prenehanje delovanja naprave seveda ne pomeni, da te osebe ne smejo ali ne morejo trgovati s pravicami do emisije. Tako kot vsi drugi bodo lahko te pravice kupovale in prodajale, če bodo za to seveda imele ekonomski in finančni interes, v registru Unije pa odprt trgovalni račun.

K 60. členu (razkrivanje podatkov in poslovna skrivnost)

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena so vse odločbe, poročila o emisijah toplogrednih plinov in poročila o njihovem preverjanju informacije javnega značaja. Dostop do teh informacij je urejen v Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja.

Po določbi drugega odstavka pa se bodo podatki iz zgoraj navedenih aktov in dokumentov, za katere velja poslovna skrivnost, lahko razkrili samo v skladu z zakonom, ki urejajo varovanje poslovnih skrivnosti.

K 61. členu (pritožba, odpoved pravici do vložitve tožbe v upravnem sporu in sporočanje)

Podobno kot v Zakonu o varstvu okolja je tudi v predlogu zakona urejena možnost odpovedi pravici do vložitve tožbe v upravnem sporu. V primeru, da se bodo vse stranke in stranski udeleženci po vročitvi odločb, ki jih bo izdajalo ministrstvo, pisno ali ustno na zapisnik pri ministrstvu odpovedalo pravici do vložitve tožbe v upravnem sporu, bodo postale odločbe pravnomočne z dnem, ko se bo zadnji od upravičencev do vložitve tožbe odpovedal tej pravici. Te odločbe so odločbe o dovoljenju za izpuščanje toplogrednih plinov in o njegovi spremembi, odločbe o odobritvi načrtov spremljanja in njegovih sprememb ter odločbe o dodelitvi oziroma podelitvi emisijskih kuponov.

V obravnavanem členu je na enem mestu urejena tudi obveznost pošiljanja odločb oz. seznanjanja z njimi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju. Glede različnih pristojnosti in nalog enih in drugih bodo obema poslani odločbe, ki se nanašajo na dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za upravljavce naprav in regulirane subjekte ter odločbe o odobritvi načrta za spremljanje za operatorje zrakoplova ter ladjarske družbe, vključno z vsemi spremembami, izključno nacionalnemu administratorju pa odločbe o dodelitvi oziroma podelitvi emisijskih kuponov, saj inšpekcija s temi vprašanji nima nobenih nalog oziroma pristojnosti.

Tam, kjer na podlagi 27. člena predloga zakona nacionalni administrator odloča o odprtju računa, začasni prekinitvi dostopa do računa, zaprtju računa ali razrešitvi pooblaščenih oseb, pa teh odločb ni treba pošiljati inšpekciji, saj ta v teh postopkih nima nobene pristojnosti.

K 62. členu (državne evidence toplogrednih plinov)

V 62. členu predloga zakona se določa pristojni organ za pripravo, upravljanje, vzdrževanje, posodabljanje državnih evidenc toplogrednih plinov.

K 63. členu (obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva)

V 63. členu se določa pristojni organ za pripravo in obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov iz sektorja Raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo.

Za posredovanje podatkov, namenjenih obračunavanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov za gozdove je pristojno ministrstvo, pristojno za gozdarstvo. Za posredovanje podatkov, namenjenih obračunavanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov za travinje in njive je pristojno ministrstvo, pristojno za kmetijstvo. Za posredovanje podatkov, namenjenih obračunavanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov za mokrišča je pristojno ministrstvo, pristojno za vode. Za posredovanje podatkov, namenjenih obračunavanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov za naselja je pristojno ministrstvo, pristojno za prostor. Za posredovanje podatkov, namenjenih obračunavanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov za pridobljene lesne proizvode je pristojno ministrstvo, pristojno za gospodarstvo. Za posredovanje podatkov, namenjenih obračunavanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov za naravo je pristojno ministrstvo, pristojno za naravne vire. Podatki Za posredovanje podatkov državne statistike, namenjenih obračunavanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov bodo pridobljeni od Statističnega urada Republike Slovenije.

V zvezi z drugim odstavkom 63. člena so v nadaljevanju podane podrobnejše obrazložitve.

Izhodišča iz Uredbe (EU) 2018/841 (Priloga IIIa) in Uredbe (EU) 2023/839 (Priloga V): države članice za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov za obdobje 2021–2025 uporabljajo vsaj metodologije prvega reda (Tier 1) v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006. To velja za vse, razen za emisije in odvzeme

toplogrednih plinov za skladiščenje ogljika v ključnih kategorijah, za katere se uporabljajo vsaj metodologije drugega reda (Tier 2) v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006. Ključna kategorija je tista, katere emisije in odvzemi predstavljajo vsaj 25 odstotkov% emisij ali odvzemov v kategoriji vira ali ponora, ki je v nacionalnem sistemu evidenc države članice višje uvrščena, saj ima njena ocena pomemben vpliv na tri stvari. To so skupne evidence toplogrednih plinov države v smislu absolutne ravni emisij in odvzemov, trend emisij in odvzemov ali negotovost glede emisij in odvzemov v kategorijah rabe zemljišč.

Države članice od predložitve evidenc toplogrednih plinov leta 2028 naprej uporabljajo vsaj metodologije drugega reda (Tier 2) v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006. Hkrati pa čimprej, najkasneje pa od predložitve evidenc toplogrednih plinov leta 2030 naprej za vse ocene emisij in odvzemov za skladiščenje ogljika uporabljajo metodologije tretjega reda (Tier 3) v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006. To velja za ocene emisij in odvzemov za skladiščenje ogljika, ki se nanašajo na območja enot rabe zemljišč iz točk (a) do (d) iz Priloge V Uredbe (EU) 2023/839.

Ne glede na prejšnji odstavek države članice uporabijo vsaj metodologije drugega reda v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006, kadar površina, ki spada v katero koli posamezno kategorijo iz točk (a) do (d), predstavlja manj kot 1 odstotek% površine zemljišč, s katerimi se gospodari in o katerih poroča država članica.

Preglednica 1: Predvidena zahtevana raven poročanja za Slovenijo od leta 2028 dalje

Kategorija /skladišče	Nadzemna biomasa	Podzemna biomasa	Odmrli les	Opad	Organski ogljik v tleh	Žagan les, lesne plošče, papir*
Gozdna zemljišča	Tier 3	Tier 3	Tier 3	Tier 3	Tier 3	
Njivske površine	Tier 1	Tier 1	Tier 1	Tier 1 in 2	Tier 2	
Travinje	Tier 1 in 3	Tier 1 in 3	Tier 1 in 3	Tier 1 in 3	Tier 2 in 3	
Mokrišča	Tier 2	Tier 2	Tier 2	Tier 2	Tier 2	
Naselja	Tier 1 in 2	Tier 1 in 2	Tier 1	Tier 1	Tier 2	
Druga zemljišča	Tier 1	Tier 1	Tier 1 in 2	Tier 1 in 2	Tier 2	
Pridobljeni lesni proizvodi						Tier 2

*Les, ki se poseka in predela v Sloveniji.

Točki (a) in (b) se nanašata na opredelitev zemljišč oz. območij, kot jih določa Direktiva (EU) 2018/2001, točka (c) se nanaša na območja, habitate oz. enote zemljišč, kot jih določajo Direktive 2009/147/ES, 92/43/EGS in 2000/60/ES ter Uredba (EU) 2020/852 in točka (d) se nanaša na opredelitev območij, ki jih določata Uredba (EU) 2018/841 in Direktiva 2007/60/ES. Za identifikacijo teh pomembnih območij narave bo potrebno pridobiti natančnejše prostorske podatke.

Območja enot rabe zemljišč z veliko zalogo ogljika so gozdna zemljišča. Na teh zemljiščih je treba spremljati zaloge ogljika v vseh skladiščih ogljika. Gozdna zemljišča so ključna kategorija glede na prispevek neto emisij v skupni bilanci ter glede na analizo trenda. Pričakuje se, da se podatki o zalogah ogljika zbirajo v okviru nacionalne gozdne inventure. V poročanju za EU in UNFCCC se trenutno ne poročajo neto emisije, ki so rezultat sprememb zalog ogljika v opadu

(organski del tal) in zalog ogljika v mineralnem delu tal, saj ni razpoložljivih podatkov, na podlagi katerih bi emisije oz. ponore lahko ocenili.

Direktiva (EU) 2018/2001 v členu 29(4) določa, da je zemljišče z visoko zalogo ogljika tudi mokrišče, tj. zemljišče, ki je stalno ali večji del leta pokrito ali nasičeno z vodo (tak status je moralo pridobiti januarja 2008 ali pred tem). To pomeni, da bi morali za zemljišča, ki se trenutno poročajo pod kategorijo mokrišča, pridobiti podatke o pokritosti z vodo. V kategorijo mokrišča sicer poleg voda (koda 7000) prištevamo še barje (koda 4100), trstičje (4210) ter ostalo zamočvirjeno zemljišče (koda 4220). Na teh zemljiščih bi morali konkretno pridobiti podatke o zadrževanju oz. pokritosti z vodo.

Med ključne kategorije štejemo tudi kategoriji naselja in pridobljeni lesni proizvodi. Za podkategorijo naselja, ki ostanejo naselja bi morali vzpostaviti trajni monitoring spremembe zaloge ogljika v živi biomasi (nadzemna in podzemna biomasa) in zaloge ogljika v mineralnem delu tal. Predpostavlja se, da je prispevek neto emisij, kot rezultat spremembe zaloge ogljika v odmrlem lesu in opadu majhen, zato za ti dve skladišči tak monitoring ni smiseln. Za pridobljene lesne proizvode bi morali pridobiti izboljšane podatke o količinah proizvodnje žagarskih proizvodov iz domačega lesa (posek v Sloveniji).

K 64. členu (projekcije emisij toplogrednih plinov)

V 64. členu predloga zakona se določa pristojni organ za izdelavo projekcij emisij toplogrednih plinov iz virov in odvzemov s ponori in njihovo posredovanje Komisiji.

K 65. členu (Poročilo o blaženju podnebnih sprememb)

V 65. členu predloga zakona se ureja pravno podlago za pripravo Poročila o blaženju podnebnih sprememb.

K 66. členu (Poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam)

Člen predloga zakona uvaja mehanizem spremljanja in vrednotenja politike in ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam, kot je zahtevano v European Commission guidelines on Member States adaptation strategies and plans.

K 67. členu (kazalci podnebja)

Člen predloga zakona določa, da se za spremljanje izvajanja Dolgoročne podnebne strategije, Strategije prilagajanja, NEPN in sektorskih strateških dokumentov izdelujejo kazalci podnebja. Določa se organ, ki izdeluje in posodablja kazalce.

Kazalci v 67. členu predloga zakona predstavljajo kazalce, ki niso del kazalcev Poročila o blaženju podnebnih sprememb in jih pripravljajo Kmetijski inštitut Slovenije, Gozdarski inštitut Slovenije, Zavod za gozdove Slovenije, Urbanistični inštitut Republike Slovenije.

K 68. členu (dostopnost informacij o varčnosti porabe goriva, emisijah ogljikovega dioksida in emisijah onesnaževal zunanjskega zraka iz novih osebnih vozil)

Člen predloga zakona v skladu z Direktivo 1999/94/ES nalaga prodajalcem in dobaviteljem novih osebnih vozil, da potrošnikom zagotovijo dostopnost informacij o varčnosti porabe goriva, emisijah CO₂ in emisijah onesnaževal zunanjskega zraka iz teh vozil. Določa se pravna podlaga za sprejem podzakonskega akta, ki bo opredelil vsebino in način obveščanja ter druge obveznosti prodajalcev in dobaviteljev.

K 69. členu (namen in vrste ekonomskih in finančnih instrumentov)

V tem členu predloga zakona so določene vrste ekonomskih in finančnih instrumentov na področju podnebnih sprememb, ki so v nadaljnjih členih podrobneje opredeljeni.

K 70. členu (podnebna dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo toplogrednih plinov)

Glede na to, da so vse vsebine, ki se nanašajo na podnebne spremembe iz ZVO-2 prenesene v predlog zakona, je bilo treba urediti tudi vprašanje okoljske dajatve zaradi onesnaževanja okolja z emisijo ogljikovega dioksida. Ta dajatev je bila uvedena z Uredbo o okoljski dajatvi zaradi onesnaževanja okolja z emisijo ogljikovega dioksida (Uradni list RS, št. 48/18, 168/20, 44/22-ZVO-2, 84/22, 104/22, 118/22, 51/23 in 124/53). Ker je ogljikov dioksid najpomembnejši toplogredni plin, obenem pa tudi ni onesnaževalo, je bilo potrebno to dajatev izvzeti iz ZVO-2 in jo na primeren način urediti v predlogu zakonu. Iz tretjega odstavka 129. člena predloga zakona je v prehodnih določbah razvidno, da v tem primeru ne gre za novo dajatev, saj se omenjena dajatev, izdana na podlagi ZVO-2, šteje za dajatev, izdana na podlagi obravnavanega člena.

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena mora oseba, ki povzroča emisije toplogrednih plinov, plačevati podnebno dajatev.

Po določbi drugega odstavka obravnavanega člena je osnova za določitev podnebne dajatve vrsta, količina ali lastnost toplogrednih plinov iz posameznega vira, vlada pa ima na podlagi zakonskega pooblastila iz tretjega odstavka pristojnost, da podrobneje določi osnovo za podnebno dajatev in njeno višino, zavezanca za njeno plačevanje, način izračuna, obračunavanja, odmere in plačevanja podnebne dajatve, merila in pogoje za oprostitev plačila, vračilo že plačane podnebne dajatve ter izjeme, ko se podnebna dajatev ne plačuje.

Da bi spodbudili izenačitev tržne cene ogljika v obstoječem sistemu trgovanja EU in višino podnebne dajatve ter na ta način zagotovili enake konkurenčne pogoje za vse onesnaževalce, četrti odstavek obravnavanega člena določa še, da bo vlada pri določanju višine podnebne dajatve upoštevala tudi tržno ceno emisijskih kuponov v okviru sistema trgovanja za naprave, operatorje zrakoplova in ladjarske družbe.

K 71. členu (enkratna podnebna dajatev za zasebne zračne prevoze)

V členu predloga zakona se na novo uvaja podnebna dajatev za zasebne zračne prevoze z zrakoplovom s kapaciteto manj kot 20 sedežev, in sicer v višini 250 eurov na osebo na opravljen vzlet ali pristanek. Člen določa tudi izjeme, ko se dajatev ne plačuje.

Po podatkih, ki jih je pridobil Greenpeace Slovenija je bilo v letu 2022 na slovenskih letališčih opravljenih 1.267 poletov z zasebnimi letali, ki so proizvedli 3.882 ton izpustov CO₂.

Na podlagi v preteklosti opravljenih tovrstnih poletov se načrtuje, da bodo okvirni prilivi državnega proračuna na leto znašali 780.000 eurov.

K 72. členu (proračunsko financiranje in podnebni cilji)

Pri zastavljenih podnebnih ciljih EU bodo pomembno vlogo imela tudi sredstva nacionalnih proračunov. Uporaba orodij, kot je zeleno proračunsko načrtovanje, bo pomagala preusmeriti javne naložbe, potrošnjo in obdavčitev na področja t. i. zelenih prioritet ter omejiti škodljive subvencije. Enotne opredelitve, kaj je zeleno, še ni, Metodologija za zeleno proračunsko načrtovanje pa izhaja iz Uredbe 2020/852/EU, ki za zeleno šteje vse, kar bistveno prispeva k vsaj enemu od okoljskih ciljev in hkrati bistveno ne škoduje kateremu od njih. Zato je ključno, da se z vidika doseganja ciljev predloga zakona, določenih v 3. členu, v oblikovanje proračunske politike uvede to orodje na način, da neposredni proračunski uporabniki proračuna pri uvrščanju projektov in ukrepov v načrt razvojnih programov opravijo oceno

označevanja z vidika okoljskih ciljev iz Uredbe 2020/852/EU. Oceno za prihodke in davčne izdatke opravi Ministrstvo za finance. V skladu s postopki priprave zaključnega računa proračuna, kot so določeni v zakonodaji s področja javnih financ, bo Ministrstvo za finance zaključnemu računu proračuna priložilo tudi poročilo o realiziranih proračunskih odhodkih, prihodkih in davčnih izdatkih, ocenjenih v skladu z metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje, kot bo izhajalo iz ocen neposrednih proračunskih uporabnikov..

K 73. členu (obveznice)

Država se, skladno z zakonodajo s področja javnih financ, lahko zadolžuje za izvrševanje državnega proračuna v tekočem proračunskem letu doma in v tujini do višine primanjkljaja bilance prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb in odplačil glavnice dolga, ki zapadejo v plačilo v tekočem proračunskem letu, in tudi do višine, potrebne za odplačila glavnice dolga državnega proračuna, ki zapadejo v plačilo v prihodnjih dveh proračunskih letih. Poleg tega se lahko zadolževanje izvaja tudi za upravljanje z državnim dolgom. Zadolževanje države in upravljanje z državnim dolgom poteka na podlagi sprejetih programov financiranja proračuna Republike Slovenije za posamezno leto. V tem členu se predvidi možnost zadolževanja v okviru sprejetih programov financiranja, vendar se z vidika alokacije pridobljenih sredstev le-ta namenijo za tiste proračunskega potrebe, ki financirajo namene zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in prilagajanje na podnebne spremembe. Z izdajo obveznic za zasledovanje ciljev iz 3. člena predloga zakona, se v Evropskem prostoru in na mednarodnih kapitalskih trgih poudari usmeritev in zavezanost države k zasledovanju zavez EU po prizadevanjih za boj proti podnebnim spremembam in izvajanju Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja.

K 74. in 75. členu (presoje vplivov na podnebje in podnebne odpornosti)

Člena predloga zakona določata, da morajo biti vsi posegi v okolje, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, zasnovani in izvedeni tako, da prispevajo k uresničevanju ciljev predloga zakona. V ta namen je potrebno v postopkih presoje vplivov na okolje oceniti vpliv posega v okolje na podnebje in odpornost posega v okolje na podnebne vplive. 75. člen predloga zakona določa podobno tudi za dokumente, ki so predmet CPVO. Člen bo doprinesel k lažjemu uveljavljanju načel podnebne politike v procesih oblikovanja in sprejemanja planov ter posegov v prostor. Navedeno je v skladu z novejšo usmeritvijo EU in njenih ustanov, ki se odraža v uvedbi podnebne preverjanja (climate proofing) vseh investicij, sofinanciranih ali kreditiranih z evropskimi sredstvi.

Ministrstvo bo predpisalo način ocenjevanja vplivov na podnebje in odpornosti na podnebne vplive.

K 76. členu (Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad)

S to določbo se s predlogom zakona prenaša in dopolnjuje 210. člen ZVO-2. Določa se, da je Eko sklad javni sklad v skladu z Zakonom o javnih skladih (ZJS-1), ki ga je država ustanovila za izvajanje politike spodbujanja trajnostnega razvoja. Zato se za vprašanja, ki niso urejena s tem zakonom, subsidiarno uporabljajo določbe ZJS-1. Sklad spodbuja trajnostni razvoj, ne le z dodeljevanjem ugodnih kreditov ali poroštev, ampak z različnim naborom finančnih instrumentov spodbujanja naložb, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja in povezanih naložb.

V prvem odstavku se daje pravno podlago tudi za spodbujanje naložb, ki niso neposredno namenjene preprečevanju, odpravljanju ali zmanjšanju obremenjevanja okolja, ampak so z njimi le posredno povezane, na primer omogočila bi se spodbuda za izvedbo postopka legalizacije objekta, saj je le legalno zgrajen objekt lahko predmet spodbude in podobno.

Pri tem Eko sklad upošteva tudi socialni vidik za ublažitev energetske revščine ter druge vidike, zlasti ohranjanje kulturne dediščine, ohranjanje narave, uporaba naravnih materialov, spodbujanje zaposlovanja, spodbujanje tehnologij in spodbujanje regionalnega razvoja.

Ustanovitelj Eko sklada je država, za katero ustanoviteljske pravice izvršuje vlada. Državi je kot njegovi ustanoviteljici v četrtem odstavku naložena omejena subsidiarna odgovornost za obveznosti sklada, ki pa je po vsebini omejena le na obveznosti iz naslova najetih posojil, za katera država ne jamči kot porok, po višini pa na 20 odstotkov vsakokratne vrednosti sklada namenskega premoženja.

K 77. členu (dejavnosti Eko sklada)

Ta člen predloga zakona prenaša in dopolnjuje določbo 211. člena ZVO-2, s katero se ureja dejavnosti Eko sklada. Med drugim je določena tudi dejavnost svetovanja, katero sklad spodbuja že na podlagi Zakona o učinkoviti rabi energije (ZURE).

Eko sklad že opravlja določene naloge tudi na podlagi pooblastil, danih s strani različnih ministrstev in ne le ministrstva, pristojnega za okolje, v čigar delovno področje sodi, pri čemer sklad s pristojnim ministrstvom v ta namen sklene pogodbo.

V predlogu zakona je tudi že določeno, da kljub določbi zakona, ki ureja javne sklade, odloča o potrebnih prerazporeditvah sredstev za izvajanje nalog iz tega člena med postavkami poslovnega in finančnega načrta Eko sklada pristojni minister.

S predlagano novo 6. točko prvega odstavka tega člena se dejavnostim, ki jih opravlja Eko sklad v javnem interesu, doda dejavnost spodbujanja naložb v ukrepe za zmanjšanje energetske revščine, ki se dejansko opravljajo že sedaj.

K 78. členu (splošni akti Eko sklada in sestava nadzornega sveta)

Ta člen predloga zakona prenaša in spreminja 212. člen ZVO-2.

V prvem odstavku je dopolnjena določba drugega odstavka 5. člena ZJS-1 o minimalni vsebini ustanovitvenega akta.

V drugem odstavku predlog zakona ureja pooblastilo, da se postopek dodeljevanja spodbud podrobneje uredi v Splošnih pogojih poslovanja Eko sklada, Slovenskega javnega sklada (SPP). V SPP, ki ga je kot akt za izvrševanje javnih pooblastil pristojen sprejel Eko sklad, se opredelijo osebe, ki so upravičene do spodbud in morebitne subjektivne ali objektivne omejitve pri dodeljevanju spodbud. Te omejitve so na eni strani odraz načela ekonomičnosti pri dodeljevanju sredstev za sofinanciranje posamezne naložbe oziroma doseganja največjega mogočega učinka z danim obsegom sredstev. Po drugi strani pa tudi zmanjšanja tveganj Eko sklada, zaradi česar se določijo najvišji odstotek sofinanciranja priznanih stroškov posamezne naložbe, omejitve kreditne izpostavljenosti sklada do posameznega dolžnika in nominalno najvišja spodbuda za posamezno naložbo. Dodatne omejitve pri dodeljevanju spodbud podjetjem pa so določene tudi s predpisi o dodeljevanju državnih pomoči ali pomoči države po pravilu »de minimis«.

Eko sklad določi povračila svojih stroškov za opravljanje posameznih storitev v tarifnem ceniku, v katerem se opredeli višina in način obračunavanja nadomestil za storitve sklada, opredeljeni pa so lahko tudi stroški drugih storitev, ki jih po pooblastilu Eko sklada opravlja banka, na primer strošek vodenja kreditov. Tarifni cenik sprejme direktor s soglasjem nadzornega sveta Eko sklada.

Sprejetje Pravilnikov je po Zakonu o javnih uslužbencih (ZJU) pridržano ministrstvu, zato se izraz pravilnik, ki ga vsebuje določba tretjega odstavka 212. člena ZVO-2 nadomesti z izrazom cenik. Določi se objava na spletnih straneh Eko sklada. Sledi se uveljavljeni praksi Ustavnega sodišča in Upravnega sodišča RS, da vseh splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil ni potrebno objaviti v uradnem listu.

Posebej je določena tudi sestava nadzornega sveta Eko sklada. Ustanovitelj mora ob imenovanju upoštevati tudi relevantne določbe ZJS-1. Po novem bo vlada imenovala enega predstavnika ministrstva, pristojnega za okolje, enega predstavnika ministrstva, pristojnega za podnebje (namesto dosedanjih dveh predstavnikov ministrstva, pristojnega za okolje) in enako kot do sedaj po enega predstavnika ministrstva, pristojnega za energijo in ministrstva, pristojnega za finance.

K 79. členu (instrumenti za dodeljevanje spodbud Eko sklada)

Ta člen predloga zakona prenaša določbo 213. člena ZVO-2, s katero se določa instrumente za dodeljevanje spodbud Eko sklada. Ker sklad ločeno dodeljuje nepovratna sredstva (npr. sredstva za kritje upravičenih stroškov izvedene naložbe) ter posojila s subvencionirano obrestno mero, so ta v členu omenjena ločeno. V predlaganem drugem odstavku se, enako kot do sedaj, zahteva, da se instrumenti sklada uporabljajo v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči. Dodelitev lastnih nepovratnih sredstev se ureja skladno s predpisi, ki urejajo javne sklade. V četrtem odstavku pa se določa vire sredstev za sofinanciranje različnih oblik svetovanja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti.

K 80. členu (sklad namenskega premoženja)

Ta člen predloga zakona prenaša 214. člen ZVO-2, s katerim se ureja sklad namenskega premoženja. Viri sredstev namenskega premoženja so opredeljeni v 1. do 4. točki prvega odstavka. V drugem odstavku pa je določeno, da se sprememba vrednosti sklada namenskega premoženja v sodni register praviloma vpiše enkrat letno. To bo praviloma po sprejemu letnega poročila o poslovanju Eko sklada s strani vlade, s katerim so ugotovljeni poslovni rezultat, višina morebitnih dokapitalizacij in vpliv revalorizacije na gibanje kapitala.

K 81. členu (zadolževanje Eko sklada)

Ta člen predloga zakona prenaša določbo 215. člena ZVO-2, ki ureja zadolževanje Eko sklada. Določa, da se lahko Eko sklad zadolžuje samo za namen opravljanja dejavnosti v javnem interesu. Ohranjena je tudi že uveljavljena omejitev skupnega obsega zadolženosti sklada do višine vrednosti sklada namenskega premoženja.

K 82. členu (način dodeljevanja spodbud Eko sklada)

Ta člen predloga zakona prenaša in dopolnjuje določbo 216. člena ZVO-2, ki ureja instrumente oziroma sredstva sklada ter vlogo nadzornega sveta pri njihovem podeljevanju.

S predlaganim četrtem odstavkom se omogoča, da Eko sklad v istem javnem pozivu ali razpisu pri določitvi pogojev za pridobitev spodbude in višine upošteva tudi kriterija materialni položaj vlagatelja.

S predlaganim petim odstavkom se določi okvirna podlaga, ki jo Eko sklad uporablja pri ugotavljanju materialnega položaja vlagatelja.

S predlaganim šestim odstavkom se določi, da se izplačana nepovratna finančna spodbuda Eko sklada ne upošteva kot dohodek pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne

vrednosti zdravstvenih storitev, pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev ter prispevka k plačilu družinskega pomočnika po določbah zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, da se ne bi zgodilo, da bi upravičenci do navedenih pravic prav zaradi izplačane spodbude Eko sklada navedene pravice izgubili.

K 83. členu (javni poziv in javni razpis)

Ta člen predloga zakona prenaša in dopolnjuje določbo 217. člena ZVO-2, s katero se urejata javni poziv in javni razpis. Zaradi številčnosti in načina obravnave vlog pa določa, da se, če ni v javnem pozivu določeno drugače, vloge ne glede na formalno popolnost obravnavajo po vrstnem redu prispetja, razen če je v javnem pozivu določeno, da je bila vložena takrat, ko je bila vložena vloga, s katero so bile odpravljene morebitne pomanjkljivosti. S predlagano spremembo se dopolnjuje določba glede obsega pooblastila, danega Eko skladu glede vsebine javnega poziva z razlogi za odvzem pravice do spodbude.

K 84. členu (vloga za dodelitev spodbud Eko sklada)

S tem členom predloga zakona se prenaša in dopolnjuje določba 218. člena ZVO-2, s katero se želi poenostaviti ter pospešiti postopke odločanja o pridobitvi pravice do dodelitve spodbud Eko sklada. Predlaga se odstop od zahtev za vlogo po Zakonu o upravnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZUP), ki je za vlagatelje enostavnejši in učinkovitejši.

Določeno je prioritarno vlaganje pisnih vlog po elektronski poti, s podanim izrecnim informiranim soglasjem k izpolnjeni vlogi, pri čemer se lahko te vlagajo brez varnega elektronskega podpisa, če je identiteto vložnika mogoče ugotoviti na drug zanesljiv način. Upošteva se dejstvo, da se naložbe, za katere se vložijo vloge za dodelitev spodbud Eko sklada preverjajo tako pred dodelitvijo spodbude, kot tudi po sami izvedbi naložbe, se lastnoročni podpis ali varni elektronski podpis kot način identifikacije posameznika v danem primeru ne kažejo kot nujno potrebna in proporcionalna za zagotovitev primerne pravne varnosti. Vloga pa se lahko odda tudi v fizični obliki.

Ker gre pri ukrepih, sofinanciranih s strani Eko sklada, za dela, ki pomenijo posel rednega upravljanja večstanovanjske stavbe, za katerega je po veljavni zakonodaji potrebno soglasje solastnikov, ki imajo več kot polovico solastniških deležev glede na večstanovanjsko stavbo, se s predlagano določbo petega odstavka jasno določi, da če upravnik s potrebnim odstotkom soglasij razpolaga, je po zakonu pooblaščen za vložitev vloge in zastopanje etažnih lastnikov pred Eko skladom za dodelitev spodbude za naložbe v skupne dele in naprave.

K 85. členu (sprememba zahtevka)

V prvem odstavku 85. člena predloga zakona se spreminja in dopolnjuje določba 219. člena ZVO-2, s katero se ureja sprememba zahtevka, in sicer se jasno opredeli, kaj vse pomeni sprememba zahtevka, med drugim tudi zahtevo za višji znesek spodbujene naložbe. Glede na naravo oziroma vsebino zahtevkov, ki jih obravnava Eko sklad, je glede na predviden način porabe sredstev predvideno, da je sprememba zahtevka mogoče le, če sredstva na javnem pozivu še niso porabljena (kar pomeni, da je javni poziv še odprt) in še ni odločeno o posamezni zadevi.

Črta se sedanji drugi stavek prvega odstavka 219. člena ZVO-2, ker znižanje zahtevka ne pomeni spremembe zahtevka, ampak delen umik zahtevka.

Kot izhaja iz prvega odstavka, sprememba zahtevka pri javnem razpisu po izteku roka za oddajo vlog ni dopustna. Rok za oddajo vloge se nanaša na tisti rok, ki je bil z javnim razpisom določen za odpiranje vlog, na katerega je bila vloga vložena.

Dopusten je delen ali celoten umik zahteve do izdaje odločbe.

K 86. členu (obveščanje glede spremembe podatkov)

Predlog zakona v tem členu določa obveznost sporočanja podatkov glede spremembe naslova/sedeža, elektronskega naslova za vročanje in posledice, v primeru, če stranka svoje obveznosti ne izpolni. Pri tem se upošteva, da gre za dodeljevanje javnih sredstev, zato se od stranke pričakuje še posebno skrbnost pri postopanju.

K 87. členu (vrnitev v prejšnje stanje)

S tem členom predloga zakona se prenaša 220. člen ZVO-2, ki določa, da v primeru zamude roka za vložitev vloge za dodelitev spodbud vrnitev v prejšnje stanje ni dovoljena.

Če stranka zamudi rok za vložitev dopolnitve vloge v postopkih javnega poziva, javnega razpisa ali drugega z zakonom določenega postopka, pa je vrnitev v prejšnje stanje dovoljena le, če še ni iztekel rok za vložitev vlog za pridobitev spodbud. V nasprotnem primeru bi bilo namreč treba poseči v že izvedeno razdelitev upravičenj do sredstev, torej v že pridobljena upravičenja. Natančneje so določeni pogoji in roki za vložitev tega pravnega sredstva ter postopanje Eko sklada v primeru prepoznega in nedovoljenega predloga. Določeno je tudi, da zoper te sklepe ni dovoljena pritožba, niti poseben upravni spor.

K 88. členu (neposreden in brezplačen dostop do podatkov)

S tem členom predloga zakona se spreminja in dopolnjuje 221. člen ZVO-2, ki ureja neposreden in brezplačen dostop ter nadaljnjo obdelavo omejenega nabora osebnih podatkov, ki jih Eko sklad potrebuje v posameznih postopkih odločanja o dodelitvi pravice do dodelitve spodbude ali izplačila spodbude ali v postopku spremljanja in nadzora dodeljenih spodbud. Namen obdelave podatkov je naveden v prvem in petem odstavku predlaganega člena in je omejen na konkretno dejavnost Eko sklada iz tega člena zakona; to je odločanje o dodelitvi spodbude v konkretnem in posamičnem primeru ali izplačila konkretno podeljene spodbude ali v postopku spremljanja in nadzora v zvezi s konkretno podeljeno spodbudo. Dejansko to pomeni, da lahko Eko sklad obdeluje le izbor navedenih podatkov, ki jih potrebuje za rešitev konkretne in posamične zadeve, torej posamezne vloge posameznega vlagatelja, ki je podana na podlagi javnega razpisa ali javnega poziva Eko sklada. Te podatke so v preteklosti Skladu praviloma zagotovili vlagatelji sami, kar pa je postopek reševanja zadeve pogosto bistveno zavleklo. Ob navedenem pa je namen obdelave podatkov na posamično zadevo dodatno opredeljen tudi s SPP (trenutno drugi odstavek 3. člena), ki določa omejitve pri dodeljevanju sredstev, ki jih mora sklad za rešitev konkretne in posamične zadeve vsakokrat preveriti (npr. da vlagatelj nima neporavnanih davčnih in drugih obveznosti do Republike Slovenije), preverbo namenske uporabe sredstev ter izpolnjevanje drugih obveznosti prejemnika spodbud, skladno s področno zakonodajo.

S predlagano ureditvijo se še dodatno poenostavljajo ter skrajšujejo postopki pridobivanja potrebnih podatkov za odločitve v posamični zadevi, s čimer se posledično zmanjšujejo zaostanki pri dodeljevanju spodbud. V korist upravičencev do sredstev in zaposlenih se razbremenjuje delovni proces, ob upoštevanju, da so eden od ključnih razlogov za zaostanke pri dodeljevanju spodbud Eko sklada večkratna dopolnjevanja vlog zaradi napačne ali pomanjkljive izpolnitve podatkov in priložite dokumentov. Za vlagatelje predlagani člen prinaša hitrejšo in poenostavljeno pot do sredstev za njihove naložbe. Hkrati pa bo Eko skladu s predlaganim členom omogočena učinkovitejša izvedba informatizacije njegovih procesov, kar mu bo omogočilo hitrejše, natančnejše in učinkovitejše postopanje v korist upravičencev do

sredstev. Ob upoštevanju opisanih ciljev in omejitvi dostopanja do podatkov na potrebe obdelave v konkretnem in posamičnem primeru, se ocenjuje, da gre za sorazmeren ukrep.

V predlogu prvega odstavka gre pretežno za dopolnila veljavne določbe ZVO-2, saj so se pri sklepanju dogovorov s posameznimi nosilci evidenc pojavile določene težave pri pridobivanju podatkov, poleg tega nekateri podatki, ki jih potrebuje Eko sklad pri opravljanju svoje dejavnosti, v tej določbi niso bili zajeti.

Namen predlaganega tretjega odstavka je v tem, da se poudari, da s tem, ko Eko sklad lahko pridobiva navedene podatke, ne preide dokazno breme njihovega dokazovanja nanj. Možnost pridobivanja podatkov Eko sklada je namenjena zgolj preverjanju dejstev, ki jih mora dokazovati vlagatelj, saj zakon izrecno določa, da je dokazno breme na njegovi strani (prvi odstavek veljavnega 223. člena ZVO-2 oziroma prvi odstavek 90. člena predloga zakona). Pri tem je potrebno poudariti specifičnost predmetnih postopkov, saj ne gre za tipično upravno odločanje (po ustaljeni upravnosodni praksi gre za upravno stvar), ampak gre za pridobitev javnih sredstev, kar zahteva od vlagatelja določeno aktivnost, če jih želi pridobiti.

Namen predlaganega četrtega odstavka je, da lahko v primeru, ko je upravičenje do spodbude vezano na materialni položaj upravičenca, Eko sklad pridobiva osebne podatke iz obstoječih zbirk podatkov, določenih v zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (Centralne zbirke podatkov). Enako upravičenje imajo službe, ki odločajo o upravičenju do brezplačne pravne pomoči. Navedeno določilo bo uporabno predvsem pri ugotavljanju energetsko revnih gospodinjstev, prav tako bo omogočilo Eko skladu izvajati možnost, da višino nepovratne spodbude v posameznem javnem pozivu določi različno, glede na materialni položaj upravičenca.

K 89. členu (poziv na dopolnitev vloge)

S členom predloga zakona se spreminja in dopolnjuje določba 222. člena ZVO-2.

Ker Eko sklad prejme ogromno število vlog, v letu 2022 jih je prejel 29.302, ter ob omejenih kadrovskih zmožnostih, saj je vezan na kadrovski načrt, ki mu ga določi vlada, vlog v smislu popolnosti in razumljivosti ne more pregledati v roku 30 dni, kot je določeno v veljavnem ZVO-2. Zato se s predlagano spremembo prvega odstavka določi daljši, 90 dnevni rok za predhodni preizkus vloge, v izogib nepotrebnim tožbam zaradi molka organa in s tem povezane dodatne obremenitve upravnih sodišč, ki so že sedaj preobremenjena ter stroškom v zvezi s tem. Ko je vloga dopolnjena, je v praksi rok za izdajo odločbe krajši, kot je določen v zakonu.

Poleg načinov, določenih v 92. členu predloga zakona, se določi tudi možnost pozivanja strank po telefonu, ki se je v praksi izkazalo za učinkovito. Če stranka po takem pozivu vloge v odrejen roku ne dopolni, se jo poziva še na način, določen v 92. členu predloga zakona, tako da stranka zaradi telefonskega pozivanja na dopolnitev vloge, ne bo oškodovana v svojih pravicah.

V predlaganem tretjem odstavku se izrecno navede posledica, če stranka na poziv ne odreagira oziroma ne odreagira skladno s pozivom.

V predlaganem četrtem odstavku pa je dopuščena možnost, da Eko sklad v posameznem javnem pozivu ali javnem razpisu izrecno določi, da bo obravnaval le popolne vloge in strank ne bo pozival na njihovo dopolnitev. Kot rečeno, pri predmetnih postopkih, saj ne gre za tipično upravno odločanje (po ustaljeni upravnosodni praksi gre za upravno stvar), ampak gre za pridobitev javnih sredstev, kar zahteva od vlagatelja določeno aktivnost, če jih želi pridobiti.

V predlaganem petem odstavku je dodana pravna podlaga, da Eko sklad zavrne zadeve, kljub temu, da je vloga nepopolna ali nerazumljiva, brez pozivanja stranke, če je očitno, da stranka

ne izpolnjuje pogojev javnega poziva. Stranke se namreč sprašujejo, zakaj jih Eko sklad najprej poziva na dopolnitev vloge, če je jasno, da ne izpolnjujejo pogojev iz javnega poziva. S tem bi se vplivalo na ekonomičnost postopka.

K 90. členu (dokazno breme)

S členom predloga zakona se prenaša določba 223. člena ZVO-2.

Z namenom razjasnitve resničnega dejanskega stanja je, če želi zadostiti načelu materialne resnice, potrebno v popolnosti ugotoviti dejansko stanje. V ta namen je moral Eko sklad v preteklosti zahtevati številne dopolnitve, brez katerih postopka ni bilo mogoče zaključiti, ne glede na to, da gre za postopek, kjer se na podlagi želje oziroma vloge odloča o koristi vlagatelja. Zato je že v veljavnem ZVO-2 predvideno, da pri odločanju o upravičenosti do spodbud dokazno breme nosi vlagatelj. S tem bo lahko organ odločil v razumnem času, pri čemer pa ne gre pozabiti, da je Eko sklad, ne glede na ta člen, v skladu s 88. členom predloga zakona, pooblaščen, da sam pridobi podatke iz uradnih evidenc, kar pa ne pomeni, da breme dokazovanja dejstev, ki iz njih izhajajo, preide na Eko sklad.

K 91. členu (odločba, ugasnitev pravice do spodbude, pritožba, sklenitev pogodbe in nadzor)

S členom predloga zakona se prenaša, spreminja in dopolnjuje 224. člen ZVO-2. Ta člen določa, da Eko sklad o upravičenosti do spodbude vedno odloči z izdajo odločbe, predpisuje pa se tudi minimalna vsebina odločbe. Pri urejanju vsebine odločbe se upošteva, da so postopki odločanja o pravici do dodelitve spodbud zaradi raznolike narave samih spodbud zelo različni, zaradi česar je smiselno raznolika tudi vsebina odločbe Eko sklada.

S predlaganim členom se črta določba, ki jo vsebuje veljavni tretji odstavek 224. člena ZVO-2, da Eko sklad v svojih postopkih ne sme izdajati delnih ali začasnih odločb, saj za tako omejitev možnosti izdaje vrste odločbe, ki jo predvideva ZUP, ni utemeljenega razloga. Včasih se pojavi primer, ko bi bila izdaja takšne odločbe primerna, pa je Eko sklad zaradi navedene določbe ne more izdati. Tudi, če zakonska možnost izdaje delne odločbe obstaja, pa se Eko skladu te možnosti ni treba poslužiti, če iz kakršnihkoli razlogov meni, da bi izdaja takšne odločbe otežila njegovo poslovanje.

Če pogoji iz odločbe ne bodo pravočasno izpolnjeni ali če se bo upravičenec pravici do spodbude odpovedal, preden bodo sredstva izplačana, bo pravica do dodelitve spodbude ugasnila že na podlagi zakona, o čemer bo Eko sklad v primeru ugasnitve pravice do nepovratnih sredstev izdal obvestilo. Če bo vlagatelj v roku 15 dni od prejema obvestila to izrecno zahteval, bo Eko sklad o tem izdal odločbo in s tem vlagatelju omogočil pravico do sodnega varstva.

V predlogu je načelno ohranjen režim izključitve možnosti pritožbe zoper odločbo Eko sklada.

S predlagano dopolnitvijo petega odstavka se jasno določi, v katerih primerih je dopusten upravni spor, in v katerih ne. Izhaja se iz določb Zakona o upravnem sporu (ZUS-1).

V predlaganem osmem odstavku je določen način postopanja način v primeru, če vlagatelj umre pred izdajo odločbe oziroma po izdaji odločbe, vendar pred izplačilom nepovratnih sredstev, ko gre za pravico, ki ni osebna pravica.

V predlaganem desetem odstavku se določi zakonsko podlago za opravljanje nadzora ter določi obdobje, v katerem lahko Eko sklad opravi tak nadzor.

V predlaganem enajstem odstavku se določijo pooblastila, ki jih ima Eko sklad pri opravljanju nadzora.

V predlaganem enajstem odstavku pa se določi obveznost vlagatelja, in sicer, da mora na zahtevo Eko sklada posredovati vso dokumentacijo, s katero razpolaga, in podatke, ki se nanašajo na izvedbo naložbe, najkasneje v roku 15 dni od njegove zahteve.

Določena je tudi pravica Eko sklada opraviti ogled naložbe brez predhodnega obvestila.

V predlaganem štirinajstem odstavku so določene posledice, ki doletijo vlagatelja, če Eko skladu ne pošlje potrebne dokumentacije za opravo nadzora, za katero je bil pozvan, ali če onemogoči Eko skladu ogleda naložbe.

K 92. členu (podpis in izdaja odločbe in drugih dokumentov)

S tem členom predloga zakona se prenaša in dopolnjuje 225. člen ZVO-2.

Ker sta bila strogo predpisana obličnost ter način vročanja posamičnih pravnih aktov ključna razloga za nastanek zaostankov v postopkih pridobivanja spodbud, se je z določbo 225. člena ZVO-2 uzakonila poenostavitev obličnosti. Ureditev je bila napisana po vzoru davčnega postopka, kjer se organ tudi srečuje z velikim številom izdanih aktov in drugih dokumentov. Zato je predpisano, da ima lahko odločba lahko namesto podpisa uradne osebe in žiga faksimile, elektronski žig ali drugo potrditev s strani Eko sklada. Dodana je tudi določba o hrambi izvornika, kar je usklajeno z ZUP. Določeno je še, da se ta člen uporablja tudi za sklepe, pozive in druge dokumente, ki jih izda Eko sklad v postopku odločanja o dodelitvi pravice do spodbud v pisni obliki.

K 93. členu (objava podatkov o prejemnikih finančnih spodbud)

S členom predloga zakona se konkretno določi, katere podatke mora Eko sklad objaviti na spletni strani ter koliko časa traja obveznost objave teh podatkov, glede roka hrambe dokumentacije posameznega postoka pa se sklicuje na druge, veljavne predpise. Obseg podatkov, ki jih objavi Eko sklad na spletni strani je lahko drugačen, če tako določa drug zakon, na primer Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE). S to določbo se izpolni obveznost iz Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (GDPR) in drugega odstavka 6. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2), ki med drugim določa, da je obdelava osebnih podatkov v javnem sektorju zaradi izvajanja zakonske obveznosti, javnega interesa ali izvajanja javne oblasti zakonita le, če obdelavo osebnih podatkov, vrste osebnih podatkov, ki naj se obdelujejo, kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, namen njihove obdelave in rok hrambe osebnih podatkov ali rok za redni pregled potrebe po hrambi določa zakon.

K 94. členu (posebni primeri odprave, razveljavitve ali spremembe upravnega akta in obnova postopka)

S členom predloga zakona se prenaša 226. člen ZVO-2. Zaradi obravnave velikega števila prejetih vlog lahko v postopku dodeljevanja spodbud Eko sklada prihaja do napak, ki ne ustrezajo definiciji pomot v imenih ali številkah, pisnih ali računskih ter drugih očitnih pomot iz 223. člena ZUP. Na primer: dopolnitev vloge je napačno knjižena in je obdelovalec ne vidi ter posledično vlogo zavrne, čeprav bi bilo pravilno, da bi izdal pozitivno odločbo; obdelovalec se zmoti v uporabljenem materialu pri izvedeni naložbi in zato odloči napačno in podobno. Ker v teh postopkih niti ni pritožbe, ob tovrstnih napakah vlagatelju praviloma ostane le možnost upravnega spora, četudi so napake očitne in bi jih lahko odpravil že organ. Da bi se izognili

nepotrebem obremenjevanju sodišča in dolgotrajnosti postopkov, je v predlaganem členu urejena časovno omejena možnost sklada, da odločbo ali sklep o zavrženju in sklep o ustavitvi postopka odpravi, razveljavi ali spremeni. Vendar pa je to mogoče le v primerih, ko je takšno ravnanje vlagatelju v korist.

Določa se tudi možnost, da Eko sklad v primeru, ko izve za nova dejstva oziroma pridobi nove dokaze, po uradni dolžnosti prične z obnovo postopka v roku šestih mesecev od dneva, ko je mogel navesti nova dejstva oziroma uporabiti nove dokaze. S tem je Eko skladu, ki se, kot rečeno, spopada z ogromnim številom vlog, omogočeno daljše časovno obdobje za začetek obnove postopka, kot je določeno v ZUP. Glede ostalih razlogov za obnovo, Eko sklad uporablja ZUP. Ta možnost je časovno omejena, sklep o obnovi postopka pa se lahko izpodbija v upravnem sporu zoper odločbo, ki je bila izdana v obnovljenem postopku.

K 95. členu (odvzem pravice in vračilo že izplačanih nepovratnih sredstev ter odpis vračila)

S členom predloga zakona se spreminja in dopolnjuje 227. člen ZVO-2. Ureja se odvzem pravice do nepovratnih sredstev iz 3. točke prvega odstavka 79. člena predloga zakona. S predlogom prvega odstavka se popravi napačno navedbo veljavne določbe ZVO-2, nadalje se določi rok, v katerem lahko Eko sklad izda odločbo o odvzemu pravice do nepovratnih sredstev, zaradi zagotovitve pravne varnosti vlagateljev, ter zakonsko določi tudi rok za vračilo sredstev v primeru izdane odločbe.

S predlaganim drugim odstavkom se doda pravno podlago, po kateri lahko Eko sklad pravico do spodbude odvzame, če ugotovi, da je v odločbi dejansko stanje nepravilno ali nepopolno ugotovljeno, ker je vlagatelj predložil lažne podatke ali ker vlagatelj podatkov, pomembnih za odločitev, iz malomarnosti ali namenoma ni razkril. Gre za možnost, na podlagi katere bo lahko Eko sklad zaradi najhujših kršitev vlagatelja z odločbo o odvzemu vlagatelju spodbudo odvzel, pri čemer bo vlagatelj dolžan poravnati Eko skladu še zakonske zamudne obresti od datuma izplačila spodbude dalje. Podobno pravno sredstvo ureja Zakon o brezplačni pravni pomoči v 43. členu.

S predlaganim tretjim odstavkom se določi vir sredstev, iz katerega se lahko vrne Eko skladu neupravičeno izplačano nepovratno finančno spodbudo v primeru naložbe na skupnih delih stavbe.

S predlaganim četrtem odstavkom se določi posledica, če vlagatelj lažno prikazuje podatke v vlogi.

V primeru dodelitve sredstev za ukrep zmanjšanja energetske revščine ali socialno šibkim prejemnikom peti odstavek predlaganega člena omogoča odpis vračila nepovratnih sredstev. Eko sklad socialno šibkim občanom v nekaterih javnih pozivih omogoča pridobiti 100% subvencijo za določene naložbe, na primer subvencije v naložbe za zamenjavo kurilnih naprav, subvencije pri obnovi večstanovanjske stavbe, socialno šibkim pa so namenjeni tudi javni pozivi za zmanjševanje energetske revščine. Socialno ogroženost občani praviloma izkazujejo z odločbo o denarni socialni pomoči ali odločbo o varstvenem dodatku, ki ju morajo priložiti vlogi. Pri novem javnem pozivu za zmanjševanje energetske revščine pa je izkazovanje energetske revščine razširjeno še na prejemnike izredne denarne socialne pomoči, nekatere prejemnike energetskega dodatka in nekatere prejemnike otroškega dodatka. Prejem energetskega dodatka se po tem novem javnem pozivu izkazuje z bančnim izpiskom, hkrati pa Eko skladu Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) posreduje podatke iz spletne aplikacije AJDA o prejemnikih energetskega dodatka, prejem otroškega dodatka pa z odločbo o otroškem dodatku, kar vse morajo vlagatelji priložiti k vlogi, dodatno pa morajo v zadnjih dveh primerih priložiti tudi izjavo o premoženju, dano pod kazensko in materialno odgovornostjo. Izkazovanje teh pogojev Eko sklad preverja

z vpogledom v javno dostopne evidence in evidence, do katerih lahko dostopa po veljavnem zakonu. S predlagano spremembo 88. člena, predvsem dostopom do evidenc MDDSZ, pa si želi Eko sklad dostop do evidenc še razširiti, da bo lahko preverjanje izpolnjevanja materialnega pogoja za opredelitev statusa socialno šibkega občana ali energetske revnega gospodinjstva učinkovitejše.

Ta ureditev upošteva ureditev odpisa terjatve v Zakonu o javnih finančah ter odpis dodatno omejuje na primere dodeljevanja nepovratnih sredstev za ukrep zmanjšanja energetske revščine ali socialno šibkim občanom.

K 96. členu (vročanje v fizični in elektronski obliki)

S členom predloga zakona se spreminja in dopolnjuje določba 228. člena ZVO-2. Veljavna določba ZVO-2 izrecno predvideva le fizično vročitev odločb, sklepov, pozivov in drugih dokumentov, pri katerih vročitve začne teči rok. S 96. členom predloga zakona pa se določi možnost elektronskega vročanja navedenih dokumentov na način, kot ga določa ZUP, pri čemer je ta možnost prioriteta.

K 97. členu (upravni spor)

S členom predloga zakona se prenaša 229. člen ZVO-2, ki določa, da v upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, s katero je bilo odločeno o dodelitvi pravice do spodbud drugim osebam, ampak le tisto odločbo ali njen del, s katerim je bilo odločeno o pravici tožnika.

K 98. členu (pravila ravnanja s fluoriranimi toplogrednimi plini in ozonu škodljivimi snovmi)

V tem členu predloga zakona je pojasnjeno, da za področje fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snovi veljajo v državah članicah neposredno vse zahteve in pravila iz EU predpisov – Uredba (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o fluoriranih toplogrednih plinih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 842/2006 (UL L št. 150 z dne 20. 5. 2014 (F plini), Uredba (ES) št.1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. 9. 2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (ozonu škodljive snovi). Za izvajanje zahtev iz teh uredb pa vlada sprejme podrobnejša pravila, kjer opredeli tudi organ za izvajanje, nadzor in kazni za kršitve. V tem členu predloga zakona je navedeno tudi, katera podrobnejša pravila je potrebno opredeliti v podzakonskih predpisih.

K 99. členu (usposabljanje oseb za izvajanje dejavnosti in izvajalci usposabljanja)

Z 99., 100. in 101. členom predloga zakona se prenašajo določbe od 239. do 242. člena ZVO-2. V njih se ureja usposabljanje oseb za izvajanje dejavnosti varstva okolja.

99. člen predloga zakona določa, da usposabljanje oseb in preverjanje usposobljenosti za dejavnosti preverjanja uhajanja, zajem, namestitvev, vzdrževanje, popravilo ali razgradnjo opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline ali ozonu škodljive snovi, zagotavlja ministrstvo neposredno ali preko javnega pooblastila, ki ga z odločbo na podlagi javnega natečaja podeli pravni osebi, ki izpolnjuje določene pogoje. Razmerje med izvajalcem usposabljanja in ministrstvom se uredi s pogodbo. Na podzakonski ravni je predvidena opredelitev vrst dejavnosti, za katere bo potrebno izvesti usposabljanje in preverjanje usposabljanja, podrobnejša pravila za izbiro izvajalca usposabljanja, pogoje za izvajalca usposabljanja, čas trajanja javnega pooblastila, obveznosti izvajalcev usposabljanja in program usposabljanja.

Ministrstvo vodi tudi evidenco o izvajalcih usposabljanja.

K 100. členu (preizkus usposobljenosti in spričevalo)

V tem členu predloga zakona je določena obveznost izvedbe preizkusa usposobljenosti in način izvedbe. Preizkus usposobljenosti lahko obsega teoretični in praktični del. Prevideno je, da se preizkus opravlja pred komisijo, pri čemer se v podzakonskem predpisu določi sestavo in pogoje za člane komisije. Po opravljenem preizkusu kandidat dobi spričevalo o uspešno opravljenem preizkusu usposobljenosti najkasneje v 15 dneh od dneva opravljanja preizkusa. Na vlado se prenese pooblastilo, da podrobnosti v zvezi z izvajanjem preizkusa usposobljenosti opredeli v podzakonskem predpisu. Ministrstvo vodi tudi evidenco oseb, ki imajo spričevalo.

K 101. členu (stroški usposabljanja)

V tem členu predloga zakona je urejeno plačilo za usposabljanje, in sicer je določeno, da stroške usposabljanja in preizkusa usposobljenosti krijejo kandidati neposredno izvajalcu usposabljanja. Ceno preizkusa usposobljenosti določi ministrstvo, medtem ko stroške usposabljanja določi izvajalec usposabljanja. Stroški so odvisni npr. tudi od tega ali gre le za teoretično ali tudi praktično usposabljanje. Podrobnosti v zvezi s stroški usposabljanja in preverjanja določi vlada v podzakonskem predpisu.

K 102. členu (vpis v evidenco pooblaščenih podjetij)

V tem členu predloga zakona je opredeljena zahteva za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, da mora pridobiti potrdilo o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij, če opravlja dejavnosti nameščanja, vzdrževanja, popravila ali razgradnje nepremične opreme za hlajenje in klimatizacijo in toplotnih črpalk ali nepremične protipožarne opreme. Potrdilo izda ministrstvo na podlagi vloge, kateri vlagatelj priloži dokaze, da izpolnjuje vse pogoje za vpis v evidenco pooblaščenih podjetij. Pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika, ki je pridobil potrdilo o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij, lahko ministrstvo z odločbo izbriše iz evidence. Vlada v podzakonskem predpisu podrobneje predpiše pogoje in način pridobitve potrdila ter kdaj in na kakšen način izvede izbris iz evidence. Ministrstvo vodi evidenco pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki imajo potrdilo kot seznam pooblaščenih podjetij, ki lahko opravljajo namestitve, vzdrževanje, popravilo ali razgradnjo nepremične opreme za hlajenje in klimatizacijo in toplotnih črpalk ali za nepremično protipožarno opremo.

K 103. členu (zmanjšanje intenzivnosti toplogrednih plinov v prometnem sektorju)

Direktiva (EU) 2023/2413 predpisuje horizontalno obveznost zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriv za vse države članice. Za prometni sektor znaša ta obveznost vsaj 14,5 odstotkov v primerjavi z izhodiščnim standardom. Izhodiščni standard se nanaša na leto 2010 in bo podrobneje določen v posodobljeni Uredbi o trajnostnih merilih za biogoriva, ki bo imela podlago v tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: nova Uredba o biogorivih).

Novelacija Direktive 2018/2001 predpisuje horizontalno obveznost zmanjšanja intenzivnosti toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriv za vse države članice. Da bi se goriva upoštevala za doseganje nacionalnih ciljev glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, morajo izpolnjevati trajnostna merila. Za vse vrste goriv, ki izpolnjujejo trajnostna merila, morajo biti določena merila in metodologija, ki omogoča izračun prihrankov emisij toplogrednih plinov. Izpolnjevanje trajnostnih meril je potrebno dokazati z nacionalno ali mednarodno veljavnimi dokumenti, zato je v tem členu določeno, da vlada podrobneje predpiše način verificiranja izpolnjevanja trajnostnih meril za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva, biomasna goriva, električno energijo iz biomasnih goriv, reciklirana ogljična goriva ter tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora.

K 104. členu (trajnostna merila, merila za prihranek emisij toplogrednih plinov in metodologija za izračun prihranka emisije toplogrednih plinov)

Da bi se goriva lahko štela za biogoriva in kot taka upoštevala za doseganje nacionalnih ciljev glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v prometu in za poročanje evropski komisiji o tem, morajo izpolnjevati trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, če želimo izračunati zmanjšanje emisij, pa moramo uporabiti enotno metodologijo.

Trajnostna merila za biogoriva in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov se sicer uporabljajo tudi za druge namene, ki jih obravnavajo drugi predpisi s področja energije in tudi za ETS.

Nova Uredba o biogorivih bo natančno opisala trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, enotna metodologija za izračun prihrankov emisij toplogrednih plinov pa bo podrobno predstavljena v novem Pravilniku o metodologiji za izračun prihranka emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe biogoriv, v nadaljnjem besedilu: nov Pravilnik o biogorivih.

Izpolnjevanje trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov je potrebno dokazati z nacionalno ali mednarodno veljavnimi dokumenti, ki morajo biti certificirani in preverjeni. Način dokazovanja, vključno s pogoji za izdajo in odvzem pooblastil s tega področja bo podrobneje določen v novi Uredbi o biogorivih.

Za nekatera goriva veljajo izjeme, in sicer se za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva ali biomasna goriva, če so pridobljena iz odpadkov in ostankov, razen ostankov iz kmetijstva, akvakulture, ribištva in gozdarstva, uporablja samo merila za prihranek emisije toplogrednih plinov, medtem ko se za električno energijo in energijo za ogrevanje in hlajenje, ki je proizvedena iz trdnih komunalnih odpadkov, meril za prihranek emisij toplogrednih plinov ne uporablja.

Za nekatera biogoriva veljajo tudi dodatne zahteve, energijo iz obnovljivih goriv nebiološkega izvora in energijo, pridobljeno iz recikliranih ogljičnih goriv, ki izpolnjujeta trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov se lahko upošteva za doseganje nacionalnih ciljev le, če je prihranek emisij zaradi teh goriv vsaj 70 odstotkov.

K 105. členu (obveščanje javnosti)

Direktiva (EU) 2023/2413 med drugim zahteva tudi, da se javnosti omogoči pregled nad geografskim izvorom surovin za biogoriva, kar morajo vsi dobavitelji biogoriv javno objaviti na svojih spletnih straneh.

K 106. členu (register)

Člen predloga zakona določa, katere evidence mora zagotavljati ministrstvo.

K 107. členu (poročanje Komisiji)

V tem členu predloga zakona je določeno, da ministrstvo poroča Komisiji in drugim prisojnim organom in organizacijam EU podatke o podnebnih spremembah. Ta poročila so javnega značaja in so objavljena na spletni strani ministrstva.

K 108. členu (poročanje na podlagi mednarodnih pogodb)

V tem členu predloga zakona se določa pristojni organ za pripravo priporočil, ki jih ministrstvo poroča v skladu z zahtevami Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja in Pariškega sporazuma.

Republika Slovenija je na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja dolžna vsaka štiri leta predložiti t. i. državno poročilo (*National communication – NC*, Odločitev 2/CP.17) ter na podlagi Pariškega sporazuma, začeni s koncem leta 2024, t. i. dvoletno poročilo preglednosti (Blannual transparency report – BTR, priloga Odločitvi 18/CMA.1).

V tretjem odstavku se določa pristojni organ za poročanje državnih evidenc emisij toplogrednih plinov Sekretariatu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja. Za Ministrstvo poročanje državnih emisij toplogrednih plinov opravlja Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO). Vsebina Poročila o državnih evidencah (National Inventory Report) je opredeljena v Decision 18/CMA.1 in zajema tekstovno poročilo NID - National Inventory Document in tabelarično poročilo CRT - Common Reporting Tables.

K 109. členu (pristojna organa)

Ta člen predloga zakona določa Finančno upravo Republike Slovenije kot nacionalni pristojni organ za izvajanje funkcij in dolžnosti na podlagi Uredbe 2023/956/EU ter Slovensko akreditacijo kot nacionalni akreditacijski organ.

K 110. členu (mnenje ministrstva)

Ta člen predloga zakona določa, da lahko Finančna uprava pri opravljanju določenih nalog zahteva mnenje ministrstva, pristojnega za podnebje. To lahko stori pred izdajo sklepa ali odločbe pri opravljanju ocene poročil CBAM iz prvega odstavka 14. člena Izvedbene uredbe 2023/1773/EU, o tem, ali je poročajoči deklarant v poročilu CBAM pravilno izračunal vgrajene emisije v uvoženem blagu CBAM. Prav tako lahko zahteva mnenje pred izdajo sklepa ali odločbe pri opravljanju pregleda deklaracij CBAM iz 19. člena Uredbe 2023/956/EU, o tem, ali je pooblaščen deklarant CBAM v deklaraciji CBAM pravilno izračunal vgrajene emisije v uvoženem blagu CBAM. Finančna uprava Republike Slovenije lahko na ministrstvo, pristojno za podnebje, naslovi tudi druga vprašanja v zvezi s CBAM, za katera ima ministrstvo, pristojno za podnebje, ustrezno znanje ali izkušnje. Ministrstvo, pristojno za podnebje, mora podati strokovno obrazloženo mnenje, na podlagi preverjenega in po potrebi novo pripravljenega izračuna, v 15 dneh od dane zahteve za izdajo mnenja. Če mnenje ministrstva, pristojnega za podnebje, ni podano pravočasno, lahko Finančna uprava Republike Slovenije izda sklep ali odločbo brez mnenja.

K 111. členu (pooblastilo ministru, pristojnemu za finance)

Ta člen predloga zakona daje pooblastilo ministru, pristojnemu za finance, da lahko podrobneje določi izvajanje Uredbe 2023/956/EU in izvedbenih ter delegiranih aktov, izdanih na podlagi Uredbe 2023/956/EU.

K 112. členu (upravni, inšpekcijski in finančni nadzor)

V tem členu predlog zakona določa upravni, inšpekcijski in finančni nadzor.

K 113. členu (prepoved opravljanja letov operatorja zrakoplova)

V tem členu predloga zakona so urejeni primeri, v katerih lahko pride do prepovedi opravljanja letov za operatorje zrakoplova.

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena ministrstvo pisno pozove Komisijo, naj sprejme odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov operatorju zrakoplova, ki v predpisanem roku ministrstvu ni predložil načrta za spremljanje, ni poslal poročila o emisijah

toplogrednih plinov skupaj s poročilom o preverjanju, ni predal emisijskih kuponov registru Unije ali ni plačal globe za presežne emisije.

Ministrstvo mora v pozivu Komisiji posredovati tudi dokaze o neizpolnjevanju zgoraj navedenih obveznosti, podrobnosti o ukrepih, uvedenih zoper operatorja zrakoplova, utemeljitev za uvedbo prepovedi opravljanja letov v EU ter predlog obsega prepovedi opravljanja letov v EU in pogoje, pod katerimi naj prepoved velja.

V skladu z določbo 16. člena Direktive 2003/87/ES bo Komisija operatorja zrakoplova obvestila o osnovnih dejstvih in razlogih, zaradi katerih obravnava možnost prepovedi opravljanja letov, operator pa bo lahko v desetih dneh od prejema poziva Komisiji predložil pisne pripombe.

Če bo Komisija sprejela odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov, bo ministrstvo o tem obvestilo ministrstvo, pristojno za promet, to pa bo odločitev Komisije izvršilo in jo tudi obvestilo o vseh ukrepih, sprejetih za izvršitev odločitve.

K 114. členu (inšpekcijski pregled ladij)

V obravnavanem členu predloga zakona je urejen inšpekcijski pregled ladij glede izpolnjevanja obveznosti spremljanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov.

Po določbi prvega odstavka vključuje inšpekcijski pregled ladje v pristanišču pod jurisdikcijo Republike Slovenije, izveden v skladu s Pomorskim zakonikom (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo, 41/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZPVZRZECEP, 18/21, 21/21 – popr. in 76/23), tudi preverjanje, ali ima ladja na krovu veljavno listino o skladnosti. To listino, ki je pravzaprav preverjeno poročilo o emisijah, izda preveritelj iz drugega odstavka 56. člena predloga zakona. To je preveritelj, ki ima akreditacijsko listino v skladu z Uredbo 2015/757/EU.

Po določbi drugega odstavka se ta listina šteje kot dokaz za izpolnjevanje zahtev glede spremljanja in poročanja v skladu z Uredbo 2015/757/EU.

Po določbi tretjega odstavka obravnavanega člena lahko pomorski inšpektor, preveri, ali ima ladja na krovu veljavno listino o skladnosti, če informacije o datumu veljavnosti in poteka veljavnosti listine o skladnosti ter identiteta preveritelja, ki je ocenil poročilo o emisijah, niso na voljo v času, ko je ladja vstopila v pristanišče pod jurisdikcijo Republike Slovenije.

K 115. členu (izgon ladjarske družbe in zadržanje ladje)

Ta člen predloga zakona ureja ravnanja glede izгона ladje tuje ladjarske družbe oziroma zadržanja ladje, registrirane ali pripisane Republiki Sloveniji, v pristaniščih pod jurisdikcijo Republike Slovenije v primerih, ko ladjarska družba za to ladjo ni izpolnila obveznosti glede spremljanja, poročanja ali predaje emisijskih kuponov. Predlog zakona v tem členu ureja pet primerov, ko lahko pride do izгона ladje ladjarske družbe oziroma do njenega zadržanja.

V prvem in drugem odstavku obravnavanega člena je urejen primer, ko v pristanišče Republike Slovenije vstopi tuja ladja, ki je pod odgovornostjo ladjarske družbe, ki v zadnjih dveh letih ni izpolnila zgoraj navedenih obveznosti. Ministrstvo v tem primeru obvesti ministrstvo, pristojno za ladijski promet, to pa ladjarski družbi omogoči, da se izjasni glede okoliščin kršitev, ter takšno ladjo izžene, če ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za izgon. Ministrstvo o tem obvesti Komisijo, Evropsko agencijo za pomorsko varnost (EMSA), druge države članice in državo zastave ladjarske družbe.

V tretjem odstavku je urejen primer zavrnitve vstopa ladje tuje ladjarske družbe v pristanišče pod jurisdikcijo Republike Slovenije. Če bo ministrstvo, pristojno za ladijski promet, prejelo obvestilo o izgonu ladje tuje ladjarske družbe s strani druge države članice, ladja pod

odgovornostjo te ladjarske družbe pa bo skušala vstopiti v pristanišče Republike Slovenije, bo ministrstvo, pristojno za ladijski promet, od odgovorne ladjarske družbe zahtevalo stališče glede izpolnitve obveznosti v skladu s pravili sistema trgovanja in takšni ladji zavrnilo vstop v svoje pristanišče, če bo ugotovilo, da je prišlo do kršitve teh pravil.

V četrtem odstavku je urejeno zadržanje ladje, registrirane v Republiki Sloveniji. Če ladja, ki pluje pod zastavo Republike Slovenije in je del ladjevja ladjarske družbe, za katero je Republika Slovenija dobila obvestilo o izgonu s strani druge države članice, vstopi v eno od njenih pristanišč ali jo v njem najdejo, ministrstvo, pristojno za ladijski promet, od odgovorne ladjarske družbe zahteva stališče in takšno ladjo zadrži, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih zakonskih obveznosti.

V petem odstavku je urejeno zadržanje ladje. Če se ladja ladjarske družbe, ki v zadnjih dveh letih ni izpolnila svojih zakonskih obveznosti in pluje pod zastavo Republike Slovenije, nahaja v njenem pristanišču, ji ministrstvo, pristojno za ladijski promet, omogoči, da predloži svoje stališče glede kršitev določb tega zakona in nato izda nalog za njeno zadržanje, dokler odgovorna ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti v skladu z zakonom. Ministrstvo o tem obvesti Komisijo, EMSO in ostale države članice.

V šestem odstavku je urejen izgon ladje. Če se ladja, ki je pod odgovornostjo ladjarske družbe, za katero je Republika Slovenija dobila obvestilo o izgonu, nahaja v pristanišču Republike Slovenije, ministrstvo, pristojno za ladijski promet, na podlagi obvestila nemudoma pozove odgovorno ladjarsko družbo, da se izjasni o navedbah iz obvestila, in izda odločbo o izgonu ladje, če ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za izgon. Ta določba se ne uporablja za ladje, ki plujejo pod zastavo Republike Slovenije.

Po določbi sedmega odstavka obravnavanega člena pravila za izgon ladje ladjarske družbe ali njenega zadržanje ne posegajo v pravila, ki se v skladu s Pomorskim zakonikom uporabljajo za ladje v stiski.

K 116. členu (shranjevanje ogljikovega dioksida)

S tem členom predloga zakona se prenaša 258. člen ZVO-2 in s tem Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, stran 114) na način, da se na območju Republike Slovenije in v njenem epikontinentalnem pasu ne dovoli vbrizgavanje in shranjevanje tokov ogljikovega dioksida (geološko shranjevanje ogljikovega dioksida).

K 117. členu (zagotavljanje prepoznavnosti)

V tem členu predloga zakona je urejena obveznost zagotavljanja prepoznavnosti vira sredstev, ki jih je neka oseba prejela kot finančno spodbudo za naložbo v modernizacijo energetskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti v skladu z zakonom, ki ureja energetiko. Ta oseba bo morala navesti izvor sredstev in zagotoviti skladne, učinkovite in sorazmerne informacije različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, zlasti pri promoviranju naložbe in njenih rezultatov. Prav tako bo morala uporabljati oznako, ki se glasi »(So)financirano iz sistema EU za trgovanje z emisijami (Sklad za modernizacijo)« in emblem EU ter navesti znesek financiranja. Če uporaba oznake ne bo izvedljiva, pa bo moral biti v vseh komunikacijskih dejavnostih osebe, vključno z oglasnimi deskami na strateških mestih, ki so vidna javnosti, omenjen Sklad za modernizacijo.

K 118. členu (smernice nosilca urejanja prostora)

Namen člena predloga zakona je zagotoviti pravno podlago za pripravo in uporabo smernic nosilca urejanja prostora (v nadaljnjem besedilu: NUP) za področje podnebne politike. Smernice NUP, njihov namen in osnovne značilnosti opredeljuje Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) v 16. členu. Namen smernic je pripravljavcem prostorskih aktov (občinam, ministrstvu in njihovim izvajalcem, ki sodelujejo pri pripravi akta) zbrati na enem mestu in konkretizirati zahteve predpisov ter usmeritve razvojnih dokumentov s področja podnebne politike tako, da je te zahteve in usmeritve mogoče upoštevati pri pripravi aktov. Obenem bodo smernice uporabne tudi za Direktorat za podnebne politike kot nosilca te politike pri podajanju mnenj v postopkih priprave prostorskih aktov.

16. člen ZUreP-3 v sedmem odstavku navaja tudi, da bo vlada podrobneje predpisala vsebino, obliko in način priprave smernic. Kljub temu, da je bil ZUreP-3 sprejet že leta 2021, v času priprave te obrazložitve (julij 2024) pravni akt, ki bi predpisoval zgoraj navedeno, še ni sprejet. Glede na informacije z Ministrstva za naravne vire in prostor ni moč pričakovati, da bo ta pravni akt sprejet v kratkem. Obenem priprava smernic NUP po ZUreP-2 ni smiselna, saj ta zakon več ne velja. Ministrstvo – Direktorat za podnebne politike zato načrtuje dejansko pripravo smernic NUP po tem, ko bo vlada podrobneje predpisala vsebino, obliko in način priprave smernic.

K 119. (hujši prekrški), 120 (prekrški), 121. (lažji prekrški), 122. (prekrški pooblaščenega podjetja), 123. (globa za presežne in neprijavljene emisije), 124 členu (izrekanje globe v hitrem postopku)

S temi členi predloga zakona se določajo prekrški po tem zakonu in predpisuje globe za te prekrške.

K 125. členu (Strategija prilagajanja podnebnim spremembam)

Določa se rok za sprejem Strategije prilagajanja podnebnim spremembam iz 13. člena predloga zakona.

K 126. členu (regionalni akcijski načrti prilagajanja podnebnim spremembam)

Določa se rok za sprejem regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja podnebnim spremembam iz 15. člena predloga zakona.

K 127. členu (Poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam)

Člen določa rok za pripravo prvega Poročila o prilagajanju podnebnim spremembam iz 66. člena predloga zakona.

K 128. členu (priprava dokumentacije v prehodnem obdobju)

Člen predloga zakona določa, da pripravo projekcij emisij toplogrednih plinov iz virov in odvzemov s ponori iz 64. člena, Poročila o blaženju podnebnih sprememb iz 65. člena, Dolgoročne podnebne strategije iz 10. člena, pripravo NEPN in poročil o izvajanju NEPN iz 11. člena ter Dvoletnega poročila in Poročila Republike Slovenije za Konvencijo iz 108. člena predloga zakona do 31. 12. 2033 po javnem pooblastilu izvaja Institut »Jožef Stefan« (v nadaljnjem besedilu: IJS).

Izdelavo našteje dokumentacije financira ministrstvo v skladu z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi. Člen določa tudi, da IJS izvaja naloge po javnem pooblastilu na podlagi pogodbe, s katero se uredijo medsebojni odnosi. Sestavni del vsakoletne pogodbe je letni program dela IJS za izvajanje nalog, ki ga IJS predhodno uskladi z ministrstvom.

K 129. členu (predpisi vlade)

Člen predloga zakona določa, kateri predpisi vlade, izdani na podlagi ZVO-2 veljajo do izdaje novih.

K 130. členu (predpisi ministra)

Člen predloga zakona določa, kateri predpisi ministra, izdani na podlagi ZVO-2 veljajo do izdaje novih.

K 131. členu (dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov)

Člen predloga zakona določa, da se obstoječe dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, izdano na podlagi 184. člena ZVO-2, šteje za dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz 32. člena predloga zakona. Določa se končanje že začelih postopkov.

K 132. členu (sprememba dodeljene količine emisijskih kuponov)

Člen predloga zakona določa, da se postopki za izdajo odločbe o spremembi dodeljene količine emisijskih kuponov iz 194. člena ZVO-2, ki so že v teku, niso pa zaključeni do uveljavitve tega zakona, končajo po določbah tega zakona.

K 133. členu (odločba o potrditvi načrta metodologije spremljanja)

Določa se, da se postopki za izdajo odločbe o potrditvi načrta metodologije spremljanja, ki so že v teku, niso pa zaključeni do uveljavitve tega zakona, končajo po določbah tega zakona.

K 134. členu (odločba o odobritvi načrta monitoringa za operatorje zrakoplova)

Določa se, da se odločba o odobritvi načrta monitoringa, izdana na podlagi 198. člena ZVO-2, šteje za odločbo iz 44. člena tega zakona.

K 135. členu (faktor CBAM)

Določa se prehodno obdobje v zvezi z uporabo faktorja CBAM, ki se uporablja za zmanjšanje brezplačne dodelitve emisijskih kuponov med letoma 2026 in 2034 v sektorjih, vključenih v Uredbo 2023/956/EU.

K 136. členu (načrt za podnebno nevtralnost za druge naprave)

Določa se rok, do katerega mora upravljavec druge naprave, ki ima dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov na dan uveljavitve tega zakona, ministrstvu poslati načrt za podnebno nevtralnost iz 36. člena tega zakona.

V drugem odstavku je določeno, do kdaj ministrstvo potrdi načrt za podnebno nevtralnost upravljavca druge naprave.

K 137. členu (začasne izjeme za operatorja zrakoplova)

V tem členu predloga zakona so določena začasna odstopanja (izjeme) glede obveznosti, ki jih operatorju zrakoplova nalagajo 44., 55. in 57. člen predloga zakona, nanašajo pa se na predložitev načrta za spremljanje, poročanja in predaje emisijskih kuponov.

Po določbi prvega odstavka obravnavanega člena izjeme zajemajo vse emisije iz letov na letališča v državah zunaj Evropskega gospodarskega prostora in z njih, razen letov na letališča v Združenem kraljestvu ali Švici, v vsakem koledarskem letu od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2026 in vse emisije iz letov med letališčem v najbolj oddaljeni regiji, določeni v

349. členu Pogodbe o delovanju Unije, in letališčem v drugi regiji Evropskega gospodarskega prostora v vsakem koledarskem letu od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2023.

Operator zrakoplova v skladu z določbo drugega odstavka obravnavanega člena tudi ni dolžan poročati o emisijah in predati emisijskih kuponov za emisije, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri letih med letališčem v najbolj oddaljeni regiji v državi članici in letališčem v isti državi članici, vključno z drugim letališčem v isti najbolj oddaljeni regiji ali v drugi najbolj oddaljeni regiji iste države članice.

Po določbi tretjega odstavka se bo količina emisijskih kuponov za operatorje zrakoplova, ki jih za obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2026 na dražbi ponuja Republika Slovenija, zmanjšala, tako da bo ustrezala deležu njenih dodeljenih emisij iz letov, za katere se ne uporablja zgoraj opisana izjema glede predaje emisijskih kuponov.

Posebnost velja tudi za operatorja zrakoplova, katerega skupne letne emisije so nižje od 25.000 ton CO₂ ali so nižje od 3.000 ton CO₂ brez letov, za katere veljajo izjeme, določene v prvem odstavku obravnavanega člena. V tem primeru se bodo njegove emisije štete za preverjene v skladu s prvim odstavkom 56. člena predlaganega zakona, če bodo preverjene z uporabo orodja za majhne onesnaževalce. To orodje je določeno v Uredbi Komisije (EU) št. 606/2010 o odobritvi poenostavljenega orodja, ki ga je razvila Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol) za ocenjevanje porabe goriva nekaterih operatorjev zrakoplova z majhnimi emisijami. Ta izjema bo veljala le v primeru, če bo podatke vnesel Eurocontrol iz svojega sistema za podporo sistemu trgovanja.

K 138. členu (dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte)

Določa se prehodno obdobje v zvezi z dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte iz 51. člena predloga zakona.

Člen predloga zakona določa tudi, da se okoljevarstveno dovoljenje za emisije toplogrednih plinov za regulirane subjekte, izdano na podlagi Uredbe o okoljevarstvenem dovoljenju za emisije toplogrednih plinov za regulirane subjekte (Uradni list RS, št. 57/24), ki je zagotovila pravno podlago za izdajo teh dovoljenj do začetka uveljavitve Podnebnega zakona, šteje za dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte iz 51. člena predloga zakona. Določa se končanje že začelih postopkov.

K 139. členu (odlog sistema trgovanja za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje do leta 2028)

V tem členu predloga zakona je urejena možnost odloga izvajanja sistema trgovanja za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje do leta 2028. To se bo zgodilo, če bo Komisija v Uradnem listu Evropske unije objavila obvestilo o izjemno visokih cenah energije. V tem primeru se bo sistem trgovanja za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje odložil, in sicer tako da se začetek prodaje pravic na dražbi za te dejavnosti preloži na leto 2028, rok za začetek predaje emisijskih kuponov pa na 31. maj 2029 za skupne emisije v letu 2028.

K 140. členu (prenehanje pogodb)

Člen predloga zakona določa, katere pogodbe prenehajo z uveljavitvijo tega zakona.

K 141. členu (seznam naprav)

Določa se, da seznam naprav in seznam malih naprav ter končna dodeljena brezplačna količina emisijskih kuponov za obdobje od 2021–2025, pripravljen na podlagi 191. člena ZVO- 2 ter objavljen na osrednjem spletnem mestu državne uprave, ostane v veljavi do konca

obdobja 2021–2025. Hkrati se v tem členu določa, da ministrstvo pripravi seznam naprav za obdobje od 2026 do 2030 v skladu z 37. členom predloga zakona najpozneje do 30. septembra 2024.

K 142. členu (odločbe o dodelitvi emisijskih kuponov za naprave)

Člen predloga zakona določa, da se odločba o dodelitvi emisijskih kuponov za napravo, izdana na podlagi 193. člena ZVO-2, šteje za odločbo iz osmega odstavka 37. člena predloga zakona.

K 143. členu (odločbe o prilagoditvi brezplačno dodeljene količine emisijskih kuponov za naprave)

Člen predloga zakona določa, da se obstoječa odločba o spremembi dodeljene količine emisijskih kuponov za naprave, izdana na podlagi drugega in tretjega odstavka 194. člena ZVO-2, šteje za odločbo iz tretjega odstavka 40. člena predloga zakona.

K 144. členu (odločbe o odobritvi načrta metodologije spremljanja)

Člen predloga zakona določa, da se obstoječa odločba o potrditvi načrta metodologije spremljanja, izdana na podlagi Uredbe o izvajanju Delegirane uredbe (EU) o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije (Ur. l. RS, št. 34/19 in 57/23), šteje za odločbo iz enajstega odstavka 37. člena predloga zakona.

K 145. členu (dražbeni sistem)

Člen predloga zakona določa, da z dnem uveljavitve tega zakona Republika Slovenija nadaljuje s prodajo emisijskih kuponov na dražbenem sistemu European Energy Exchange AG iz Leipziga na podlagi Sporazuma o skupni oddaji naročil za pridobitev skupnega dražbenega sistema, uveljavljenega 9. novembra 2011.

K 146. členu (dražiteljica emisijskih kuponov)

Določa se, da SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana, ki je opravljala naloge uradnega dražitelja Republike Slovenije v skladu s 127. členom ZVO-2, nadaljuje kot uradna dražiteljica Republike Slovenije v skladu s petim odstavkom 28. členom predloga zakona. Člen prav tako določa da se pogodba, sklenjena med ministrstvom in SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana na podlagi tretjega odstavka 127. člena ZVO-1, do izteka njene veljave, šteje za pogodbo sklenjeno na podlagi šestega odstavka 28. člena predloga zakona.

K 147. členu (Sklad za podnebne spremembe)

Določa se, da Podnebni sklad, ustanovljen na podlagi 182. člena ZVO-2, nadaljuje kot Podnebni sklad iz 29. člena predloga zakona.

K 148. členu (Program sklada za podnebne)

Člen predloga zakona določa, da Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leta 2023–2026 (Uradni list RS, št. 106/23), sprejet na podlagi petega odstavka 183. člena ZVO-2, velja kot Program Podnebnega sklada iz četrtega odstavka 30. člena predloga zakona. Prav tako se določa, da se postopki za dodelitev sredstev sklada, začetni pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.

K 149. členu (poročanje ladjarske družbe od leta 2025)

V členu predloga zakona se določa, da mora ladjarska družba pristojnemu organu prvič poslati poročilo v skladu z drugim odstavkom 55. člena predloga zakona do 31. marca 2025 za preteklo koledarsko leto.

K 150. členu (Dolgoročna podnebna strategija)

V členu predloga zakona je opredeljeno, da se Resolucija o dolgoročni podnebni strategiji do leta 2050 (Uradni list RS, št. 119/21), št. 44/22) šteje za Dolgoročno podnebno strategijo iz 10. člena predloga zakona.

K 151. členu (metodologija za zeleno proračunsko načrtovanje)

V členu predloga zakona je opredeljeno, da se Metodologija za zeleno proračunsko načrtovanje, ki jo je sprejela vlada na 70. redni seji, dne 21. 9. 2023, šteje za Metodologijo po 73. členu predloga zakona.

K 152. členu (člani Podnebnega sveta)

Člen predloga zakona določa, da člani Podnebnega sveta, ki so bili imenovani na podlagi ZVO-2, delo nadaljujejo do izteka mandata, za katerega so bili imenovani.

K 153. členu (Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad)

Ta člen predloga zakona ureja nadaljevanje delovanja Eko sklada.

K 154. členu (obstoječa potrdila o usposobljenosti in obstoječi izvajalci usposabljanja)

Člen predloga zakona določa, da se potrdila o usposobljenosti, izdana na podlagi 241. člena ZVO-2 in na njegovi podlagi izdanih predpisov, štejejo spričevala iz 100. člena predloga zakona. Prav tako se določa, da se izvajalci usposabljanja, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona z ministrstvom sklenjeno pogodbo za izvajanje usposabljanja na podlagi predpisa iz 239. člena ZVO-2, štejejo za izvajalce usposabljanja iz 99. člena predloga zakona.

K 155. členu (globa za presežne in neprijavljene emisije)

Ta člen predloga zakona določa, da se z dnem uveljavitve tega zakona globe iz 123. člena predloga zakona plačujejo v skladu s Sklepom o višini penalov za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida za leto 2023 (Uradni list RS, št. XY/24).

K 156. členu (roki za uskladitev in izdajo podzakonskih predpisov)

Določajo se roki za uskladitev in izdajo podzakonskih predpisov.

K 157. členu (prenehanje veljavnosti in uporabe zakonov in podzakonskih aktov)

V členu predloga zakona so navedene določbe, ki prenehajo veljati z dnem uveljavitve tega zakona.

K 158. členu (začetek veljavnosti)

Člen predloga zakona določa vacatio legis, in sicer zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

IV. PRILOGE

Seznam in vsebine podzakonskih aktov, ki bodo sprejeti na podlagi Podnebnega zakona

OSNUTKI

1. Pravilnik o določitvi načina izdelave, financiranja in vsebine akcijskih načrtov

Pravna podlaga: tretji odstavek 15. člena Podnebnega zakona

Obrazložitev: Podnebni zakon v 15. členu odgovornost za izdelavo regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja (RANP) podeljuje Svetom regij, poleg tega pa navaja, da se za izdelavo RANP občine dogovorijo z regionalno razvojno agencijo ali lokalno energetske agencijo. RANP-i bodo osnova za izvedbo ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam v državi (na nacionalni ravni ni predvidenega akcijskega oz. izvedbenega dokumenta za ukrepe prilagajanja na nacionalni ravni).

Namen podzakonskega akta:

- podrobneje opredeliti odgovornosti, vloge in proces izdelave RANP-ov (vključno z minimalnimi pogoji za pripravljalce RANP-ov, izbrane z javnim naročanjem);
- opredeliti finančne vire in upravičence za financiranje izdelave RANP-ov;
- opredeliti vsebino RANP-ov – minimalen vsebinski obseg (scope), struktura (zaželeno je, da imajo RANPi vseh regij enako strukturo poglavij), obvezni grafični prikazi, povezave z drugimi plani in načrti na regionalni ravni itn. Ključna vsebina RANP-ov bo seznam ukrepov oz. projektov z opredelitvijo ciljev in rezultatov, odgovorno ustanovo za izvedbo, časovnico izvedbe, oceno potrebnega financiranja, predvidenimi viri financiranja.

2. Pravilnik o pogojih in merilih za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb

Pravna podlaga: drugi odstavek 19. člena Podnebnega zakona

Osnutek pravilnika:

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18) in drugega odstavka 19. člena Podnebnega zakona (Uradni list RS, št.) izdaja minister za okolje, podnebje in energijo

PRAVILNIK

o pogojih in merilih za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb

1. člen (vsebina)

Pravilnik o pogojih in merilih za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju podnebnih sprememb (v nadaljevanju: pravilnik) določa pogoje in merila za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije, na podlagi katerih se nevladni organizaciji, ki deluje na področju podnebnih sprememb, podeli status nevladne organizacije v javnem interesu.

2. člen (področje podnebnih sprememb)

- (1) Podnebne spremembe so spremembe dolgoročno značilnega podnebja na posameznih območjih, ki so posledica naravnih procesov ali človekovih dejavnosti in se nanašajo na spreminjanje lastnosti sestave ozračja in lastnosti tal. Izražajo se predvsem s segrevanjem ozračja, kopenskih in morskih voda, tal ter s spremembami razporeditve in količine padavin, dvigom morske gladine, taljenjem kopenskega in morskega ledu ter trajanjem in pogostostjo ekstremnih vremenskih pojavov.
- (2) Področje podnebnih sprememb vključuje podpodročja, ki so naslednja:
- podpodročje zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, povečevanja ponorov in povečevanja odpornosti na podnebne spremembe;

3. člen (pomembnejši dosežki)

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje dosežek, ki presega interese članov nevladne organizacije in je splošno koristen z namenom zmanjševanja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in povečevanja ponorov z namenom prehoda v podnebno nevtralnost ter zagotavljanja odpornosti na podnebne spremembe.

4. člen (vrste aktivnosti delovanja za izkazovanje pomembnejših dosežkov)

Nevladna organizacija izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja na področju podnebnih sprememb, če izvaja vsaj štiri od naslednjih kriterijev na področjih iz 2. člena tega pravilnika:

- aktivno sodeluje pri razvoju področja podnebnih sprememb? s tem, da nevladna organizacija širi strokovno znanje z izobraževanje, usposabljanjem, seminarji ali delavnicami, razvija ali izvaja programe razvoja področja podnebnih sprememb? na drug primerljiv način;
- izvaja promocijske aktivnosti na področju podnebnih sprememb, pripravi in izvaja programe in projekte, namenjene ozaveščanju otrok, dijakov, študentov in odraslih o pomenu vpliva podnebnih sprememb?;
- vzpodbuja aktivnosti in dialog med pristojnimi organi in organizacijami za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju podnebnih sprememb;
- aktivno sodeluje pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov samoupravne lokalne skupnosti, predlaga dopolnitve ali sprejem predpisov in ukrepov ter aktivno sodeluje v postopkih javnih obravnav in posvetov na področju podnebnih sprememb;
- aktivno sodeluje z domačimi ali mednarodnimi strokovnimi organizacijami, ki izvajajo dejavnosti na področju podnebnih sprememb;
- izvaja dejavnosti na področju podnebnih sprememb, ki so po kakovosti ali namenu primerljive z dejavnostjo javnih zavodov, oziroma dejavnosti, ki dopolnjujejo mrežo javnih zavodov po vsebini dela ali načinu delovanja;
- soorganizira ali izvaja srečanja za izmenjavo in prenos znanstvenih ali strokovnih spoznanj na področju podnebnih sprememb v domačem ali mednarodnem prostoru (npr. konference, simpoziji, posveti, seminarji, okrogle mize);
- izvaja strokovno svetovanje civilni družbi na področju podnebnih sprememb;
- izdaja strokovno literaturo, publikacije, študije ali druge strokovne objave v medijih na področju podnebnih sprememb.

5. člen
(izkazovanje izpolnjevanja pogojev in meril)

- (3) Nevladna organizacija izkaže izpolnjevanje pogojev in meril iz prejšnjega člena s poročiloma in programom iz drugega odstavka 8. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18) ter morebitnimi drugimi dokazili in listinami, s katerimi izkaže pomembnejše dosežke in rezultate svojega delovanja v javnem interesu.
- (4) Dejavnosti oziroma dosežki iz alinej, navedenih v 4. členu, štejejo za izkazane, če nevladna organizacija predloži naslednja dokazila:
- za drugo in sedmo alinejo morata biti izvedeni vsaj dve aktivnosti v letu in na vseh dogodkih skupno dosegati vsaj 50 ljudi;
 - za deveto alinejo morata biti izvedeni najmanj dve objavi strokovne literature, publikacije, študije ali druge strokovne objave v medijih na področju podnebnih sprememb;
 - za vse ostale alineje mora biti z materialnimi dokazi izkazana aktivnost najmanj dvakrat v letu.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

6. člen
(prehodna določba)

- (1) Z dnem začetka veljavnosti tega pravilnika se v Pravilniku o pogojih in merilih za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja (Uradni list RS, št.) v prvem odstavku 2. člena, v prvi povedi za besedno zvezo »kakovost okolja« vejica nadomesti s piko, preostanek povedi se črta. V drugem odstavku 2. člena se črta prva alineja. V 3. členu se za besedno zvezo »kakovost okolja« vejica nadomesti s piko, preostanek povedi se črta.
- (2) Upravni postopki pridobitve statusa nevladne organizacije, ki deluje na področju podnebnih sprememb in postopki pregleda obdobjnih poročil nevladnih organizacij, ki delujejo na področju podnebnih sprememb, se končajo po tem pravilniku.

7. člen
(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Uredba o nadomestilu za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂ (Uradni list RS, št. 25/2023)

Pravna podlaga: prvi odstavek 31. člena Podnebnega zakona (prej tretji in šesti odstavek 183. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE))

Obrazložitev: Predpis je že v veljavi – Uradni list RS, št. 25/2023.

4. Predlog: Sklep o višini zneska za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂, ki so nastali v letu 2024 (in za vsako nadaljnje leto)

Pravna podlaga: četrti odstavek 31. člena Podnebnega zakona (prej šesti odstavek 183. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-1O), ki je določal, da gre za sklep vlade)

Obrazložitev: Ker se v sklep zapiše znesek za kritje posrednih stroškov, kot je določen v veljavnem programu porabe sredstev Podnebnega sklada, ki ga je vlada že potrdila, ni potrebe, da znesek iz tega sklepa vlada še enkrat potrdi. Zato Podnebni zakon v četrtem odstavku 31. člena določa, da ministrstvo (in ne vlada, kot je to določal ZVO-2) sprejme sklep o višini zneska za kritje posrednih stroškov iz 16. točke prvega odstavka 30. člena do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, ki ga objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

5. Predlog: Uredba o izvajanju sistema EU za trgovanje s pravicami do emisije

Pravna podlaga:

- dvanajsti odstavek 27. člena Podnebnega zakona,
- šesti odstavek 32. člena Podnebnega zakona,
- peti odstavek 33. člena Podnebnega zakona
- sedmi odstavek 34. člena Podnebnega zakona,
- sedmi odstavek 36. člena Podnebnega zakona,
- trinajsti odstavek 38. člena Podnebnega zakona,
- drugi odstavek 39. člena Podnebnega zakona,
- četrti odstavek 40. člena Podnebnega zakona,
- šesti odstavek 41. člena Podnebnega zakona,
- enajsti odstavek 45. člena Podnebnega zakona,
- šesti in sedmi odstavek 51. člena Podnebnega zakona,
- prvi odstavek 53. člena Podnebnega zakona,
- šesti odstavek 54. člena Podnebnega zakona,
- trinajsti odstavek 55. člena Podnebnega zakona

Predlog vsebine:

I. poglavje: UVODNE DOLOČBE

1. člen (predmet uredbe)

- (1) S to uredbo se za izvajanje Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 2019/1122 z dne 12. marca 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede delovanja registra Unije (UL L št. 177 z dne 2. 7. 2019, stran 3), kot je bila nazadnje spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/1124 z dne 13. marca 2019 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2019/1122 glede delovanja registra Unije na podlagi Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 177 z dne 2. 7. 2019, stran 66), v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2019/1222/EU, določa pristojni organ, nacionalni administrator in podrobnejši način ter pogoji poslovanja v nacionalnem delu registra Unije.
- (2) Ta uredba v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/2122 z dne 17. oktobra 2023 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2018/2066 glede posodobitve spremljanja emisij toplogrednih plinov in poročanja o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 2023/2122 z dne 18. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2018/2066/EU) določa tudi

poenostavljen način priprave načrta za spremljanje emisij toplogrednih plinov za upravljavce naprav z nizkimi emisijami.

- (3) Ta uredba določa:
 - vsebino in obliko vloge za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz naprave ter obrazec, na katerem mora biti pripravljen načrt za spremljanje,
 - vsebino in obliko vloge za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih,
 - obliko vloge za spremembo načrta metodologije spremljanja,
 - obliko poročila o doseganju ciljev in mejnikov iz načrtov za podnebno nevtralnost za druge naprave.
- (4) Ta uredba določa tudi podrobnejša pravila glede brezplačne dodelitve pravic do emisije za izvajanje Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/331 z dne 19. decembra 2018 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 59 z dne 27. 2. 2019, str. 8; v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2019/331/EU).
- (5) Ta uredba določa tudi način izvajanja načrta za spremljanje, priprave poročila o emisijah, poročanja in način ter pogostost preverjanja poročila upravljavcev malih naprav (v nadaljnjem besedilu: upravljavec male naprave).
- (6) S to uredbo se določa vključitev drugih naprav, dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja.
- (7) S to uredbo se za izvajanje Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2019/1842 z dne 31. oktobra 2019 o določitvi pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z nadaljnjimi ureditvami za prilagoditve brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti (UL L št. 282 z dne 4. 11. 2019, stran 20, v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2019/1842/EU) urejajo podrobnejša pravila za prilagoditev brezplačne dodelitve emisijskih kuponov zaradi sprememb ravni dejavnosti.
- (8) S to uredbo se predpisuje oblika vloge za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov za nove naprave.
- (9) S to uredbo se predpisuje način zagotavljanja prepoznavanja prejemanja brezplačnih emisijskih kuponov, ki se dodelijo za kritje dela ali celotne razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in uporabo upravičenih trajnostnih letalskih goriv.
- (10) Ta uredba določa tudi vsebino vloge za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte, obliko načrta za spremljanje, obliko poročila in način poročanja o emisijah toplogrednih plinov ter poenostavljene ukrepe za spremljanje emisij in poročanje o njih za regulirani subjekt z nizkimi emisijami.
- (11) S to uredbo se določajo tudi ukrepi za omejevanje tveganja dvojnega štetja emisij in tveganja predaje emisijskih kuponov za emisije, ki niso vključene v sistem trgovanja za regulirane subjekte.
- (12) S to uredbo se predpisuje vsebina in oblika vloge za spremembo načrta za spremljanje za upravljavca naprave in regulirani subjekt.
- (13) S to uredbo se predpisuje oblika in način poročanja upravljavca naprave in reguliranega subjekta.

2. člen (opredelitev izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. »upravljavec naprave z nizkimi emisijami« je upravljavec naprave z nizkimi emisijami v skladu z drugim odstavkom 47. člena Izvedbene uredbe 2018/2066/EU;
2. »regulirani subjekt z nizkimi emisijami« je regulirani subjekt z nizkimi emisijami v skladu s prvim odstavkom 75.n člena Izvedbene uredbe 2018/2066/EU;
3. »...«

II. poglavje: NACIONALNI DEL REGISTRA UNIJE

2. člen (pristojni organ)

Pristojni organ za izvajanje Delegirane uredbe 2019/1222/EU je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

3. člen (nacionalni administrator)

Nacionalni administrator je Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: Agencija).

4. člen (pooblaščen oseba nacionalnega administratorja)

- (1) Predstojnik Agencije s sklepom imenuje osebo, ki je pooblaščen za izvajanje nalog nacionalnega administratorja (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen oseba), kot jih določa Delegirana uredba 2019/1222/EU in ta uredba, ter najmanj enega namestnika.
- (2) Pooblaščen oseba in njen namestnik sta lahko le javna uslužbenca, ki sta zaposlena na Agenciji in imata najmanj univerzitetno izobrazbo.
- (3) V sklepu iz prvega odstavka tega člena se zlasti določi dovoljenje za vstop v prostore nacionalnega administratorja, zahteve, povezane z izogibanjem navzkrižja interesov in trajanje pooblastila.

5. člen (račun za izdražene pravice)

- (1) Klirinški sistem ali poravnalni sistem iz prvega odstavka 13. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU lahko vloži zahtevek iz prvega odstavka 13. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU na obrazcu, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si objavi nacionalni administrator.
- (2) V primeru, da oseba iz prejšnjega odstavka ni rezident Republike Slovenije, k dokazilom in dokumentom iz Priloge IV Delegirane uredbe 2019/1222/EU predloži njihove overjene prevode v slovenskem jeziku.

6. člen (račun upravljavca naprave, operatorja zrakoplov, ladjarske družbe in reguliranega subjekta)

- (1) Upravljavec naprave vloži zahtevek iz prvega odstavka 14. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU na obrazcu, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si objavi nacionalni administrator.
- (2) Operator zrakoplova vloži zahtevek iz prvega odstavka 15. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU na obrazcu, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si objavi nacionalni administrator.
- (3) Ladjarska družba vloži zahtevek iz prvega odstavka 15a. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU na obrazcu, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si objavi nacionalni administrator.

- (4) Regulirani subjekt vloži zahtevek iz prvega odstavka 15b. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU na obrazcu, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si objavi nacionalni administrator.

7. člen
(račun za trgovanje)

- (1) Oseba vloži zahtevek iz prvega odstavka 16. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU na obrazcu, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si objavi nacionalni administrator.
- (2) V primeru, da oseba iz prejšnjega odstavka ni rezident Republike Slovenije, k dokazilom in dokumentom iz Priloge IV Delegirane uredbe 2019/1222/EU predloži njihove overjene prevode v slovenskem jeziku.
- (3) Poleg zahtev, ki so za odprtje računa za trgovanje določeni v Prilogi IV Delegirane uredbe 2019/1222/EU, mora pravna oseba iz prejšnjega odstavka zahtevku za odprtje trgovalnega računa predložiti tudi dokumente iz točke (a) in točke (b) šestega odstavka Priloge IV Delegirane uredbe 2019/1222/EU.

8. člen
(registracija preveritelja)

- (1) Preveritelj vloži zahtevek iz prvega odstavka 18. člena Delegirane uredbe 2019/1222/EU na obrazcu, ki ga na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si objavi nacionalni administrator.
- (2) V primeru, da preveritelj iz prejšnjega odstavka ni akreditiran v Republiki Sloveniji, k dokumentu iz Priloge V Delegirane uredbe 2019/1222/EU predloži njegov overjen prevod v slovenskem jeziku.

9. člen
(veljavnost dokazil in dokumentov)

Če oseba, ki zahteva odprtje računa v zahtevi predloži kopije predpisanih dokazil ali dokumentov, morajo biti te overjene kot verodostojne kopije, kjer ima vlagatelj zahteve stalno prebivališče ali sedež.

10. člen
(pooblaščen zastopnik računa)

- (1) Vsaj eden od pooblaščenih zastopnikov računa, razen preveritelja, mora imeti v Republiki Sloveniji stalno prebivališče.
- (2) Nacionalni administrator zavrne odobritev kandidata za pooblaščenega zastopnika računa, poleg razlogov iz Delegirane uredbe 2019/1222/EU, tudi v primeru, če ni izpolnjen pogoj iz prejšnjega odstavka.

11. člen
(popravek podatkov o emisijah)

- (1) Pooblaščen oseba nacionalnega administratorja lahko preveri točnost vpisanih podatkov o emisijah toplogrednih plinov, ki jih je v register Unije vpisal upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt in overil preveritelj.
- (2) Če pooblaščen oseba nacionalnega administratorja ugotovi, da se podatki o emisijah

toplogrednih plinov v registru Unije ne skladajo s podatki iz poročila, vnese v register podatke iz poročila, in o tem obvesti upravljavca naprave, operatorja zrakoplova, ladjarsko družbo ali regulirani subjekt ter preveritelja.

- (3) Če upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt ni izpolnil obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena, vnese v register podatke o emisijah toplogrednih plinov upravljavca naprave, operatorja zrakoplova, ladjarske družbe ali reguliranega subjekta za preteklo leto pooblaščen oseba nacionalnega administratorja na podlagi poročila, ki ga izdelata ministrstvo skladno z zakonom, ki ureja podnebje.

12. člen (zaupnost podatkov)

- (1) Vsi podatki, ki jih je imetnik računa posredoval nacionalnemu administratorju, vključno s podatki o računu in vpisanih pravnih poslih, se štejejo za zaupne, razen podatkov, ki so javni skladno z Delegirano uredbo 2019/1222/EU.
- (2) Imetnik računa ima prost dostop do podatkov, ki so o njem shranjeni v nacionalnem delu registra Unije.
- (3) Nacionalni administrator lahko posreduje podatke o imetniku računa, ki niso javni skladno z Delegirano uredbo 2019/1222/EU, javnosti ali tretjim osebam le s pisno privolitvijo imetnika računa.
- (4) Nacionalni administrator omogoči objavo podatkov, ki so javni, skladno z Delegirano uredbo 2019/1222/EU.

13. člen (obveznosti Agencije)

- (1) Prenos emisijskih kuponov ni mogoč med 00:00 in 24:00 po srednjeevropskem času ob državnih praznikih v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja državne praznike.
- (2) Nacionalni administrator omogoča dostopnost spletne strani registra iz spletne strani Agencije.
- (3) Nacionalni administrator ne razpolaga s podatki o cenah emisijskih kuponov in ne posreduje izpiskov o stanju računov.

14. člen (splošni pogoji poslovanja nacionalnega dela registra Unije)

- (1) Imetnik računa mora za uporabo svojega računa zagotoviti ustrezno strojno in programsko opremo.
- (2) Imetnik računa uporablja nacionalni del registra Unije preko medmrežne povezave s spletno stranjo registra.
- (3) Imetnik računa ima dostop le do tistih računov nacionalnega dela registra Unije, za katere je, v skladu z zakonom, ki ureja podnebje, pridobil potrdilo.
- (4) Register vsakemu pooblaščenemu zastopniku računa in dodatnemu zastopniku imetnika računa izda uporabniško ime in geslo za nujno preverjanje istovetnosti pri dostopu do nacionalnega dela registra Unije.
- (5) Imetnik računa sprejema odločitve in tveganja o poslovanju z emisijskimi kuponi v svojem

imenu in za svoj račun.

- (6) Imetnik računa v ustreznem računu registra sam vpisuje pravne posle, ki jih je sklenil v zvezi s prenosom svojih emisijskih kuponov na drugo osebo, in v celoti odgovarja za pravilnost njihovega vpisa.
- (7) Imetnik računa mora zagotoviti, da postopke na svojem računu v registru izvaja le njegov pooblaščen predstavnik ali njegovi namestniki.

15. člen
(omejitev odgovornosti Agencije)

- (1) Agencija ne odgovarja za škodo.
 1. ki lahko nastane imetniku računa zaradi celotne ali delne nerazpoložljivosti strojne ali programske opreme registra Unije, vdora v programsko opremo, pojava virusov v programski opremi ali zaradi drugih dogodkov, ki zadevajo strojno ali programsko opremo registra in so izven njenega nadzora,
 2. do katere je prišlo zaradi dostopa nepooblaščen osebe do uporabniškega imena in gesla imetnika računa,
 3. ki bi lahko nastala imetniku računa zaradi napake, do katere je prišlo pri vpisu pravnega posla v register, ki ga je izvedel imetnik računa,
 4. ki bi lahko nastala imetniku računa zaradi postopka, ki ga izvaja Centralni administrator,
 5. ki je nastala imetniku računa ali tretjim osebam zaradi višje sile, državnega udara, vojne, naravnih nesreč, stavke ali vdora nepooblaščenih oseb v strojno ali programsko opremo registra.
- (2) Agencija ne odpravlja napak, do katerih je prišlo zaradi napačnega vpisa pravnega posla o prodaji emisijskih kuponov.

16. člen
(poročanje Komisiji)

Podatke, ki jih mora Republika Slovenija pošiljati Komisiji v skladu z Delegirano uredbo 2019/1222/EU, zagotavlja nacionalni administrator, pošilja pa jih ministrstvo.

III. poglavje: UPRAVLJAVCI NAPRAV

17. člen
(vloga za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz naprave)

- (1) Vloga za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov vsebuje opis:
 1. naprave in dejavnosti, ki v njej poteka, vključno z uporabljenimi tehnologijami, ter podatek o nazivni vhodni toplotni moči oziroma proizvodni zmogljivosti naprave,
 2. surovin in drugih snovi, katerih uporaba lahko povzroči emisijo toplogrednih plinov,
 3. virov emisij toplogrednih plinov iz naprave.
 4. načrt za spremljanje emisij toplogrednih plinov v skladu z Uredbo 2018/2066/EU.
 5. ukrepov, načrtovanih za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o emisijah toplogrednih plinov v skladu z zakonom, ki ureja podnebje, ter
 6. poljudni povzetek vsebin iz prejšnjih točk tega odstavka.
- (2) Upravljevec naprave vloži vlogo iz prejšnjega odstavka na obrazcu, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.
- (3) Upravljevec naprave pripravi načrt za spremljanje emisij toplogrednih plinov iz točke 4

prvega odstavka tega člena v elektronski obliki na predlogi obrazca, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

18. člen

(vloga za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz naprave)

Upravljaivec naprave vloži vlogo za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz naprave v elektronski obliki na predlogi obrazca, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

19. člen

(načrt za spremljanje upravljavca naprave z nizkimi emisijami)

- (1) Upravljaivec naprave z nizkimi emisijami izvaja načrt za spremljanje v skladu z Uredbo 2018/2066/EU.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se načrt za spremljanje upravljavca naprave z nizkimi emisijami pripravi brez:
 1. dokazov za vsak večji ali manjši tok vira, s katerimi se dokazuje skladnost s pragovi negotovosti za podatke o dejavnosti in faktorji za izračun, za uporabljene stopnje in
 2. rezultatov ocene tveganja, ki dokazujejo, da so predlagane nadzorne dejavnosti in postopki za nadzorne dejavnosti sorazmerni z opredeljenimi tveganji pri delovanju in nadzoru. surovin in drugih snovi, katerih uporaba lahko povzroči emisijo toplogrednih plinov,
- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v načrtu za spremljanje upravljavca naprave z nizkimi emisijami količina goriva ali materiala lahko določi na podlagi razpoložljivih in dokumentiranih evidenc nakupa in ocenjenih sprememb zaloge.
- (4) Ne glede na prvi odstavek tega člena upravljavcu naprave z nizkimi emisijami k vlogi za spremembo načrta za spremljanje v skladu z zakonom, ki ureja podnebje, ni treba predložiti ocene negotovosti.
- (5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v načrtu za spremljanje upravljavca naprave z nizkimi emisijami lahko uporabi najmanj stopnjo 1 za določanje podatkov o dejavnosti in faktorjev za izračun za vse tokove vira.
- (6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v načrtu za spremljanje upravljavca naprave z nizkimi emisijami za določanje faktorjev za izračun na podlagi analiz lahko uporabi laboratorij, ki je tehnično usposobljen in sposoben zagotoviti tehnično veljavne rezultate z uporabo ustreznih analitskih postopkov

20. člen

(vloga za odobritev načrta metodologije spremljanja)

Upravljaivec naprave vloži vlogo za odobritev načrta metodologije spremljanja v elektronski obliki na predlogi obrazca, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

21. člen

(vloga za spremembo načrta metodologije spremljanja)

Upravljaivec naprave vloži vlogo za spremembo načrta metodologije spremljanja v elektronski obliki na predlogi obrazca, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

22. člen

(poročilo o doseganju ciljev in mejnikov)

Upravljavec naprave poročilo o doseganju ciljev in mejnikov predloži ministrstvu v elektronski obliki na predlogi obrazca, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

23. člen

(vključitev drugih naprav, dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja)

- (1) V sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov se lahko vključi upravljavec naprave, v kateri poteka zgorevanje goriva, če ima naprava skupno nazivno vhodno toplotno moč od 15 MW do 20 MW, pri čemer se za ugotavljanje praga zmogljivosti naprave uporabljajo 1. do 5. točka Priloge I Direktive 2003/87/ES.
- (2) Za odobritev Evropske komisije v skladu z zakonom, ki ureja podnebje se šteje Odločba Komisije z dne 8. aprila 2005 o enostranski vključitvi dodatnih dejavnosti iz Slovenije v sistem trgovanja s pravicami do emisije skladno s 24. členom Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta.

24. člen

(načrt za spremljanje upravljavca male naprave)

- (1) Upravljavec male naprave izvaja načrt za spremljanje v skladu z Uredbo 2018/2066/EU.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se načrt za spremljanje upravljavca male naprave pripravi brez:
 1. dokazov za vsak večji ali manjši tok vira, s katerimi se dokazuje skladnost s pragovi negotovosti za podatke o dejavnosti in faktorji za izračun, za uporabljene stopnje in
 2. rezultatov ocene tveganja, ki dokazujejo, da so predlagane nadzorne dejavnosti in postopki za nadzorne dejavnosti sorazmerni z opredeljenimi tveganji pri delovanju in nadzoru. surovin in drugih snovi, katerih uporaba lahko povzroči emisijo toplogrednih plinov,
- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v načrtu za spremljanje upravljavca male naprave količina goriva ali materiala lahko določi na podlagi razpoložljivih in dokumentiranih evidenc nakupa in ocenjenih sprememb zaloge.
- (4) Ne glede na prvi odstavek tega člena upravljavcu male naprave k vlogi za spremembo načrta za spremljanje v skladu z zakonom, ki ureja podnebje, ni treba predložiti ocene negotovosti.
- (5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v načrtu za spremljanje upravljavca male naprave lahko uporabi najmanj stopnjo 1 za določanje podatkov o dejavnosti in faktorjev za izračun za vse tokove vira.
- (6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v načrtu za spremljanje upravljavca male naprave za določanje faktorjev za izračun na podlagi analiz lahko uporabi laboratorij, ki je tehnično usposobljen in sposoben zagotoviti tehnično veljavne rezultate z uporabo ustreznih analitskih postopkov.

25. člen

(poročilo in poročanje upravljavca male naprave)

Upravljavec male naprave poroča o emisijah toplogrednih plinov v skladu z zakonom, ki ureja podnebje, v elektronski obliki na predlogah obrazcev, objavljenih na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

26. člen

(način in pogostost preverjanja poročila upravljavca male naprave)

Agencija poročilo iz prejšnjega člena enkrat letno preveri v skladu s kontrolnim seznamom iz Priloge, ki je sestavni del te uredbe.

27. člen
(vloga za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov)

- (1) Vlogo iz 4. člena Delegirane uredbe 2019/331/EU upravljavec naprave predloži v elektronski obliki na predlogah obrazcev, objavljenih na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.
- (2) Upravljavec naprave v predlogi iz točke (a) drugega odstavka 4. člena Delegirane uredbe 2019/331/EU sporoča zbirne podatke o emisijah iz točke 2.1 Priloge IV Delegirane uredbe 2019/331/EU.

28. člen
(poročilo o ravni dejavnosti)

- (1) Upravljavec naprave v skladu z zakonom, ki ureja podnebje ministrstvu predloži poročilo iz tretjega odstavka 3. člena Uredbe 2019/1842/EU v elektronski obliki na predlogah obrazcev, objavljenih na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.
- (2) Upravljavec male naprave v skladu z zakonom, ki ureja podnebje ministrstvu predloži poročilo iz prvega stavka tretjega odstavka 3. člena Uredbe 2019/1842/EU v elektronski obliki na predlogah obrazcev, objavljenih na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.
- (3) V primeru, da so emisije v poročilu upravljavca male naprave 25 000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase, upravljavec male naprave ne glede na določbo prejšnjega odstavka predloži agenciji poročilo iz tretjega odstavka 3. člena Uredbe 2019/1842/EU, in sicer v elektronski obliki na predlogah obrazcev, objavljenih na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

29. člen
(spremembe v delovanju naprave)

Ministrstvo v primeru iz drugega odstavka 6. člena Uredbe 2019/1842/EU ne prilagodi dodelitve brezplačnih emisijskih kuponov.

30. člen
(poročilo o doseganju ciljev in mejnikov iz načrtov za podnebno nevtralnost)

Ta člen bo določil vsebino in obliko poročila o doseganju ciljev in mejnikov iz načrtov za podnebno nevtralnost, ki ga morajo naprave, ki nimajo obveznosti priprave teh načrtov v skladu z Direktivo 2003/87/ES (t. i. druge naprave), ministrstvu predložiti do 30. junija 2030 in nato vsakih pet let, kot to določa 36. člen zakona, ki ureja podnebje.

IV. poglavje: OPERATORJI ZRAKOPLOVOV

31. člen
(zagotavljanje prepoznavanja prejemanja brezplačnih emisijskih kuponov za trajnostna letalska goriva)

Operator zrakoplova, ki je prejel emisijske kupone za kritje dela ali celotne razlike v ceni med uporabo fosilnega kerozina in uporabo upravičenih trajnostnih letalskih goriv v skladu z

določbami zakona, ki ureja podnebje, mora zagotoviti prepoznavnost njihovega prejemanja, tako da:

1. zagotovi skladne, učinkovite in sorazmerne informacije različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, glede izvora in namena pridobitve emisijskih kuponov, ter
2. uporablja oznako, ki se glasi: »Sofinancirano iz sistema EU za trgovanje s pravicami do emisije za namene spodbujanja uporabe trajnostnih goriv v letalstvu.«, ter emblema Republike Slovenije in EU ter količino emisijskih kuponov, ki jih je dobil brezplačno. Kadar uporaba te oznake ni izvedljiva, se izvor in namen pridobitve emisijskih kuponov omeni v vseh komunikacijskih dejavnostih, vključno z oglasnimi deskami na strateških mestih, ki so vidna javnosti.

V. poglavje: REGULIRANI SUBJEKTI

32. člen

(vloga za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za regulirane subjekte)

- (1) Regulirani subjekt mora za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega odstavka ministrstvu, pristojnemu za okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), poslati vlogo, ki vsebuje:
 1. opis reguliranega subjekta;
 2. vrste goriv, ki jih regulirani subjekt sprosti v porabo in se uporabljajo za zgorevanje v sektorjih iz priloge III k Direktivi 2003/87/ES, ter opis načinov, kako se ta goriva sprostijo v porabo;
 3. končno uporabo oziroma končne uporabe goriv, sproščenih v porabo za dejavnosti iz priloge III k Direktivi 2003/87/ES;
 4. opis ukrepov, načrtovanih za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih v skladu z Izvedbeno uredbo 2018/2066/EU;
 5. poljudni povzetek vsebin iz prejšnjih točk tega odstavka;
 6. načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov, pripravljen v skladu z 12. členom Izvedbene uredbe 2018/2066/EU (v nadaljnjem besedilu: načrt monitoringa).
- (2) Regulirani subjekt vloži vlogo iz prejšnjega odstavka na obrazcu, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.
- (3) Regulirani subjekt pripravi načrt za spremljanje emisij toplogrednih plinov iz točke 6 prvega odstavka tega člena v elektronski obliki na predlogi obrazca, objavljenem na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

33. člen

(načrt za spremljanje za regulirani subjekt z nizkimi emisijami)

- (1) Ne glede na določbo 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena reguliranemu subjektu z nizkimi emisijami načrtu za spremljanje ni treba priložiti spremnih dokumentov iz tretjega pododstavka prvega odstavka 12. člena Izvedbene uredbe 2018/2066/EU.
- (2) Regulirani subjekt z nizkimi emisijami lahko določi količino sproščenega goriva na podlagi razpoložljivih in dokumentiranih evidenc nakupa in ocenjenih sprememb zaloge.
- (3) Regulirani subjekt z nizkimi emisijami lahko uporabi najmanj stopnjo 1 za določanje količin sproščenega goriva in faktorjev za izračun za vse tokove goriva, razen če se lahko večja točnost doseže brez dodatnega napora reguliranega subjekta.

- (4) Regulirani subjekt z nizkimi emisijami lahko za namene določanja faktorjev za izračun na podlagi analiz v skladu z 32. členom Izvedbene uredbe 2018/2066/EU uporabi kateri koli laboratorij, ki je tehnično usposobljen in sposoben zagotoviti tehnično veljavne rezultate z uporabo ustreznih analitskih postopkov, pri čemer predloži dokaze za ukrepe zagotavljanja kakovosti iz tretjega odstavka 34. člena Izvedbene uredbe 2018/2066/EU.
- (5) Če regulirani subjekt z nizkimi emisijami v katerem koli koledarskem letu preseže prag iz prvega odstavka 75.n člena Izvedbene uredbe 2018/2066/EU, pri ministrstvu vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za regulirane subjekte, ministrstvo pa dovoljenje spremeni.

34. člen

(ukrepi za omejevanje tveganja dvojnega štetja emisij in tveganja predaje emisijskih kuponov za emisije, ki niso vključene v sistem trgovanja za regulirane subjekte

Obrazložitev:

Leta 2027 se vzpostavlja sistem trgovanja s pravicami do emisije za regulirane subjekte, s čimer se pojavlja tveganje dvojnega štetja emisij iz sistema trgovanja za regulirane subjekte in emisij iz sistema trgovanja za naprave, operatorje zrakoplova in ladjarske družbe, zlasti za subjekte, ki so vključeni tako v obstoječi sistem za trgovanje s pravicami do emisije (naprave) kot tudi v nov sistem trgovanja s pravicami do emisije za regulirane subjekte. Revidirana Direktiva 2003/87/ES prav tako določa, da obveznost predaje emisijskih kuponov v novem sistemu trgovanje nastane pri zgorevanju goriva v točno določenih sektorjih, tj. v sektorjih cestnega prometa, stavbnem sektorju in nekaterih povezanih sektorjih. Ker regulirani subjekti prodajajo gorivo za zgorevanje tudi v drugih sektorjih, obstaja tveganje, da bi regulirani subjekti emisijske kupone predali tudi za emisije, ki so nastale pri zgorevanju goriva v sektorjih, ki niso vključeni v sistem trgovanja za regulirane subjekte.

Da ne bi prišlo do dvojne obdavčitve za iste emisije toplogrednih plinov oz. do neupravičene predaje emisijskih kuponov, bo Evropska komisija na podlagi drugega pododstavka petega odstavka člena 30f revidirane Direktive 2003/87/ES sprejela izvedbene akte v zvezi s podrobnimi pravili za preprečevanje dvojnega štetja in predaje pravic za emisije za regulirane subjekte ter za zagotavljanje finančnega nadomestila končnim porabnikom goriv v primerih, ko se takemu dvojnemu štetju ali predaji ni mogoče izogniti.

S predlagano nacionalno uredbo se bo ob upoštevanju določb navedenih izvedbenih aktov Komisije na nacionalni ravni podrobneje uredilo način vračanja stroškov za neupravičeno predaje emisijskih kuponov oz. za dvakratno predajo emisijskih kuponov za iste emisije. Ker se sistem za trgovanje s pravicami do emisije za regulirane subjekte začne v celoti izvajati šele leta 2027 in ker navedeni izvedbeni akti Komisije še niso sprejeti, je rok za pripravo vsebinskega dela v predlagani uredbi 24 mesecev od uveljavitve Podnebnege zakona.

VI. poglavje: UPRAVNI IN INŠPEKCIJSKI NADZOR

35. člen

(upravni, inšpekcijski in finančni nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb te uredbe opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo okolja.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek nadzor nad opravljanjem nalog nacionalnega administratorja iz 5. člena te uredbe opravlja ministrstvo neposredno.

VII. poglavje: KAZENSKÉ DOLOČBE

36. člen
(prekrški)

Opomba:

Kazenske določbe bodo urejene, ko bo določena končna vsebina predlaganega predpisa.

VIII. poglavje: PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

37. člen
(prenehanje veljavnosti podzakonskih aktov)

Z dnem uveljavitve te uredbe prenehajo veljati:

1. Uredba o podrobnejšem načinu in pogojih vzpostavitve in vodenja registra emisijskih kuponov (Uradni list RS, št. 56/05 in 44/22 – ZVO-2);
2. Uredba o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih ter dodelitvi brezplačnih emisijskih kuponov za naprave in operatorje zrakoplovov (Uradni list RS, št. 27/24);
3. Uredba o izvajanju delegirane uredbe (EU) o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije (Uradni list RS, št. 34/19 in 57/23);
4. Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja registra emisijskih kuponov (Uradni list RS, št. 82/05 in 44/22 – ZVO-2).

38. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

PRILOGA

Kontrolni seznam za pregled letnega poročila o emisijah toplogrednih plinov upravljavca male naprave

Leto poročanja:	<i>/poročevalsko leto/</i>
Upravljavec:	<i>/naziv upravljavca/</i>
Številka zadeve:	<i>/številka zadeve v SPIS/</i>
ID naprave iz registra Unije:	<i>/ID številka naprave iz registra Unije/</i>

Pregled	Opombe/navodila	Pregledano
Podatki o upravljavcu in napravi	<i>/ali so pregledani osnovni podatki o upravljavcu in napravi/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Načrt monitoringa	<i>/ali je poročilo pripravljeno v skladu z odobrenim načrtom monitoringa/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Letno poročilo o emisijah	<i>/ali poročilo vsebuje vse zahtevane podatke/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Skladnost s prejšnjim letnim poročilom, dejavnost iz Priloge I Direktive 2003/87/ES	<i>/odstopanja v primerjavi s prejšnjim letom lahko kažejo na spremembe virov emisij, zaradi katerih mora upravljavec spremeniti načrt monitoringa/</i>	<i>/Da/Ne/</i>

Uporabljeni pristopi spremljanja	<i>/ali je bil uporabljen pravilen pristop spremljanja v skladu z odobrenim načrtom monitoringa/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Spremenjene stopnje	<i>/ali so bile spremenjene stopnje/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Faktorji za izračun	<i>/ali so bili uporabljeni pravilni faktorji za izračun/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Uporaba biogoriv	<i>/ali se v napravi uporabljajo biogoriva/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Popolnost tokov virov in virov emisij	<i>/ ali v letnem poročilu manjkajo ali obstajajo dodatni tokovi virov ali viri emisij v primerjavi z odobrenim načrtom monitoringa/</i>	<i>/Da/Ne/</i>
Uporabljene stopnje	<i>/ali so uporabljene stopnje skladne z odobrenim načrtom monitoringa/</i>	<i>/Da/Ne/</i>

Pregledal:	
Pregledano dne:	
Dodatne opombe / priporočila:	

6. Uredba o informacijah o varčnosti porabe goriva, emisijah ogljikovega dioksida in emisijah onesnaževal zunanega zraka, ki so na voljo potrošnikom o novih osebnih avtomobilih (Uradni list RS, št. 24/14 in 44/22 – ZVO-2)

Pravna podlaga: drugi odstavek 68. člena Podnebnega zakona

Obrazložitev:

Veljavna uredba je v pravni red Republike Slovenije prenesla Direktivo 1999/94/ES o informacijah o ekonomičnosti porabe goriva in emisijah CO₂, ki so na voljo potrošnikom v zvezi s trženjem novih osebnih vozil, katere namen je ozaveščanje potrošnikov o porabi goriva in emisijah CO₂ novih osebnih avtomobilov.

Sprememba veljavne uredbe je potrebna zaradi zastarelih določb glede podatkov o emisijah CO₂ in emisijski stopnji, ki se uporabljajo za namene obveščanja potrošnikov, zaradi napredka tehnologije avtomobilov in preizkusnih postopkov za merjenje emisij.

Spremenjena uredba bo določila označevanje novih osebnih avtomobilov na prodajnih mestih in pri oglaševanju s podatki o porabi goriva in emisijah CO₂ po novem preizkusnem postopku WLTP (Worldwide Harmonised Light Vehicle Test Procedure). Upoštevala bo tudi določbo Priporočila EK (C(2017) 3525), da se poleg izpustov CO₂, ki je toplogredni plin, navedejo tudi informacije o najvišji vrednosti dejanskih emisij onesnaževal zraka, ki nastajajo med vožnjo.

Podrobneje bo določeno, kateri podatki se uporabijo za označevanje električnih osebnih avtomobilov (poraba električne energije in doseg). Spremenjene bodo tudi priloge uredbe, ki določajo obliko oznake osebnega avtomobila, nabor podatkov za pošiljanje in objavo seznama novih osebnih avtomobilov ter način oglaševanja avtomobilov.

Ker enotnih podrobnejših tehničnih smernic za ozaveščanje potrošnikov na ravni EU ni, bomo pri pripravi uredbe upoštevali dobre prakse iz drugih držav EU (Avstrija, Francija, Nemčija).

7. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (Uradni list RS, št. 48/18, 168/20, 44/22 – ZVO-2, 84/22, 104/22, 118/22, 51/23 in 124/23)

Pravna podlaga: tretji odstavek 70. člena Podnebnega zakona (prej tretji odstavek 172. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE))

Obrazložitev:

Predpis je že v veljavi (Uradni list RS, št. 48/18, 168/20, 44/22 – ZVO-2, 84/22, 104/22, 118/22, 51/23 in 124/23). Predpis bo vlada spremenila na način, da bo upoštevana določba drugega odstavka 58. člena Podnebnega zakona, ki določa, da mora biti podnebna dajatev za vsako koledarsko leto v obdobju med 1. januarjem 2027 in 31. decembrom 2030 višja od povprečne končne cene emisijskega kupona na dražbi v sistemu trgovanja z emisijskimi kuponi za regulirane subjekte v preteklem letu. Spremenil se bo tudi naslov, saj gre za podnebno dajatev, poleg tega pa bodo predmet podnebne dajatve vsi toplogredni plini, ne več zgolj CO₂.

8. Pravilnik o ocenjevanju vplivov na podnebje in odpornosti na podnebne vplive v okoljskih presojah

Pravna podlaga: tretji odstavek 74. člena Podnebnega zakona

Obrazložitev:

Pravilnik bo:

(1) določal vrste posegov v okolje in plane, za katere je potrebno ocenjevati tudi vpliv na podnebje in odpornost na podnebne vplive, tipe posegov oziroma planov, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje oziroma CPVO, emisijske pragove, nad katerimi je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje oziroma CPVO in metode za ocenjevanje obsega emisij toplogrednih plinov;

(2) določal tudi kriterije ustreznosti posega v okolje oziroma plana s stališča podnebne politike z namenom podajanja mnenja v postopkih okoljskih presoj na podlagi jasnih kriterijev.

9. Uredba o uporabi fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh (Uradni list RS, št. 60/16 in 44/22 – ZVO-2)

Pravna podlaga: 98. člen Podnebnega zakona

Obrazložitev:

Predpis je že v veljavi. Novi EU uredbi začeta veljati 11. 3. 2024, in sicer Uredba (EU) 2024/573 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 7. februarja 2024 o fluoriranih toplogrednih plinih, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 517/2014 in Uredba (EU) 2024/590 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 7. februarja 2024 o ozonu škodljivih snoveh in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1005/2009. V skladu s tema dvema uredbama, bo potrebno, do 1. 1. 2026, spremeniti veljavno slovensko Uredbo o uporabi fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh (Uradni list RS, št. 60/16 in 44/22 – ZVO-2), in sicer bo potrebno določiti:

- organ za izvajanje EU uredb;
- organe za nadzor nad izvajanjem zahtev iz EU uredb za različne zavezance (okoljska inšpekcija, tržna inšpekcija in carina – doreči področje nadzora);
- kazni za kršitve obveznosti iz EU uredb v skladu z zahtevami in navodili iz EU uredb;
- način izvajanja usposabljanja in preverjanja serviserjev, ki uporabljajo fluorirane toplogredne pline ali ozonu škodljive snovi v skladu z novimi zahtevami: izvajalci, izpitna komisija, obnavljanje spričeval (obstojećih in novih).

10. nova Uredba o biogorivih

Pravna podlaga: drugi odstavek 104. člena Podnebnega zakona

Nova Uredba o biogorivih bo uredila področje trajnostnih meril in meril za prihranek emisije toplogrednih plinov, in sicer bo:

- določila področje uporabe, kot je velikost (nazivna vhodna toplotna moč ali povprečna stopnja pretoka biometana) ter posebne zahteve za delovanje obratov za proizvodnjo električne energije, ogrevanja in hlajenja ali plinastih biomasnih goriv, ki morajo dokazovati izpolnjevanje trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, da bi se proizvedena energija lahko upoštevala za doseganje nacionalnih ciljev, definiranih v Podnebne zakon in drugih predpisih s področja energetike;
- definirala trajnostna merila za biogoriva, ki so povezana z:
 - a. načrti za spremljanje in odpravo vplivov na kakovost tal in ogljik v tleh, za goriva, proizvedena iz odpadkov in ostankov, ki niso iz gozdarstva, temveč s kmetijskih zemljišč;
 - b. kmetijsko biomaso, ki ne sme biti proizvedena iz surovin, pridobljenih na zemljiščih velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
 - c. kmetijsko biomaso, ki ne sme biti proizvedena iz surovin, pridobljenih na zemljiščih z visoko zalogo ogljika;
 - d. kmetijsko biomaso, ki ne sme biti proizvedena iz surovin, pridobljenih na šotiščih;
 - e. gozdno biomaso, za katero je zagotovljeno čim večje zmanjšanje tveganja netrajnostne proizvodnje;
 - f. gozdno biomaso, za katero so izpolnjena merila LULUCF;
 - g. domačo gozdno biomaso, ki je skladna z ukrepi iz NEPN ter zavezami iz Uredbe (EU) 2018/841;
- definirala merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, ki se nanašajo na najmanjši odstotek zmanjšanja emisij toplogrednih plinov pri uporabi določenega goriva v določenih vrstah obratov;
- določilačasne izjeme oziroma odstopanja od upoštevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov;
- določila obveznosti gospodarskih subjektov glede dokazovanja izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov z neodvisnimi in preglednimi revizijami;
- določila zahteve glede uporabe sistema masne bilance;

- določila zahteve glede revizije dokazovanja izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek toplogrednih plinov ter revizije pravilnosti izračuna prihranka emisij toplogrednih plinov, vključno s pogostostjo in metodologijo vzorčenja;
- določila zahteve glede poročanja o dokazovanju in reviziji dokazovanja izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov;
- določila zahteve za delovanje prostovoljnih sistemov;
- določila metodologijo za izračun prihranka emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih goriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, vključno z izhodiščnimi standardi;
- določila kazni za prekrške.

Natančnejša vsebina uredbe bo določena naknadno.

11. Osnutek novega Pravilnika o biogorivih

Pravna podlaga: četrti odstavek 104. člena Podnebnege zakona

Nov pravilnik o biogorivih bo:

- določil pravila za izračun vpliva biogoriv na toplogredne pline;
- določil razčlenjene privzete vrednosti emisij toplogrednih plinov pri pridelavi biogoriv;
- določil surovine za izdelavo naprednih pogonskih goriv;
- določil metodo izračuna skupne intenzivnosti toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriv;
- določil tipične in privzete vrednosti prihranka emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriv;
- določil privzete energijske vrednosti goriv;
- določil privzete emisije toplogrednih plinov zaradi posredne spremembe rabe zemljišč.

12. Predlog: Sklep o višini penalov za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida za leto 2023 (in za vsako nadaljnje leto)

Pravna podlaga: drugi odstavek 123. člena Podnebnege zakona (prej četrti odstavek 208. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-1O)

Obrazložitev:

Vlada vsako leto sprejme globo za presežne emisije (ki se je v skladu z 208. členom ZVO-2 imenovala 'penal'), ki jo plača upravljavec naprave ali operator zrakoplova za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida, ki jo je naprava ali letalska dejavnost izpustila v zrak in presega količino predanih emisijskih kuponov. Postopek določitve višine globe je določen v 123. členu Podnebnege zakona (prej v 208. členu ZVO-2) in izhaja iz določb revidirane Direktive 2003/87/ES.